DE ZUID-AFRIKAAN
VERENIGD MET
ONS LAND

DEEL 77.—No. 7,442. KAAPSTAD, ZATERDAG, 26 MAART, 1904.

[Dit Blad verschijnt drie maal per week: Dinsdags, Donderdags en Zaterdags. Intekenings prijs per jaar 21 sh., postgeld, ingesloten vooruit betaalbaar.]

UNION-CASTLE LIJN

MAILSTOOMBOOTEN NAAR SOUTHAMPTON, AANLEGGEN TE MADEIRA.
TUSSCHENBOOTEN EN EXTRA BOOTEN NAAR LONDEN.

Union-Castle Mail Stoomvaart Maatschappij, Beperkt.
DONALD CURRIE & Co., Bestuurders.

"BLOUSE NIEUWIGHEDEN."

De studie van de Blouse is nu zulk een erkend onderdeel van Dames Kleeding, dat alle Fabrikaten, geproduceerd voor Blouses, het karakter van Oorspronkelijkheid en Smaak moeten dragen.
Onze ingevoerde goederen voor het Seizoen kunnen niet anders dan bevredigend zijn. De sortering is zeer groot en afwisselend; de kleuren en patronen uitgezocht; en de waarde is zoo, als alleen maar kan verkregen worden in de winkels van

WILSON & MILLER.

Neem een kijkje in ons Venster voor de volgende Nieuwigheden:

Gedrukte **Cashmerettes,**
In gekleurde Gronden, met kleine vlakjes, tegen 1/11 per yard.
En een betere qualiteit tegen 2/3 per yard.

Gedrukte **Rand Flanellen,**
Zeer licht in gewicht en echt in de wasch. Artistieke patronen in Mauve, Elektrisch, Lucht, en Rose Grond. Prijs 2/9 per yard.

Gedrukte **Gebloemde Flannellen,**
In Resida, Lucht, Marine en Elektrische Gronden. Tegen 1/11 per yard.

Vlek en Streep Flanellen, Tegen 1/11 per yard.

Meritella Flanel,
In Ruiten en Streepen. Tegen 1/11½ per yard.

EN DE WELBEKENDE
"Viyella" Flanel,
In enkele Kleuren, Streepen en Ruiten.

Indien ge niet zelf kunt komen, schrijft dan om monsters.

DE VERANDERING VAN SEIZOENEN
Verplicht tot "Verandering van Ondergoed" en natuurlijk vraagt gij wat het meest betrouwbare maaksel is om te dragen.
Zonder aarzeling bevelen wij aan
"Wolsey Ondergoed"
Het krimpt volstrekt niet, is goed afgewerkt en zeer bevredigend in 't dragen. Onze toegenomen bezigheid in "Wolsey Goederen" is een bestist bewijs voor onze bewering.
Wij hebben "WOLSEY ONDERGOED" in voorraad in middelsoort en zwaar gewicht in Onderlijfjes, Jakjes, Combination en Slaap Pakken voor Dam es en Kinderen.

SCHRIJFT OM PRIJSLIJST.

Nog een Belangrijk Item.
Wij zijn het voornaamste huis voor Linten. Iedere schakeering, iedere breedte, ieder maaksel, iedere nieuwigheid altijd in voorraad.
Noteer deze speciale artikelen:
10 duims Grof-zijden Gordel Lint in alle kleuren, 7½d. en 10½d. per yard.
5 duims Effect Fanne Ribbons, speciale waarde 1/0½ per yard.
De nieuwe Gevlekte Canvas Linten voor dames artikelen 1/6½ per yard.
Aarzelt niet in al uw behoeften te schrijven aan

WILSON & MILLER,
Postbus 438. ADDERLEY STRAAT, KAAPSTAD.

E. BURMESTER,
Juwelier en Horlogemaker,
(Oudste opgerichte firma in Zuid-Afrika)

Heeft de grootste voorraad in de stad steeds voorhanden als:—
Gouden (Muff) Kettings, Hals Kettings, Diamanten Ringen, Broches, Zilveren voorwerpen voor cadeaus.

Horloges en Klokken in groote keuze. Telescopen, Twee-oogige Brillen en Oogglazen.

KERKKLOKKEN
met bellen, tonen spelende met een en acht dagen, of eigen uitgevonden beweging, zooals geleverd in Stellenbosch, Caledon, Malmesbury en Zeepunt, ens., enz.

Prijsopgaven voor deze wel bekende Klokken worden op applicatie gratis verzonden.

OPGERICHT 1864.

E. BURMESTER,
KAAPSTAD, Adderleystraat, 36.

Malmesbury Executeurs Kamer en Trust en Brand Assurantie Maatschappij.

HOTEL IN DE MARKT.

VERKOOP VAN

Waardevol Hotel Eigendom,

IN DE

STAD VAN MALMESBURY.

Land Eigendom.

DE ondergeteekenden, als gemachtigden in den Insolventen Boedel van SAMUEL HELM, Sr., sullen publiek doen verkoopen, op

Donderdag, 7 April, e.k., ten 10 v.m.

(OP DE PLEK,)

De plaats, bekend als het Central Hotel, gelegen in het midden van de Stad van Malmesbury, op den hoek van Riebeek en Hill Straten.

Het Hotel wal als een loopende bezigheid verkocht worden, volle licentie, met middernacht voorrechten, is gelegen op den hoek van Hill en Riebeek Straat, en nabij de welbekende Minerale Baden.

De plaats is in goede orde, bevattende 8 Slaap Kamers, Eet Kamer, Rook- en Zit Kamer, Provisie Kamers, Waschplekken en Keuken.

De Bar en de Biljart Kamer zijn van het Hotel verwijderd, dit geeft stilte aan boarders.

Er is Stalling voor 30 Paarden, en eenige kwantiteit van Water op de plaats.

Losse Goederen.

1 Piano, Tafels, Stoelen, Ledikanten, Kleerenkasten, enz., enz.

LIBERALE TERMEN.

I. P. MARAIS,
G. W. KOTZE,
Gezamenlijken Trustees.

Malmesbury,
14 Maart, 1904.

IMMELMAN & Co., Afslagers.

Afrikaansche Onderlinge Voogdij en Assurantie Maatschappij, Beperkt.
HOOFD KANTOOR MALMESBURY.

BELANGRIJKE
PUBLIEKE VERKOOPING
— TE —
DRIEFONTEIN,
1½ uur van het dorp MALMESBURY,
— OP —
Dinsdag, den 5den April, 1904,
OM 10 UUR 'S MORGENS PRECIES.

De heer IZAK J. J. VAN AARDE heeft de ondergeteekenden gelast als boven per PUBLIEKE VEILING te verkoopen, al zijn

LOSSE GOEDEREN,

bestaande uit eerste klas en goed geteelde LEVENDE HAVE, BOERDERIJGEREEDSCHAP, en GRANEN.

Daar de Heer VAN AARDE bekend staat als een liefhebber van goedgeteeld VEE, kunnen koopers iets goeds verwachten.

I. LEVENDE HAVE, als:

18 Eerste Klas Koloniale en Argentijnsche Ezels, 8 Eerste Klas Merries, geleerd en jong, 1 met Hengst Veulen, 1 Oprecht geteelde Cleveland Merrie met Hengst Veulen, 1 Oprecht geteelde Cleveland Hengst, 2 jaren oud, 1 Eerste Klas Rij- en Trap Paard, 1 Eerste Klas Rij Paard, 11 Slacht Ossen, groot en zwaar, 8 Eerste Klas Koeien, 4 met Vaars Kalvers en 4 die op kalven gaan, 12 Eerste Klas geteelde Vaarzen die allen op kalven gaan, 2 Oprecht geteelde Bul Kalvers, 4 Varkens (zoggen), 350 Schaap Ooien (bezet) Merinos, 50 Jonge Hamels, 25 Aanteel Bokken.

II. BOERDERIJGEREEDSCHAP, als:

1 Bok Wagen, bijna nieuw, 1 Mol Wagen, nieuw, 1 Bak Kar, bijna nieuw, 1 Water Kar, nieuw, 1 Vier plaats Kap Kar (Cooper), 1 "Trap" met 2 Disselboomen, nieuw, 2 Ransome's Dubbel-voor Ploegen, nieuw, 1 Ransome's Drie-voor Ploeg, nieuw, 1 Daisy Reaper, nieuw, 12 Zensen, Jordaan's maaksel, nieuw, 2 Span Wagen Tuigen, kompleet, 2 Span Ploeg Tuigen, kompleet, 2 Span Zwingels, kompleet, 1 Span Jukken, kompleet, Graven, Pikken, Vorken, enz., enz.

3. GRANEN, als:

300 Mudden Algiersche Zaad Haver, eerste dracht van ingevoerd Zaad, 50 Mudden Getrapt Rietti Zaad Koren, 50 Mudden Getrapt Zaad Rog, 200 Mudden Garst, 5000 Bossen Dek Stroo.

En wat nog verder zal aangeboden worden.

I. J. J. VAN AARDE,
I. P. MARAIS, Secretaris.

IMMELMAN & Co., Afslagers.

Vendu Kantoor,
Malmesbury, 3 Maart, 1904.

HOFMEYR, DU TOIT & CIE.,
OPVOLGERS VAN DE
"AFRIKAANSCHE HANDELS MAATSCHAPPIJ Bpt",
101 Breestraat KAAPSTAD. Riebeeks Plein.
Postbus 1230. Telegrafisch Adres: VESTA.

Wenschen het geëerd publiek bekend te maken dat zij besigheid hebben geopend, als boven, en verwachten binnen kort ladingen van Rijtuigen, Tuigen, Windpompen, Landbouw Gereedschappen, Meubels, Waschmachines, Klavieren en Orgels, Plakpapier enz., en hebben reeds voorhanden: Verandah en andere Meubels, Naaimachines, Stevels en Schoenen, Kleerage, Typewriters, Horlogies, ens. ens.,

Wij hebben een prachtige collectie van monsters van fijne stoffen, Glas- en Broekwaren, Borstelwerk enz., en wij sullen gaarne een bezoek ontvangen en bestellingen opnemen die in den kortst mogelijken tijd van uit Europa' Amerika en elders sullen worden uitgevoerd.

Afrikaansche Onderlinge Voogdij en Ass. Maatschappij, Bpkt.
Hoofd Kantoor Malmesbury.

Publieke Verkooping
— TE —
DROOGEVLEI,
nabij KLIPHEUVEL STATIE,
— OP —
DINSDAG, 29 MAART, 1904,
OM 10 UUR 'S MORGENS.

De ondergeteekenden, gelast door den heer M. SMITH, die zijn boerderij gaat verminderen, sullen als boven per PUBLIEKE VEILING verkoopen op de plaats zelve:—

1. LEVENDE HAVE, als:—
25 Aanteel Beesten, waaronder een aantal Koeien die op kalven gaan,
16 Ezels (geleerd), 2 tot 5 jaren oud,
2 paar Kar Paarden, 4 jaren oud, 5 paar jonge Paarden, 3 jaren oud (14 paarden).
25 Varkens, klein en groot.

2. LOSSE GOEDEREN, als:—
1 Bok Wagen, 1 Vier plaats Kap Kar,
1 Schots-Kar, 1 Braaklands Egge.
1 Span Wagen Tuigen kompleet, nieuw,
1 Span Wagen Tuigen kompleet, halfslijt,
1 Lands Krib,
En wat nog verder zal aangeboden worden.

☞ Ten gerieve van de Kooplustigen die met den morgentrein aankomen, bij Klipheuvel-Statie, zullen karren gereed staan om hen naar de plaats der verkooping te vervoeren.

M. SMITH.
J. P. MARAIS, Secretaris.
IMMELMAN & Co. Afslagers.

Vendu Kantoor,
Malmesbury,
9 Maart, 1904.

TENDERS

Worden door den ondergeteekende ingewacht tot den 31sten dezer voor de navolgende

AANDEELEN:

1 Aandeel in de Executeurs-Kamer van Kaapstad,
149 Aandeelen in de "South African Milling Company" Beperkt,
1 Aandeel in het "Cheviot Estate" Syndikaat, Bpkt.
10 Aandeelen in de Paarlsche Executeurs-Kamer, Bpkt.
200 Aandeelen in de Paarlsche Afrikaansche Trust Maatschappij, Beperkt.
200 Aandeelen in de Afrikaansche Onderlinge Trust en Verzekerings-Maatschappij, Beperkt,

De hoogste of eenige tender niet noodzakelijk te worden aangenomen.

SAUER & STANDEN.
Spoorbank Gebouwen.

Kaapstad,
22 Maart, 1904.

Goedkoope Waren voor Buitenmenschen.

Ondergeteekenden, OOST & SPEELMAN, maken bekend, dat zij verschillende districten in de Kolonie bezoeken met *Bijbels en Gezangboeken van de Zuid Afrikaansche Bijbel Vereeniging*, en Hollandsche boeken, *door Harm. Heeren Predikanten der Ned. Ger. Kerk goedgekeurd*. Vele andere Waren worden door ons voor het meerendeel tegen Kaapsche prijzen verkocht; alles eerstehands.

De beste soorten *Piano's* en *Orgels* zeer goedkoop. Kleeren op maat. Reparaties van alle soorten Muziek Instrumenten aan huis gedaan.
Adres in Kaapstad,
130 Longstraat,
Aanbeveland,
Oost & Speelman.

W. G. COMBRINK,
DE OUDSTE KOLONIALE
Horloge en Juweliers Winkel
(GEVESTIGD 1836),
22, KORTEMARKTSTRAAT,
Tegenover H. STURK & Co.,
KAAPSTAD.

DE BESTE AFROOMER VOOR ZUID AFRIKA
IS DE . . .

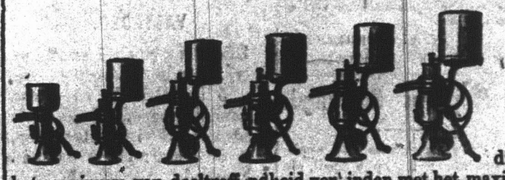

"CROWN"

die op de meest bevredigende wijze het maximum van doeltreffendheid verbinden met het maximum van eenvoud. De "CROWN" kan gemakkelijk door een naturel worden gehanteerd en uit elkaar genomen en weer in elkaar gezet, wat in dit land van zeer groot belang is. Bij Gouvernements Wedstrijden heeft de "CROWN" bewezen te zijn

De schoonste Afroomer in de markt.

De "CROWN" wordt gemaakt in diverse grootten, om melk te behandelen in hoeveelheden van 6 tot 160 gallons per uur, en ieder die er een heeft, is bereid om getuigenis te geven van zijn uitmuntendheid en superioriteit boven andere merken.

Wij hebben in voorraad de meest volledige reeks van Zuivel Gereedschap en Benoodigdheden, waaronder Karatonnen ("Crown" Centrifugale, "End over End" en Amerikaansche Cylinder), Boter-Werkers, Boter-Kisten, Boter-Kloppers, Boter-Lepels, Eier-Kisten, Broodmachines, ens, enz, enz.

De mooiste serie van Oogst-Machinerie wordt gemaakt door
McCormick's Fabrieken,
en wij hebben de alleen-verkoop. Wij hebben een bijzondere volledige voorraad van Maaiers, Oogst-Onderdeelen voor deze, Oogst-Machines, Binders, Mielie-Binders, Messen-Slijpers, Binddraad, en een volledige sorteering van extra deelen voor alle machines.

McCORMICK Oogst Machinerie is wereld-beroemd om haar uitnemende constructie, en bijzonder groote doeltreffendheid, Groote, Sterkte en Lichtheid van Beweging; zij heeft de hoogst mogelijke prijzen bekomen in alle deelen van de wereld, en zal altijd de meest onvoorwaardelijke bevrediging geven aan hen die ze gebruiken.

SCHRIJFT OM SPECIALE CATOLOGI.

MALCOMESS & CO.,
Machinerie en Algemeene Handelaren,
OOST LONDEN.

SPECIAAL AANBOD.
UW EETKAMER GOED GEMEUBELD
VOOR
£14 14s. 0d.

BESTAANDE UIT:—
3 Yards x 3 yards vierkant Vloerkleed, in alle nieuwe patronen. Koloniaal gemaakte Sideboard, 3'6", met geslepen glas plaat van achteren. Glazen Kast met laden, een 6 voet soliede eiken schuiftafel voor Eetkamer, 6 hooge Stoelen voor Eetkamer, Sopha gestoffeerd met Crocketts leder.

DIT ALLES £14 14s. 0d.

Verpakking Vrij !!! Verpakking Vrij !!!

B. BARNETT,
Verkoophuis van Meubelen
142, LANGSTRAAT.
Tel. 242.
Catalogus op aanvraag, Post vrij.

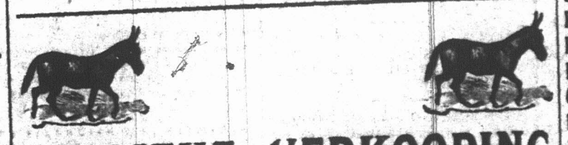

PUBLIEKE VERKOOPING
— VAN —
70 Noord Amerikaansche en Koloniale Ezels,
— TE —
MOORREESBURG,
Op Donderdag, 31 Maart, 1904,
OM 10 UUR 'S MORGENS.

De ondergeteekenden, behoorlijk daartoe gelast, sullen als boven per PUBLIEKE VEILING verkoopen,

70 Noord Amerikaansche en Koloniale Ezels,

allen geleerd en in goede conditie.
Koopers sullen wel doen deze kans niet te missen.

IMMELMAN & Co., Afslagers.

Vendu Kantoor,
Malmesbury, 17 Maart, 1904.

DOOFHEID
GENEZEN, . .

Als gij aan Doofheid of Suizingen het Hoofd lijdt, wacht dan niet, maar schrijf dadelijk aan de L. R. VERNON CO., Postbus 1602, Johannesburg, en zij zal FRANCO toezenden een boek, dat handelt over DOOFHEID, en hoe zulke permanent is te genezen door ELECTRICITEIT, die door U selve kan worden toegepast, in Uw eigen huis, zonder moeite of tijdverlies. Deze behandeling is over de ganesche wereld bekend, en wordt gesteund door de voornaamste Doktoren en Doofstomme instituten, zoowel als door de Pers.

MOULTON'S
PIJN PAINT
Geneest alle Pijn.

ZAL GENEZEN:

TANDPIJN	in.	1 minuut.
OORPIJN	„	1 minuut.
NEURALGIA	„	10 minuten.
ZEER KEEL	„	20 minuten.
VERSTUIKING	„	20 minuten.
KOLIEK PIJN	„	5 minuten.
KRAMP	„	5 minuten.
KROUP	„	12 uren.
PIJN IN RUG	„	10 minuten.
PIJN IN ZIJ	„	10 minuten.
BUIKLOOP	„	1 uur.
CHOLERA	„	1 dag.
RHEUMATIEK	„	1 tot 3 dagen.

1s. 6d. per Bottel, postgeld 4d extra.

TE KOOP AANGEBODEN.

75,000-Amerikaansche Aramon Rupistris Stokken en 35,000 Matalica Rupistris Stokken ongeënt. Aanzoek te doen bij D. J. JOUBERT, Doolhof, Wellington.

KENNISGEVING

PERSONEN in de Buitendistrikten, die Ingevoerde Paarden, Ezels, Slacht- en Aanteelbeesten, en Slachtschapen noodig hebben, gelieven aanzoek te doen bij den ondergeteekende, die aan alle orders hunne dadelijke en beste attentie geven.

W. H. F. Kleyn & Co.,
Afslagers, enz.
37 St. George's Hotelkamers,
Telegrammen "Auction,"
Kaapstad.

FAMILIEBERICHTEN.

DOODBERICHTEN.

OVERLEDEN op den 1sten Maart, 1904, ons teederbemind dochtertje,

JEANNETTA DEBORA,

in den ouderdom van 8 jaren en 6 maanden, na een ziekbed van slechts 5 dagen, aan de witte zeer keel.

Veilig in Jezus Armen.

De bedroefde ouders,

G. J. W. SMIT,
ANNA M. SMIT,
geb. Ehlers.

Osdam,
Dist. Piquetberg

AAN bloedverwanten en vrienden wordt bekend gemaakt, dat het den Heer behaagd heet, door den dood tot zich te nemen, op den 7den Maart, 1904, mijn dierbare en teederbeminde echtgenoote

DORATTA MARIA JOUBERT,

geb. Naude, in den ouderdom van 59 jaar 8 maanden en 8 dagen, na een gelukkig huwelijksleven van 44 jaren en 8 dagen, mij nalatende met 5 kinderen, waarvan een ongehuwd is, om dit onherstelbaar verlies te betreuren, na een lijden van drie jaren aan hartkwaal nam de dood haar onverwachts, maar bereid, van mij weg.

Verder breng ik mijn dank aan den Heer en Juffr. F. WEPENER Junior, en den Heer F. VAN ZIJL en Echtgenoote en al de Vrienden, die haar gedurende haar ziekte bezocht hebben.

Jezus leeft, en wij met hem,
Dood waar is uw schrik gebleven,
Jezus leeft en zijne stem,
Roept ook ons eens weer in 't leven.
Zal ons eens met eer bekleen,
Dit is onze troost alleen.
GEZ. 137 v. 1.

De bedroefde Echtgenoot,

A. J. JOUBERT
en kinderen.

Charles Mills,
Distr. Matatiele.
10 Maart, 1904.

BENOODIGD

EEN WEDUWE vraagt een betrekking als Gouvernante bij jonge kinderen, Hollandsch, Engelsch en Muziek.

Brieven letter "J,"
P.K. Simondium

EEN GOUVERNANTE, op de plaats Charlton, district Somerset Oost, voor drie kinderen. Zij moet in staat zijn les te geven in Muziek en Hollandsch.

Salaris £36 per jaar met logies vrij.

Werkzaamheden te beginnen 10 April.

Doe aanzoek bij

P. D. S. ERASMUS.

Charlton, S. O.

ONDERWIJZER gevraagd voor de Christelijk Nationale School op een buitenplaats, 1½ uur van het dorp. Salaris £84 per jaar met vrij logies.

Werkzaamheden te beginnen zoo spoedig mogelijk. Zend getuigschriften aan:—

JOHAN G. DE BRUYN, V.D.M.

Brandfort,
10 Maart, 1904.

EEN ONDERWIJZER of Onderwijzeres benoodigd, voor een Private Boeren School.

Hollandsch, Engelsch en Muziek.

Salaris £40 en alles vrij.

Doe aanzoek met getuigschriften en welk geloof.

Werk dadelijk te beginnen.

P. J. PIETERSE.

Pavet,
P.K. Heckney,
Distr. Queenstown,
15 Maart, 1904.

EENE gecertificeerde Eerste Klas Onderwijzeres voor de 3de klas Publieke School te Roode Kleigat. De applikante moet in staat wezen kinderen op te werken tot het 2de jaar "Pupil Teachers" examen, ook in goede Muziek, en moet behooren tot de Nederd. Geref. Kerk. Applikaties met copieën van Getuigschriften te worden ingezonden tot 8 April, en werkzaamheden te aanvaarden op 11 April, aanstaande. Salaris £55 per jaar en alles vrij. Doe aanzoek bij den ondergeteekende.

N. A. BLANKENBERG,
Roode Kleigat,
Postkantoor Malmesbury.

EEN ONDERWIJZERES voor een "Private Boeren School" in het distrikt van Steytlerville. Certificaten van bekwaamheid, goed gedrag enz., zullen door den ondergeteekende ontvangen worden tot 8 April. Kennis van Muziek een vereischte. Salaris £50 p.a. Kost en inwoning vrij, en eerste klas behandeling gewaarborgd. Naaste Spoorweg Statie "Kleinpoort," ander half uur van de School plaats.

Werkzaamheden te beginnen 18 April.

(Ds.) J. E. T. WEITZ,
Steytlerville, K.K.

EEN gecertificeerde Onderwijzeres om onderwijs te geven aan 10 kinderen in het Engelsch en Hollandsch, tot School Hooger Examen, alsmede Muziek en Naaldwerk, op een Boerenplaats, 5 uren van Beaufort West.

Werkzaamheden te beginnen 11 April.

Applicaties in te zenden bij ondergeteekende met opgave van verlangd salaris.

J. G. MEIRING,
P.O. Matjeskloof,
Beaufort West.

Stadsraad van Molteno.

GEVRAAGD.

Een onderwijzeres voor Naaldwerk, en Zingen, voor de afdeeling *kleine kinderen*. Salaris £150 per jaar.

Applicaties (vergezeld van bewijzen van bekwaamheden en copiën van certificaten en getuigschriften) worden uitgenoodigd voor de gezamenlijke betrekking van onderwijzeres voor kleine kinderen en tevens in Naaldwerk en Zingen (Tonic Sol-fa), voor de kinderen, in de tweede-klasse publieke school, op een salaris van £150 per jaar.

De geslaagde applicant zal volgens het Kindergarten systeem moeten onderrichten, en naaldwerk en zingen (Tonic Sol-fa) volgens de eischen van het gouvernement.

Werkzaamheden te beginnen na de her-opening der school, na Juni vacantie.

Applicaties te ontvangen op of voor Donderdag, 31 Maart 1904, door

J. C. DE KLERK,

Stadhuis,
Molteno, 5 Maart, 1904.

BENOODIGD

Onderwijzers. Onderwijzers.

APPLICATIES worden gevraagd voor de betrekking van Eersten Assistent aan de Noorder Paarl School.

De aangestelde persoon wordt verwacht het bestier der Kostschool in verband met de inrichting op zich te nemen en dus moeten applicanten, indien gehuwd, melding er van maken. Indien ongehuwd dan wordt het verwacht, dat de aangestelde persoon met een huisvader, door de commissie aangesteld, zal logeeren, ten einde opzicht te houden over de kostleerlingen.

In het eerste geval, waar applikant alle verantwoordelijkheid op zich neemt, is het salaris £210 per annum, met huis. In het tweede geval £160, doch £30 voor logies af.

Werkzaamheden te beginnen na Juni vacantie.

Applicaties tot 1 April.

Kennis van houtwerk een aanbeveling.

Voor verdere bijzonderheden vervoege men zich bij

Ds. A. MOORREES,
of den HOOFD ONDERWIJZER.

Onderwijzeres Gevraagd.

DE Ondergeteekende zal applicaties ontvangen tot op 6 April, om Onderwijs te geven in een Gouvernement School, 4½ uur van Hanover, in het Hollandsch, Engelsch en Muziek. Onderwijzers Certificaat wordt vereischt. Salaris £36 p.a. Werkzaamheden te beginnen na Paasch Vacantie.

Adres:

J. DU TOIT,
c/o Ds. FOUCHE,
Hanover.

HOOGE SCHOOL VOOR MEISJES,

WORCESTER.

APPLICATIES worden ingewacht door den ondergeteekende tot den 15den April, a.s. voor de betrekking van Assistent-Onderwijzeres voor Standaard IV, die in staat is onderwijs te geven in naaldwerk in de hoogere klassen. Werkzaamheden te beginnen na de Juni vacantie. Ook worden applicaties gevraagd voor de betrekking van Tweede Onderwijzeres voor Standaard V. Salaris £60 per jaar met kost en inwoning.

Applicaties moeten vergezeld gaan van certificaten van bekwaamheid.

J. W. H. MEIRING,
Secretaris.

Worcester,
21 Maart, 1904.

IIde KLAS PUBLIEKE SCHOOL,

VILLIERSDORP.

I. HOOFDONDERWIJZER £200 per jaar, met vrije woning ter waarde van **£45 huur** per jaar, en geschikt voor Kostschool: De aangestelde persoon wordt verwacht het bestier der Kostschool op zich te nemen. Grondige kennis van Hollandsch vereischt. Bekwaamheid om onderwijs te geven in Tonic Solfa en Teekenen een aanbeveling.

II. EERRTE ASSISTENT of ASSISTENTE: £100 p.a. Bekwaamheid om onderwijs te geven in Naaldwerk, Tonic Solfa en Piano Muziek een aanbeveling. Dit geldt ook **III.**

III. TWEEDE ASSISTENTE £72 p.a.

IV. DERDE ASSISTENTE: £60 p.a. Kost en logies verkrijgbaar tegen £8 per schoolkwartaal.

Werkzaamheden te beginnen met het Juli, kwartaal.—Applicaties met getuigschriften (copien) te worden ingediend niet later dan 11 April, bij

(Ds.) E. G. MALHERBE,
Voorzitter Schl. Com.

Villiersdorp, K K.
22 Maart, 1904.

KENNISGEVINGEN.

Afdeelingsraad van Piquetberg.

MITS dezen wordt kennis gegeven in termen van Sectie 207 van Wet no. 40 van 1889, dat deze raad voornemens is om, onderhevig aan de goedkeuring van ZExc, den Gouverneur, een deel van de Halfmans-Hof Uitspanning van niet meer dan een morgen, te verhuren.

Alle personen, die hiertegen bezwaar hebben, moeten die indienen, in geschrifte, bij den ondergeteekende, niet later dan den 31sten dag van Maart, 1904.

NICO J. VLOK,
Secretaris.

Kantoor van de Afd. Raad,
Piketberg, 29 Februari, 1904.

Kaapsche Afdeelingsraad.

HEFFING VAN BELASTING VOOR DE DORPSBEHEER COMMISSIE VAN GLEN LILY, FAIRFIELD EN PAROW.

KENNISGEVING geschiedt mits dezen dat het voornemen bestaat om op een speciale vergadering van den Kaapschen Afdeelings Raad, te worden gehouden in dit Kantoor, te 2 uur n.m., op Vrijdag, den 8sten April aanst., op verzoek van de Glen Lily, Fairfield en Parow Dorps Beheer Commissie, een belasting te heffen van een penny (1d.) in het £ van de waarde van vaste goederen binnen de limieten van de bovengenoemde Commissie.

Op last,

H. v. d. WESTHUYSEN,
Secretaris.

Kantoor van den Afdeelings Raad,
8, Groentemarkt Plein,
Kaapstad,
8 Maart, 1904.

Somerset West Dorp.

TE HUUR OF TE KOOP een gerieflijk Woonhuis, geheel nieuw, met ruimen tuingrond, dicht bij den Heer W. Urtel. Bevattende: Zitkamer, Eetkamer, 3 Slaapkamers, Badkamer, Dispens en Kombuis; als ook een klein Buitengebouw met Kamer, Houthuis, enz.

Prachtig uitzicht over het geheele dorp. Huis in bezit te nemen van af 15 April of 1 Mei. Billijke termen.

Voor bijzonderheden doe dadelijk aanzoek bij den eigenaar J. M. M. BASSON, p/a. NOLTE BROS. Somerset West Dorp.

PUBLIEKE VERKOOPING —VAN—

Waardevol - - - - Eigendom,

IN HET DORP

ROBERTSON.

De ondergeteekende, in zijn betrekking als eenig Curator in den Insolventen Boedel van GABRIEL JOHANNES ROSSOUW, zal publiek verkoopen op

ZATERDAG, 9 APRIL, 1904,

ten 10 uur des morgens,

VASTGOED.

ERVEN Nos. 7 en 8, en overblijvende gedeelten van No. 5 in Blok Y, te zamen metende 1 morgen, 97 vierkante roeden en 120 vierkante voeten, met de waterrechten daaraan behoorende.

Op dit eigendom staat een goed gebouwd Woonhuis met dubbele verdieping. 1 Groote Stal, Kelder en Kombuis, in een gebouw; en op den wal van de rivier zijn een getal Huur Huizen, die meer opbrengen dan de rente van het kapitaal van het geheele eigendom. De grond is beplant met Wijngaard, Vruchtboomen en er is buitendien ledige grond voor groenten en zoo voorts.

LOSSE GOEDEREN.

5 Melkkoeien, 1 Paard, 1 Open Kar, Enkel Tuig, 1 Side Boord, Bedden, Tafels, Stoelen, Ladenkast, 1 Harmonium, 1 Geweer en het gewone assortiment Huisraad. Verder Negotie Goederen, bestaande in Mans- en Kinder Stevels, Pakken Kleederen, Tabbertsgoed, Lampen en wat verder zal worden aangebracht.

A. G. H. TEUBES,
Eenig Curator.

Robertson,
23 Maart, 1904.

Sunlight

IEDERE VROUW BEHOORT TE WETEN dat kleederen met SUNLIGHT ZEEP gewasschen langer duren dan die met gewone zeep gewasschen worden. Men behoeft geen soda te gebruiken. Geen hard werk.

Zeep

KENNISGEVING.

KENNIS geschiedt hiermede aan allen wien het moge aangaan—zonder aanzien des persoons—hetzij blank of gekleurd; dat ik van af datum dezes alle overtredingen op mijn eigendomplaatsen, t.w. Graaberg, Rietfontein, Doorn-Rivier, Rondekop, Nabiekop, en Zevenfontein, ten strengste belet, zoowel rondloopen, rijden, als jachten met honden, geweer, of zonder geweer.

Eenig persoon, die zich schuldig maakt (na deze kennisgeving) in de velden van boven vermelde plaatsen, als overtreders (zonder mijn toestemming) zullen met de strengste Wet crimineel vervolgd worden.

Inzonderheid dient deze kennisgeving als waarschuwing om bijen-nesten uitrooiers, als overtreders, opmerkzaam te maken, dat zij, indien betrapt, of bewezen—aan Gevangenis straffen schuldig zullen zijn.

Inmiddels wensch ik ieder burger op 't gevaar te wijzen, en er aan te herinneren, dat zij, die voornemens zijn hun veld af te branden, in de toekomst zeer voorzichtig zijn—daar dit reeds schadelijke gevolgen, en ontevredenheid veroorzaakt heeft; en ook zorg dragen om mijn velden niet af te branden.

F. A. NEL J.zn.,
Veldkornet.

Graaberg, Wijk 3,
N.O. Bokkeveld,
Calvinia,
16 Maart, 1904.

LEZARD & LEZARD,

(voorheen van Kimberley),

Afslagers, Boedel- en Assurantie Agenten,

MAKELAARS, AUDITEUREN, enz.

Belasten zich met den verkoop van Vaste en Losse Goederen, bij veiling of onderlinge overeenkomst.

Kantoren: Lewin Kamers,
Kasteelstraat, 33.

Vendumarkt: Kasteel straat 47,
tusschen Burg- en Langstraat.

Tel. Adr. "LEZARD." Postbus 953

STEWARTS EN LLOYDS

(ZUID AFRIKA) BEPERKT,

KAAPSTAD.

1,000,000 voet

GEGALVANISEERDE PIJPEN ...	½″ tot 6″
ZWARTE PIJPEN ...	⅛″ „ 6″
STOOM PIJPEN... ...	¼″ „ 12″
STOOMKETEL PIJPEN ...	1½″ „ 4″
STALEN PIJPEN ...	4 „ 24

IRRIGATIE.

Boeren die van plan zijn voor een Irrigatie-Schema in te gaan, zullen goed doen als ze naar onze prijzen, volgens specificatie, vragen.

Duizenden voeten van onze

Groote Stalen Pijpen

zijn gekocht door vooruitstrevende Boeren.

Kantoren: **St. George's Straat, 23**

Magazijnen: **Chiappini Straat, 30,**

Postbus 760. Telegr. Adres: "TUBES".

KAAPSTAD.

MUNICIPALITEIT MALMESBURY.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN WAARDEVOLLE

STADS EIGENDOMMEN,

OP

Woendag 30 Maart, 1904, 's middags te 3.30.

De heeren IMMELMAN & Co., bieden

63 ERVEN EN BOUWTERREINEN,

gelegen in het beste deel der stad, TE KOOP aan.

Plannen van Erven enz. liggen in dit kantoor ter inzage.

Termen Billijk.

H. VERCUEIL,
Stadsklerk.

Malmesbury, 9 Maart, 1904.

PUBLIEKE VERKOOPING.

De ondergeteekende, daartoe gelast, zal publiek opveilen, voor rekening van den heer D. J. NEL,

te HANOVER,

Op Zaterdag, den 9den April, 1904,

TEN 11 URE V.M. PRECIES.

Dat gedeelte van de plaats Oppermanskraal gelegen in de afdeeling van Hanover, groot 3221 morgen. De plaats is gelegen omtrent 9 mijlen van Hanover en heeft een goed woonhuis en buiten gebouwen. De water-voorraad is uitmuntend; een aanzienlijke fontein is onlangs geopend. Er zijn vier dammen en groote landerijen. Het veld is prachtig, daar veel regen op de plaats is gevallen. De plaats is omheind.

Verdere bijzonderheden te worden verkregen bij de heeren DE VILLIERS BROS., Procureurs, of bij den Afslager.

B. J. DE VILLIERS, Afslagers.

BIEDT DE HEER

R. Müller,

45, en 47, STRANDSTRAAT,

KAAPSTAD

Weer'te Koop aan:

Het Volkslied van de gewezen Zuid Afrikaansche Republiek, prijs 2/6;

Het Volkslied van den gewezen Oranje Vrijstaat. 2/6; Drie liederen voor het Zuid Afrikaansche Volk:—1) Mijn Land, Mijn Volk en Taal, (2) Zuid-Afrika, en (3) Afrika voor de Afrikaanders—tesamen 3/;

Het Lied van Christiaan de Wet, prijs 2/;

"Never—Give Up" Lied, prijs 2/; **Zuid Afrikaansche Volkslied** (Een ieder Natie heeft zijn land), 1 6.

De Droom van den Boer, Klavier Stuk, 2/-

"Scheid van Sannie," van een uittrekkenden Boer. Gedicht genomen uit de "Express" te Pretoria, Gecomponeerd door A. Srobl, prijs 1/6.

The Boer Prisoner's Prayer (Bede van den Krijgsgevangen Boer) door J. H. L. Schumann, 2s.

Vaarwel! Lied ter gedachtenis aan den Oorlog tegen Transvaal en Vrijstaat, 1899—1902, door J. H. L. Schumann, 2s.

Koorboek door W. van Oosten, gebonden, prijs 3/-; Verzameling van vier stemmige Liederen ten gebruike van gemengde Zangkoren en Zangvereenigingen.

Geestelijke Koorstukken en Zangsolos door Ds. J. A. Malherbe, gebonden, prijs 3/-; ten gebruike voor Kerkkoren en Christelijke Zangvereenigingen

SCHRIJF OM EXEMPLAREN OF KOM ZELF NAAR

R. MÜLLER, 45 en 47, Strandstraat, Kaapstad.

Geweren en Ammunitie.

J. HARTFORD & CO.,

CALEDON,

WIJ hebben nu ontvangen onze voorraad Hagel Geweren (Dubbel- en enkelloops), Geweren en Ammunitie. Evenzoo Thomas' Boeren Guano, Prikkel Draad en IJzeren Heining-Palen.

Hagel geweren van af £7 10s. en hooger.

Zwakke Vrouwen.

Waarom zult gij langer lijden nu de Natuur een zeker en veilig middel aan de hand geeft voor uw herstel.

10,000 vrouwen roemen vandaag DR. SANDEN'S Electrische Hercules en zeggen, dat het het Leven waard maakt te leven.

Het versterkt de zwakke organen, herstelt gezonde en normale werking, en verdrijft alle pijn.

Kom en onderzoek mijne wijze van behandeling. Het kost u niets. Alle consult is vrij. Als gij niet komen kunt, schrijft voor mijn laatste boek "Gezondheid in de Natuur," het wordt u kosteloos toegezonden.

KOM OF ADRESSEER:

Dr. Theodore Sanden,

No. 4, Pleinstraat, KAAPSTAD.

Hoek President- en Eloffstraat, Johannesburg.

Office-uren van 9 v.m. tot 6 n.m.; Zaterdags van 9 v.m tot 10 n.m.

De Paarlsche Executeurs Kamer, Beperkt.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN ALLERKOSTBAARSTE

Vaste en Losse Goederen,

Aan de ONDER PAARL,

In den geassigneerden Boedel van STEPHANUS MINNAAR.

OP

WOENSDAG, 30 MAART, 1904,

Ten 11 ure des morgens precies:

1. Het WOON ERF, gelegen aan de Main Straat, bevattende fraai suffisant Woonhuis met Winkel en Slachthuis annex, beplant met een grooten en keurigen Boomgaard, Goede Tuingrond met loopend water, drie beurten elke week.

2. Zeker ERF annex bovenstaande, bevattende een net Woonhuis met Pakhuis, beplant met alle soorten Vruchten- en Limoenboomen en goed Tuinland.

Dit eigendom maakt een fraai Blok uit, en is bijzonder geschikt voor eenige handel of nijverheid, die er sedert jaren met succes is gedreven geworden en zal wegens deszelfs uitgestrektheid in perceelen worden opgeveild.

3. Zeker ERF naast den heer GERBER, langs Main- en Moll Straten, thans geoccupeerd als Woonhuis en Slachterij.

4 Zeker onbebouwd ERF in Retief Straat, beplant met een fraaien Vruchtenboord en Wijngaard. De gebouwen zijn in goede orde en onder ijzeren daken.

LOSSE GOEDEREN: Den geheelen en uitgebreiden voorraad, Winkelgoederen en andere Losse Goederen, Paarden, Rijtuigen, enz, te veel om te omschrijven.

Vergeet niet WOENSDAG, 30 MAART, 1904.

Zulk een vastgoed komt maar selden in de Markt,

J. I. DE VILLIERS, A.P.zoon,
Secretaris Assignée.

FAURE, VAN EYK & Co., Afslagers.

DE HYGEIA

vroeger gedreven te Muizenberg, is verplaatst naar het

CLAREMONT SANATORIUM,

waar een rationeele routine voor genezing van ziekte wordt toegepast door behoorlijk gekwalificeerd personeel onder de Directie van een resident-dokter. Alle de meest moderne toestellen voor de behandeling van ziekte zijn ingevoerd, hier en in den stads-tak.

"The Hygeia Treatment" Kamers, Seale's Kamers, Adderley Str., waar de in dienst zijnde dokter dagelijks is te spreken van 11—1, Zaterdagen 2—3.

Uren van behandeling van dames, dagelijks van 9—2, heeren, dagelijks van 2—6, Zondagen 10—1.

Goed Nieuws voor Wijnhandelaars en Boeren.

DE ALOUDE FIRMA - - - -

H. J. C. ZUIDMEER & CO.,

PAARL.

Gevestigd meer dan 35 jaren.

BIEDT Stukvaten en eenig ander Kuiperswerk aan tegen de laagste marktprijzen.

Heeft ook Stukvaten en Kuipen voorhanden. Kleine Vaatjes tegen de volgende prijzen.

Okshoofden	... ...	26/-.
½ Vaten	... ...	14/6.
Halfamen	... ...	10/-.
Ankers ...	... ...	7/6.
Vijf-Gallons ...	...	5/9.
Halfankers	... ...	5/-.

Inspectie van werkplaats vriendelijk verzocht.

Let op het Adres!!!

VOOR alle soorten van MANDEN WERKSTOELEN, Luierstoelen, Manden en Mandewerk, ga naar de "Z.A Manden Werken," Leliestraat 6, bij Parlementstraat, KAAPSTAD, Gereg. Telegram Adres: Basket, Cape Town.'

DENT'S TANDPIJN GOM

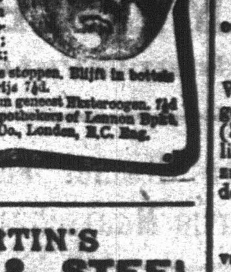

STOPT TANDPIJN DADELIJK, houdt het vergaan tegen; is gemakkelijk aan te wenden; veilig in het gebruik; zeker om tandpijn te stoppen. Blijft in botels jaren lang goed. Prijs 7½d. Dent's Eksteroog Gom geneest Eksteroogen. 7½d Te koop bij alle Apothekers of Lennon Bpk. C. S. DENT & Co., London, E.C. Eng.

MARTIN'S

APIOL & STEEL PILLS.

voor dames

Een Fransch Middel voor alle Ongeregeldheden. Duizenden Dames houden een doos van Martin's Pillen in huis, zoodat bij het eerste teeken van eenige Ongeregeldheid een dosis tijdig kan worden toegediend. Allen die ze gebruiken bevelen ze aan, vandaar hun enorm debiet. Van alle Apothekers en Magazijnen, of franco per Post 5s.
MARTIN, Apotheker, Southampton, England.

Slechte Spijsvertering

Verliest gij uwen krachten? Hebt gij slechten eetlust? Hindert uw voedsel u? Is uwen lever traag? Om dit alles te veranderen moet uwen maag versterkt worden, uwe zenuwen opgewekt, en uw geheele gestel verbeterd worden.

Ayer's Sarsaparilla

heeft veele duizenden van zulke gevallen genezen. Het zal u genezen. Eene dame schrijft uit Pretoria:

"Ik leed gedurende de veele jaren aan slechte spijsvertering, verlies van krachten en eetlust, en aan verstopping. Mijn geheele gestel scheen geheel van streek te zijn. Een vriend raadde mij eindelijk aan om Ayer's Sarsaparilla te probeeren. Ik volgde zijnen raad en ik ben nu blijde te kunnen zeggen dat slechts weinige fleschen mij herstelden."

Ayer's Pillen

houden den lever gaande en regelen de ingewanden. Zij genezen scheele hoofdpijn, galachtigheid en verstopping. Denk er aan dat om het beste gevolg van Ayer's Sarsaparilla te verkrijgen moeten de ingewanden een of tweemaal daagsch werken.

Toebereid door
Dr. J. C. Ayer & Co., Lowell, Mass., U.S.A.

WORCESTER.

(Van onzen Correspondent.)

L.l. Dinsdag namiddag was een tal van vrienden in het kerkgebouw tegenwoordig ter bijwoning van de deftige en plechtige echtverbintenis van den jongen heer P. D. J. Wessels, van Boshof, en jongejuffr. L. H. de Vos, dochter van den heer J. R. de Vos, De Doorns.

De bruid zag er lief en aanlokkend uit in een "cream crepe de chine dress," terwijl de bruidegom, die ook weleens de plichten van commandant, in den jongsten oorlog vervulde, met zijn ferme houding een nette vertooning maakte. Onder de uitvoering van een marsch op het orgel vertrouwde de heer De Vos zijn dochter aan den gewezen Vrijstater toe, waarna de band door ds. De Villiers gelegd werd.

De bruidsmeisjes, juf. de Wet, stiefzuster van den bruidegom, en juf. Bessie Meiring, in hun witte muslin dressen en met de prachtige hand bouquetten, trokken de oogen van allen tegenwoordig. Zij hadden tot gezellen twee jonge en flinke Afrikaanders, de heeren Frans Rabie en Geo. J. de Vos.

Het onthaal, nadat het huwelijk voltrokken was, werd aan de woning van mevr. de wed. W. de Vos Meiring gehouden, alwaar men op smakelijke lekkernijen, ververschingen en weldoordachte aanspraken getrakteerd werd. Onder de bekwame sprekers waren de heeren Wouter de Vos, D. Bland, Schoonees, J. R. de Vos (vader van de bruid), de bruidegom en de strooijonkers.

De geschenken waren kostbaar en talrijk.

Het echtpaar vertrok dienzelfden nacht naar de hoofdstad en omliggende stranden voor hun wittebroods dagen.

De Jongens Hooge School heeft de hulp van een onderwijzer uit Engeland verkregen om onderwijs aan de hoogere klassen in deze inrichting te geven. Hij zal binnen kort alhier aankomen.

De voetbalspelers hadden onlangs hun jaarlijksche vergadering ter verkiezing van ambtenaren voor het komend seizoen. De uitslag was tegen den zin van sommigen, die ook meenden dat de verkiezing onwettig was. Om die reden vond ll. Woensdag een tweede bijeenkomst plaats, doch, op een uitzondering van min belang na, werden dezelfde personen aangesteld om zaken te beheeren.

Vrijdag werd een fiets wedren alhier gehouden. De strijd was tusschen den jongen heer Smit, baanrijder in de O. R. Kolonie, en den jongen heer P. Vos van deze plaats, en de baan was van hier naar Tweefontein Station en terug. De twee bleven 32 minuten op weg en de heer Vos won met een "batig saldo" van eenige schreden. Het gejuich was hartelijk en luidruchtig.

Het doode lichaam van een blanken man, vroeger politie dienaar, werd in de afgeloopen week in de plantatie gevonden. De ongelukkige wordt geregd niet geheel bij zijn verstand te zijn geweest, en was langer dan een maand geleden zoek geraakt. Het omhulsel van het lichaam was geheel aan de beenderen vastgedroogd. Sommigen veronderstellen dat vergift de oorzaak van zijn dood was.

Zondag morgen werd een gekleurde jongen, bij de meesten onbekend, door den trein overreden en op de plaats gedood.

De heer Stead heeft Worcester met een bezoek vereerd. Hij arriveerde per trein op Zaterdag namiddag en werd door den burgemeester (den heer J. P. Malan) en anderen aan het station verwelkomd en afgehaald. Dienzelfden namiddag werd hij door een groot getal ingezetenen in de C. J. V. zaal onthaald, bij welke gelegenheid hij een krachtige toespraak leverde, nadat de burgemeester hem aan 't publiek had bekend gesteld.

Zondag namiddag bezocht hij het Zendings Instituut, alwaar hij een hartelijk woord tot de studenten sprak, en in den avond werd de Engelsche dienst in de Ned. Ger. kerk door hem bijgewoond.

Maandag morgen werden eenige visites aan omliggende plaatsen afgelegd en dien namiddag vertrok hij naar het Noorden.

De heer Stead, die hoogst ingenomen en verrast met het vriendelijk onthaal was, werd door zijn dochter vergezeld.

Hij was gedurende zijn verblijf de gast van den burgemeester, aan wien het publiek veel verschuldigd is, dat hij dien beroemden heer naar Worcester had genoodigd.

Vrijdag avond, 18den dezer, werd een "opene" vergadering door de Worcester Debats Vereeniging in de C. J. V. zaal gehouden. De opkomst was zeer groot, en hoewel het debat van weinig belang was, luisterden de opgekomenen met gespannen aandacht naar de welsprekendheid van het opkomend geslacht. De andere verrichtingen waren perfekt, zoo dat allen hoogst voldaan naar huis keerden.

Bij een volgende gelegenheid hopen wij een breedvoerig verslag op te nemen.

Vrijdag over acht dagen, zijnde Goede Vrijdag, zal dienst in de Ned. Ger. kerk gehouden worden. Den volgenden dag (Zaterdag) is voorbereiding en voorstelling van nieuwe lidmaten, en Zondag zal het Heilig Avondmaal gevierd worden.

Een stuk grond naast het eigendom van den heer H. C. Meiring, Hoog straat, en groot 100 bij 100 voet is in de afgeloopen week voor de som van £1,400 (een duizend, vier honderd ponden sterling) uit de hand verkocht.

De kooper is de heer Schönlund en de verkooper de heer Meiring.

Protest tegen Additioneele Vertegenwoordiging.

Notulen van een publieke vergadering, gehouden te Steynsburg op Zaterdag, 19 Maart, 1904.

De heer J. C. van Rooy werd als voorzitter gekozen, en de heer O. J. J. Oosthuizen als secretaris.

De voorzitter spreekt de vergadering toe, en zegt dat volgens bekendmaking het doel der vergadering is te protesteeren tegen de Additioneele Representatie Bill, thans voor het Huis.

Na discussie werd het volgende voorstel ingeleverd door de heeren J. C. du Plessis en M. J. Marais:

"Deze vergadering, uitdrukking gevende aan het publieke gevoelen van dit district omtrent de Additioneele Representatie Bill der regeering, thans voor het Huis, spreekt haar verbazing en besliste afkeuring uit over zulk een maatregel, waarvoor zij geen ander drijfveer of motief zien kan, dan een overhaast jacht maken op een eenzijdige en onbillijke partijversterking, en wat niet anders dan kwade vruchten dragen kan, om rassen verdeeldheid aan te wakkeren."

Dit voorstel wordt door de vertegenwoordigende vergadering algemeen aangenomen.

Voorgesteld door den heer J. L. Jordaan en gesecondeerd door den heer A. L. Botha:

"Dat deze vergadering besluit bij onze parlementsleden aan te dringen met alle kracht om door alle middelen in hun bereik de Additioneele Representatie Bill der regeering te bestrijden en zoo mogelijk af te weeren."

Dit werd algemeen aangenomen.

O. J. J. OOSTHUIZEN
Secretaris.

OM EEN KOU IN EEN DAG TE GENEZEN. Neem Laxeerende Bromo Quinine Tabletten. Geld teruggegeven als men er geen baat bij gevonden heeft. 1sh, 1½d. Alle Apothekers.

Verwaarloosde Afrikaanders.

Aan den Editeur.

Mijnheer,—De brieven van Adv. van Zijl en Ds. v. d. Heever over den verwaarloosden toestand onzer menschen in Namaqualand raken één van *de* vraagstukken, die meer aandacht behooren te ontvangen.

Ik wil Adv. van Zijl echter slechts herinneren aan: "men moet het ééne doen en het andere niet nalaten." Geen penny minder voor "de hooge staatkunde der Kerk"—de zending. Integendeel, "de man die geen zendingvriend is, is den naam van Afrikaander, van Christen, *niet* waardig." Zoo sprak wijlen vader Neethling, zoo zij het!

Arbeid in verwaarloosde wijken van onze te groote gemeenten, draagt genoegzaam vrucht om met alle kracht te worden aangepakt. Ik durf hiervan spreken, daar ik nu vier jaren met zulk een arbeid bezig ben. Een kennis van de geschiedenis van Albertinia zou veler oogen openen voor de schade die Kerk en Staat lijden, voor de schande die op Kerk en Staat rusten, door menschen te verwaarloozen. Wij zijn te arm aan getal, aan ondernemingsgeest; te rijk aan intellect, aan veerkracht, om zulke verwaarloozing te gedoogen Ook mijn geringe ondervinding leert: De Afrikaander is vatbaar, zeer vatbaar, verbazend vatbaar, maar geef hem een kans!

En nu, wat baat kranten-geschrijf? Het is even vruchteloos als het gebabbel van den aspirant politicus op Zuid Afrikaansche platformen over onderwijs; even vruchteloos als om in de Synode te zeggen "één predikant kan niet meer dan 500 lidmaten (zegge 1200 zielen) *behoorlijk* bearbeiden", en dan de zaak bij de bespreking te laten.

Elkeen moet iets *doen*

Zou u, heer editeur, giften willen ontvangen om aan de Eerw. Ringscommissie van Tulbagh te overhandigen, ten einde eenige zendeling-arbeiders (uit de Drostdij b.v.) of mogelijk een proponent (vooraf geordend) naar Namaqualand te zenden? Ik ben er zeker van dat in plaats van één gemeente, dat distrikt dan weldra *drie* zelfstandige gemeenten zal hebben. Ik zend u hiervoor £5, misschien niet ongepast dat de eerste bijdrage uit deze plaats komt.

MEER GEMEENTEN

moeten verder gesticht worden, of groote gemeenten van hulppredikers worden voorzien Elkeen weet dat ons opvoedings departement voor het onderwijs in onze buitendistrikten zooveel beteekent als een vijfde wiel aan den wagen. De Ned. Geref. predikant (Progressieven (?) vergeven mij dit) moet zorgen, en zorgt hij niet, dan is "de dood in de pot." Daarom hoe meer predikanten (boeren-zoons nog allerbest) in ons land, hoe minder verwaarloosing. Alvorens de oogen van gemeenten als Swellendam, Clanwilliam, Riversdale, Piquetberg (N.B.), Calvinia, Humansdorp, Ladismith. Kuysna, Oudtshoorn (N.B.), Jansenville, Dordrecht, Uniondale, Calitzdorp, met circa 1,500 lidmaten en meer, en *één* predikant, opengaan, zullen er verwaarloosden zijn, tot schade van de gemeenten zelf, van de kerk en staat in het algemeen, en tot verdriet en hartzeer van den ongelukkigen man die als herder zijn schapen nauwelijks kennen, nog minder hoeden kan.

Ook ik moet verschooning vragen zoo ik mij wat lomp heb uitgedrukt.

Geheel de uwe,

D. J. MALAN.

Albertinia,
Dist. Riversdale.

Terwijl Dokters niet overeenstemmen genezen Bile Beans.

DRIE JAREN KLACHTEN OVER LEVER, SLAPELOOSHEID EN BLOEIENDE PUISTEN VERDWIJNEN DOOR DIT GROOTE MEDICIJN.

Te 13, Alfredstraat, Zoutrivier, Kaapstad, woont de heer Thomas Wilkinson, die in dienst is bij het Kaapsche gouvernement als een ketelmaker. Hij zendt ongevraagd het volgende getuigschrift: Gedurende drie jaren leed ik onnoemelijke folteringen door indigestie en verstoorden lever. Ik was niet in staat, om zelfs het lichtste voedsel binnen te houden, en mijn kracht verminderde langzamerhand, tengevolge van de hevige pijnen die ik leed van bloedende aambeien. Ik had vreeselijke pijnen in het hoofd, de borst en rug. Alles was me tot last, en ik kon des nachts niet slapen. Mijn toestand werd zoo ernstig, dat ik begon te wanhopen aan herstel. Ik was twee jaren onder dokters behandeling, doch ik ondervond geen blijvende verlichting. Op zekeren dag werd een boek aan mijn deur achtergelaten, en ik las hoe Chas. Forde's Bile Beans gevallen hadden genezen, gelijk aan het mijne, zoodat ik besloot er een proef mede te nemen. Nadat ik twee doozen vol van de Beans had ingenomen, bespeurde ik eenige verbetering, en naarmate ik ermede doorging werd ik krachtiger, en werd ik een heel ander mensch. De pijnen in mijn hoofd, borst en rug verdwenen, eveneens de aambeien, en ik ondervond groote verlichting. Mijn eetlust keerde terug, en ik ben op heden zoo gezond als ooit, trots mijn drie jaren van lijden. Ik heb ze aan zeer velen aanbevolen, en ik weet, dat ze er eveneens baat bij gevonden hebben. Ik kan Bile Beans niet te hoog roemen, dat ik ten volle overtuigd ben van hun werkelijke waarde.

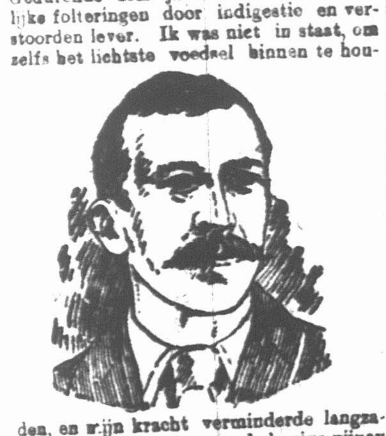

Bile Beans voor galziekte zijn ook een zeker geneesmiddel voor hoofdpijn, verstopping, slechten adem, indigestie, oprisping, duizeligheid, zwakte, bloedarmoede en alle vrouwen kwalen, zomer loomheid, gevoel van afmatting in de hersenen.

Voorradig bij alle apothekers, terwijl gij ze ook kunt verkrijgen direkt van de Bile Bean Manufacturing Co., Korte Marktstraat 32, Kaapstad, na ontvangst van de prijzen, 1s. 7½d. of 3s. 9d per doos, 3 voor 10s., of 6 voor 18s. 9d.

Gratis Monster Coupon

BILE BEANS.

Zie "Ons Land," 26 Maart, '04

Gij kunt een gratis proefdoos krijgen door deze coupon met een penny postzegel voor port te zenden aan de Bile Bean Manufact. Co., Korte-Marktstraat, 32, Kaapstad.(Adv.)

NIETS ZOO GOED ALS ONDERVINDING.—Een waarheid die men leert kennen door ze zelf te ondervinden, is meer waard dan tien ondervinden, waar men van hoort." Vertel dingen waar men van hoort." Vertel aan iemand dat Chamberlain's Kolick Cholera en Diarrhee Medicijn Cholera Morbus zal genezen en zeer waarschijnlijk zal hij het vergeten zijn voor de dag ten einde is. Maar heeft hij een hevige aanval van hetzelfde kwaad, en gevoelt dat zijn einde nabij is, zal hij deze medicijn gebruiken en uit eigen ondervinding gewaar worden hoe snel het verlichting geeft en hij zal het voor zijn geheele leven onthouden. Wordt overal verkocht.—(Adv.)

Is te koop bij alle winkeliers en apothekers of aan het Londen adres: 60, 61 & 62, Bunhill Row, E.C.

LLOYDS
& COMPAGNIE,

P.K. BUS 96. 40 BURGSTRAAT, KAAPSTAD.

Invoerders van Landbouwgereedschap en Machinerie.

Lloyds' Windmolen "Aermotor" IS DE Goedkoopste en meest Economische Kracht voor het Ophijschen van Groote of kleine hoeveelheden.

WATER VOOR DE Huishouding of den Tuin, Het Drenken van Vee, Of Besproeiingsdoeleinden UIT RIVIEREN, PUTTEN of BOORGATEN.

Lloyds' zenden hun eigen ervaren Opzetters naar alle deelen der Kolonie om "Aermotor Windmolens op te richten.

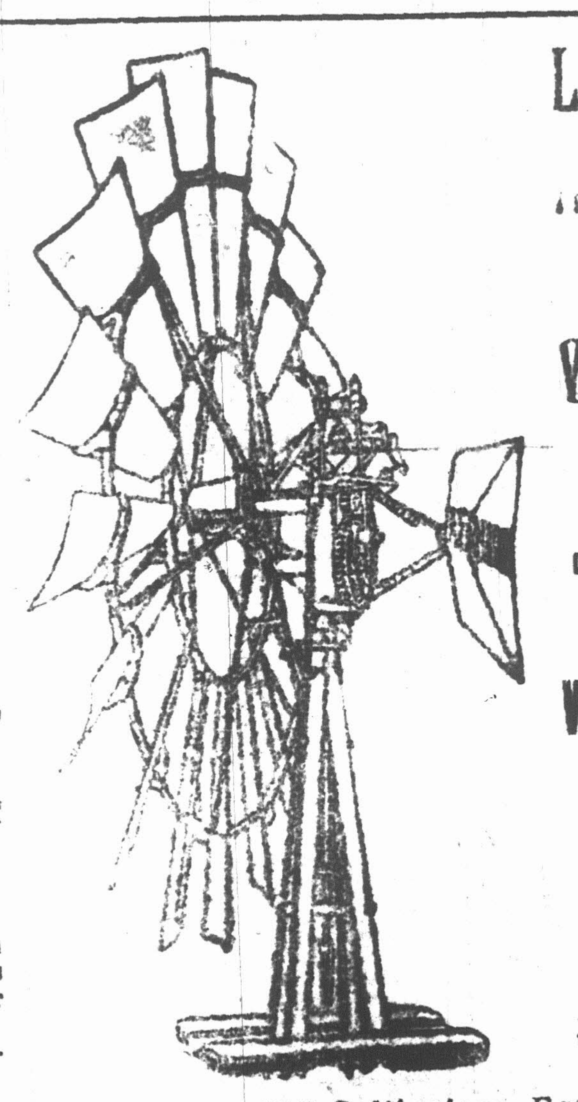

Lloyds' "Aermotor" Windmolens

De lichtst loopende en krachtigste WINDMOLEN IN DE MARKT.

EENVOUDIG, STERK, VERTROUWBAAR.

"Olivier" Ploegen, "Planet JR" Cultivators, Eggen.
"Deering" Binders, Snijmachines, Maaiers en Harken.
Lloyds' houden in voorraad alle soorten van Gereedschappen benoodigd voor de Boerderij.

BUCKNALL LIJNEN, STOOMVAART BEPERKT,

VARENDE VAN KAAPSTAD NAAR ENGELAND.

Verminderde Eerste Klas Prijs, £26 5s., alle Buitenkant Hutten.

UITWAARTS: PASSAGIERS en VRACHT DIENST.

S. S. "JOHANNESBURG," zal Kaapstad voor Engeland verlaten omtrent 28 Maart, passagiers en goederen opnemende.

S.S. "FORT SALISBURY" van Portsmouth, voor Kaapstad en Oost Londen, met passagiers en lading, vertrok uit Madeira 16 Maart, n.m.

VRACHT DIENST.

S.S. "TIGRIS" verliet Londen den 28sten Februari direkt naar Oost Londen.

S.S. "BANTU" verliet Londen op den 6den Maart voor Natal, Delagoa Baai en Beira.

Voor verdere bijzonderheden wat betreft lading, Stoombooten, enz wende men zich tot

GEBR. BUCKNALL, Strandstraat, Kaapstad.

Wellington.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN — EEN — Waardevol Eigendom,

BESTAANDE UIT

ZEVEN ERVEN, met een net en gerieflijk WOONHUIS erop, in het dorp Wellington.

Daartoe gelast zijnde door den heer P. J. SIEBRITZ, zal de ondergeteekende publiek verkoopen op de plek, op

Vrijdag 8 April, a.s.

Dit begeerenswaardig eigendom, dat met recht een der uitgezochtste van dit dorp kan genoemd worden. Het is in 't gezondste en aangenaamste gedeelte van 't dorp gelegen, met een prachtig uitzicht, en het woonhuis is naar den nieuwsten smaak opgetrokken, met de toebehoorende buitengebouwen.

De verkooping vindt plaats op

Vrijdag, 8 April, a s.

EN BEGINT

OM 11 UUR 'S VOORMIDDAGS.

J. H. SCHOEVERS.

Wellington.

Departement van Landbouw,

Kaapstad, 25 Februari, 1904.

Mits dezen wordt ter algemeene kennis gebracht, dat Zijn Excellentie de Gouverneur voornemens is om, in termen van Sectie 3, sub-sectie 1, van wet Nr. 41 van 1899, weer bezit te nemen van den Uitspan grond, beschreven in de aangevoegde schedule, zijnde niet langer noodig in gebruik voor Uitspanningsdoeleinden, en de Uitspannings Servituten daarop in te trekken.

Alle personen die begeerig zijn tegen de voorgestelde handeling te objecteeren moeten hun objecties in geschrifte indienen ten kantore van den Secretaris van Landbouw binnen twee maanden van af datum van deze kennisgeving.

CHARLES CURREY,
Onder-Secretaris voor Landbouw.

SCHEDULE:—

De "Croedini" Uitspan, in de Afdeeling van Swellendam.

A. T. RUTTER.

MAKER van de beroemde Koloniale "INNES" en "CRIGHTON" zadels bekend over de geheele Kolonie. Zadels op orde gemaakt Oude Zadels nieuw opgemaakt of sekuur nagemaakt volgens patronen der klanten.

TUIGEN

Met de nieuwe SCHUIFSTRENG, om het schaven te voorkomen.

Vraag om Prijslijsten.

WAALSTRAAT, 28, KAAPSTAD

STELLENBOSCH.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN Twee Prachtige Plaatsen,

HARMONY en PATRIJS VLEI.

Deze eigendommen worden aangeboden aan hen die uitzien naar Plaatsen, die geschikt zijn voor de productie van de beste wijnen, ook voor Vruchtenbouw en Landbouw, Zuivel-, Vee- en Hoender-Boerderij. Zij zijn allergunstigst gelegen, naast de wel bekende vruchtenplaats Rustenborg en de plaats van den Ed. J. X. MERRIMAN, en ook nabij de Rhodes Wijnplaats Nooitgedacht en de Gouvernements plaats Elsenburg.

De plaatsen liggen 2 mijlen van het Station Stellenbosch.

De ondergeteekenden zijn gelast om op de plek,

Op VRIJDAG, 8 April, 1904,

OM 11 UUR V.M., te verkoopen:

De bovenstaande twee plaatsen, samen 1000 acres groot.

De hoofdweg naar Klapmuts gaat tusschen de twee plaatsen. Drie (3) Stroomen en 8 Fonteinen voorzien in een zeer waardevolle voorraad water en bij gevolg staan er een zeer groot getal Eiken, Dennen, Gomboomen, Populieren en andere boomen op de eigendommen

De Plaats "HARMONY": Het Woonhuis is geriefelijk en ruim, goed onderhouden, met ruime stalling geheel onder ijzeren dak. Er zijn groote LANDEN voor Haverhooi en andere producten en een uitgestrekte boomgaard met honderden van diverse vruchtboomen

De Plaats "PATRIJS VLEI": behoort de aandacht te genieten van allen uit het Vaderland, het WOONHUIS buitengewoon verbeterd zijnde door den tegenwoordigen eigenaar. Het HUIS, MET IJZEREN DAK en ruime stoep, is voorzien van een volledig rioleerings stelsel, heeft een ruimen voorraad van het ZUIVERSTE WATER, warm en koud, voor Bad, Waschplek en Keuken Een Waschplek met leiding voor koud water voor elke slaapkamer, en ook een leiding met koud water voor de Zuivelkamer en Stallen.

In het HUIS is overal gaslicht aangebracht (Muller's Patent van Gasoline) Er zijn mooie schaduwrijke eiken rondom het huis. Er is een fraaie, groote voorkamer en Billiard-kamer, 50 x 20 Voet, ingericht met Wedstrijd-tafel van Thurston & Co., en ook een modern Pneumatisch Kamerorgel (3 manualen) van de heeren Brendly & Forter, Londen. Een aantal uitgezochte schilderijen in olieverf zal ook worden aangeboden. Er zijn twee WIJNGAARDEN op de plaatsen, die sterk behoorden te worden uitgebreid, omvattende 10,000 van de uitgezochtste geënte Wijnstokken, zoowel als een fraai aantal Prieel Wijnstokken (Tafel-soorten).

De IJZEREN GEBOUWEN omvatten: (1) een prachtige WIJNKELDER met Zolder en onder rieten dak. Een gedeelte is omgebouwd in een machinerie-werkplaats, met Otto Crossly Machine en Assen voor een machinale Voer-Snijder en andere machines; (2) een GROOTE STAL, met afdeelingen voor Muilen, Paarden, Koeien, Veulens, enz., met grooten Zolder (houten vloer), ijzeren dak. Ook VERSCHEIDENE KAMERS voor mannen, HOENDERHUIZEN, MAGAZIJN VOOR GASOLINE, een GROOT HUIS VOOR GEVOGELTE, met verscheidene afdeelingen. Verder een fraaie Zuivelkamer onder de eiken, ingericht met leiding voor zuiver water en riolen, een MODERNE VILLA, van 4 kamers met Keuken, en verder Stalling onder ijzeren dak. Een sterke 12 vt. vliegwiel Druivenmolen met pomp en toebehooren, kompleet.

LEVENDE HAVE: 5 Muilen in prachtige konditie en goed geleerd, 1 Bul-kalf, van den Elsenburg Stier "Conqueror"), 2 Veulens, 25 Kalkoenen, 50 groote Eenden, 50 Hoenders, (Buff Orpingtons en andere).

BOERDERIJ GEREEDSCHAP: 1 Kar, 6 groote Wijnvaten van ongeveer 6 Leggers, 1 groote Mussey Harris Cultivator en Zaaier, bijna nieuw, 1 Aardappel-planter, 1 Wood's Oogstmachine, 1 Princess Afroomer, 1 Groote Karn, 1 Boterbewerkings Machine, Zuivel-pannen, 1 Steenen Kneedmolen, en Steen-dragers, 1 Wijnkelder-pomp en Slang, Tuin Roller, Bijen-korven met zwermen, Rollen nieuw Doorndraad, 2 fraaie, nieuwe, zware, volle breedte IJzeren Hekken met scharnieren, Olie-Motor en Assen als boven, Voer-snijder, Zenzen, Graven, enz. Ploegen, Eggen, lots Timmerhout, Zolder Planken, enz., nieuw, en ook wat Haverhooi.

Bovengenoemde artikelen zijn allen van het beste.

Iedereen zal goed doen als hij deze belangrijke Verkooping gaat bijwonen, daar zulke eigendommen niet dikwijls in de markt komen.

2 Mijlen van Station Stellenbosch.

Verkoop van Los Goed: 10.30 v.m
Verkoop van Plaatsen: 11 v.m.

KRIGE & MARKOTTER, Afslagers.

Noteer den Datum: 8 APRIL.

Publieke Verkooping

— TE —

LAINGSBURG,

— OP —

Zaterdag, 2 April, 1904.

Dadelijk na de Verkooping van den Heer JAPIE KRIGE, zal de ondergeteekende, voor rekening van den Heer JAN JACOBS, per publieke Veiling aanbieden: zijn Landbouwgrond, gelegen in de Krige-straat, met Pomp, Reservoir en staande Aardappel Oogst, zooals dit daar staat.

Zoo een gelegenheid is nog niet te Laingsburg geweest en is wel de aandacht van den buiten man en den speculateur waardig.

Zegt dit voort en maakt het goed bekend.

FRED WILLMOT,
Afslager.

Oost, Speelman & Van Andel,

130, Langstraat, Kaapstad.

Zenden tegen toezending van postwissel ad 16/3 franco door geheel Zuid Afrika een kistje geurige HOLLANDSCHE Sigaren.

Pas ontvangen:

Hollandsche Koek, Hollandsche Zaden, KERSTMIS Sigaren, prachtig verpakt, Hollandsche Eau de Cologne.

Vierkleur en Continental Rijwielen Eerste klas Bycicles).

PIKETBERG.

PUBLIEKE VERKOOPING

— TE —

Draai Hoek,

— OP —

VRIJDAG, 8 APRIL, 1904.

De ondergeteekende, gelast door den Heer P. J. ROSSOUW, die zijn Boerderij gaat opgeven, zal Publiek verkoopen:

.00 Schapen en Bokken,
15 Varkens,
2 Koloniale Paarden (3 tot 4 jaar),
6 Ezels,
8 Beesten,
30 Mudden Haver,
15 „ Koren,
15 „ Garst,
2 Ploegen.
1 Paar Achter Tuigen,
1 Span Voor Tuigen,
1 Open Kar,
1 Veer-Wagen,
1 Lot Boerderijgereedschap,
1 Lot Wijn en Brandewijn, enz., enz., enz

P. J. RETIEF, Afslager.

Vendu Kantoor,
Piketberg,
23 Maart, 1904.

WINKELGOEDEREN.

In den Insolventen Boedel van F. MILLER, distrikt Piketberg.

Die ondergeteekende, behoorlijk gelast door den Trustee, zal publiek verkoopen te

PIKETBERG,

Op WOENSDAG, 30 MAART A.S.,

Manufacturen en Goederen van een Algemeenen Handelaar.

H. GIBSON, Trustee.

Burmester Gebouwen,
Adderley-Straat,
Kaapstad.

N. J. VLOK, Afslager.

Afrikaansche Onderlinge Trust en Assurantie Maatschappij, Beperkt, Piketberg.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN DE PLAATS

POMPOENKRAAL,

Nabij PORTERVILLE, Afd. PIKETBERG.

De ondergeteekende, gelast door Mevrouw ELISIE G. P. LIEBENBERG, die besloten heeft haar boerderij op te geven, zal publiek doen verkoopen

Op Dinsdag, den 12den April, 1904,

Om 10 uur 's morgens,

OP DE PLAATS ZELVE.

I. Haar afzonderlijk aandeel in de voorname en prachtige ZAAI en TUIN PLAATS genaamd "POMPOENKRAAL," gelegen langs den Hoofd Weg van PIKETBERG naar PORTERVILLE, groot circa 754 MORGEN.

Deze Plaats is goed voorzien van STANDHOUDEND LOOPEND WATER, dat aan de werf stroomt; voor BOOMGAARDEN, TUINGROND doeleinden en Zaaien kan men geen beteren grond vinden. DE GEBOUWEN bestaan uit een ruim en suffisant Woonhuis onder IJzeren Dak, Stal en Wagenhuis.

II Levende Have: als

9 Koloniale Ezels, 4 en 5 jaar oud,
1 Rij en Trek Paard,
2 Koeien met Kalveren van goed Ras,
150 Aanteel Schapen en Bokken,
10 Varkens.

III. Boerderijgereedschap.

1 Bokwagen op Veeren, bijkans nieuw.
1 Open Kar do. do.
2 Span nieuwe Wagen Tuigen Kompleet,
3 Dubbel Voor Ploegen,
1 Zelf Binder Machine,
3 Ton Superphosphate Guano.

IV. Granen:

550 Zakken Zaad Haver,
150 Zakken Rietti Koorn.

V. Huisraad:

Het gewone assortiment Huisraad:—Glas, Aardewerk en Keukengereedschap.

Vergeet niet den dag der Verkooping:

DINSDAG, den 12den APRIL, 1904.

P. J. A. OLTHOFF,
Bestierder.

P. J. RETIEF, Afslager

PIKETBERG.

Publieke Verkooping.

De ondergeteekende, gelast door Mevr. TOMS en Mevr. R. G. GOLLOCK, zal publiek doen verkoopen

Op 14 APRIL, 1904,

TE

ORANJEVLEI.

Te 10 uur v m:

175 Merino Schapen (in lam), 180 Lammeren, 15 Ooien met Lammeren, Bokken en Lammeren, 4 Rambouillet Rammen (oprecht bloed) van den heer M. Versveld, 5 Koeien (in kalf), 1 jonge Koeien Kalf, 9 drie jaar oud Koeien (in kalf), 7 jonge Ossen, 2 groote Ossen, 4 jaar oude Beesten, 1 vier jaar oude Bul, 2 Amerikaansche Ezels (eerste klas), 2 jonge Koloniale Ezels (vier jaar oud).

BOERDERIJGEREEDSCHAP:

1 Bok Wagen, 1 Schotsch Kar, 1 Open Kar, 1 Kruiwagen, 1 McCormick Zelfbinder, 1 Kaf Machine (suijer), 3 Ploegen, 5 set Tuigen (kompleet), 1 set Timmermangereedschap, Pikken, Vorken, Harken, Graven, Schuivers, 3 bastert "Friesland" en "Ayrshire" Vaarzen.

En wat noch verder zal worden voorgebracht.

A. BESTER,
Afslager.

KENNISGEVING.

KENNIS geschiedt hiermede, dat na dezen datum allen die gevonden worden, jagende met geweer of honden, op mijn plaats GROEN VALLEI, Porterville, met het uiterste der wet zullen vervolgd worden.

D. J. VISSER,
Groen Vallei,
Porterville.

23 Maart, 1904

Afdeelings Raad Ladismith.

HEFFING VAN BELASTING.

KENNIS geschiedt mits dezen, in termen van Sectie 265, van Wet No. 40, van 1899, dat twee leden van den Raad hebben kennis gegeven voor te stellen, op de vergadering van den Raad, te houden op Woensdag, den 27sten dag van April, e.k. de heffing van een belasting op de waardeering van land eigendom in deze afdeeling, voor den dienst van het jaar 1904

H. W. BECKER,
Secretaris.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Ladismith,
15 Maart, 1904.

MUNICIPALITEIT van TULBAGH.

BUITENGEWONE ELECTIE VAN RAADSLID.

KENNIS geschiedt hiermede in termen van Sectie 54, van Wet No. 45 van 1882, dat genomineerd zijn als Kandidaten voor de betrekking van Raadslid, ter opvulling der vacature ontstaan door de bedanking van Raadslid Niehaus,

1. LOMBARD, JACOBUS H.,
2. VOS, WILLEM. W.

en dat een electie zal plaats vinden in de Hofzaal Tulbagh op Woensdag, den 30sten Maart, 1904. van 9 v.m. tot 5 n.m.

P. J. P. MARAIS,
Burgemeester en Stem Beambte,

Tulbagh,
24 Maart, 1904.

Stuttaford & Co.
BEPERKT.
KAAPSTAD.

Fabrikanten en Verkoopers
VAN
Alles voor Persoonlijke Dracht
en Huishoudelijk Gebruik.

LEDIKANTEN.

Ons aanbod wordt verklaard door een gelukkigen koop dien wij sloten bij een gedwongen verkooping.

100 Zwart-en-Koper Fransche
- - Ledikanten. - -
Grootte 4 vt. 6 dm. x 6 vt. 6 dm.
27/6.
Goede Vormen en Groote Waarde vallen in het oog.

Algemeene Huis Meubileering.

Stuttaford & Co.
BEPERKT.
KAAPSTAD.

Darter en Zoons,
GEVESTIGD 60 JAREN.
PIANO'S van af £35
ORGELS van af £9.
Geheele waarborg

GRAMOPHONES
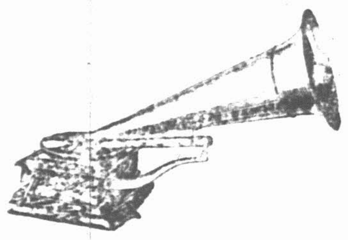
Geen huis moet zonder dit aangenaam instrument zijn
SCHRIJF VOOR PRIJS COURANT.
DARTER en ZOONS,
Tegenover Ned. Ger. Kerk.,
KAAPSTAD.

Verzeker u bij de
SOUTHERN
ZUIVER ONDERLINGE EN ZUID AFRIKAANSCHE
LEVENS
LAGE PREMIES. LIBERALE BONUSSENS DADELIJKE AFREKENING
ASSOCIATIE.
LEVEN, ONGEVAL, ZIEKTE VERZEKERING,
Hetzij af-zonderlijk, of tezamen tegen Verminderde Premies
Doe voor Bijzonderheden aanzoek bij het HOOFD KANTOOR
ST. GEORGE'S STRAAT 20,
KAAPSTAD

Alle Dames die hun figuur willen verbeteren, moeten consult nemen bij
MADAME MALVINE
MOSINGER
Eeste Corsetière van Zuid Afrika.
Corsetten tegen alle prijzen van af 12/6 en hooger.
Met de hand gemaakte Corsetten voor dikke figuren een specialiteit en elders niet verkrijgbaar.
MADAME MALVINE
MOSINGER
maakt een persoonlijke studie van elk individueel figuur. Gemak en Bevrediging gegarandeerd.
Schrijft om bijzonderheden, schetsen en vormen om zelf de maat te nemen.
MADAME MALVINE
MOSINGER
Postbus 800.
Is tot haar vroeger adres teruggekeerd,
Adderley-straat 108,
KAAPSTAD
Pritchardstraat,
JOHANNESBURG
Alle buiten-orders moeten vergezeld gaan van geldzending of referentie naar stadbewoners, om oponthoud te voorkomen.

DOOR den heer B. Barnett wordt kennis gegeven van zijn speciaal aanbod in compleete meubileering voor £14 14s. Bijzonder wordt de aandacht gevestigd op een Side board 3—6 (geslepen plaat van achteren) met een glasen kast en laden. Zie verdere bijzonderheden in adv.

DOOR afslager A. Bester zal op 14 April, te Oranje Vlei, levende have en losse goederen verkocht worden. Zie bijz. in adv.

OP 30 Maart zullen door den afslager P. D. Cluver te Stellenbosch eenige erven worden verkocht, met opstand, op de hoek van Rijseveld en Crozier-straten en het College Plein. Zie adv.

DOOR den afslager J. v. d. Merwe zullen te V. d. Watskraal (Swellendam) op 15 April worden verkocht eenig vee, oogst, landbouwwerktuigen, enz.—Zie de adv. voor bijzonderheden.

DOOR den afslager J. E. Schoevers zullen op Vrijdag, 8 April, 7 erven met woonhuis worden verkocht.—Zie adv.

VOOR de 2de Kl. Pub. School te Venterstad wordt een hoofdonder gevraagd. Zie adv.

Drinkt Heerlijke
NECTAR
Thee.

Drinkt Heerlijke
NECTAR
THEE.

Drinkt Heerlijke
NECTAR
Thee.

Drinkt Heerlijke
NECTAR
THEE.

Drinkt Heerlijke
NECTAR
Thee.

Drinkt Heerlijke
NECTAR
THEE.

Drinkt Heerlijke
NECTAR
Thee.

KOOPT
NECTAR
THEE
ZE IS DE BESTE.

Beveelt
NECTAR
aan
want ze is de Thee
voor
De Rijken,
De Armen,
De Sterken,
De Zwakken,
De Herstellenden,
EN
De Zieken.

NECTAR
THEE
een Heerlijke Drank voor allen en te allen tijde.

Wordt verkocht door alle Kruideniers (grocers) en Algemeene Winkels door geheel Zuid Afrika in ½'s, ¼'s, en 1-lb. looden pakken. en in 1-lb. en 5-lb. Fraai beschilderde Blikken.

VERKOOPINGEN.

I & J HERMANN, AFSLAGERS, Arcade Verkoopkamers, Pleinstraat, ameublementen.

J. W. MOORREES JR. & CO., AFSL.
31 Maart—Welfgat (bij Moorreesburg) vast en los goed en levende have.
8 April—Brakkuil, losse goederen en levende have.
5 April—Kleinhoop nabij Malmesbury, levende have, enz.

DE VILLIERS & MARAIS, AFSL.
30 Maart—Phesantkraal (Malmesbury), vast en los goed, levende have, enz.

P. S. D. SMEER, AFSLAGER.
2 April—Carnarvon, vast goed.

PAUL D. CLUVER, AFSLAGER.
30 Maart—Stellenbosch, vast goed.
5 April—Gordons Baai, vaste en losse goederen.

M. L. SMITH & CO., AFSLAGERS.
30 Maart—Onverwacht (Wellington), levende have, vee, enz.

IMMELMAN & CO., AFSLAGERS.
29 Maart—Droogevlei (Klipheuvel statie), vee en boerderijgereedschap.
30 Maart—Malmesbury, erven in bouwterrein.
31 Maart—Moorreesburg, levende have.
5 April—Driefontein (Malmesbury) levende have en los goed.
6 April—Zwartfontein, Porceleinberg (Malmesbury) vast en los goed en levende have.
7 April—Malmesbury, vaste en losse goederen.

DEMPERS, MOORE & KRIGE, AFSLAGERS.
7 April—Bokkraal (Caledon) levende have en losse goederen.

J. H. W. DITTMAR, AFSLAGER.
29 Maart—Boorfontein (Bethulie) vast goed en levende have.

N. J. VLOK, AFSLAGER.
30 Maart—Piketberg, los goed.

W. P. CRESSEY, AFSLAGER.
30 Maart — Potkraal (nabij Richmond Road) levende have en losse goederen.

GUTHRIE & THERON, AFSL.
2 April—Hermanus, vast en los goed.
4 April—Mosselrivier (Caledon), vast goed.

FRED. WILLMOT, AFSLAGER.
2 April—Laingsburg, losse en vaste goederen.

D. C. S. NAUDE, AFSLAGER.
9 April—Kalkgat, (Prieska) huur van vast goed.

B. J. DE VILLIERS, AFSLAGER.
9 April — Oppermanskraal (Hanover), vast goed.

VAN NIEKERK & ROOS, AFSL.
9 April—Douglas, vast goed.

P. A. BRAND, AFSLAGER.
14 April—Elandskloof (Clanwilliam) losse goederen en levende have.

J. J. THERON & ZN., AFSLAGERS.
13 April—Worcester, levende have en losse goederen.

G. A. MARTIN, AFSLAGER.
6 April—Sterkstroom, vaste en losse goederen en levende have.

B. J. RAATH, AFSLAGER.
31 Maart—Deelfontein Siding, vaste goederen en levende have.

PROBART, CLOETE & KEMPEN, AFSLAGERS.
29 Maart—Matjesfontein, vaste en losse goederen.

KRIGE & MARKOTTER, AFSL.
8 April—Harmonie en Patrijsvlei (Stellenbosch), vast goed en levende have.

J. I. DE VILLIERS & ZN., AFSL.
30 Maart—Onder Paarl, vaste en losse goederen.

HENRY CARSON, AFSLAGER.
5 April—Ceresweg, vast goed.

A. G. H. TEUBES, AFSLAGER.
9 April—Buitenste Kloof (Robertson) vaste en losse goederen en levende have.

P. J. RETIEF, AFSLAGER.
8 April—Draaihoek, losse goederen en levende have.
12 April—Pompoenkraal, vaste en losse goederen en levende have.

A. BESTER, AFSLAGERS.
14 April—Oranjevlei, losse goederen en levende have.

JNO. v. d. MERWE, AFSLAGER.
15 April—Van der Watskraal (Swellendam), levende have en losse goederen.

J. E. SCHOEVERS, AFSLAGER.
8 April—Wellington, vast goed.

LET TOCH WEL!

Alle brieven gericht aan den Secretaris, Van de Sandt de Villiers & Co, Beperkt, of aan den Editeur, *Ons Land*, moeten toch alsjeblieft, om oponthoud te voorkomen, op het opschrift POSTBUS 44 hebben.

DE ZUID-AFRIKAAN
VEREENIGD MET
ONS LAND.

ZATERDAG, 26 MAART, 1904.

De voorkeur aan Delagoabaai.

DONDERDAGMIDDAG was de wetgevende vergadering andermaal getuige van de onheilzame politiek der tegenwoordige regeering—ongetwijfeld de onbekwaamste die nog ooit op de kussens heeft gezeten—om de bespreking van belangrijke publieke zaken te onderdrukken en te verhinderen. De motie afkeurende de voorkeur gegeven aan Delagoabaai wat betreft (1) de spoorweg tarieven en (2) de invoerbelasting onder artikel XXII van 't tolverbond, zou dien middag aan de orde komen; maar wat gebeurde? Kort nadat de zitting was geopend, en vóórdat men met de werkzaamheden op het papier was begonnen, stond de premier op en vroeg den voorsteller om deze motie verder uit te stellen, op grond dat er delikate onderhandelingen gaande zijn tusschen de betrokken partijen, onderhandelingen die door een publieke bespreking belemmerd zouden worden.

Maar dit klinkt ons onverklaarbaar. Deze zaak van voorkeur aan Delagoabaai werd immers reeds door de kamers van koophandel van Kaapstad en Durban besproken, door het Bondscongres te Stellenbosch en in de meeste nieuwsbladen van Zuid-Afrika. Waarom zal een bespreking in het parlement dan meer kwaad doen aan de bedoelde onderhandelingen dan die andere?

Wij gaan echter verder en vragen, of de handen der regeering niet veel eer gesterkt zullen worden door een grondige bespreking van de geheele zaak? Het is toch duidelijk dat de geheele Kaapkolonie, de zeehavens zoowel als de landelijke bevolking, belang bij deze zaak heeft; en een besluit aangenomen in ons parlement door een groote meerderheid, zal der Transvaalsche regeering toch doen zien, dat deze zaak ons ernst is en dat wij op spoedige verlichting met billijkheid aanspraak maken.

De macht om deze verlichting aan te brengen, is in de handen der Transvaalsche regeering alleen. De Portugeezen van Mozambique zijn totaal afhankelijk van de Transvaal. Hun zeehaven en spoorweg beteekenen bijna niets zonder den doorvoer-handel naar Johannesburg, en de Portugeesche regeering trekt een groot voordeel, direkt zoowel als indirekt, uit de naturellen van Mozambique die te Johannesburg gaan werken. Onder artikel 6 van het *Modus Vivendi* trekt de Portugeesche regeering 13s. per hoofd voor elken naturel die naar Johannesburg gaat, en volgens een wet in Mozambique moet elke naturel die terugkeert, een hoofdbelasting van 10s. betalen.

Het spreekt dus van zelf dat de Transvaal slechts het woord moet spreken om de Portugeezen er toe te brengen de gevraagde veranderingen te maken. Het *modus vivendi* werd aangegaan in Dec. 1901, gedurende den oorlog, om arbeiders uit Mozambique te krijgen, maar de omstandigheden zijn thans geheel anders, en de noodzakelijkheid voor deze overeenkomst bestaat niet meer. De Portugeezen zullen de naturellen zoo veel mogelijk aanmoedigen om naar Johannesburg te gaan, al bestaat er geen zoodanige overeenkomst, die aan Delagoabaai een voorkeur geeft boven de havens der Britsche koloniën.

Het is dus duidelijk dat wij slechts met de Transvaalsche regeering te doen hebben, als wij billijker behandeling wenschen te verkrijgen — billijker behandeling dan op de tolverbond en spoorweg administratie conferenties te Bloemfontein in Maart 1903. Wij kunnen het mis hebben, maar ons komt het voor dat men het den invloed der Transvaalsche regeering heeft te danken, dat de premier de houding in dezen heeft aangenomen, waarvan wij hierboven hebben melding gemaakt.

De Speaker vroeg ook het lid voor Malmesbury om zijn motie uit te stellen. Op zijn verzoek werd dit gedaan, doch niet zonder een protest. Wij hopen later op dit onderwerp terug te komen, doch intusschen wenschen wij duidelijk te zeggen wat de Kaapkolonie eigenlijk verlangt en waar zij ook recht op heeft:—

1. Dat het doorvoer-tarief van de drie havens Delagoabaai, Durban en Oost Londen naar Johannesburg hetzelfde zal zijn. (Thans heeft Delagoabaai een voorkeur van 13s. 8d. tot 15s. per ton);
2. Dat het ½d. per ton per mijl tarief voor Zuid-Afrikaansche produkten op de spoorwegen in de O.R.K. weder ingevoerd zal worden, en naar die de Transvaal zal worden uitgebreid; en
3. Dat artikel XXII van het tolverbond, gevende vrijhandel in de Transvaal voor produkten en manufacturen van Mozambique, zoo verklaard zal worden, dat ze slechts van toepassing zal zijn op produkten in Mozambique gegroeid en manufacturen werkelijk daar vervaardigd.

ALLERLEI.

Namaqualand.

Onder het opschrift "Verwaarloosde Afrikaanders" verschijnt in deze uitgave een brief van ds. D. J. Malan, van Albertinia, waarin deze ons verzoekt giften te ontvangen "om aan de Eerw. Ringscommissie van Tulbagh te overhandigen, ten einde eenige zendeling-arbeiders (uit de Drostdij b.v.) of mogelijk een proponent (vooraf geordend) naar Namaqualand te zenden." Ds. Malan zendt de eerste bijdrage van £5, om dit fonds te openen. Wij voldoen gaarne aan zijn verzoek en zijn bereid alle bijdragen voor dit fonds te ontvangen. Van tijd tot tijd zullen wij de bijdragen in *Ons Land* erkennen. Adv. Van Zijl heeft den bal aan het rollen gezet door een beschrijving te geven van den verachterden en verwaarloosden toestand van onze menschen in het uitgestrekte noordwesten, en zijn schrijven heeft weerklank gevonden in het hart van menig Afrikaander, die zijn volk lief heeft en wien het grieft dat een deel van zijn eigen stamgenooten verachtert. Christelijke bearbeiding en onderwijs zijn het waaraan de verafgelegen plekken van Namaqualand de meest dringende behoefte hebben. Wij vertrouwen dat de handen van de Ringscommissie van Tulbagh gesterkt zullen worden, opdat er spoedig uitvoering kan worden gegeven aan het plan dat thans aan de hand wordt gedaan.

De Builenpest.

Het spijt ons te moeten melden, dat het gevaar dat uit Johannesburg dreigt wegens het uitbreken van deze pest aldaar, eer grooter dan minder is geworden. De koloniale secretaris deelde gisteren mede dat de Transvaal van plan was een aantal ongewenschten over de grens te zetten, en dat hij gevraagd had dat ze toch niet naar de Kaapkolonie zouden worden gezonden. Natal zal wel dezelfde houding aannemen. Gaan zij dan naar Delagoabaai, dan zullen zij wel langs anderen weg een heenkomen naar onze kusten zoeken. Daartegen behooren dadelijk stappen te worden genomen.

Te Springfontein werd eenige dagen geleden een Indiër dood uit den trein gehaald. Bij onderzoek bleek het dat hij aan de pest was overleden, en sedert is de man die het lijk uit den trein heeft gehaald, ook aan deze vreeselijke ziekte overleden. Met leedwezen hebben wij van den dood van een tweede kind van wijlen dr. en mevr. Marais te Fordsburg vernomen.

Paaschmaandag.

Alle advertenties die op Dinsdag, 5 April, in deze courant zullen moeten verschijnen, moeten niet later dan 5 uur op den vorigen dag, Paaschmaandag, bij dit kantoor worden ingeleverd. Advertenties die later dan 5 uur worden besteld, verschijnen niet voor den volgenden Donderdag.

Parlementse Praatjes.

Kaapstad, 25 Maart.

Ek is blij om te sien dat die opposisie al meer en meer moed skep en die pletsspan goed op hul tabernakel speul waar dit noodig is. Dit is alles gekheid om met mooi-praatjes te kom, want agter die mooi-praatjes van die held van Doornkop en sijn maats sit die Jamesonering bil om ons partij 'n nekslag toe te bring. Ons partij is sterk genoeg om ver hul met sukses te beveg.

Gistermiddag het dr. Jiems weer 'n debat wou dood smoor. Die tweede mosie op die papier was die van neef Malan omtrent die voorkeur wat gegé word aan Delagoabaai, en vragende billike behandeling ver die Britse havens. Voordat die groenspan daarbij kom spring dr. Jiems op en vra of die mosie tog nie kon uitgestel word, daar die onderhandelinge met lord Milner nog nie geëindig is.

Daar was toen geen mosie voor die huis, en daarom was 'n diskussie feitelik uit die orde, maar die Speaker het daarom ver neef Malan 'n kans gegé om iets te sê, en hij het van die geleegenheid gebruik gemaak om die kop van dr. Jiems goed te was. Hij wou sijn mosie nie uitstel, omdat hij meen dat 'n diskussie goed sou doen, daar dit die hande van die regering sou sterk in die onderhandelinge met lord Milner, as hul sien dat ons parlement ernstig en unaniem is op die saak; en bovendien het lord Milner die Portugeese have van Delagoabaai geheel in sijn mag, daar die have (en ook die naturelle) geheel afhankelik is van Johannesburg. Waarom gé lord Milner dan 'n voorkeur aan Delagoabaai boven die Britse kolonies? Né, die diskussie kon geen kwaad maar veul goed doen, en dit was net 'n ander voorbeeld van die politiek van "geen diskussie" van die regering.

Die held van Doornkop het amper op sijn rug geval toen hij dit hoor. Maar wat kon hij doen? Toen kom die Speaker tot sijn hulp, en vra ver neef Malan om tog sijn besluit maar in revisie te neem. Wel, daarop staan neef Malan weer op om sijn reg van spreke te handhaaf. In die huis van gemeente word vrage omtrent vrede en oorlog self besproken, en waarom kan ons dan nie iets bespreek wat die onderhandelinge met 'n mede Britse kolonie raak? Hij sou egter uit respekt ver die Speaker sijn mosie uitstel.

Toen die span bij die mose kom het hij dit net voorgestel en die debat daaro'er verdaag tot Woensdag, die 13de April, met die verstandhouding, dat as die onderhandelinge voor die tijd klaar kom, die regering aan die voorsteller die papiere sal laat sien, en as dit noodig is, dan 'n gouvernements dag sal gé ver die bespreking van die mosie.

En daarmé was die storm ver die dag afgeloop, maar ek ver vag dat die vuur weer op 'n ander plek sal uitbars, want ek verstaan die houding van die regering nog glad nie. Daar sit iets agter.

Die res van die sitting werd opgeneem met nuttige diskussies o'er verskillende mosies. Die uitgé van werk deur die gouvernement als verligtingsmaatregele werd grondig besproke. Daar sal voor gewaak word om die werke nie so aannemelik te maak, dat mense liever daar gaan werk as bij private persone.

Die tarief van onse spoorwege kwam ter sprake naar aanleiding van 'n mosie van dr. Beck, met 'n amendement van King. Die debat het toen gekom op die kwessie van die verskil in tarief tussen koloniale en oversé goedere, en dit was duidelik dat daar groot verdeeldheid van gevoele op die punt is onder die pletsers. Hoe dit in die kabinet is, sou ek graag wil weet.

Pêrd Walton het van middag weer die billikheid van die houding van die opposisie op die tijdelike leninge bil erken deur aan te kondig dat die regering nou behoorlike securiteit gegé het ver die geld wat hul geneem het uit die Postspaarbank en andere fondse onder hul beheer. Maar om te verhinder dat geld in die toekoms weer op sulk 'n losse voet sal geneem werd, het neef Malan kennis gegé van 'n mosie, dat wetgewing behoort ingebrag te word om die spaarbank geld te plaats onder die beheer van trustés.

Die Jamesonering bil was toen weer ver die heel agtermiddag voor. Neef Burton was die eerste aan die woord en hij het ver twee uur en tien minute gepraat. Dit was 'n pragtige toespraak, waar hij veul moeite en tijd aan besté het, en hij het dit op 'n bekwame wijse voorgedra. Die een argument na die ander van die pletsers werd vernietig, totdat daar niks o'er geblij het.

Een van die redes voor die bil is, sé hij, om die rebelle verder te straf. Maar so 'n bil kom sleg van 'n man soos dr. Jiems, wat self 'n rebel was, en wat nie van dag hier sou gesit het, as hij nie in die hande van 'n genadige en grootmoedige regering was geval. Dan het hij ook maar daarop gewijs dat die pletsers geen mandaat van die kiesers het ver die bil, en dat ons liever ons ledetal moet verminder en vermeerder. Dan sal die landelike partij ongetwijfeld verswak word deur die bil, en hoe het dit al laatste jaar gegaan met die tolverbond en die beskerming van produkte?

Wilde Haver (Oats) het ver hom beantwoord, maar hij kon bijna niks anders doen as om 'n aanval te maak op die N. G. Kerk. Daarop het een van die lede uitgeroep: maar ons val nie julle Kerk aan! Die aanmerking was raak. Wijs (Wynne) van Port Elizabeth het ook gepraat, vooral o'er Ierland, sijn geboorte land, maar daar was niks in nie.

Toen vat neef Weeber ver die saak op en hij het gegooi met groot groot klippe dat dit so dreun. "Die bil is 'n laffartige aanval op die Hollands sprekende bevolking; maar jul wat dink dat jul nou jul voet op ons nek het, sal dit nog later moet berou." Die toespraak het 'n diepe indruk gemaak.

Harris van Kimberley het toen met sijfers gekom. Maar hij het heel te maal buiten rekening gelaat, dat die pletsers die groote stede verteenwoordig, en dat selfs volgens die Jamesonering plan, die grote stede 2,000 kiesers per lid moet tel, terwijl die landelike slegs 1000 per lid. Neef Oosthuizen het sijn toespraak net begin en stel toen kort voor 6 uur die verdaging van die debat voor.

Die debat werd verdaagd tot Maandag.

JAN KIESER.

TWEE STERKE REDENEN.—De heer W. J. McIlroy, Kumara, N. Z., seide onlangs: "Doordat ik het zelf in mijn gezin heb gebruikt en van allen die ik heb hooren vertellen dat zij altijd Chamberlain's Hoestmiddel hebben gebruikt, weet ik dat het de beste medicijn in de markt is. Ik heb het eigenschap voor meer dan vier jaren gehad, heb menig geval verkocht, en nooit een enkele klacht gehad." Overal verkrijgbaar.—(Adv.)

STADSNIEUWS.

In het hier verschijnend geneeskundig blad wordt melding gemaakt van een niet onaardig geneeskundig schandaaltje, in verband met het overlijden van een rijk Amerikaan alhier in een hotel, waar twee doctoren een winstgevende praktijk hadden. De betrekkingen van den overledene wilden het lijk laten inbalsemen; dat werk werd aan de doctoren toevertrouwd en door hen naar eisch verricht, waarna de betrekkingen een rekening kregen, die hun haren te bergen deed rijzen—500 guinjes voor een werk waar te Londen £50 de hoogste betaling voor is. Zij verzwegen die verbazing niet, iedereen hoorde er van; de twee doctoren kregen onderling een standje over de vraag wie van hen de rekening had opgemaakt. Met recht wordt opgemerkt dat het publiek als naar gewoonte niet aan de twee doctoren of aan een er van maar aan het geheele doctersgilde de schuld van zoo iets geven zal; maar geneeskundigen kunnen zich daarmee troosten dat ook in andere geleerde vakken er luidjes zijn wier rekeningen ieder fatsoenlijk mensch die er van hoort doen walgen, maar die niet beletten dat hun in de samenleving rollen worden gegeven, voor welker vervulling fatsoen een eerste vereischte is.

Zie hier toe nauwkeurig het Kaapstad-Register van kiezers is. De heer S. Parcell heeft gedurende de laatste verkiezing veel huisbezoek afgelegd, vooral in het 6de distrikt. Volgens het register woonden in de hier onder genoemde straten het aantal kiezers, genoemd in de eerste kolom cijfers. In de tweede kolom vindt men het aantal dat er werkelijk nog woonde:

Mount-straat ...	24	19
Vandeleur-straat ...	54	14
Tennant „ ...	48	17
Tyne „ ...	8	2
Sydney „ ...	24	9
Muir „ ...	28	6
Reform „ ...	30	7
Struckeris „ ...	67	5
Rutger „ ...	41	22
Russel „ ...	60	9
Hanover „ ...	274	60

Meer dan de helft der kiezers was dus verdwenen. Of het noodig is om, voordat de Plets-Partij Beschermings-Bill wordt behandeld, eerst eens den waren stand van zaken, wat het aantal kiezers betreft, te onderzoeken?

Onder voorzitterschap van Dr. J. D. F. Gilchrist houdt de Zuid Afrikaansche Philosophische Vereeniging in de gewone zaal een vergadering op, Woensdag, 30 Maart a.s., om eenige huishoudelijke zaken af te doen en te luisteren naar eenige wetenschappelijke mededeelingen van dr. R. Broom.

Heden namiddag om 3 uur zal een Anti-Chineezen demonstratie worden gehouden op het Groentemarkt-plein.

Sedert Woensdagavond wordt van zijn huis, te Mouillepoint, vermist een jongmensch, Hollander, oud 18 jaren. Hij bracht een zijner vrienden naar huis, en sedert hebben zijn ouders niets meer van hem vernomen.

De beschuldigden in de vitrioolzaak, mevr. Belfield Marais en jongej. Aileen Philip kwamen gisteren weder voor den A.R.M., den heer C. W. Broers. Getuigenis werd afgelegd door Percival Parker, een assistent in de apotheek van den heer Petersen in Adderleystraat, waar eerstgenoemde dame op 10 dezer voor 1 shilling vitriool had gekocht, zeggende dat zij dit voor zuiveringsdoeleinden noodig had. Get. had haar gezegd dat de vloeistof zou branden op eenig iets, dat er mede in aanraking werd gebracht. Het fleschje werd door getuige voorzien van een etiquet met de woorden: "Vitriool olie — Vergift." Sub Inspecteur Clark deelde mede, dat de toestand van den heer Marais vrij ernstig was, en dat deze voor de eerste paar weken niet in staat zou zijn getuigenis af te leggen. In verband hiermede werd het verder onderzoek verdaagd tot 8 April.

GEMENGD NIEUWS.

Uit Gouph, No. 1 en 2, van het distrikt Beaufort West, schrijft ons een correspondent, dat "sommige plaatsen wel zijn voorzien van voedsel voor dieren, terwijl enkele streken nog zeer droog zijn. Daar de regen maar laat kwam, kon men niet veel zaaien, doch de hoop op meer uitkomst blijft voor de arme boeren. — Wat de menschen aanbetreft, in onzen Bondstak zijn de Afrikanders zeer eensgezind. Ook bestaat hier nu een Christelijke Jongelings Vereeniging.—Den 1sten Maart laatstleden hadden de bewoners het voorrecht een buitenkerk te hebben op Wiegnaars poort, de plaats van den geachten diaken R. van Veuren. De opkomst was talrijk. Des morgens sprak Ds. P. v. d. Merwe naar aanleiding van Klaagliederen 1 vs. 12, des middags over Lukas 2 vs. 7. Schrijver is sedert met velen der kerkgangers in aanraking geweest en bevond dat deze twee preeken een diepen indruk op hen gemaakt hebben. Ook verneemt hij dat de jonge heer M. van Veuren van plan is om voor zendeling te gaan studeeren. Zonder twijfel zullen zijn vrienden hem zeer missen, daar hij een voorbeeldig jongman is voor allen."

INGEVOERD VLEESCH. — De Vleesch Uitvoer- en Agentuur Maatschappij van Queensland heeft voor het afgeloopen jaar £20,863 winst gemaakt.

DR. SMARTT heeft een deputatie, die hem wilde spreken over den Swellendamschen spoorweg, laten weten dat hij de deputatie niet kon ontvangen voor de sluiting van de tegenwoordige zitting van het parlement.

SWELLENDAM.— Zaterdag zal de hoeksteen van de nieuwe Hooge School worden gelegd door den resident magistraat, den heer A. F. Robertson. Dr. Muir gaaft bericht niet aanwezig te kunnen zijn.

DR. MARAIS, zoo plotseling te Johannesburg door de gevolgen van de pest weggerukt, was geboren te Wellington. Zijn dokterstitel haalde hij van Edenburg. Hij was reeds twee jaren aan den Rand gevestigd, en was langen tijd lid van de gezondheids commissie aldaar.

EEN gerucht liep onlangs te Grahamstad, volgens het "Journal," dat de Basutos in opstand waren en men rekruten tegen hen had opgeroepen; maar naar de Kaapstad telegrafeerende ontving men van daar ten antwoord dat op het best mogelijk gezag verklaard kan worden dat de regeering van zulk een opstand niets wist. Niemand heeft recht dit antwoord verkeerd te achten; maar het herinnert aan een in het Kaapsche parlement door een minister gegeven op de aanmerking van een lid dat er heel wat knoeierij werd gepleegd waardoor men betaling van den accijns ontdook. "Ik kan," zei de minister, "het geëerde lid verzekeren dat in mijn departement van zoo iets nooit vernomen is." Het huis lachte; de Kolonie lachte niet toen een kafferoorlog uitbrak op dat oogenblik dat een gouverneur, na een bezoek aan het kafferdom, verklaarde dat hij alles er rustig had gevonden.

FORELLEN - KWEEKERIJ wordt thans op verschillende plekken in Zuid Afrika druk geopend, en te K. W. Town werd onlangs op een vergadering van een acclimatatie-genootschap geroemd op de gemaakte vorderingen, terwijl men zich herinneren zal dat onlangs in Natal een eeregeschenk werd gegeven aan een man die twintig jaren van zijn leven aan forellenteelt had gewijd. Men vrage eens een kolonist of hij hier ooit een forel heeft gegeten, en je zult selden die vraag met ja hooren beantwoorden. Otters, heet het, vreten de forellen op, maar otters vindt men ook in Europa. Het blijkt intusschen uit berichten uit Griqualand West dat ander gedierte dan otters bezig is met uitroeiing van riviervisch, namelijk het Indisch ras, dat er zulk een vernieling is aangericht dat selfs afdeelingsraden er maatregelen tegen nemen moeten.

DE Tijdelijke Leeningen Wet, 1904, is officieel in de "Gazette" afgekondigd.

DE VRUCHTENKWEEKERS VEREENIGING van Graaff Reinet blijkt te bloeien. De leden hebben gezamenlijk 12000 vruchtenkistjes gekocht, en ook netten voor vruchtboomen. De Vereeniging die thans ongeveer 100 leden telt, heeft bij de spoorweg administratie betere vervoer-voorwaarden voor de vruchten weten te bedingen en ook van haar werk doen blijken door het houden van een tentoonstelling.

BOTSING VAN TREINEN. — Volgens een speciaal bericht aan de "S. A. News" vond Dinsdagavond een ernstig spoorweg-ongeluk plaats tusschen Standerton en Vlaklaagte, doordat een kaffer-mailtrein en een goederen-trein tegen elkaar reden. De treinen schoven in elkaar en het bedienend personeel werd ernstig bezeerd. De passagiers kwamen met de schrik vrij. Het blijkt dat de spoorweg administratie, om te bezuinigen, den plaatselijken wisselwachter had weggenomen, en de conducteur de wissels moest omzooien. De betreffende man vergiste zich in den afstand, en het ongeluk was gebeurd.

VICTORIA WEST.—Er zijn hier volgens bericht aan een tijdgenoot prachtige regens gevallen, zoowel in dorp als distrikt. In het dorp werd een duim geregistreerd. De plaatselijke spruiten loopen nu voor het eerst in drie jaar tijd.

EEN ZWEEDSCHE STOOMVAARTLIJN staat op het punt geopend te worden tusschen Zweden en Zuid Afrika. Er heeft zich een syndicaat gevormd in Zweden, dat twee stoomschepen van ongeveer 5500 ton elk in Engeland laat aanbouwen, en in Augustus en October verwacht worden gereed te zijn. Men stelt zich voor zoo ver te komen, dat elke maand een boot naar ons werelddeel kan vertrekken.

DE PAARL.—Wij vernemen met genoegen dat de heer Andreas Mellet Moll, zoon van den te Paarl en alom geachten en beminden heer Cornelis Moll, zich in 't huwelijk heeft begeven met mej. Hilda G. du Toit, ook van de Paarl. Wij wenschen het jonge paar en hun geachte ouders veel geluk toe bij deze gewichtige gebeurtenis.

VRIJBURG.— Donderdag vond een elektie plaats, een van de scherpste in de laatste jaren. Een vacature in de stadsraad werd veroorzaakt door de bedanking van den heer R. Pavitt, den vroegeren burgemeester. De genomineerde kandidaten waren de heeren James West en Christian Zinn. Alle kiezers waren voor de nominatie opgekomen, met gevolg dat de eerstgenoemde met 23 tegen 20 stemmen werd gekozen.—(R).

UIT de Brakrivier locatie bij Fort Beaufort meldt het plaatselijk blad aldaar dat een naturellendiender in zijn hut een geladen geweer had laten staan, dat een kafferjongen, niet wetende dat het geladen was, het gericht had op een 16-jarig meisje van zijn ras, en dat zij zoo in haar gezicht werd gekwetst dat zij spoedig overleed. Er wordt onderzoek naar het gebeurde gedaan, maar wat zal dit helpen?

KERKNIEUWS.

PREEKBEURTEN.

ZONDAG, 27 MAART, 1904.

Groote Kerk.—'s Morgens 10.30 ure, (Hollandsch) en 's nam. 4.15 ure (Hollandsch) ds. A. Steijtler; 's av. 7 ure (Engelsch) ds. J. F. Botha.
Zondagschool 3 ure.
Zeepunt.—'s Morgens te 10.30 ure (Hollandsch) en 's avonds 7 ure (Eng.) ds. F. X. Roome.
Papendorp.—'s Morgens, te 10.30 ure en 's av. 7 ure ds. Z. J. de Beer.
Maitland. — 's Morgens 10.— ure, dr. Haarhoff.
IJzerplaat.—'s Avonds 7.30 ure dr. Haarhoff.
Hanoverstraat Kapel.—'s Morgens 10.30 en 's avonds 7 ure eerw. A. Dreyer.
Roggebaai. — 's Morgens, te 10 ure, en 's avonds 7 ure, eerw. J. Knobel.
Vrije Protestantsche Kerk, Houtstraat, avonddienst te 7 ure, door eerw. R. Balmforth. Onderwerp: "The Religion of Jesus".
Ned. Ger. Kerk, Buitenkantstraat Zaal. Engelsche diensten, 's morgens 10.30 ure ds. D. J. Marchand; 's avonds 7 ure ds. A. M. McGregor.
Nieuwe Kerk, Breestraat. - 's Morgens 10.30 ure ds. A. M. McGregor Jr.; 's av. 7 ure ds. D. J. le R. Marchand.
P.S. Jaarlijksche collecte ten behoeve van de binnenlandsche zending.
Parow.—Hoogendoorn zaal. 's Avonds 7 ure gewone diensten.
St. Stephens. — 's Morgens 10 ure, eerw. prop. Herold S. M. Botha; 's av. 7 uur (voorstelling van jonge lidmaten) ds. M. C. Botha.
Evang. Luthersche Kerk, Strandstraat. 's Morgens, 10.30 ure (Hollandsch) ds. C. S. Morgan; 's av. 7 ure (Engelsch) Dr. Zahn; Zondagschool te 3 ure. Woodstock (Luthersche zaal) 's avonds 7 ure (Eng.) ds. C. S. Morgan; Zondagschool 3 ure. Observatory Road (Herschel weg) Zondagschool 3 ure. Maitland (Seymour Huis) Zondagschool 2.30 ure.

(Uit de "Kerkbode.")

RING VAN SWELLENDAM.

Op verzoek van drie leden des Rings zal er, D.V., eene Buitengewone Vergadering van bovengemelden Ring worden gehouden te Robertson, op Dinsdag 3 Mei e.k., te 11 ure v.m., ten einde te overwegen het verzoek van een aantal leden der gemeente Riversdale om tot eene zelfstandige gemeente te worden verklaard met Albertinia als centrum.

De bevestiging van den WelEerw. Heer P. J. Stroebel, als Herder en Leeraar van de gemeente te Griquastad, vindt, zoo de Heer wil, plaats te Griquastad, op Zaterdag morgen, den 26sten Maart, te 10 ure.

EERW. PROF. S. W. VAN NIEKERK heeft het beroep naar Alexandria aangenomen.

EERW. PROF. J. H. HUGO wordt, D.V., geordend tot Hulpprediker in de gemeente Uitenhage, op den 9den April.

EERW. P. PIENAAR zal, D.V., op den 9den April, worden bevestigd als Leeraar van de Zending Gemeente te Britstown.

EERW. PROF. A. J. L. VAN RENSBURG wordt, D.V., op den 23sten April geordend en bevestigd tot Herder en Leeraar van de pas gestichte gemeente Van Wijksdorp.

ZUID AFR. BIJBEL VEREENIGING. Onze lezers gelieven er op te letten, dat het adres van deze Vereeniging van den 1sten April zal zijn: No. 11, Kerkstraat, en NIET meer Hofmeyr Kamers, zooals tot hiertoe.

WINBURG, O.R.K. De prachtige nieuwe kerk der N. G. Gemeente werd op den 18den dezer ingewijd. Twaalf predikanten waren bij die gelegenheid tegenwoordig, en de diensten waren rijkelijk gezegend. Het gebouw heeft £21,000 gekost, en er is nog een schuld op van £9,000. Het dankoffer bij de inwijding bedroeg over de £600.

OVERVLOEDIGE GETUIGENIS kan worden geproduceerd dat Chamberlain's Pijn Balsem zeker rheumatische pijnen zal verlichten en eveneens uitstekend is voor snij-, brandwonden en kneuzingen. Overal te koop.—(Adv.)

BUILENPEST.

Uit Londen (23 dezer) is een Reuter telegram ten effekte dat in den namiddag de minister Lyttelton aan het lagerhuis had medegedeeld dat volgens lord Milner's telegram van den vorigen dag men de builenpest onder de knie had, en dat het plan om prof. Simpson er heen te zenden onnoodig was. Zijn lordschap had er bijgevoegd dat hij het volste vertrouwen stelde in de uitstekende geneeskundigen te Johannesburg.

Uit Johannesburg zelf wordt dien dag nog gemeld dat in een vergadering van den stadsraad was aangekondigd dat al de noodige machinerie tot pest en uitroeiing van het rattendom bij de hand is; dat 100 naturellen uit de besmette plek, na geneeskundig onderzoek, onder geleide van een doctor naar het nieuwe kamp te Klipspruit met tenten en levensbehoeften vertrokken zijn, en dat de eerste bezending koelies, 360 stuk, morgen zal volgen. Van de verdachten van heden morgen is een naturellen-diender bevonden aan de pest te lijden, en twee naturellen en één koelie bij de regeering in dienst zijn onder de verdachten. Buitenaf wordt geroepen om ontsmetting der Johannesburgsche mails.

Het 's avond uitgegeven bericht van 23 Maart was: verdacht, 58 gekleurden, 8 blanken, samen 66; overleden, 47 gekleurden, 3 blanken, samen 50.

De burgemeester der Kaapstad heeft tot de burgerij een ernstig verzoek gericht om de stadsbeambten te ondersteunen in hun pogingen om de builenpest buiten de stad te houden.

Van de telegrammen Donderdag morgen over de builenpest in het licht gegeven is vooral een van Reuter uit Londen van belang, omtrent een aanmerking van sir W. Foster, M.P. voor Tekeston, in het lagerhuis, ten effekte dat de pest in China inheemsch is en de aanvoer der Chineezen in Transvaal dan eerder kwaad kan doen wat de arbeidskwestie betreft. Ieder Chinees, antwoordde de heer Lyttelton, wordt eerst bij zijn vertrek en later te Durban onderzocht, en de Transvaalsche regeering zou stellig geen Chineezen laten invoeren als die pest gevaar bracht. Ook was er geen grond om aan de bekwaamheid der Johannesburgsche geneesheeren te twijfelen.

[Hij had er bij kunnen voegen dat ratten de pest verspreiden, en dus een rattenvretend volk als de Chineezen dus ratten de pest van groot nut kan zijn.—D.D.]

Uit Johannesburg houdt het morgenbericht van 24 dezer in dat er 68 verdachten waren, waarvan 8 blanken en 51 sterfgevallen, waarvan 3 van blanken; en tevens heet het dat de berichten omtrent het verlaten der stad door blanken zeer overdreven zijn. Het avondbericht stelt het aantal verdachten op 78, waarvan 9 blanken, dat der sterfgevallen op 55 (5 blanken.) Een der blanken was een dame wier bediende, een naturel, Zondag de locatie had bezocht en er had weten uit te komen; maar eerst kreeg hij, daarna de dame de pest, en nu zijn zij allebei dood.

Onder de blanke verdachten zijn dr. Grant en de avondportier van het hospitaal waar hij de eerste koelies verpleegde die er wegens beweerde longontsteking gebracht waren. De kinderen van wijlen dr. Marais zijn erger.

Uit Pretoria verneemt men dat er 58 verdachte Aziaten uit Johannesburg naar een afzonderingskamp in de buurt der stad gezonden zijn, maar dat de maatregelen tegen het kwaad met zooveel kracht worden gedaan dat de heele stad naar ontsmettingsmiddelen riekt.

Wat de Kaapkolonie betreft zijn er berichten dat te Britstown, waar 50 Italiaansche arbeiders van den Rand voor het werk aan den spoorweg verwacht werden, de afdeelings- en stadsraad een telegram aan den kol. secretaris gezonden hadden met verzoek om dit te beletten, en dat diens weigerend antwoord tot een sterk protest der vergaderde boerenbevolking had geleid, terwijl er thans verteld werd dat de 1,500 arbeiders die thans aan den spoorweg bezig zijn, bij de komst der Italianen hun werk zullen staken.

Te Kimberley is men begonnen met naturellen die per trein uit de Transvaal komen in quarantaine te stellen.

Te Mafeking, waar men veel naturellen naar de mijnen zendt en terug krijgt en men een sterke bevolking van Indiërs heeft, zijn omvattende maatregelen tot bestrijding van het kwaad, daaronder uitroeiing van ratten en muizen, genomen; en berichten van dergelijken aard zijn er uit Bulawayo, waar een prijs van 3d. voor elke doode rat is uitgeloofd.

Gisteren werd van Johannesburg bericht dat tot 10 uur in den morgen in het geheel 5 blanken en 59 gekleurden aan pest lijdende zijn. Het aantal verdachte gevallen is 23, 4 blank en 19 gekleurd. Tot op dat oogenblik waren 5 blanken en 50 gekleurden aan pest gestorven, terwijl de dood van een blank verdacht wordt veroorzaakt te zijn door de pest. Een van de nieuwe sterfgevallen is, naar men zegt, dat van een der kinderen van mevr. Marais.

Een vergadering van het Pest-Comité van de Rand werd hier Donderdag gehouden en werd een schema goedgekeurd hoe te handelen als ziektegevallen voorkomen buiten Johannesburg.

Van Bloemfontein seinde Reuter gisteren dat het vast stond dat de Indiër, die te Springfontein dood in den trein werd gevonden, aan pest gestorven is, evenals een kaffer die hem had aangevat. De Kaapsche authoriteiten hebben een telegram gekregen ten effekte dat alle andere Indianen zullen worden nagezien. Het rijtuig is ontsmet.

Van Johannesburg werd gisteren avond nog bericht dat een municipaliteitsbeambte, die winkels inspecteerde grenzend aan de besmet verklaarde area, in een aantal gevallen bevonden heeft dat de slaapkamer onmiddellijk verbonden was met de kamer gebruikt als magazijn voor voedingsmiddelen. Indiërs en CHINEEZEN waren de voornaamste overtreders. Een menigte vruchten, gevonden in kamers, waarin bedden in vervuilden toestand stonden, werden in beslag genomen en vernietigd.

NAPIER.

(Van een correspondent.)

Men heeft sedert de jongste electie, die hier zoo gunstig voor de Z.A. Partij is uitgevallen, weinig of niets van ons gehoord. Nu, wij staan nog trouw aan den rechten kant tegenover de hoofdstad van ons distrikt. Wij hadden tot hiertoe nog geen berouw van onze keuse, terwijl op voorbedoelde plaats nog dikwijls tranen kunnen gezien worden.

De graanoogst is goed uitgevallen, en hoewel de prijzen maar laag staan, hebben wij toch een vergoeding in de groote hoeveelheid. Het veld is door de vroege regens vol gras. Vee is echter niet in al te beste conditie, en prijzen blijven bevredigend.

De kerk bazaar bracht nagenoeg £500 op; dit meen ik was minder dan verleden jaar, doch wij hopen dit later recht te maken wanneer artikelen beter op prijs zijn.

De opkomst was op Bijbelzondag goed. De collekte bedroeg ruim £11. Wij hebben op dien dag vele nieuwe dingen omtrent onze dierbare bijbel vernomen. Wat hebben wij niet aan het Bijbelgenootschap te danken voor haar onvermoeiden ijver!

De leeraar heeft een extra maandelijksche dienst begonnen, uitsluitelijk bedoeld voor de jongelieden, maar ook kinderen der gemeente. Tot hiertoe wordt die dienst zeer op prijs gesteld. Ook vele andere menschen maken hiervan gebruik, vooral ouders, en ook meer dan een van hen krijgen in de stilte een knijp.

Er heerscht helaas veel ziekte in het district. De geneesmeester der lichamen is naar verre landen gereisd. Een paar anderen hebben ons een tijdje met pillen en zalf getroost, doch zijn ook spoorloos verdwenen. Wee ons als er geen Boechoe, Ah, Kamille of Kalmoes ware!

Telegrammen

OVERZEESCH.

Iersche leening.

Londen, 23 Maart — (Reuter) —Voor de leening van vijf millioen onder de Iersche landwet bedraagt de thans gesloten inteekening zevenmaal zooveel.

Wol.

Londen, 23 Maart — (Reuter) — De wolveilingen zijn heden gesloten. Voor vetwol was er een onvoldoende markt, zijnde lichte vetwol ½d., zware ¼ tot ½d. lager. Vlies gewasschen stond van pari tot ½d. lager; sneeuwwitte en geschuurde wol was schaarsch en haalden ten volle de vorige prijzen.

Nieuwe riddersiag.

Londen, 24 Maart (Reuter) — De Koning heeft de zoons van wijlen den Hertog van Cambridge tot ridders geslagen.

Chineezen.

Londen, 24 Maart — (Reuter) — In antwoord op een vraag van dr. Macnamara in het lagerhuis heeft heden namiddag de heer Lyttelton gezegd, dat geen Chineesche kinderen boven de 10 jaar in Transvaal zullen worden toegelaten.

Liberalen.

Londen, 24 Maart — (Reuter) — De heer Long, dien men voor de verkiezing op het eiland Wight als liberaal kandidaat had genoemd, heeft zich teruggetrokken, daar de liberalen de plaats door majoor Seely's aftreding om de gevoelens der kiesers over de Chineesche zaken te toetsen, vakant geworden, door diens herkiezing willen bezetten, daar hij vrij handelaar en voor de liberale politiek is.

Een nieuw ambt.

Londen, 24 Maart — (Reuter) — Uit Melbourne meldt een Reuter-telegram dat de federale regeering een wet heeft opgesteld om een hoogen commissaris te Londen, met een centraal kantoor voor Australie, aan te stellen, en zoodoende de tegenwoordige agenten generaal af te schaffen.

Begrooting.

Londen, 24 Maart —(Reuter)—In het lagerhuis heeft heden namiddag de heer Balfour aangekondigd, dat de begrooting kort na Paschen zal worden ingediend.

Koning en Keizer.

Londen, 24 Maart — (Reuter) — Koning Emmanuel van Italie zal, vergezeld van den heer Tittoni, zijn minister van buitenlandsche zaken, Zaterdag naar Napels vertrekken om den Duitschen keizer te bezoeken, dien hij een heel hartelijk telegram heeft gezonden.

Stoombooten.

Londen, 24 Maart — (Reuter) — De "Saxon" heeft gisteren, Woensdag, te 12 uur 's middags Madeira verlaten.

Aanstellingen.

Londen, 25 Maart — (Reuter) - Officieel is aangekondigd dat onder het nieuwe leger-schema Kol. Sir Edward Ward is aangesteld als Secretaris voor het Oorlogs kantoor en Sir G. K. Fleetwood als Directeur van de Leger Financien.

Damaraland.

Londen, 25 Maart — (Reuter) —Het officieele rapport van den ambtsrechter te Windhoek over den opstand in Duitsch Zuid West Afrika is zoo even in Berlijn verschenen. Volgens dit rapport is de opstand te wijten aan de mishandelingen, waaraan de Herero's van de zijde van kooplieden, die schulden invorderden, bloot stonden.

Vier honderd Duitsche soldaten onder bevel van Majoor Heyde vertrokken gisteren avond naar Damaraland.

KAAPKOLONIE.

De Tilikum.

Mosselbaai, 23 Maart — (Reuter) — Kapt. Voss van de "Tilikum" heeft gisteren voor een talrijk publiek in het stadhuis een verslag van zijn reis gegeven. Zijn ondervinding, zeide hij, was niet het gevolg van een weddingschap, maar in het belang der wetenschap, en hij toonde een zee-anker, zeer eenvoudig van maaksel, maar bijzonder geschikt voor het trotseeren van gevaren op zee. Heden is kapt. Vos naar de Kaapstad vertrokken, waar hij 13 dagen denkt te blijven, om van daar naar St. Helena en Pernambuco, naar Engeland en ten slotte naar het eind van zijn reis, het Bovenmeer, te vertrekken.

Oost Londen in nood.

Oost Londen, 24 Maart —(Reuter)— Op een vergadering van den stadsraad werd gisteren een deputatie van alle gezindheden ontvangen met klachten over de heerschende ellende, en met verzoek om een liefdadigheids fonds en besturen op te richten. In den loop der beraadslaging, waar sommige raadsleden twijfel uitten of het kwaad zoo erg was, besloot men de zaak ten volle na te gaan in de naaste zitting van het comite voor algemeene doeleinden.

Mijn-ongeluk.

Kimberley, 23 Maart —(Reuter)—Bij het onderzoek van gisteren namiddag omtrent het ongeluk waarbij een blanke en een naturel in Du Toit's Pan mijn door het breken van een wiel in de ophaalmachine zijn omgekomen, zeide de magistraat van oordeel te zijn dat groote nalatigheid van den kant van twee ingenieurs van De Beer's daarin gelegen was dat zij niet in de machinerie iets hadden aangebracht, wat het kwaad zou verhoed hebben.

Rondgaande hoven.

Oost Londen, 25 Maart — (Reuter)— Een zware rol wacht het rondgaande hof, dat hier heden geopend wordt, ter afhandeling: 18 zaken, waarvan niet minder dan zes voor rooverij. De civiele lijst bevat 9 zaken, waarvan 4 voor echtscheiding.

Victoria West, 24 Maart — (Reuter)— Gisteren kwamen in het rondgaand hof voor rechter Lange drie kleurlingen, Kivido van der Bijl, Jantje Bontborst, broeder van den aanvoerder der rooverbende, en Piet Vogel, wegens het rooven van 18 stuks groot- en 607 kleinvee, in 1901 door de bende in de buurt van Oranjerivier gepleegd. De andere Bontborst was in den trouk overleden, en het bleek uit getuigenissen dat zijn bende een versterkt eiland in Oranjerivier als plek had waar zij het vee, door hen met geweld en niet zonder schieten op de bewakers geroofd, in veiligheid brachten. Kivido, die vroeger 4 jaar voor manslag had bekomen, kreeg thans 6, de beide anderen elk 5 jaar. De overheid heeft wel £20,000 in de zaak te hebben zoek gemaakt.

Victoria West, 25 Maart — (Reuter)— Rechter Lange sprak gisteren het doodvonnis uit over Paul Springbok, een veewachter, voor de moord op Jan Claassens, ook een veewachter. De moord werd in November ll. nabij Upington gepleegd. De gedoode had getuigenis gegeven tegen den beschuldigde in een zaak van veediefte en het heet dat deze zijn voornemen om zich te wreken had uitgesproken. In tegenwoordigheid van een getuige viel hij den gestorvene aan toen deze sliep, met zware klippen, totdat zijn slachtoffer dood was. De getuige was schrik aangejaagd, en bekende eerst in Januari j.l., toen het lijk in een hoop klippen werd gevonden. Springbok zal hier worden terecht gesteld.

K. W. Town, 24 Maart — (Reuter) — Het rondgaand hof, onder rechter Kotzé heden hier geopend, had maar negen zaken, allen van kaffers, te behandelen. Twee kaffers, de een van verkrachting, de ander van bloedschuld beschuldigd, kwamen vrij; een die een meid had weggevoerd kreeg drie maanden, een ander die verkrachting had gepleegd twee jaren en 10 met de kats. Weer een ander kreeg twee en een half jaar voor het stelen van 14 bokken, en ten slotte vielen aan twee kafferjongens wegens aanranding drie maanden en 12 met de rotting ten deel.

Inbraak.

Oost Londen, 25 Maart — (Reuter) — Bij de heeren Norton en Co., ijzerhandelaars, is ingebroken. 10 waardevolle dubbelloops-geweren zijn gestolen. Een dergelijke zaak is een paar dagen geleden voorgevallen in een groothandel, toen 5 geweren werden weggenomen. Men veronderstelt dat er naturellen in het spel zijn en de geweren nu reeds aan de andere zijde van de Kei zijn.

NATAL.

Een handelskamer.

Pietermaritzburg, 23 Maart—(Reuter) —Ter jaarlijksche vergadering der kamer van koophandel ging gisteren avond de voorzitter den handelstoestand na, en weet hij de heerschende gedruktheid voornamelijk aan den stilstand aan den Rand, waarbij hij tevens zijn ingenomenheid toonde met den aanvoer van Chineezen arbeid en de kamer verzocht haar instemming te kennen te geven met het gedrag van het uitvoerend comite, dat onlangs per telegraaf aan Lord Milner een dergelijk gevoelen had te kennen gegeven. Het voorstel werd aangenomen, schoon bestreden door het parlementslid Tatham, die niet geloofde dat door den inveer groote wijziging uit een staathuishoudkundig oogpunt tot stand zou worden gebracht, maar die invoer uit een zedelijk oogpunt verkeerd en in strijd met de manieren des lands achtte. Later sprak hij ook over de scheepskwestie, waar hij wetgeving in wilde waarbij de staat als eigenaar optrad, en verklaarde dat het rabatstelsel verkeerd was en de reedersvereeniging (ring) moest bestreden worden.

O. R. KOLONIE.

De heer Stead.

Bloemfontein, 23 Maart — (Reuter)— De heer Stead is gisteren te Bloemfontein aangekomen, en moest heden een kranten verhoor namens de "Pest" doorstaan, waarin hij verklaarde, dat het blad zoo wel als andere bladen hem verkeerd had voorgesteld. Hij zeide in de zaak der Chineezen veel belang te stellen, en naar Australië te willen gaan om ze daar te onderzoeken. Hij voorspelde dat men binnen zes maanden een liberale regeering zou hebben, die waarschijnlijk aan de nieuwe kolonien zelfbestuur zou geven. Morgen zal hij bij den heer Fischer het middagmaal gebruiken.

Twee nieuwtjes.

Bloemfontein, 24 Maart — (Reuter)— Een verkooping van stadserven viel heden slecht uit, want van 430 werden slechts 150 verkocht, en de meeste hiervan voor den insetprijs, £160 tot £200.

De heer D. Ward is heden als tweede gewone rechter beëdigd.

Optimisme.

Bloemfontein, 25 Maart — (Reuter)— De voorzitter van de kamer van koophandel, de heer Ehrlich, sprak gisteren een hoopvolle rede uit, zijn optimisme grondend op de opgaven van het Invoerrechten kantoor en de Banken en de schitterende verwachtingen van de boeren. Ook zeide hij dat de vooruitzichten van het land voor de naaste toekomst veel beloofden. De voorzitter sprak sterk tegen het samensmelten van de Transoranje en Transvaal spoorwegen.

TRANSVAAL.

Randmijnen.

Johannesburg, 23 Maart— (Reuter) — Ter jaarlijksche vergadering der Randmijnen, bpkt, zeide de heer Reyersbach, dat het te kort in de goudwinst een gevoel van onzekerheid had gewekt overal in de financieele wereld, waaraan men het te danken had dat de waarde der vergulde waarborgen was verminderd, en dat regeering en openbare lichamen zooveel moeite hadden met het aanschaffen van fondsen. Hij was dus voor een snelle vermeerdering der goudwinst. Aan het eind van December had men £602,000 aan kontanten, en was een profijt van £2,665,776 bij de volgende rekening gevoegd. Hij voegde er bij dat men in hooger beroep zou komen van de uitspraak die het heffen van inkomstenbelasting [van de mijnwinsten] voor de Engelsche regeering wettigde. Tijdens den oorlog hadden de mijnen gemiddeld 406 blanken en 8,838 naturellen als arbeiders gebezigd, schoon men 23,537 noodig had. Zij die de belangen der mijnen moesten beschermen, zouden nooit iets goedkeuren wat naar slaven-arbeid leek, iets wat de bazen op den duur zou schaden; en hij verbond zich er toe om de Chineezen niet toe te laten, hetzij nu of in de toekomst inbreuk te maken op geleerden blanken arbeid. Hij was overtuigd dat de komst der Chineezen de dageraad van een tijdperk van voorspoed voor de geheele bevolking zou zijn!!!

Wegvoering en wegjaging.

Pretoria, 24 Maart — (Reuter)—Voor het politiehof verscheen heden een jonkman met name Wheatly, die met een meisje van den naam van Leuton, nog geen 17 jaren oud, was gedrost, hebbende bij haar te Standerton leeren kennen en, haar vandaar gevolgd zijnde, steeds rondom haar plek gezworven, tot beiden op 4 Febr. verdweenen, en de dochter 25 dagen later uit Johannesburg werd terug gebracht. De zaak is nog niet klaar.

Ook zijn voor het politiehof in de laatste dagen een aantal vreemdelingen geroepen, waarvan verscheiden reeds over het pad hier waren, om te vernemen dat zij, geen passen hebbende, binnen 48 uur hun pad moeten trekken.

Johannesburgsche zaken.

Johannesburg, 24 Maart —(Reuter) — In de Noord Randfontein mijn is het werk geschorst, en een aantal naturellen zijn hierdoor ter beschikking der Robinson mijnen gesteld. De oudste Randbewoners hebben ter en 30 dezer een vergadering belegd, ten einde de regeering tot maatregelen te brengen tegen naturellen, die zich aan blanken vergrijpen, de kats in alle zaken van aanranding van hun kaste te bezigen, en alle aanrandingen van blanke vrouwen door naturellen met den dood te straffen.

OORLOG.

Japan en Rusland

Londen, 23 Maart — (Reuter)—Een Reuter's telegram uit St. Petersburg zegt dat de Japanners met snelheid aardwerken opwerpen te An-joe, N. Korea, die bezet zijn door een afdeeling troepen tot de rest van het eerste legercorps van Ping-jang komt; en dat de Japanners sneller voorwaarts rukken dan de Russen verwacht hadden. De Russen hebben plan op een aanval op An-joe, waar 5 à 6 duizend man ruiterij, onder generaal Mischenko, hebben bevel om het de Japanners zoo lastig mogelijk te maken als zij verder dan An-joe komen.

Japansche verkenners berichten dat de Russische strijdmacht ten Zuiden van de Yaloe, sterker is dan verwacht werd.

Londen, 24 Maart — (Reuter)— Japansche bladen vertellen dat een vreeselijk zeegevecht bij P. Arthur heeft plaats gehad, waarin een Russisch oorlogschip in den grond werd geboord en slechts zeven man der Japanners verloren werden; maar het bericht is niet bevestigd en wordt niet geloofd.

Admiraal Togo bericht dat bij zijn laatsten aanval op P. Arthur geen zijner schepen schade heeft geleden, en dat vijf Russische linieschepen, vier oorlogstoombooten en een aantal torpedobooten hem uit de haven kwamen bevechten.

Londen, 25 Maart—(Reuter)—Admiraal Alexejeff heeft zijn eisch vernieuwd dat alle Chineesche beambten en soldaten Mantsjoerije moeten verlaten, daar het anders, zooals hij zegt, onmogelijk is den oorlog op behoorlijke wijze voort te zetten.

NADERE OOSTEN.

Londen, 23 Maart — (Reuter) — Er is bericht dat 10,000 Albaneezen te Baba Tepe in opstand zijn.

STADSRAAD.

De vergadering van den Stadsraad begon Donderdag natuurlijk met een voorstel van burgemeester Thorne om een adres van rouwbeklag over den dood van den hertog van Cambridge te zenden, dat werd aangenomen, en even natuurlijk werd door denzelfde bericht gegeven over hetgeen in de zaak der builenpest verordend was, daaronder een adres van sympathie aan den Johannesburgschen raad, en allerlei voorbehoedmiddelen, ten deele van dien aard dat zij de ratten geen pleizier zouden doen als zij er van hoorden, doch alles zoo dat een voorstel van dank aan den burgemeester door den heer Irwin, een van machtiging tot de noodige uitgaven voor de zaak door den heer Liberman gedaan, algemeen bijval vond. Naast de pest, zeide de heer Woodhead, was er een ander gevaar, dat der vernielende boschbranden, die ten deele aan geen toeval te wijten waren; maar de burgemeester wilde niet toelaten dat de zaak zonder voorafgaande kennisgeving aan een comité werd verwezen. Hierop volgde een beraadslaging over een aanzoek van de gemeente Papendorp om deel te hebben aan de bescherming der brandweer, en hier bleek heel wat verschil van meening over te bestaan, tot men eindelijk de zaak, die door het brandweer comité was ter spraak gebracht, daaraan terug verwees om met Papendorp er over in onderhandeling te treden. Het comité voor het stadhuis had een voorstel omtrent het dak er van, dat zoo wat £8000 meer zou kosten dan men vroeger berekend had, een ander over een gedenkteeken voor de vrijwilligers, en een derde over marmeren trappen in het gebouw, die ook heel wat geld zullen kosten en hierom bij den heer Liberman geen bijval vonden; maar, zei de burgemeester, men heeft een marmeren trap in den Tivoli-schouwburg, en moet het stadhuis daarbij achterstaan? Alles aangenomen. Dan was er een rapport van financiën over het waterplan, dat ried om het wegens zekere moeilijkheden naar het vereenigd comité terug te verwijzen, en tevens om geen waterwet bij het parlement in te dienen eer men het besluit van dit comité voor zich had. Na een beraadslaging waaruit het bleek dat er groote ontevredenheid over het water bestaat dat men hier thans moet gebruiken, besloot men, met negen tegen vijf stemmen, het eerste deel van het voorstel aan te nemen; waarna het tweede verworpen en het wetsontwerp ter tafel werd gelegd. Het leidde tot een vrij vinnige discussie, waarin de heer Liberman en anderen met den burgemeester slaags raakten, maar deze de zege behaalde door de aanneming van den aanhef met 8 tegen 5 stemmen. De heer Cunningham gaf daarna kennis dat hij de volgende zitting zou voorstellen dit besluit te vernietigen en toen de heer Woodhead een tegenvoorstel deed om terstond met de behandeling voort te gaan, werd er op gewezen dat zoo iets alleen kon geschieden als twee derde der leden, dus tien, er voor waren. Daarmede kwam de openbare zitting ten einde.

OPEN BRIEF.

AAN DE KIEZERS VAN DE VICTORIA WEST AFDEELING.

(Uit de "V. W. Nieuwsbode.")

Hierdoor wensch ik openlijk aan al de kiezers mijn hartelijken dank te betuigen voor de ondersteuning, mij verleend en het vertrouwen in mij gesteld met de jongste electie; maar nog meer breng ik mijn oprechten dank voor de toestemming mij gegeven, om terug te treden ten faveure van den Ed. Heer J. X. Merriman. Daarin hebt gij getoond, dat gij bereid zijt tot eenig offer voor onze zaak, hetwelk u niet alleen tot eer verstrekt, maar zeker rijke belooning zal aanbrengen. Ik mocht u dan gelukwenschen, dat gij nu een van onze bekwaamste leiders tot uwen vertegenwoordiger zult hebben; een man toegerust met verscheidene gaven, en van rijke ondervinding; bezield met vurige liefde tot ons Land en Volk, en vooral op financieel gebied een autoriteit. Hartelijk verblijd ik mij met u dat hij zich de keuze liet welgevallen; en hoewel onze belangen nu niet in de handen van een plaatselijken vertegenwoordiger zijn, zijn zij nu overgebracht in ervaren handen. Onze kiesafdeeling heeft zoozeer geleden, dat ze aan een zieke gelijk is, die ervaren verpleging noodig heeft en de Ed. heer Merriman is zeker de rechte man, dit in te zien, het noodige voor ons te verkrijgen en voor onze belangen te waken. Het spijt mij echter van oppositie te hooren met geen ander doel dan hem zoolang mogelijk uit het Huis te houden; want er is volstrekt geen kans een ander kandidaat in te krijgen. Het zal natuurlijk bij ons den schijn verwekken dat zij bevreesd zijn voor den Ed. heer Merriman, en aan den anderen kant van onverzoenlijken haat jegens een man, die zij zelven onmisbaar achten in het Parlement! Ik koester nog de hoop dat zij zulk een flater niet zullen begaan. Gebeurt dit echter, laat ons dan toonen bij de stembus, dat wij niet tevergeefs deze opoffering gemaakt hebben, en niet een stem voor den heer Merriman laten achterblijven.

Verder wensch ik de kiezers te verzekeren dat ik mij hoegenaamd niet wil onttrekken van mijn aandeel in de behartiging onzer belangen! maar acht het mijn plicht en voorrecht om steeds mede te werken met de lagere besturen onzer organisatie, ten einde onze vertegenwoordigers met onze bijzondere behoeften bekend te maken.

Hoogachtend,

Uw aller dw. dn. en vr.,

A. G. VISSER,

Blauwkrantz, Carnarvon.

Gereformeerd Maandblad.

Wij hebben het Maart nummer ontvangen van dit zeer belangwekkende en zeer goed gestelde Maandschrift, dat onder redactie staat van de zoo gunstig bekende, geleerde Afrikaanders Prof. J. I. Marais en Prof. C. F. J. Muller.

Dit tijdschrift heeft een tijd lang opgehouden te bestaan, en dit is zeker de reden waarom het aantal lezers nog niet zoo groot is als het behoorde te zijn. Het is een tijdschrift dat voor ieder Christen zooveel voor hart en ziel en zooveel voor 't verstand geeft, en bovendien in zulke goede, en toch zeer eenvoudige taal, dat wij ons verwonderen dat niet elk Afrikaander, bij het opnieuw verschijnen ervan met vreugde heeft ingeteekend.

Terwijl "De Goede Hoop" zich hoofdzakelijk richt tot het jongere geslacht, en zich voornamelijk beweegt op wereldlijk terrein, en zich ten doel stelt de liefde voor volk en taal te versterken door Hollandsch te doen lezen en Hollandsch te doen schrijven, behoort het "Gereformeerd Maandblad" de verpoozing en de studie te zijn voor allen die het leven ook van de ernstige en godsdienstige zijde willen beschouwen. De namen der twee Redacteuren staan hun borg dat wat hun geboden wordt, waard is om gelezen en overdacht te worden, dat het strekken zal om hun inzicht in zaken te verbeteren, hun oordeel te sterken, en hun godsdienszin te bevestigen.

In een "Kroniek" wordt de geschiedenis van de afgeloopen maand beschreven, en menige inlichting wordt gegeven, die strekken zal tot een beter begrip der dingen, bezien van uit godsdienstig oogpunt. "Voor den Zondag" geeft wekelijksche overdenkingen naar aanleiding van een Bijbelsch onderwerp. Een "Levensgeschiedenis" (van Booker J. Washington) geeft belangwekkende bijzonderheden over een man, wiens leven aan velen onzer nog te weinig bekend is. "Archeologische ontdekkingen", behandelt het vinden van oude manuscripten in Egypte en elders, die nieuw licht verspreiden op de godsdienstige geschiedenis van het Christendom en allerlei volken. Een uitgebreid stuk over Bijbelsche onderwerpen ontbreekt niet, en niet minder belangwekkend is wat "Uit den ouden Tijd" wordt medegedeeld over de oudste onderwijzers in de kolonie. Als wij hier bijvoegen dat Prof. Marais een voortzetting levert van zijn studie over den dichter Nicolaas Beets, en nog melding is gemaakt dat ook eenige Wetenschappelijke aanteekeningen worden gegeven, zullen onze lezers begrijpen van hoe rijken inhoud dit tijdschrift is, en hoe gaarne we het in handen zien van al onze landgenooten, en hoe wij den uitgevers allen steun toewenschen.

De abonnementsprijs is franco per post 6s. per jaar, zeker een zeer geringe prijs voor een flink tijdschrift dat in elk nummer 16 groot-quarto (dubbele kolom) leesstof bevat.

Bij de Maart-aflevering is een *bijlage*, welker inhoud wij hier overnemen:

LIJKZANG OP DEN DOOD VAN Ds J. H. NEETHLING.

(Voorgedragen in "Ons Spreekuur" door Ds. A. MOORREES.)

Een Vorst in Israël, een ceder is gevallen
En, dav'rend van den schok, treurt heel ons dierbaar land,
Zoo stort, wanneer aan 't zwerk de donderslagen knallen:
De trots van Libanon ontbladerd in het zand.

Dan huilt het dennenbosch en schudt zijn don'kre kruinen,
Omdat de kroon des wouds ontdaan ligt van haar pracht.
Dan klinkt hun klagend lied ver over veld en duinen,
En 't somber golfgebruisch geeft antwoord op hun klacht!

Laat, Simons grijze stee! de droeve doodsklok melden,
Hoe zwaar de ramp u treft die u den Zoon ontrukt
Wiens naam gezegend wordt in verre zending-velden,
Waar nu 't barbaarsche volk voor Jezus schepter bukt.

Brengt lauwerbladren aan en frissche myrten kransen
En dekt 't eenvoudig graf voor zijn gebeent' bereid.
Laat aan die groene blaân, als blanke paarlen, glansen
De tolken van uw smart en van uw dankbaarheid.

Die stille traan gestort bij 't bittersoet herdenken,
Die toon van lof en dank die door uw zielen galmt
Is eed'ler hulde-blijk dan vorstelijke geschenken;
Of ijle wierook die voor aardsche grootheid walmt.

Hij was geen sterling, geen vriend van wereld grooten,
Die zich in bochten wrong om gunst of goud of eer;
Een man van vasten wil als uit metaal gegoten:
Een kind in buigzaamheid en oormoed voor zijn Heer!

God heeft het aarden vat, het zwakke uitverkoren
Tot drager van zijn schat: Hij maakt den mensch Zijn tolk.
Ook hij was feilbaar mensch, maar door Gods Geest herboren,
Een sieraad onzer Kerk, een vader voor zijn volk.

Geen praalgraf vraagt zijn asch dat het nakroost aan zal wijzen
De plek waar men zijn stof aan d'aard heeft toevertrouwd.
Geen marmer of arduin behoeft zijn deugd te prijzen
Hij heeft met eigen hand zijn monument gebouwd

Zoo lang in schaduw van uw lommerrijke dreven
De vaderlandsche jeugd in 't spoor der kennis treedt,
Zal in het dankbaar hart zijn nagedachtenis leven,
Om 't geen hij voor uw stad, en voor 't nakroost deed.

Maart, 1904.

AANSTELLINGEN.

(Uit de Gouvernement's Gazette).

Als Vrederechters:

F. J. van Aardt, voor distrikt Alexandria.

N. C. de Kock, voor distrikt Mafeking.

J. S. Neave, voor distrikt Port Elizabeth, terwijl houdende de betrekking als secretaris van de kamer van koophandel te Port Elizabeth.

S. McDonald, voor distrikt Somerset Oost.

W. B. Philips, voor distrikt Tarka.

P. J. Mehing, voor distrikt Worcester.

Als Asst. Veldcornetten:

J. J. le Roes, senior, voor wijk no. 5. Gouph no. 4, afdeeling Prince Albert, in plaats van J. J. le Roes, junior, ontslag gevraagd.

W. E. Gurney, controleur en auditeur generaal, tot lid van de commissie voor civielen dienst, gedurende afwezigheid van W. Thomson.

TE Laingsburg zal op 2 April na afloop van de verkooping van den heer J. Krige, door den afslager Fred. Wilmott de nouwgrond van den heer Jacobs, aan de Krigestraat worden verkocht—Zie adv.

DOOR den afdeelingsraad van Ladismith wordt kennis gegeven, dat op de vergadering, te houden op Woensdag, den 27sten aanst., zal worden voorgesteld de heffing van een belasting op land eigendom. Zie bijs. in adv.

Boekaankondiging.

ONDERWIJS IN DE HOLLANDSCHE TAAL IN ZUID-AFRIKA.

The Teaching of the Dutch language in South Africa, a paper, read at a conference of Principals of Government Schools in the Orange River Colony, by Dr. Brill, Rector of the Grey College, Bloemfontein, together with a letter, addressed to the Rector by Mr. E. B. Sargant, education adviser to Lord Milner. Longmans Green & Co., Londen, 1904; 42 pag. 8o. 1sh.

Een rede van den in Zuid Afrika alom bekenden en geachten Rector van het Bloemfonteinsche College, dat reeds zooveel gedaan heeft voor de opvoeding van Jong Zuid Afrika. Ze beschouwt het onderwijs in Hollandsch uit een eenigszins ander standpunt, n.l. van uit het oogpunt wat het best is voor de nieuwe regeering en de rust van het land: "de harmonie tusschen, en de uiteindelijke eenheid van de twee blanke rassen van dit werelddeel." Dr. Brill zegt, dat in dat verband een groote verantwoordelijkheid rust op de Principalen en Hoofdonderwijzers van Gouvernements scholen. Aan hen toch is 't om de wet (hier is natuurlijk die van Transoranje bedoeld) waarin aan de Hollandsche taal zekere rechten worden toegekend, tot een levende of een doode wet te maken. Is de hoofdonderwijzer geneigd om de wet te behandelen als een doode letter, die hem slechts last bezorgt, dan zal, volgens Dr. Brill, een oppositie school worden gesticht in zijn dorp, en "daar een aanmerkelijk gedeelte van de bevolking zou gevoelen dat het 'n werkelijke grief had tegen de Gouvernements school, zou die oppositie school worden ondersteund door de Afrikaander bevolking." Er zullen dan, in plaats van één bloeiende school, twee zwakke instellingen komen. Bovendien zal, volgens den geleerden rector: "het opkomende geslacht van het land worden verdeeld in twee kampen, die elkander meer of minder vijandig zullen zijn gezind, en onder den invloed zullen geraken van tegenstrijdige politieke en godsdienstige partijen, en bijgevolg zullen opgroeien niet als een vredelievende en eendrachtige, maar als een verdeelde en onrustige natie, of liever als twee naties, die voor altijd door rassenhaat zullen zijn verdeeld."

Dit kan verhoed worden door te erkennen dat dit een tweetalig land is, dat in Transoranje, drie vierden der bevolking Afrikaansch zijn, en dat een groot deel van hen hun Taal, hun Bijbel, hun Kerk lief hebben. Ongetwijfeld leven wij in een Britsche kolonie, maar juist daarom zal de echte Brit vasthouden aan den duidelijken trek van het Britsche karakter en de Britsche politiek dat volkomen vrijheid wordt gelaten aan de verschillende volken, die het Rijk samen stellen en hun nationaal karakter, taal en overleveringen bewaren." Zoo is het in Schotland, Ierland en Wales. Canada is na 150 jaren van Britsch gezag nog een half-Fransche kolonie. In de Kaapkolonie houdt het Hollandsch nog steeds vasten voet. Wel wordt in de wet geen beslist poging gedaan om in Transoranje het Hollandsch te onderdrukken, maar velen wenschen de twee talen op voet van gelijkheid te zien geplaatst. De schrijver wijdt hier niet verder over uit, en wat wij hier over hebben aangehaald is, dunkt ons, voldoende om zijn standpunt in deze gewichtige kwestie aan te wijzen.

De schrijver legt zich neer bij de wet, zooals zij is, doch dringt er op aan dat van die wet op de meest uitgebreide wijze wordt voordeel getrokken. Het onderwijs in Hollandsch behoort aangemoedigd, niet tegengewerkt te worden. Elke school behoort minstens één onderwijzer te bezitten die ten volle bekwaam is om in die taal les te geven. En zoo behooren de school inspecteurs te zijn, goed op de hoogte van Hollandsch, met sympathie voor de Afrikaansche bevolking en volledig bekend met haar behoeften. Schrijver gaat verder en vraagt of het niet wenschelijk is dat alle leerlingen zonder onderscheid degelijk onderwijs in het Hollandsch ontvangen.

Hieraan zijn de volgende voordeelen verbonden: er komt meer eenheid in 't onderwijs, en de samensmelting der rassen begint reeds op school. Dat het mogelijk is bewijst de praktijk van het Grey College. Wat voor Bloemfontein mogelijk is, meent de schrijver, is voor elk dorp in Trans-Oranje mogelijk. Wordt de elementaire school zoo praktisch tweetalig, dan zal het feit, dat daar geen Fransch of Duitsch wordt onderwezen, tot gevolg hebben, dat bij de Kaapsche Universiteits examens het Hollandsch genomen worden als de moderne taal, wat tot gevolg weer heeft dat de ouders der leerlingen overtuigd zullen worden van het nut en de noodzakelijkheid om reeds vroeg met het aanleeren van Hollandsch te beginnen, daar zij anders op rijperen leeftijd gedwongen zijn afzonderlijk van die taal, of van Fransch of Duitsch, studie te maken.

Hollandsch behoort dan verder te worden onderwezen in vereenvoudigden vorm, d.w.z. den vorm, zooals algemeen hier in Holl. bladen en op den kansel in gebruik: grammatisch, maar niet verwaand grammatisch Hollandsch: de taal van de voorkamer en niet van het kombuis, zooals door Afrikaanders wordt gezegd. In dit verband verdedigt het boekje de Kollewijn-spelling en een wijziging van het taal-onderwijs, opdat het minder scholastisch, doch meer geschikt voor 't leven worde.

De heer Sargant heeft een brief gericht aan den geleerden dokter, die wij aanbevelen voor nauwkeurige kennismaking, daar hier uit zoo duidelijk blijkt, hoe deze onderwijs-adviseur slechts schoorvoetend doen wil, wat van hem wordt verwacht, en meer bevreesd is dat het Hollandsche onderwijs een minuut te veel dan te weinig tijd inneemt.

De brochure sluit met den overdruk van de Transoranje ordonnantie op Openbaar Onderwijs.

Vrienden van de Hollandsche taal kunnen niet beter doen dan zich deze brochure, die op zoo gematigde en gelijke wijze pleit voor gelijke rechten der twee talen, aan te schaffen. Door dat te doen, dragen zij tevens bij tot de stijving van een studie-beurs voor het Grey College, (die door de oud-leerlingen bijeen zal worden gebracht), daar de opbrengst van het boekje bestemd is om bij het fonds te worden gevoegd.

De uitvoering van het boekje, duidelijk en stevig, laat niets te wenschen over.

EEN PROTEST.

Aan den Editeur.

Mijnheer,—Met meer dan gewone belangstelling worden de parlementaire verslagen in uw veel gelezen blad door ons gelezen, en het verheugt ons te zien dat de vertegenwoordigers van de Zuid-Afrikaansche Partij in het Lagerhuis zich zoo flink gedragen.

Een ding echter is het wat wij, en velen met ons, betreuren, ja waar wij met alle kracht tegen protesteeren willen. Het is: het afparen van onze leden (de Z. A. P.) met die der plets partij. Wanneer er over een belangrijke zaak moet gestemd worden, behooren alle leden op hun plaats te wezen, en aan de stemming deel te nemen. De kiezers hebben recht dit van hen te eischen. Waar ziekte of sterfgeval hen verhindert om naar het Huis op te komen, is het wat anders, maar waar er geen wettige reden is, daar behooren zij steeds op hun plaats te wezen.

Ik kan u zeggen, mijnheer de editeur, dat ik zeer verontwaardigd ben over de handelwijze van die leden, die met de vijanden van ons Afrikaanders afparen. Willen zij (de pletsmannen) weg blijven uit het Huis, wanneer het hun lust, laten zij zulks doen, zoo dikwijls zij willen; maar laten onze vertegenwoordigers toch trouw aan hun roeping, altijd op hun post zijn.

Weet u, mijnheer Editeur, hoe het lijkt als wij de stemlijst nazien, en vinden dat er maar 36 van de 43 Z. A. P. leden gestemd hebben. Het lijkt of onze leden, onwetend onder de plets van de andere partij staan. Wij weten natuurlijk niet, waarom de pletsmannen, van de stemming weg blijven. Of het ziekte of een sterfgeval in de familie is? Doch veronderstel dat dit de reden is, dat zij niet naar het Huis kunnen komen. Waarom moet dan een gelijk getal van onze partij ook van het Huis wegblijven? En wie zegt niet dat ons morgen of overmorgen een of ander lid van de andere partij het in het hoofd kan krijgen om in het belang van zijn gezondheid naar huis te gaan. Moet dan een lid gevonden worden om ook van de stemming weg te blijven.

Onze partij is reeds in de minderheid, en dan blijven er nog van onze mannen weg van de stemming, zoo het schijnt, om de pletsmannen te plezieren. Ik zeg u, mijnheer, wij protesteeren daartegen met alle macht. Wij zijn al te toegevend genoeg geweest. En dat wij het ernstig meenen kan ik u verzekeren.

Wij beloven u, dat wij nauwkeurig aanteekening zullen houden van de namen der leden die afparen met de pletsmannen en dat wij bij het einde van de sessie, die namen zullen publiceeren in hoe vele malen elk lid afgepaard heeft. Dan kunnen de kiezers hun hiervan rekenschap vragen.

Nog eens, mijnheer! wij protesteeren hier tegen.

EEN KIEZER.

(Afparen is een van de niet geschreven parlementaire regels, waaraan men soms moet gehoorzamen. Wij zijn het echter met onzen correspondent eens, dat leden niet behooren af te paren behalve in gevallen van dringende noodzakelijkheid.—Red.)

HANDELS OPGAVEN.

Uittreksel der Handels-ontvangsten voor de Maand, Twee Maanden, en Acht Maanden, geëindigd den 29sten Februari, 1904, vergeleken met de overeenkomende tijd-perken geëindigd den 28sten Februari, 1903.

MAAND.—INVOER.

	1903. £	1904 £
Goederen	2809975	1795986
Gouvern. artikelen...	1.9154	172216
Totaal ...	2979129	1968202
Specie	15158	
Groot totaal	2994287	1968202

UITVOER.

	1903.	1904
Koloniale produkten (buiten diamanten, goud en specie) ...	313457	4517.3
Diamanten ...	421534	391234
Goud: Baar ...	779286	11333 2
Totaal ...	1516277	19862.9
Waarde van ingevoerde goederen weer uitgevoerd ...	41635	32973
Totaal ...	1557912	2019222
Specie	496000	265900
Groot totaal	2053912	2285122
Invoerbelasting ...	306550	220942

TWEE MAANDEN.—INVOER.

	1903.	1904
Goederen	6177443	3712825
Gouvern. artikelen...	351479	330693
Totaal ...	6526922	40435 8
Specie	17600	2850
Groot totaal	6544522	4046368

UITVOER.

	1903.	1904
Koloniale produkten (buiten diamanten, goud en specie) ...	609479	649959
Diamanten ...	817552	775900
Goud: Baar ...	15933 3	232. 85
Totaal ...	3020384	3746944
Waarde van ingevoerde goederen weer uitgevoerd ...	79045	62608
Totaal ...	3099429	3809552
Specie	1086195	419400
Groot totaal	4185624	4228952
Invoerbelasting ...	695448	453766

ACHT MAANDEN.—INVOER.

	1903.	1904
Goederen	22733816	18396220
Gouvern. artikelen...	1455533	1395668
Totaal ...	24189349	19791888
Specie	1203905	194089
Groot totaal	25393254	19985977

UITVOER.

	1903.	1904
Koloniale produkten (buiten diamanten, goud en specie) ...	3027427	2893099
Diamanten ...	3657865	3543097
Goud: Baar ...	5854297	9086894
Totaal ...	12539589	15523090
Waarde van ingevoerde goederen weer uitgevoerd ...	357967	348865
Totaal ...	12897556	15871955
Specie	2061947	1794248
Groot totaal	149586 3	[illegible]
Invoerbelasting ...	2661796	2090325

*N.B. —Invoer uitgezonderd van "baar goud" £9,084,894, "diamanten" £426,890. Totaal £9,513,784.

KENNISGEVINGEN.

OP een Gouvt. School, 4½ uur van Hanover, wordt een onderwijzeres gevraagd. Zie adv.

BIJ het aanstaande kwartaal is er weder plaats voor nieuwe kostscholieren in de Harmonie, Stellenbosch. Er is nu meer verzorging voor logies gemaakt. Zie bijs. in adv.

OP Donderdag, 14 April, zal te Buitenkloof, afd. Robertson, verkocht worden zeker deel van de plaats Buitenste Kloof, als ook losse goederen. Zie bijzonderheden in adv.

EENIGE erven, losse goederen en levende have, zullen op Zaterdag, 9 April, in het dorp Robertson verkocht worden. Zie adv. voor bijzonderheden.

WORDT gevraagd een onderwijzeres voor een private boerenschool in Steytlerville distrikt. Zie bijs. in adv.

DOOR de afslager P. J. Retief zal op Dinsdag, 12 April, publiek worden verkocht de plaats Pampoenkraal, nabij Porterville, alsmede losse goederen en levende have. Zie adv.

TE Draaihoek, distrikt Piketberg zal op Vrijdag, 8 April, een hoeveelheid losse goederen en levende have verkocht worden. Zie adv. voor bijzonderheden.

DOOR het stadhuis te Tulbagh wordt kennis gegeven van de genomineerde kandidaten voor raadslid, ontstaan door de vacature van raadslid Michau, en dat de stemming zal plaats vinden op Woensdag, 30 s.k.

DE heer D. J. Visser, Groenvallei, Porterville, geeft kennis dat na datum der adv. allen die gevonden worden met hond of geweer jagende op zijn plaats, volgens wet zullen worden vervolgd.

VOOR de armenschool aan de Cape Collieries (Molteno) wordt een gecertificeerd onderwijzer, en voor kleine private scholen (Molteno) twee onderwijzeressen gevraagd.—Zie adv.

Christelijke Jongelings Vereeniging.

FRASERBURG.

De gewone maandelijksche vergadering der bovengenoemde vereeniging werd op Zaterdag den 5den Maart, gehouden.

Tegenwoordig waren omtrent 20 leden.

De voorzitter opende de vergadering met gezang en gebed.

Daar de secretaris afwezig was werd de heer C. Nigrini gekozen als secretaris.

De notulen werden toen gelezen, goedgekeurd en geteekend.

Als leden der vereeniging werden opgenomen de heeren J. Marais en Olivier. De heer J. J. Broodrijk bedankte als lid van de vereeniging.

Het werk aan de orde was als volgt:

I. Een lezing door jongejuff. G. le Roex, gecritiseerd door jongejuff. M. Hodgkin en jongejuff. E. Olivier.

II. Recitatie door den heer P. Dempers (afwezig). De heer C. Grobbelaar gaf daarvoor een vrijwillige lezing, gecritiseerd door de heeren J. Briedé en M. Vermeulen.

IV. Journaal door den heer S. Roos, afwezig zijnde werd voorgedragen door den heer Ochse.

V. Recitatie door den heer C. Nigrini, doch gaf een lezing in de plaats, gecritiseerd door de heeren C. Grobbelaar en A. Nigrini.

VI. Een koor door de jongejuff. E. Pienaar werd hartelijk toegejuicht door de voorzitter en leden.

Terwille van het nachtmaal werd de volgende vergadering besloten op den 10den April.

Het werk voor de volgende vergadering is als volgt:

I. Lezing door den heer N. Olivier.

II. Recitatie door den heer C. Nigrini.

III. Opstel door jongejuff. E. Pienaar.

IV. Recitatie door den heer A. Nigrini.

V. Koor door jongejuff. J. le Roex.

VI. Debat door de heeren J. Marais en A. Nigrini: "Wie was de voornaamste apostel Petrus of Johannes.

De heer J. Marais openaar, en de heer A. Nigrini tegenstander.

Op verzoek van de voorzitter sloot de heer C. Nigrini de vergadering met gezang en gebed.

C. NIGRINI.

Afrikaander Bond.

FRASERBURG.

Speciale verdering van tak no. 1, Fraserburg, gehouden ten huize van den heer C. J. Klem, op Donderdag, 17 Maart, 1904.

De heer J. Townshend opent met gebed.

De voorzitter, de heer W. F. Stofberg, maakte het doel der vergadering bekend met betrekking tot de nominatie van een lid voor het lagerhuis in Parlement, in plaats van den heer A. G. Visser, die bedankt heeft.

De heeren I. Townshend—J. C. Marais (Klipkraal) stelt den heer G. Merriman voor. Lid I. Townshend zegt, dat de Bondsmannen niet gerust moeten zijn, omdat de heeren Kuhn en Visser zonder oppositie gekozen werden, maar zich gereed moeten houden voor gebeurlijkheden, daar er sprake is, dat een zeker persoon van den naam van den heer Pieter Bam, ons wil bevechten en, door gerust te zijn, kunnen wij den slag verliezen. Met algemeene stemmen aangenomen.

De heer Townshend—J. C. Marais (Klipkraal) stelde voor de heeren W. J. Stofberg, C. J. Klem en G. C. van Schalkwijk, als een werkend comité aan te stellen, indien een electie plaats vindt.

Voorgelezen telegram van den heer Willie Marais, een lid dezer vergadering en die vertrokken is naar Williston, van den volgenden inhoud: Veilig gearriveerd, ik gedenk aan mede Bondsmannen. Genotuleerd.

De heer Townshend werd benoemd om het besluit (aangaande de plaatsvervanger van den heer Visser) van dezen tak aan de andere takken bekend te maken en hun medewerking te vragen.

De voorzitter las een brief voor van den heer O. G. van Schalkwijk, lid Provinciaal Bestuur, voor het doen teekenen van petities tegen redistributie, terwijl allen reeds geteekend hadden werd van dit punt afgestapt.

De heeren Townshend—W. Stofberg stelde voor, dat deze tak haar innigen dank en verbazing uitspreekt over de opoffering door den heer A. G. Visser gedaan, om zijn plaats op te geven ten gunste van den heer Merriman. Aangenomen.

Op voorstel C. J. Klem werd bepaald dat de eerstvolgende vergadering zal gehouden worden te Grootfontein bij den heer W. F. Stofberg, datum later te bepalen.

De voorzitter bedankte uit naam der vergadering de heer en mevrouw Klem voor de ontvangst en verzocht den heer Stefanus Marais te sluiten met gebed.

C. F. KLEM,
Secretaris.

BOVENVALLEI, ABERDEEN.

Een Bondsvergadering werd gehouden te Vaalvallei, distrikt Aberdeen, op 10 Maart, 1904. De opkomst was min slechts 6 leden tegenwoordig.

Nadat de vergadering met gebed door den voorzitter geopend werd, werden de notulen der vorige vergadering gelezen, goedgekeurd en geteekend.

Het commissie werk van C. Fouchee, die zes maanden gewerkt had, n.l. op welke wijze er voorziening gemaakt kon worden aan de opvoeding van arme blanken in ons distrikt, kwam aan de orde. Lid Fouchee was niet in staat verslag te geven als verwacht werd.

Lid P. Pienaar vroeg wat door hem hieromtrent gedaan was of zij naar een tehuis voor armen konden gestuurd worden en op welke wijze zij gaan moesten.

De heer P. Joubert vroeg toen of kinderen verplicht waren naar een tehuis voor armen te gaan, 't antwoord was neen, zonder een dwangwet niet.

Lid Christian Fouchee zeide, het is beter om eerst te zien, hoeveel arme kinderen er in onze wijk zijn die gewillig zijn naar school te gaan.

Lid Cor. Fouchee vroeg of het niet beter wezen zou indien er een gematigde dwangwet was.

Lid Chris. Fouchee vroeg toen waarom is ons volk al reeds in zoo vele opzichten achter bij kleurlingen, het was omdat er meer moeite aan die kleurlingen gedaan wordt, en als er nu nog een dwangwet komt, hoe zal het dan gaan?

Een voorstel van leden H. Pienaar en P. Joubert om eerst de wijk door te gaan en te zien hoeveel arme kinderen er zijn die gewillig zijn naar een tehuis voor armen te gaan. Chris. en Cornelis Fouchee maken een voorstel dat wij wachten moeten tot de eerstkomende vergadering, daar wij nu zoo min in getal zijn. Laatste aangenomen.

Lid P. Pienaar vroeg wat de vergadering er van dacht of het niet goed wezen zou om politiedienaren op een buitenplaats in deze wijk te krijgen.

Na eenige besprekingen hierover werd lid P. Joubert voorgesteld door C. Fouchee en H. Pienaar, om te zien of in deze wijk een plaats is waar de bewoner gewillig is een plaats aan hen af te geven. Lid P. Pienaar werd voorgesteld door leden H. Pienaar en P. Joubert om bij de magistraat te hooren op hoedanige wijze zij verkrijgbaar zijn.

Daar het werk afgedaan was werd, na de huismoeder bedankt te hebben, de vergadering door P. Joubert, met gebed gesloten.

H. PIENAAR

Protest tegen Zondagstreinen.

Stellenbosch, 25 Maart, 1904.

Mijnheer,—Vergun mij ook mijn protest te voegen bij dat van Di A. I. Steytler en P. J. Pienaar tegen de onnoodige ontheiliging van den Dag des Heeren, en de grievende stoornis veroorzaakt aan hen, die den Dag des Heeren liefhebben, door het loopen van Zondagstreinen naar Somerset West en omliggende plaatsen. Ik zeg onnoodig, omdat de inwoners van die plaatsen er niet om gevraagd hebben, maar integendeel er tegen protesteeren; en grievend, omdat elk redelijk mensch het erkennen moet, dat het ten uiterste onbillijk is om diegenen, die den Dag des Heeren liefhebben en heilig houden, in de viering er van door anderen van een tegenovergestelde gezindheid te laten storen.

De gronden voor mijn protest zijn deze: door onze wetten die den Dag des Heeren beschermen belijden wij als volk, dat die dag van de andere dagen afgezonderd wordt, voor het doel waarvoor het verordend werd. De heiliging van den Sabbath (Deut. 5 : 12—15) was de nationale belijdenis van Israel ten opzichte van zijn loyauteit jegens Jehova, en van de waarde die hij aan zijn verlossing uit Egypte toekende. Eveneens is de viering van den Dag des Heeren de nationale belijdenis van een Christelijk volk ten opzichte van zijn loyauteit aan zijn Koning, Christus, en van de waarde die het hecht aan de verlossing door Christus verkregen, en waaraan de eerste dag der week herinnert. Waarlijk, de Christen staat niet lager dan de Jood, en dit zou werkelijk het geval zijn als men aanneemt wat in de Wetgevende Vergadering een paar dagen geleden is gezegd. De Sabbat was het teeken tusschen God en Israel; en de Dag des Heeren is het teeken tusschen Christus en een Christelijk volk. Naar de wijze waarop een volk den dag viert, toont het zijn verhouding tot den Christus en de zaligheid door hem verworven. De wijding van den Dag des Heeren tot andere einden, dan waarvoor hij bestemd en van de andere dagen afgezonderd is, is niets anders dan de aanvangelijke verloochening van den Christus en Zijn verlossingswerk.

Ik weet het zeer wel dat Di Steytler, Pienaar en ik, door ons protest de pas voorgestelde ontheiliging van dien dag niet zullen verhinderen doch ik voeg mij bij hen, omdat ik overtuigd ben, dat elkeen die den Heere Jezus liefheeft, zich de handen van deze verloocheuing behoort te wasschen en te verklaren, dat hij noch lot noch deel er aan heeft.

Ik ben, enz.,

C. F. J. MULLER.

Inkomsten en Uitgaven.

De hier onder volgende staat van ongeauditeerde uitgaven, ontvangen gedurende (a) de maanden van Februari 1903 en 1904, (b) gedurende de 8 maanden Juli tot Februari 1903—1904, wordt voor generale informatie gepubliceerd.

Wm. A. COLLARD,
Asst. Thesaurier.

(a) Vergelijkende staat van ongeauditeerde uitgaven ontvangen gedurende de maanden van Februari 1903 en 1904.

	1903. £ s. d.	1904. £ s. d.
Invoerrechten	281,685 7 6	166,368 8 3*
Postkantoor ontvangsten	39,085 10 10	35,264 3 10
Telegraaf ontvangsten	15,420 0 7	18,620 15 9
Spoorweg ontvangsten	458,748 11 4	411,151 18 10*
Belasting op Banknoten	7,746 11 0	6,103 4 4
Land inkomsten	13,851 6 7	13,861 7 10
Mijnen	1,987 16 6	1,963 15 11
Buitengewone ontvangsten	3,071 0 7	2,156 2 7
Hut belasting	5,631 10 0	5,748 10 0
Renten (insluitende Land)	544 16 5	468 12 0
Gezegelde Licenties	26,293 16 6	3.,441 9 0
Blanco zegels	26,088 14 5	20,722 5 6
Boeten en verbeuringen	5,454 18 1	6,089 13 11
Kantoor salarissen	405 8 9	532 10 7
Interest	10,935 19 7	16,271 17 5
Verkoop van Gouv. eigendom	7,373 15 10	2,296 12 4
Terugbetalingen	20,656 15 3	16,794 12 5
Overdrachtrechten	26,984 15 5	16,588 14 7
Successie rechten	3,247 7 6	3,293 3 11
	955,164 2 8	774,737 19 0*

Netto vermindering £180,426 3s. 8d.

Dit is de netto ontvangst na aftrekking van het benaderde bedrag van invoerrechten en spoorweg ontvangsten, verschuldigd aan andere administraties, voor de maand Februari, 1904, en na verificatie van verschil tusschen de werkelijke en benaderde reducties van de totale ontvangsten van vorige maanden.

Wm. A. COLLARD,
Generaal ontvanger.

(b) Vergelijkende staat van ongeauditeerde uitgaven ontvangen gedurende de maanden Juli tot Februari, 1903—1904.

	1903 £ s. d.	1904 £ s. d.
Invoerrechten	2,468,382 11 6	1,762,438 5 11
Potskantoor ontvangsten	325,447 3 0	345,006 17 3
Telegraaf ontvangsten	200,918 6 10	161,814 16 10
Spoorweg ontvangsten	3,805,584 5 11	3,619,011 18 7*
Belasting op Banknoten	15,388 2 2	13,508 13 4
Land inkomsten	69,765 10 10	65,393 18 8
Mijnen	18,340 10 6	16,791 2 0
Buitengewone ontvangsten	20,105 16 5	24,095 8 9
Hut belasting	84,961 3 0	83,613 18 0
Renten (insluitende Land)	3,547 0 6	8,770 16 10
Gezegelde Licenties	135,732 9 8	137,665 15 0
Blanco zegels	187,779 0 8	209,403 16 5
Boeten en verbeuringen	57,804 16 2	48,172 1 0
Kantoor salarissen	2,088 17 11	1,796 5 0
Interest	107,848 19 9	75,974 17 11
Verkoop van Gouv. eigendom	44,210 12 2	23,081 1 11
Terugbetalingen	139,755 3 9	161,165 9 2
Overdrachtrechten	184,028 12 4	160,753 0 0
Successie rechten	23,370 3 2	96,164 0 4
	7,895,059 5 5	7,014,622 2 11*

Netto vermindering £880,437 2s. 6d.

* Dit is de netto ontvangst na aftrekking van het volgende verschuldigd aan andere administraties, t.w.:—spoorweg: werkelijk voor Juli tot Januari 1904. Benaderende voor Februari, 1904; Invoerrechten, werkelijk voor Juli tot Januari, 1904. Benaderende voor Februari, 1904.

Wm. A. COLLARD,
Generaal-ontvanger.

Kaapstad, 23 Maart, 1904.

ZAADHAVER en Guano goedkoop aangeboden door den heer Schalk W. v. d. Merwe, Paarl. Zie adv.

HOOGGERECHTSHOF.

STRAFZITTING.

DINSDAG, 22 MAART, 1904.

Vijf zaken kwamen voor. De eerste was die van Paul Giuste, een blank electriseur, die niet schuldig pleitte aan brandstichting. Het bleek dat de man liefde had opgevat voor een jonge dame die zich eerst met oogwenken vergenoegde, later zich in brieven, somtijds dreigende, aan haar openbaarde, die alle den vuurdood leden, en dat hij volgens de betrekkingen der dame het huis was binnengegaan en weer was uitgeloopen, waarop iets later een brand volgde in een opengesneden matras gesticht. Beschuldigde erkende het begin van het verhaal, er bijvoegende dat zijn ongelukkige liefde hem tot drinken gebracht en lastig voor de familie gemaakt had; maar de brandstichting was een verzinsel, gemaakt met het doel om van hem af te komen. Schuldig gekend kwam hij, die een fatsoenlijke man leek, met £50 boete of zes maanden van de zaak af.

Voor poging tot moord kwamen twee fatsoenlijk uitziende blanken voor, H. Sperrow, rijtuigmaker en T. McConomy, klerk, wegens het afvuren van een revolver op een politie-sergeant. Voor beide trad advocaat Wilkinson op. Zij hadden, volgens de getuigen, terwijl zij in beschonken toestand bij Montagu brug zaten, de politie aangehouden, waarbij McConomy sprak, Sperrow vuurde. Zelfs onder de dienders die voor de beschuldiging optraden waren er die zeiden beschuldigden als ordentelijke lieden te kennen, en de verdediging kwam van den kant van met hen bekende persoon daarop neer dat zij op Kerstdag toen de zaak voorviel zich vervroolijkt hadden en "halt, wie gaat daar?" onder hun kornuiten een gewone uitroep was; terwijl Sperrow er bij voegde dat hij meester genoeg was om te weten wat hij deed, maar een revolver bij zich had uit vrees voor naturellen, en hem had afgevuurd daar hij de diender niet als zoodanig herkende. Schuldig gekend aan gewone aanranding kregen zij elk £25 boete of drie maanden.

Wegens aanranding van verschillenden aard, daaronder poging tot verkrachting, moest J. Buthspt, ijsverkooper voorkomen; maar hij daagde niet op daar hij onder borgtocht vrijgelaten en uit het land vertrokken was; en op voorstel van advocaat Nightingale werd de borgtocht (£200) verbeurd verklaard en een bevel tot zijn inhechtenisneming gegeven.

Een kleurling, E. Ngeon, woonachtig te Maitland, werd van moord beschuldigd op Emily Edwards, de vrouw waar hij mee leefde, en die hij een slag had gegeven die haar dood tengevolge had. Op verzoek van den rechter trad advocaat Van Zijl als zijn verdediger op, en op diens raad pleitte hij schuldig aan strafbaren manslag, waar ook advocaat Nightengale voor het op. ministerie genoegen mee nam, daar de misdaad blijkbaar zonder opzet was gepleegd en beschuldigde terstond berouw getoond en alles gedaan had om den dood te verhoeden. Hij had trouwens volgens zijn advocaat reden om kwaad te zijn, want hij was zonder kost naar zijn werk gegaan, vond geen kost toen hij thuis kwam, en toen hij er om vroeg weigerde zij en wilde zij hem het huis uitschuiven. Hij kreeg drie jaren.

De laatste zaak was die van David Jantjes, Veertien Jantjes en Juli Mroi, gekleurde arbeiders te Uitvlugt, beschuldigd van aanranding en roof op Ngola Botshani gepleegd. Volgens dezen had hij op 8 Januari bij Montagu brug betaling erlangd van £10 die zijn oom hem schuldig was, hadden twee der beschuldigde dit gezien, en was hij hierna door de drie aangerand en zoo geslagen dat hij zijn bewustzijn verloor; en toen hij dat herwonnen had bleek het dat ook het geld weg was. De oom getuigde in denzelfden zin; de dokter die hem behandeld had zeide niet te gelooven dat hij dronk; en dienders en andere getuigden dat zij beschuldigden als nietsdoenders kenden. Voor de verdediging zocht David Jantjes' grootmoeder te bewijzen dat deze met Botsani's oom zich dien avond ten haren huize bedronken had, en dat zij in het naar huisgaan van hun geld moesten beroofd zijn; maar zij werden schuldig gekend en kregen elk twee jaar.

CIVIELE ZITTING.

ZAKEN IN APPEL.

Rex vs. Curncross was een appel reeds vroeger voor geweest, en de uitspraak van den R.M. van Umondale, die appellant in het ongelijk had gesteld in de zaak van een verkoop van land aan Nortje, voor welk land zekere houten gebouwen die er toe behoorden waren weg gemaakt. De uitspraak van het magistraatshof dat Nortje recht op vergoeding had, vond bijval bij den hoofdrechter, en het appèl werd gewezen van de hand.

In de zaak der tramwegmaatschappij vs. den Kaapstadschen gemeenteraad over de waardeering van haar eigendom zeide de hoofdrechter dat hij de beëedigde getuigenis in de zaak gelezen hebbende inzag dat appellanten gelijk hadden; en in weerwil van betoogen van advocaat Schreiner dat het hof geen recht had om de bevoegdheid van schatter op zich te nemen, deed hij uitspraak ten effekte dat de gemaakte schatting op verkeerde gronden rustte en van £73,000 tot £54,483 moest verlaagd worden, komende de kosten respondent ten laste.

MOTIES.

De zaak van Niewoudt tegen den registrateur van akten was een aanzoek om een bevel aan respondent om overdracht van eigendom te geven. Advocaat Benjamin voor applikant, advocaat Howel Jones voor respondent. Het bleek dat de zaak het gevolg was van een plan tot het wijzigen van een verband waar respondent bezwaar in zag, en het hof wees de zaak van de hand doch, wegens het eigenaardige er van, zonder een bevel over de kosten te geven.

In die van King vs. Rowne wilde advocaat McGregor een verbod aan respondent om zeker land te verkoopen, dat hij van applicanten (twee Kings) gehuurd had met het recht om het aan het einde van de huur over te nemen voor £1,750; maar nu had hij, zonder van dit recht gebruik te maken, de verkooping aangekondigd. De hoofdrechter gaf een bevel aan Lowan om aan te toonen waarom men de verkooping niet zou verbieden als hij niet eerst van zijn recht tot aankoop gebruik maakte.

De zaak van Cohen vs. Carn (advocaat Buchanan voor Cohen, advocaat Graham (de afgetreden proc-gen., voor Carn), was dubbel, daar mrs. Cohen een dag wilde doen vaststellen voor behandeling en een lasterzaak voor een jury, en Carn bij het hof aandrong dat zij eerst borgtocht voor de kosten moest geven. Een vraag van belang was of mrs. Cohen al dan niet in de Kolonie gedomicilieerd was, iets wat zij beweerde doch door de andere partij ontkend werd. Het hof oordeelde dat zij het niet was, en stelde wat de borgtocht betrof, die op £100 gesteld werd, Carns in het gelijk.

Ook de zaak van Hills vs. Kol. regeering (advocaten Schreiner en McGregor voor applicant, advocaten Searle en Close voor respondenten) kwamen weder voor en wel in den vorm van een aanvraag om betaling van £50,000 en andere gelden. Het hof was van oordeel dat de som betaald moest worden, maar daar men tegen de regeering geen executie kon verleenen, deed de rechter uitspraak voor applicant in dier voege dat betaling of borgtocht hem moest verstrekt worden.

Eindelijk werd in de zaak der "Grand Junction" vs. Walker, waarin advocaat Schreiner verlof vroeg om Walker en zijn firma te vervolgen wegens eigendommen waar applicanten recht op hadden maar geen overdracht konden erlangen, het aanzoek toegestaan, met kosten voor Walker en beslaglegging op de eigendommen. Hof verdaagd tot den volgenden dag.

WOENSDAG, 23 MAART.

STRAFZITTING.

(Voor rechter Hopley en een jury).

Twee kleurlingen, Marnie Carem, schilder en H. Jacobs, pleisteraar, pleitten schuldig aan aanranding en roof, hebbende zij Adonis Scheepers, een vruchtenkooper uit Drakenstein, te Papendorp aan de mallemolen gezien, bevonden dat hij geld op zak had, en hem naar een leegstaand huis gelokt, waar zij hem 37 shill. afhandig maakten. Zij kregen elk anderhalf jaar.

Strafbare manslag was de misdaad, waar twee andere kleurlingen, Boetie en Willie Soloman, niet schuldig aan pleitten. Zij hadden adv. Wilkinson als verdediger. Er was in een hotel alhier tusschen Boetie en zekeren A. Marcus een standje geweest zonder dat men wist waarover; de twee waren zamen van de stoep afgerold, en het heette dat Willie daarbij Marcus met een bottel op zijn kop had geslagen. De politie had hem opgeraapt en naar het hospitaal gebracht waar hij een week later overleed, naar het bleek aan bloedstorting in de hersenen. Of deze het gevolg van een slag of een val was, dat konden de doctoren niet zeggen; en toen adv. Nightingale een getuige voor de beschuldiging ondervroeg, bleek het dat het moeilijk was om met de zaak klaar te komen, en hielden de beide advokaten een conferentie, met dit gevolg dat de zaak tegen Willie werd ingetrokken wegens gebrek aan bewijs, en Bartie schuldig pleitte, met dien verstande dat zijn advokaat een betoog tegen een te zware straf mocht houden. De jury kende Bartie daarop schuldig. Willie niet schuldig, en de advokaten voerden het woord over de kwestie of Marcus dan wel Bartie, die reeds vroeger veroordeeling achter zich had, de oorzaak was van het standje. De rechter, na een opsomming van wat men wist van de zaak, zeide ze zoo op te vatten dat een boete een voldoende straf was, en die straf stelde op £30 of zes maanden.

H. Forsyth, vitter te Wijnberg, pleitte niet schuldig aan verkrachting en werd vrijgesproken, en het hof verdaagde tot Donderdag.

CIVIELE ZITTING.

(Voor den Hoofdrechter).

ALGEMEENE MOTIES.

Vier der moties betroffen huwelijkszaken. Die van Crawford vs. Crawford (adv. Buchanan) om in forma pauperis te procedeeren, werd toegewezen. Die van Van den Heever vs. Van den Heever (adv. Close voor applicante, adv. Benjamin voor respondent) was om onderhoud en kosten, en daar respondent gereed bleek te zijn hiervoor £50 te betalen en applicante hiermee tevreden was, kwam ook deze zaak spoedig klaar. Ernstiger was de zaak van Hildebrandt vs. Hildebrandt, waar applicante bij monde van adv. Alexander verzocht haar man bij edicte te mogen dagvaarden tot herstel van huwelijksrechten. Zij was in Natal met hem getrouwd, en later naar Wijnberg gegaan, waar hij cipier werd; maar in 1903 was hij met al zijn geld naar Natal teruggegaan, waar zijn moeder ziek lag, en tijdens zijn afwezigheid was zij te weten gekomen, dat hij op al te goeden voet was geweest met den assistent huismoeder van den tronk, die ook kort na hem naar Natal was vertrokken. Toegestaan, zoowel als in de zaak van Sedgewick vs. Sedgewick (adv. Van Zijl) een verzoek om respondent's ontslag als curator van een huwelijksche voorwaarde.

Edmeader vs. Rechtsgenootschap (adv. Benjamin voor applicant, adv. Gardiner voor respondenten), was een verzoek tot aanstelling van examinatoren te Bloemfontein om appiclant daar voor het notarisambt te examineeren. Adv. Gardiner zag er geen reden voor, het hof geen bedenking tegen, en het aanzoek werd toegestaan; even als dat in de petitie van Vice (adv. Buchanan) om geld te mogen opnemen op een boedel door den meester gewijzigd; een der Ned. Ger. Kerk te Uitenhage (adv. Gardiner) om volmacht tot overdracht van zeker eigendom; en dat in de petitie van Van der Westhuysen (adv. Buchanan) om registratie van zeker eigendom gewaardeerd op £1,400 en door hem als executeur van den boedel op een publieke veiling voor £3,500 gekocht.

De petitie van C. Janneck (adv. Benjamin) was om een bevel den verkoop van zeker goed veroorlovend; die van Odendaal (adv. Buchanan) om verlof tot het teekenen van eenige stukken; die van de Kaapsche zee-voorsteden, bpkt., (do.) om machtiging, na behoorlijke kennisgeving, tot vernietiging van verkoop; die van J. Bouwer (adv. Benjamin) om deel te nemen aan de verdeeling van zeker eigendom onder opzicht van den meester; die van D. E. Venter (adv. Buchanan) om verlof tot het leggen, en die van J. le Roux (adv. J. E. R. de Villiers) om verlof tot het schrappen van een verband, dat in der daad was afbetaald, maar zonder dat de registrateur hiervan kennis had bekomen. Alles werd toegestaan.

In de zaak van boedel van Rix vs. boedel van Clement (adv. Buchanan) was het aanzoek om zeker goed waar een verband op was te mogen uit de hand verkoopen, daar er bij een openbare veiling geen bod op was gedaan, maar wel later een van £450 uit de hand. Daar de meester het plan goedkeurde wegens de weinige gewildheid van openbare verkoopingen in dezen tijd, werd het aanzoek toegestaan. Zoo ook dat van W. Williams en een ander (adv. Benjamin) om het registreeren van zeker kontrakt tusschen de twee (man en vrouw) in Engeland bij hun huwelijk gemaakt, dat de vrouw haar eigendom verzekerde, maar niet van dien aard was dat het onder de koloniale wet recht deugde, zoo het niet geregistreerd werd.

ZAKEN IN APPEL

waren die van Rex vs. Hudson, tegen een uitspraak van den Kaapstadschen A.R.M. Adv. Benjamin zeide dat de zaak waarin men reeds een verzoek aan den proc. genl. tot opheffing der straf gericht had, voor het hof eigenlijk niet had behooren te komen, ware het niet dat als het niet voorkwam en dan verdedigd werd, appellant naar den tronk kon gezonden worden. De hoofdrechter achtte dit niet waarschijnlijk, maar stemde toe in de verdediging.

Rex vs. Levi en een ander was een appèl van den R.M. van Wijnberg (adv. Buchanan voor appellant, adv. Benjamin voor respondent). Appellanten hadden een winkel in Wijnberg, voor drie jaren aan zekeren Coliwat verhuurd, voor 10 guinjes per maand, met dien verstande, dat zekere winkels in hetzelfde gebouw niet zouden verhuurd worden aan vruchten of algemeene handelaars. Coliwat had in November zijn huur niet betaald, en toen men hem hierom vervolgde, had hij betaling geweigerd en £20 schadevergoeding geëischt wegens verbreking van overeenkomst. De magistraat had uitspraak gedaan voor respondent, toen deze zijn tegeneisch had ingetrokken, maar juist om die intrekking was de uitspraak verkeerd, en moest zij ten gunste van appellanten veranderd worden, behoudens het recht der andere partij om een actie tot schadevergoeding in te stellen.

Rex vs. Swartz was een appèl van 'n uitspraak van den A.R.M. van Steekstroom (adv. Gardiner voor appellant, adv. D. Buchanan voor respondent). De zaak betrof het eigenaarsschap van een koe en bul, die gezegd werden aan Oelofse te behooren, maar waar Schwartz bezitter van was. Het vee was toegewezen aan Oelofse, maar de hoofdrechter zeide dat het noodig was om, wegens de getuigenis van zekeren Tom Baaba, de zaak aan den magistraat te verwijzen, die ze hem moest afnemen.

Ten slotte kwam voor de zaak van

COLEMAN en Co. vs. KOL. REGEERING,

(adv. Schreiner voor de regeering, adv. Gardiner voor de maatschappij). Zij betrof de verzending van zekere goederen per spoor naar Kimberley, waar zij niet afgeleverd waren, en waar vergoeding ten bedrage van £264.10 geëischt werd, terwijl de regeering te kennen gaf, dat de eisch in te onduidelijke bewoordingen gesteld was. De hoofdrechter erkende dit en deed uitspraak voor de regeering met kosten, met dien verstande dat de andere partij haar zaak later in beteren vorm kon voorbrengen. Het Hof verdaagde tot Donderdag.

DONDERDAG, 24 MAART.

STRAFZITTING.

DIEFSTAL DOOR VALSCHE VOORSTELLINGEN

waar A. E. Winton, een jonge en goed uitziende klerk niet schuldig aan pleitte. De vervolging was aan adv. Howel Jones opgedragen; voor beschuldigde trad adv. Gardiner op. De zaak kwam hierop neder dat beschuldigde met zijn jonge vrouw bij Garlick goederen besteld had voor £155 en zich zelven als een regeeringsbeambte genoemd, zijn adres als Bloemfontein opgegeven had, schoon hij den volgenden dag naar Engeland zou vertrekken en niet bij de regeering, maar bij De Beers in dienst was. De bestuurder van Garlick's winkel werd dit gewaar en diende een aanklacht in, die leidde tot het arresteeren van Winton te Londen, maar verklaarde sedert betaling ontvangen te hebben. Het bleek dat Winton bij De Beers zich zeer goed gedragen had, maar om redenen van gezondheid naar Engeland had moeten vertrekken, dat zijn vrouw een dochter van vermogende lieden in de Oranje Rivier Kolonie was, dat de man van Garlick er in had toegestemd om eerst na drie maanden betaling te verlangen, en dat beschuldigde, die aan anderen van zijn plan om naar Engeland te gaan geen geheim had gemaakt, alles toeschreef aan misverstand tusschen hem en Garlick's man, dat nog beter door mevr. Winton kon worden uiteengezet dan door hem zelven; maar zij was te ziek om voor het hof te komen, en haar beëedigde verklaring in behandeling te nemen was instrijd met de regelen van het hof. De opsomming van den rechter was over het geheel ten gunste van beschuldigde, die dan ook door de jury onschuldig werd verklaard.

Voor een verwant misdrijf—het bekomen van leeningen onder valsche voorwendselen—kwam J. Gribbin, een blanke kapper voor, die 'n hoefsmid uit Johnesburg, Mr. Taggert, aan boord van de Sophocles, waar deze mee van Engeland zou vertrekken, verteld had dat hij zijn mede-passagier zou zijn, maar op het oogenblik, daar hij zijn cheque niet kon te gelde maken, £17 noodig had, die hij hem nog dien dag zou terug geven. Hij kwam echter niet opdagen, en eerst na McTeggart's terugkomst was hij door dezen gevonden. Kennedy, een boer uit Swellendam, had hij op dergelijke manier £10 afhandig gemaakt, en terwijl McTeggart geen andere getuigen dan zich zelf voor zijn aanklacht had, traden een koetsier en een afslager als getuigen voor Kennedy op, van wiens onderhandelingen met beschuldigde zij wisten. Een speurder met wien McTeggart over de zaak gesproken had, bleek beschuldigde te kennen en bevonden te hebben, dat zijn persoon door zijn beschuldiger juist beschreven was; en toen de advokaten het hof hadden toegesproken, de rechter zijn opsomming had gedaan, en de jury een uitspraak van schuldig had gegeven,, bleek het dat de man reeds een andere veroordeeling achter zich had. Twee jaren was zijn straf.

CIVIELE ZITTING.

GEBRS. KING vs. ROWAN.

In deze zaak, reeds vroeger voor geweest en waarin toen het hof een rule nisi had gemaakt, strekkende om respondent, die den verkoop van een plaats had aangekondigd, die hij slechts in huur, maar met die bepaling had, dat hij recht had ze bij den afloop der huur (31 dezer) voor een bepaalde som te koopen, vroeg thans adv. McGregor het absoluut maken der rule; terwijl adv. Burton de leer verkondigde dat er geen reden was om iemand te beletten een andermans eigendom te verkoopen, en dat wel de kooper dan eischen kon, dat het eigendom door den verkooper zou worden afgeleverd, maar de eigenaar met de zaak slechts dan te doen had als hij er schade bij leed. De hoofdrechter was echter van oordeel dat wie in respondents positie verkeerde geen recht had om over den verkoop van een eigendom dat hij nog niet genaast had te onderhandelen en advertenties in de krant te zetten, iets wat in de slechte tijden die men thans voor landaankoop had, eischers veel nadeel kon berokkenen.—Het aanzoek van applicanten werd dus toegestaan.

ZAKEN IN APPEL

waren er twee. In die van Rex vs. Murray trad adv. C. W. de Villiers voor appellanten op, adv. Benjamin voor Findley & Co., eischers in de zaak van welker uitwijzing door den waarn A.A.R.M. der Kaapstad geappelleerd werd. De uitspraak was £7.11 ten gunste van eischers; het appèl grondde zich daarop dat Murray niet behoefde te betalen voor goederen aan Reid geleverd, met wien hij wel geacht werd in vennootschap te zijn, doch dit niet was. Van den kant van eischers was er op gewezen, dat toen de rekening aan Murray was aangeboden, als bestemd voor Murray en Reid, hij ze niet van zich had gewezen, en dat Reid de goederen namens Murray en Reid besteld had. Reid was intusschen overleden, en was volgens applicant nooit diens vennoot, maar slechts zijn handlanger geweest als hij ziek was. Uitspraak uitgesteld, daar het hof de verklaring van Murray over zijn betrekking tot Reid nader wilde bestudeeren.

In Rex vs. Bewbew trad adv. Buchanan voor appellant, adv. Benjamin voor respondent op. De zaak betrof de voogdij over een 12jarig kaffermeisje, en was een appèl van een uitspraak door den hoofd-magistraat der Transkei gedaan. Het werd door adv. Benjamin betwist, dat de zaak, als tusschen naturellen onder de wet van 1894, voor dit hof kon verschijnen, terwijl adv. Buchanan aanwees dat dit wel in appèl kon geschieden. Het kind was na de geboorte bij de moeder geweest, tot de vader het had weggenomen, en toch had het hof van den hoofdmagistraat het niet aan de moeder toegewezen toen deze het terug wilde. Appèl van de hand gewezen, daar de uitspraak volgens de kafferwet was, en het hof verdaagde tot den volgenden dag.

BRIEVENBUS.

ROBBENEILAND.—Wij hebben nog een schrijven van een der lepra-lijders op Robbeneiland ontvangen, doch daar er hoegenaamd niets anders in voorkomt dan in de reeds gepubliceerde brieven, kunnen wij den brief niet in zijn geheel opnemen, te meer daar onze plaatsruimte erg beperkt is. Onze correspondent wil van het eiland weg en klaagt over de manier waarop men hem naar het eiland heeft gelokt.

J. S. V. te d. D.—We kunnen met uw slechte ondervinding sympathiseeren, doch meer dan dat gaat niet. Zulk een persoonlijke ondervinding in een private zaak kan toch niet in het publiek worden besproken. Ware het niet beter geweest als ge bij den bestierder van de inrichting waart gaan klagen?

De Godsdienstige Wereld.

DE TORREY-ALEXANDER ZENDING.

Een paar weken geleden deelden wij het een en ander mede aangaande de groote beweging te Birmingham in verband met de diensten van den WelEerwaarden Dr. Torrey, en den heer Alexander. Uit de laatste berichten uit Engeland vernamen wij van het sluiten van die diensten aldaar, in zoo ver als de Amerikaansche Evangelisten er bij betrokken waren, en van de zich ver uitstrekkende gevolgen van het werk. Van zoo groot belang is dat werk door die heeren te Birmingham en elders verricht en zoo diep is de behoefte aan een herleving in ons eigen land, dat wij ons gedrongen gevoelen andere onderwerpen voor het oogenblik te laten overstaan en nog iets mede te deelen omtrent het allerbelangrijkste werk dat door middel van deze Amerikaansche Evangelisten verricht wordt. Dr. Torrey's arbeidsveld zooals velen onzer lezers weten, is het Bijbelsche Instituut te Chicago, dat door den ontslapen Evangelist Moody tot stand gebracht is, Moody, bewust van de noodzakelijkheid van meer werkers in Gods zaak, zag, met zijn gewone scherpzinnigheid, dat er duizenden jonge mannen en jonge vrouwen waren, die begeerden voor Christus te werken, doch wien de middelen ontbraken om een behoorlijke opvoeding te verkrijgen aan een Seminarie of College. Hij gevoelde hoe veel de Kerk van Christus verliezen zou als men van de hulp van die menschen zich niet kon bedienen, en hij besloot derhalve een Instituut op te richten, waar zulke jonge menschen voor een paar jaren beoefend konden worden in de kennis van Gods Woord, en in de beste wijzen van goed doen. Dit was de oorsprong van het Bijbelsche Instituut te Chicago,—een Instituut, dat door de steun en de medewerking van onzen eigen Andrew Murray en van zulke wereldberoemde leeraars als F. Meyer en anderen, voortgeholpen is, en dat reeds veel bijgedragen heeft tot uitbreiding van Gods Zaak. De heer Moody was gelukkig in de keuze van een man om aan het hoofd van dit Instituut te staan—in den persoon van Dr. Torrey. In het Instituut vindt men een merkwaardige vereeniging van systematische studie van Gods Woord en praktische arbeid in de zaak van Christus.

* * *

Het was in het begin van verleden jaar dat dr. Torrey, vergezeld van den heer Charles Alexander, den Sankey van deze Zending, te Londen aankwam. In den loop van verscheidene maanden bezochten zij Edenburgh, Glasgow, en Aberdeen in Schotland, en Belfast in Ierland, in welke plaatsen hun arbeid bijzonder gezegend werd. In Juni keerden zij naar hun eigen land terug om wat noodige rust te genieten. Op den 1sten September waren zij wederom in Engeland terug, en wijdden zij zich aan evangelistisch werk te Birkenhead, Liverpool, Manchester en andere steden. De diensten te Liverpool, een stad, bevattende bijna 600,000 inwoners, werden rijkelijk door God gezegend. Veel kon verhaald worden van de hulp, welke het koor, bestaande uit 1400 leden, aan het werk verleende. De bijeenkomst voor mannen, gehouden op den laatsten Zondag van hun verblijf te Liverpool, zal niemand, die tegenwoordig was, ooit vergeten. De heer Alexander was aan het zingen van een lied, beginnende met de woorden: "Zeg aan moeder: ik zal daar zijn", toen, na het zingen van een paar verzen, hij allen verzocht op te staan, die besloten waren zich aan Christus over te geven, waarop 150 opstonden; een getal, dat na het preeken van Dr. Torrey vermeerderd werd tot 450. Een heer, die tegenwoordig was, en die na een paar maanden afwezigheid naar de stad terugkeerde, vond velen hunner bezig in goed doen, en vertrouwende op de bewarende kracht van den Heiland.

Van hun latere bezoeken naar Manchester, en verscheidene plaatsen in Schotland, zoo als Dumfrier, Ayr, Kilwarnock, Greenock en Paisley, kunnen wij nu geen melding maken, en wij keeren terug tot de laatste schouwspellen en het werk te Birmingham—een stad bevattende omtrent 400,000 inwoners, een getal gelijkstaande met zoo wat de bevolking van 475 steden als Kaapstad.

De diensten van de laatste week in Bingley Hall waren middelen van zegen die elken avond zichtbaar aan het toenemen was. De Kracht Gods om te genezen werd meer en meer met den dag gevoeld. Men kon een verandering ook zien in de klassen, die voorwaarts kwamen om het evangelie aanbod van zaligheid aan te nemen. De respectabele opgevoede menschen, die over het algemeen in de eerste weken van de beweging zich als bekommerende zielen voordeden, werden vervangen door menschen behoorende tot de minder gegoede klassen—totdat, ten laatste, de zaal ingenomen werd door de inwoners van de "slums", of de armste gedeelten van de stad. Duizenden ruwe menschen werden in de bijeenkomsten gezien—menschen, die misschien nooit te voren hun voet in een kerk of Godshuis hadden gezet—een bewijs hoe de beweging doorgedrongen was tot alle gedeelten van de stad. Men spreekt van het nut van één van de liederen, die bij die gelegenheden gezongen werd, genoemd: het "Glorielied," en ook andere welke tot ons leedwezen wij nog niet in handen hebben.

Bij gelegenheid van een van de diensten voor kinderen, kon men een zeer aanvallig meisje zien, leunende in een klein rijtuig, dat nabij het platvorm geplaatst was. Het meisje was lam, en niet in staat naar de vergadering te wandelen. Men had het rijtuig derhalve voortgerold naar de bijeenkomst, welke zij begeerig was bij te wonen. Terwijl de kinderen aan het zingen waren van een van de populaire liederen, keerde de hr. Alexander zich om, en gaf aan het meisje een rood liederenboek. Haar aangezicht glinsterde van vreugde. "Je moet aan mij schrijven," zeide de heer Alexander, onder het zingen, "en mij te kennen geven hoe het boekje je bevalt." In een latere bijeenkomst las de heer Alexander een briefje voor van het kreupele meisje, melding makende van den zegen, welke het boek voor haar geweest was. Dit is een voorbeeld van vele vriendelijke daden door den voorzanger in deze bijeenkomst gedaan.

* * *

EEN AUSTRALISCHE JONGE MAN, die in verband staat met de Torrey-Alexander Zending, bracht eenige weken geleden een Vrijdag door ten huize van een welbekenden heer te Bournemouth. Terwijl hij rond ging over de plaats van een boer, die nabij het huis van zijn vriend woonde, kwam de Australiër in aanraking met een man, die bezig was rapen voor het vee te malen. "Ben je naar Bingley Hall geweest?" vroeg hem de Australiër. "Neen, mijnheer, ik hou niet van naar zulke plekken te gaan." "Maar je behoorde te gaan," antwoordde de Australiër, "en als je belooft een avond daar heen te gaan, zal ik voor je de rapen voor een tijd malen." De man wist niet wat te zeggen, maar hij gevoelde zich verplicht het aanbod aan te nemen, en de Australische heer begon te malen. Te vinnig echter ging hij aan met het werk; de machine werd gestopt door de veelheid van rapen, die er in geworpen waren, en de band van het wiel viel er van af, zoodat het malen voor een tijd moest ophouden. Zulke voorvallen als dit toonen hoe groot de geestdrift was in het toebrengen van menschen naar de bijeenkomsten. "Zoo is het met het leven van velen," merkte de heer Alexander aan; "het wordt gestopt met de zonde, of wereldschgezindheid, zóó dat zij geen werk voor God kunnen doen."

* * *

EEN VOETBAL SPAN VOOR JEZUS GEWONNEN

is de tijding, welke door een leeraar medegedeeld is als een gevolg van de Torrey-Alexander diensten. Op een Donderdag avond woonden 13 leden van de "club" de diensten in Bingley Hall bij. Drie hunner werden dien avond tot bekeering gebracht. Zoo gelukkig waren zij, dat zij op den volgenden Zaterdag er op aandrongen dat de geheele "team" of span na het spel naar de bijeenkomst zou gaan. Zij stemden dit eindelijk toe, en met hun handzakken, waarin zij hun voetbal kleederen gepakt hadden kwamen zij naar de bijeenkomst, vergezeld van sommigen hunner ondersteuners. Op den volgenden dag, Zondag, brachten de bekeerde leden van het span nog anderen met zich mede—met uit gevolg dat 25 van de spelers Christus als hun Heiland aannamen, en openlijk belijdenis deden van hun verzekering, dat zij bij Hem aangenomen waren.

* * *

TERUGGAVE VAN GESTOLENE GOEDEREN

is een zeker teeken van de werkelijkheid van bekeering; en een andere leeraar verhaalt van twee dieven, die zich schuldig gemaakt hadden aan het inbreken in een juwelierswinkel, en daaruit vele artikelen van waarde gestolen hadden. In de bijeenkomsten in Bingsley Hall bekeerd zijnde, zonden zij daarna bijna al de artikelen terug naar de firma, met een brief, meldende dat aangezien zij tot bekeering gekomen waren, zij de goederen in hun bezit niet langer konden houden. Eén lid van de firma was er voor om de dieven voor de rechtbank te brengen, maar de andere wilde dit niet, aangezien zij belijdenis van schuld hadden gedaan en zij de gestolene goederen hersteld hadden. Welk beter bewijs konden wij hebben van de veranderende en vernieuwende Kracht van het Evangelie dan dit?

* * *

Bij gelegenheid van

DE LAATSTE BIJEENKOMST

van deze Zending stroomden de menschen naar de groote zaal toe. Onmiddellijk voor de preek werd het lied gezongen: "Kroont Hem, alles Heer,"—waaronder duizenden harten bewogen werden. Aan het slot van de preek, zeide Dr. Torrey: "Deze kan uw laatste gelegenheid zijn," waarop de een na den andere opstond om te zeggen dat hij tot Christus komen zou. Onder het zingen van een solo: "God is gewillig: zijt gij dit ook?" was de spanning zoo als men beweert, pijnlijk. Een wonderlijk gezelschap kwam voorwaarts na het zingen. De eerste was een eerwaardige oude man met een witten baard. De tweede was een ruwe man met een vuil aangezicht en zonder kraagje. Menschen van allerlei ouderdom en van alle klassen volgden. Rij na rij stroomde voort onder bestier van den WelEerw. Trevelyan Snow—totdat tusschen de 400 en 500 menschen belijdenis deden van hun aanname van Christus—makende het geheele getal dat zulke belijdenis te Birmingham bij gelegenheid van deze zending had gedaan 7,316—meer dan dubbel het getal dat zich op Pinksterdag bekeerd had. En wie zal zeggen, dat dit bloote opgewektheid was? Was er niet opgewektheid te Jeruzalem op den Pinkstertijd. Reeds zijn er menschen te Birmingham gevonden, wier standvastigheid op de proef gesteld is, en die de beproeving hebben doorstaan. Zullen de vrienden van het Gods Rijk in dit land niet bidden, dat de zegen aldaar mag voortgaan, en dat wij in Zuid Afrika niet slechts droppelen, maar ook stormen mogen ontvangen? En zullen niet de gebeden van Gods volk tot den troon van genade opgaan om een zegen op de diensten, die D.V. door "Gypsey" Smith geleid zullen worden, een man, schijnbaar door God opgewekt om een groot werk te doen?

A. McG.

CALEDON.

25 Maart, 1904.

Zaterdag, 19 Maart, hadden wij een Bazaar in belang en ten behoeve onzer Moederkerk. De Bazaar werd gehouden in het oude Kerkgebouw, thans voor schooldoeleinden gebruikt. De bazaar, of liever de opbrengst er van kan niet als een succes worden beschouwd, wanneer wij in aanmerking nemen, dat wij een ledental van over de 1200 hebben. De Bazaar bracht £430 op en heel gemakkelijk kon men ruim £1000 bij elkaar gebracht hebben zoo men hartelijke samenwerking als grondslag had genomen. Wij willen noch collectanten, noch gemeenteleden de blaam toewerpen—onmogelijk konden de collectanten allen bezoeken, en onmogelijk konden alle leden der gemeente opkomen.

Ziekte heerscht nog, en er zijn ernstige gevallen. De oude heer P. Bredenkamp van Hermanus is weer in zooverre hersteld, dat hij andermaal op de been is en zoo ook de heer P. van Blomestein, thans te Onrust Rivier. De heer R. Rebel, hoewel zeer verre van wel, is toch langzamerhand aan het beteren.

De Municipaliteit is geenszins traag in het houden van zittingen, maar daar blijft het ook bij. Ons dorp is, in een woord, verre van schoon en zoo er spoedig geen zware buien vallen, vreezen wij voor wat een brandende zon teweeg brengen kan op de onsanitaire toestand van ons dorp.

De plaatselijke Gouvernements Gebouwen verkeeren in betreurenswaardigen toestand, en wanneer maar een heel licht buitje valt, dan is het van binnen even nat als buiten. Geen wonder dat meer dan een ambtenaar aan jicht en rheumatiek lijdt.

Het schijnt of de Municipaliteit van voornemen is in zake "Builenpest" te willen optreden. Zulks hoort men, althans, op de straten verkondigen. Wanneer de Municipaliteit varkens, eenden, ganzen en hoenders naar willekeur op de straten toelaat, hebben wij recht te vermoeden dat geen actief optreden in zake de builenpest plaats vinden zal. De gezondheidstoestand van ons dorp laat veel te wenschen over en ons dorp is ver van schoon.

Compensatie te Prins Albert.

Vergadering gehouden te Prins Albert op Zaterdag, 19 Maart, 1904, ten einde te bespreken de beste stappen te nemen omtrent de compensatie kwestie.

Tot voorzitter werd gekozen de heer S. de Kock en tot secretaris de heer Jac. M. Theunissen.

De voorzitter spreekt de vergadering toe en wijst er op dat de heeren Schreiner en Weeber de kwestie in het Parlement voor den dag hadden gebracht, en dat wij te besluiten hadden of wij met de Steijnsburg commissie zouden samen werken of de zaak in handen van onze vertegenwoordigers te laten.

De secretaris zei toen dat de heer Schreiner hem om wat informatie had gevraagd omtrent de Prins Albert claims om zijn debat voort te zetten, en dat hij zulks had verschaft; naar zijn inzien was er genoeg te doen voor de vertegenwoordigers en stelde hij toen voor dat wij samen zouden werken met de Steijnburg commissie; gesecondeerd door den heer Jan Luttig Jr., en aangenomen.

Op voorstel N. van der Hoven—L. Basson Sr. werden de heeren De Kock, J. Luttig Jr. en Theunissen als een werkende commissie in de zaak aangesteld.

Op voorstel J. A. Snijders—G. Rossouw werd een motie van dank gepasseerd aan de heeren Schreiner en Weeber voor het werk tot dusver door hen gedaan in zake compensatie.

Nog werd besloten een algemeene vergadering met nachtmaal te houden.

S. DE KOCK, Voorzitter.
JAC. M. THEUNISSEN, Secretaris.

PARLEMENT.

WETGEVENDE RAAD.

DONDERDAG, 24 MAART, 1904.

De PRESIDENT in den stoel. Gebeden werden om 2,30 gelezen.

BEGRAAFPLAATSEN.

De Ed. heer WILMOT stelde als onbestreden motie voor, dat de papieren op den 10den dezer ter tafel worden gelegd met betrekking tot de graven in Somerset Weg, Kaapstad.

Aangenomen.

KENNISGEVINGEN VAN VOORSTELLEN.

De Ed. heer GRAAFF gaf kennis den Procureur-Generaal te zullen vragen:

(1) "Het aantal bandieten die door het Gouvernement gedurende het jaar 1903 aan De Beers mijnen en andere publieke maatschappijen respectievelijk, zijn verhuurd.

(2) "De voorwaarden waaronder zoodanige bandieten verhuurd worden, wat aangaat loon, kost, huisvesting en in het algemeen de regulaties in verband er mede."

De Ed. heer OWEN-LEWIS gaf kennis te zullen voorstellen: "dat in de opinie van dit Huis, het stelsel in zwang om gekleurde arbeiders deels met drank en deels met geld te betalen, schadelijk is voor de gekleurde bevolking en nadeelig voor de beste belangen van de Boeren populatie zelve."

De Ed. heer GRAAFF gaf kennis te zullen voorstellen: "dat een opgave ter tafel worde gelegd, aantoonende:

(1) "Het aantal blanke en gekleurde personen respectievelijk, die gevonnisd onder de Krijgswet, nog gevangenisstraf ondergaan.

(2) "De bijzonderheden in verband met de misdaden en vonnissen alsmede de plaatsen waar zij uitgediend worden."

De Ed. heer WILMOT gaf kennis te zullen voorstellen "dat een comité worde aangesteld om getuigenis in te winnen, papieren te vragen en te rapporteeren over den Civielen Dienst van deze Kolonie en wel meer bepaald met het oog op de examens, het ontbieden van gepromoveerden uit Europa, en de wenschelijkheid van het vormen van een permanente Commissie die haar plaats innemen zal tusschen het Gouvernement en de Hoofden der Departementen."

INVOER EUROPEESCHE ARBEIDERS.

De Ed. heer OWEN-LEWIS stelde voor: "dat alle papieren in verband met de importatie van goedkoope Europeesche arbeiders naar deze Kolonie, op de tafel van het Huis worden gelegd."

Hij zeide, dat hij maar rechtuit zeggen kon, dat hij sterk tegen den invoer van goedkoope Europeesche arbeiders was. De toestand van de arbeiders die reeds in het land waren, was erg genoeg, zonder nog meer arbeiders bij het getal te voegen. Zooals hij verstond was de regeering van plan arbeiders uit Italië, Zwitserland, Zweden en Duitschland te verkrijgen om alhier te komen werken, tegen 2s. 6d. per dag, namelijk van zonsopgang tot zonondergang, en dat zij zich voor drie jaar moesten verbinden. Het gevolg hiervan zou wezen dat den talrijken Europeeschen arbeiders die reeds hier zijn, en die het erg moeilijk vonden om werk te verkrijgen, het levensbestaan nog moeilijker zou worden gemaakt. Er waren genoeg om het werk dat er te doen was af te doen. Hij had echter geen bezwaar tegen den invoer van fatsoenlijke blanke arbeiders zoo de kosten van zoodanigen invoer niet door de regeering werden gedragen. Hij objecteerde er tegen dat het schuim van alle naties hierheen werd gebracht en de plaatsen innam van degelijke Engelsche arbeiders.

De Ed. heer GRAHAM zei, dat hij nog niet de papieren gezien had, en hij wist ook niet of de vorige regeering eenige overeenkomst getroffen had met eenige uitlandsche regeering in de zaak. De Tuinbouw Commissie was het eerste lichaam, dat om den invoer van Europeesche arbeiders verzocht had. Het was verkeerd om te zeggen, dat de lieden slechts 2s. 6d. per dag zouden krijgen. Bij dat loon zouden ook vrije woningen worden verschaft, en een stuk grond voor eigen gebruik. Men moest niet te jaloersch zijn op arbeiders behoorende tot andere nationaliteiten. Hij was van oordeel, vroeger en ook nu nog, en zou steeds van oordeel zijn, dat in de plooien van de Britsche vlag ruimte was voor menschen van allerlei nationaliteit, indien zij slechts den Koning als hun Opperheer wilden erkennen. Wat zou van Brazilië en Argentinië geworden zijn als de gezaghebbenden aldaar hun land voor Italianen gesloten hadden gehouden. Wat zou van de groote republiek van Noord-Amerika, die thans 70,000,000 inwoners telde, zijn geworden, als het zijn havens niet voor alle naties der wereld had opengesteld.

De SECRETARIS VOOR LANDBOUW zeide dat hij niet volkomen op de hoogte van zaken was. Hij hoopte volle informatie in te winnen en zou dan de gevraagde opgaven ter tafel leggen. Voor zoover hij wist was er geen overeenkomst of met de Italiaansche of met eenige andere regeering getroffen. Dus waren de handen der regeering in deze zaak niet gebonden. Hij erkende dat men voorzichtig moest zijn wat betrof de klasse van menschen die ingevoerd zouden worden. Al reeds waren er een te groot aantal ongewenschten in het land.

De Ed. heer DU TOIT zei, dat hij geen begeerte had te zien dat van deze Kolonie een bandietenstatie zou worden gemaakt. Het was een kwestie, die ernstige overweging noodig had, derhalve zou hij de verdaging van het debat voorstellen.

De PRESIDENT wees er op dat de papieren niet ter tafel konden worden gelegd voordat het voorstel gepasseerd was.

Daarop trok de Ed. heer DU TOIT zijn voorstel terug.

De Ed. heer I. J. VAN ZIJL zeide niet te kunnen nalaten iets op te merken op hetgeen de Ed. heer Lewis had gezegd, n.l. dat er genoeg gekleurde arbeiders in de Kolonie waren voor den landbouw. Spreker had de treurige ondervinding van het tegendeel. Tegen hooge loonen waren ze zelfs niet te krijgen en daarom had de wetgeving er zich mee te bemoeien.

De Ed. heer WILMOT meende dat als de bedoeling was dat goedkoope arbeiders niet begeerlijk waren omdat ze vreemden waren, hij het niet met den Ed. heer Lewis eens was. Hij wees op de Duitschers en andere vreemdelingen in deze Kolonie en wat zij gedaan hadden. Een vriend van spreker had hem verteld hoe goede arbeiders b.v. Portugeezen waren. Moesten zij uitgesloten worden omdat zij vreemden waren? Liever wilde hij verstaan dat onbegeerlijke vreemdelingen niet moesten worden ingevoerd.

De Ed. heer LEWIS zeide dat hij objecteerde dat de landsgelden gebruikt werden om ongewenschte personen in te voeren tegen onmogelijk lage loonen.

De Ed. heer WILMOT meende dat de loonen van ondergeschikt belang waren. Hij meende te weten dat meer dan alleen 2s. 6d. werd aangeboden, en dat meer reeds werd betaald. Als goede arbeiders konden worden verkregen, meende spreker dat het in 's lands belang was om landsgeld daarvoor aan te wenden. Spreker wees op de Portugeezen als de best mogelijke land-arbeiders die te verkrijgen waren. Konden wij zulke menschen krijgen, dan zou het het land iets waard zijn om hen te krijgen. Bovendien meende hij dat in de Westelijke Provincie absoluut niet voldoende gekleurde arbeiders waren, en het was dus noodig de arbeidsmarkt aan te vullen. Uit billijkheid tegenover vreemdelingen, mochten hard werkende, sobere, eerlijke werklieden, zooals de in der tijd ingevoerde Duitschers, niet worden uitgesloten.

De Ed. heer OWEN-LEWIS zeide in zijn repliek dat hij verkeerd verstaan was. Hij had geen bezwaar tegen het binnenkomen in dit land van blanke arbeiders uit Europa, elders dan uit Engeland. Maar wel was hij er op tegen dat de regeering die lieden zou invoeren voor private personen op 's lands kosten. Vooral was hij daar tegen omdat die personen voor slechts 2s. 6d. per dag moesten arbeiden en nog wel van vroeg in den morgen tot laat in den achtermiddag. Het stelsel zooals voorgesteld, zou aan slavernij grenzen en meer nadeelige uitwerking hebben voor de Britsche arbeiders in dit land. Blanke arbeiders konden nauwelijks een levensbestaan tegen 3s. 6d. per dag vinden.

De SECRETARIS VOOR LANDBOUW zeide met verlof van het Huis dat hij meedeelen kon dat het Gouvernement zich in geen contrakt had verbonden met betrekking tot den invoer van blanke arbeiders. De onderhandelingen waren afgesprongen, omdat de regeeringen het niet met de voorwaarden eens waren. De Italiaansche regeering b.v. was ontevreden dat geen hooger loon dan 2s. 6d. werd aangeboden en eischte 4s. Daarop strandden de onderhandelingen met die regeering. Het Zwitsersche Gouvernement was met de voorwaarden eerst tevreden, maar trok later zijn toestemming terug. Op het oogenblik was dus de Koloniale Regeering vrij om te handelen zooals zij wilde. Hij stemde met den Ed. hr. Graham in dat men geen goede blanke arbeiders moest uitsluiten alleen omdat zij van niet-Britsche nationaliteit waren. Zoo bekrompen moest men niet zijn.

De motie werd aangenomen.

Op voorstel van den Ed. heer LOGAN verdaagde om 3.10 het Huis tot Dinsdag.

Wetgevende Vergadering.

DONDERDAG, 24 MAART, 1904.

De SPEAKER opende te 2 uur met gebed.

Petities werden ingeleverd door den heer Kuhn (petitie van Fraserburg tegen de redistributie bill) en door den heer Abe Bailey.

Kennisgeving van voorstellen werd gegeven door de heeren Zietsman, Van Heerden, Powrie, Rubidge (re afwerking weg Vrijburg—Kuruman), Currey, Cillie (re treinenloop op Zondag op de Wijnberg lijn), Abe Bailey, Jagger.

De heer THERON bracht rapport uit van het comité, dat den vorigen dag gezeten had over verlaten landen.

De SECRETARIS VOOR LANDBOUW stelde de overweging van dat rapport voor.

De heer THERON rapporteerde daarna de aanneming van de tweede en derde rapporten re pensioenen etc. in comité.

De THESAURIER stelde de overweging van dit rapport voor.

Beide rapporten werden door het Huis aangenomen.

De EERSTE MINISTER verzocht den heer Malan zijn motie re voorkeur aan Delagoabaai in te trekken, daar onderhandelingen in deze zaak geopend waren, en publicatie van documenten slechts de regeering in haar streven zou kunnen benadeelen.

De heer MALAN zei, dat hij de zaak goed had overdacht, doch dat hij tot het besluit was gekomen dat hij zijn voorstel niet kon terugtrekken. Hij kon niet inzien hoe een discussie over deze zaak nadeelig kon zijn. Hij meende dat men met vrucht een zaak van zoo'n groot publiek belang kon bespreken, en zelfs behoorde te bespreken.

De EERSTE MINISTER antwoordde, dat het belang van het land dringend de terugtrekking der motie eischte. De vorige spreker kon dit gelooven of niet, de bespreking dezer zaak zou thans het belang des lands schaden, waar onderhandelingen gaande waren.

De SPEAKER wees er den heer Malan op, dat het gewoonte was een motie voorloopig terug te nemen, indien onderhandelingen over diezelfde zaak hangende waren.

De heer MALAN zei dat hij dacht dat als een lid meende dat een zaak behoorde te worden besproken, dat alsdan de regeering een zoodanige zaak niet mocht smoren. Uit eerbied voor den Speaker zou hij heden niet op behandeling zijner motie aandringen, doch later de verdaging voorstellen.

SPOORWEGEN.

De heer FROST vroeg den Commissaris van Publieke Werken, of er een opmeting gemaakt is voor een spoorweglijn tusschen Whittlesea in de Queenstown afdeeling en Fairford in de Cathcart afdeeling; indien niet, of hij zoodanige opmeting zal bijvoegen bij de opmetingen te worden ondernomen overeenkomstig de aankondiging in Zijne Excellenties openingsrede.

De COMMISSARIS antwoordde dat één opmeting gemaakt was; als een andere opmeting noodig was en de gelden daarvoor waren gestemd, zou men daarmede aangaan.

SIDING TE BLOED RIVIER.

De heer CRONWRIGHT-SCHREINER vroeg den Commissaris van Publieke Werken, of hij voorziening zal maken voor een siding te Bloed Rivier langs den spoorweg in het Prins Albert distrikt.

De COMMISSARIS antwoordde, dat de algemeene bestierder van spoorwegen het maken van een siding aldaar had afgekeurd.

PUBLIEKE KANTOREN TE PAARL.

Dr. HOFFMAN vroeg den Procureur-Generaal:

(a) Of de publieke kantoren aan de Paarl, die door brand vernield werden in 1889 verassureerd waren, en indien ja, voor welke som of sommen.

(b) Of de grond waarop die kantoren opgericht werden aan het gouvernement overgemaakt werden door de municipaliteit van den Paarl voor dat doel en indien ja,

(c) op welke voorwaarden, en in welk jaar werd zoodanige overdracht gemaakt?

De COMMISSARIS VAN PUBLIEKE WERKEN antwoordde, dat de kantoren verzekerd waren voor £4,000. De gronden waren in Nov. 1865 overgemaakt, zonder voorwaarden.

TIENDEELIG STELSEL.

De heer G. J. Krige vroeg den Eersten Minister, of eenige communicaties plaats gehad hebben tusschen het gouvernement en het Imperiale gouvernement aangaande het aannemen van het tiendeelige stelsel, en indien ja, met welk gevolg.

De THESAURIER-GENERAAL antwoordde, dat onderhandelingen geopend waren tusschen de imperiale en Koloniale regeering. Spreker legde het blauwboek daaromtrent ter tafel.

LICENTIES FORELLEN VISSCHERIJ.

De heer MARAIS vroeg den Secretaris voor Landbouw, of het een lastgeving van het gouvernement is, dat licenties om voor forellen te visschen gratis uitgereikt zullen worden door den Civielen Commissaris en Resident Magistraat.

Sir LEWIS MICHELL antwoordde bevestigend.

CONCESSIE SPOORWEGKAARTJES.

De heer ORPEN vroeg den Commissaris van Publieke Werken, of dezelfde voorrechten met betrekking tot concessie tickets toegelaten aan onderwijzers van de naburige koloniën reizende over de Kaapsche Spoorwegen, gegeven worden door die koloniën aan de onderwijzers van deze Kolonie reizende over de Centrale Zuid-Afrikaansche Spoorwegen?

De COMMISSARIS antwoordde dat de onderwijzers der C. Z. A. S. als civiele ambtenaren werden beschouwd. Onderhandelingen waren geopend met Transvaal om dezelfde voorrechten voor de onderwijzers der Kaapkolonie te hebben op de C. Z. A. S. als die der andere Koloniën hebben op de Kaapsche spoorwegen.

JAKHALZEN.

De SECRETARIS VOOR LANDBOUW stelde voor: Dat de heeren Wolfaardt en Cloete leden zijn van het gekozen comité op de uitroeiing van jakhalzen.

Aangenomen.

ONGEVALLEN COMPENSATIE.

Dr. VANES stelde voor: Dat in de opinie van dit Huis wetgeving behoort ingediend te worden om voorziening te maken voor het betalen van compensatie door zekere werkmeesters aan werklui door ongeluk bezeerd in het verrichten van hun werk, en van compensatie aan de families van werklui wanneer zoodanig kwetsuren doodelijke gevolgen hebben.

Hij lichtte zijn motie toe en zei o.a. dat hij het debat over hetzelfde onderwerp in den Transvaalschen wetgevenden raad had gevolgd. Het speet hem dat die raad had geweigerd zoodanige wetgeving te passeeren. Bestond de raad uit vertegenwoordigers van het volk dan zou hij zulke wetgeving niet hebben geweigerd. Spreker noemde een geval waar een persoon in dienst van de regeering gedood was in een treinongeluk. Hij verdiende zoowat £15 per maand. Aan zijn weduwe werd compensatie gegeven van slechts £4 per maand, en dat slechts per gunst. Andere gevallen werden ook genoemd, waarna spreker overging om de Engelsche wetten over dit onderwerp te behandelen en een schets gaf van de geschiedenis van deze soort wetgeving. Ongelukken gebeurden meestal op spoorwegen, trams, steengroeven en fabrieken, bij bouwers, mijnwerkers, enz., terwijl er in winkels en in de boerderij bijna geen noemenswaardige ongelukken gebeurden. De werkgevers behoorden zelf compensatie te betalen aan diegenen die in hun dienst ongelukken overkwamen. Hij vertrouwde dat zijn motie algemeene ondersteuning zou erlangen.

De heer AMOS BAILEY die secondeerde wilde op de noodzakelijkhed der bill wijzen, opdat er eenige leiding zou komen voor de werkgevers, met betrekking tot hunne verplichtingen bij ongevallen. Spreker zou de motie zijn vollen steun geven.

De PROC.-GEN. zeide, dat de regeering ten zeerste met den inhoud der motie sympathiseerde. De kwestie echter was, of het wijzer was de motie aan te nemen zooals ze stond, dan wel, om de zaak te verwijzen naar een select comité, en haar te laten in handen der regeering, om een bill in dezen op te trekken. Spreker wees er op dat er in het Hollandsch-Romeinsche recht voorziening in dezen werd gemaakt, in het Engelsche recht niet. De resolutie nu als ze stond sprak van zeker soort van werkgevers. Spreker zou gaarne weten welke werkgevers bedoeld waren. Wat betrof compensatie was voorziening gemaakt onder de wet van 1886, doch deze beperkte de compensatie tot hoogstens 3 jaar loon.

De heer BURTON: Bij ongeval.

De PROC.-GEN. vervolgde en zeide, dat door den voorsteller was gewezen op arbitrage. Spreker meende dat zulks het land meer zou kosten. Echter alles in aanmerking genomen, meende spreker dat het noodzakelijk was deze kwestie te verwijzen naar een select comité en verder in handen der regeering te laten.

De heer N. F. DE WAAL zei, dat hij en zijn partij de motie ten volle ondersteunden. Zooals zaken thans stonden, was het niet te roosskeurig voor den werkman. Men had slechts de wet van 1886, en die wet was bestemd alleen voor de mijn areas. De gewone werkman was gewoonlijk niet in een positie om naar het hooggerechtshof te gaan. Spreker was van gevoelen dat een eenvoudige wet moest gemaakt worden. Hij dacht, dat de zaak naar een select comité behoorde verwezen te worden. Liever de wet 12 maanden uitstellen dan een ondoelmatige wet passeeren. Het select comité kon nauwkeurig in de zaak gaan, en dan kon in de volgende sessie een eenvoudige veelomvattende bill voor het huis gelegd worden. Hij zou dus de voorsteller van de motie aanraden de raadgeving van den procureur-generaal aan te nemen.

Dr. SMARTT zeide, dat hij zich verheugde dat de heer De Waal het progressief program met groot genoegen had gelezen.

De heer DE WAAL: Ik heb gezegd met groote zorg. (Gelach)

Dr. SMARTT vervolgde en gaf Dr. Vanes in overweging de suggestie, betreffende een select comité aan te nemen. Wat betrof de spoorweg employees had de voorsteller reeds zeer veel voor hen gedaan. Doch er waren nog andere beambten, die ook onder een eventueele compensatie bill moesten vallen. Spreker stelde als amendement voor een select comité aan te stellen, en de benoeming der leden daarvan te laten in handen van den Speaker.

De heer CRONWRIGHT-SCHREINER secondeerde en maakte Dr. Vanes een mooi komplimentje. Hij was het ook volkomen eens met dr. Smartt (Commissaris) dat de zaak door een select comité behoorde onderzocht te worden. Spreker wees op de progressieve wetgeving van Nieuw Zeeland, waar geschillen tusschen werklui en werkgevers door arbitrage beslecht werden. Men kon in dezen wel het voorbeeld van Nieuw Zeeland volgen. Hier in Zuid Afrika was de regeering de voornaamste en grootste werkgever. Wetgeving zou dus niet zoozeer den privaten man affekteeren als ons eigen gouvernement. Op het oogenblik, vervolgde spreker, had men bijna geen wetgeving om den werkman te beschermen. Hij vertrouwde dat het select comité veel vrucht zou afwerpen.

De heer WEEBER beschouwde dat indien iemand op een of andere wijze een ongeluk kreeg terwijl hij werkte voor zijn baas, dat een wet dan voorziening moest maken opdat zoo iemand schadeloos gesteld werd. Spreker wilde scherp die compensatie bepaald hebben in een wet, opdat ieder werkman zou kunnen weten wat hem bij ongeval wachtte. Spreker sympathiseerde met elken werkman en hoopte dat een wet in dezen den werkman zou beschermen. Spreker was in sympathie met de motie.

De heer M. M. VENTER wees er op, dat men behoorde toe te zien dat de wet niet te veel omvattend was. Als een dronken man bijv. van een wagen van zijn baas afviel en zijn nek brak, dan behoorde zijn baas toch niet verplicht te zijn compensatie daarvoor uit te betalen. Hij hoopte dat de progressieven niet alle werklieden onder deze wet zouden brengen.

Dr. VANES betreurde het, dat leden aan de andere zijde hem niet hadden verstaan. Hij voor zich had van den heer Cronwright Schreiner geen woord kunnen verstaan. Spreker vervolgde en zeide, dat hij geen bezwaar had tegen een select comité. De bestaande wet was onvoldoende, voorziening werd alleen gemaakt voor lawyers, en voorziening diende dus gemaakt te worden voor den werkman. Spreker was verheugd met de sympathie, die zijn voorstel bij beide zijden van het Huis had gevonden.

De heer MOLTENO achtte het beter dat de leden van het select comité volgens den gewonen weg door den voorsteller zouden worden gekozen. Sprekers partij erkende dat wetgeving in dezen moest gepasseerd worden. De bestaande wet sprak uitsluitend van nalatigheden. De provisies in een wet moesten het eenvoudig maken dat compensatie bij ongevallen werd verleend. De regeering moest de verantwoordelijkheid verder dragen voor het indienen en de politiek der bill.

ZIE VERDER PAG. 7.

Dr. SMARTT meende, dat niemand van deze zaak een partij kwestie wilde maken. Juist daarom dacht hij dat er niemand beter was om dit comité aan te stellen dan de Speaker. Het comité moest geheel onpartijdig zijn. Hij was jammer dat de heer Molteno de regeering in alle zaken wilde tegen staan.

De heer BURTON zeide, dat de eerste wanklank in deze zaak gekomen was van de zijde van Dr. Smartt, in zijn aanmerking tegenover den heer Molteno. De suggestie van dezen laatsten bedoelde hoegenaamd geen oppositie. Deze had de benoeming der comité leden op de gewone wijze gewenscht, om de verantwoordelijkheid te laten bij het Gouvernement. De progressieve partij had bij de laatste elektie den werklieden in deze zooveel beloofd, dat het spreker verwonderde, dat een voorstel in dezen niet was gekomen van de regeeringstafel.

De heer N. F. DE WAAL zei, dat zijn partij in geenen deele de motie van Dr. Vanes zou tegen staan. Hij dacht dat Dr Vanes zelf de leden van het comité behoorde aan te stellen, want Dr. Vanes kende de leden die het grootste belang stelden in deze zaak. Hij vertrouwde dus dat de gewone handelwijze zou worden gevolgd, en dat het niet aan den Speaker zou worden gelaten om de leden van het comité te benoemen.

De heer VOSLOO verzekerde, dat zijn zijde hoegenaamd geen tegenwerking beoogde. Spreker had veel met spoorweg employés over deze zaak gesproken en veel werd geklaagd over tekortkoming in wetten betreffende de zaak thans voor het Huis. Er was thans niet alleen sprake van ongeval, doch ook van compensatie bij verlies van gezondheid in regeerings dienst. Spreker kende zulke gevallen, waar menschen thans genadebrood moesten eten. Wat betrof de opvatting door den Commissaris, geloofde spreker, dat het onverschillig was of het comité zou worden aangesteld door den voorsteller dan wel door den Speaker, zoolang er maar een comité kwam en wetsvoorziening in dezen zou worden gemaakt.

Dr. SMARTT trok dat deel van zijn amendement terug, dat handelde over de aanstelling door den Speaker.

De motie werd aangenomen samen met het voorstel om de zaak naar een select comité te verwijzen.

VOORKEUR AAN DELAGOA BAAI

De heer MALAN stelde voor:—Dit Huis is van gevoelen, dat de voorkeur gegeven aan Delagoa Baai tegenover de havens van de Kaapkolonie en Natal, wat betreft spoorweg-tarieven en invoerrechten onder artikel XXII van de Tol Unie Conventie van 1903 te gunstig is voor een vreemde haven en nadeelig voor de ware belangen van deze Kolonie en Natal en verzoekt het gouvernement de andere gouvernementen behoorende aan de Tol Unie te naderen, ten einde gezegde voorkeur vernietigd te krijgen.

Dr. VILJOEN secondeerde.

De heer MALAN begreep, dat de regeering hem een gelegenheid zou geven om door de papieren te gaan, zoo spoedig de onderhandelingen tot zeker punt waren gekomen. In verband hiermede stelde spreker de verdaging voor van het debat tot 13 April.

Aangenomen.

MAFEKING INKOMSTEN EN BETALINGEN.

De heer DE KOCK vroeg om eene opgave aantoonende:

(1) Het bedrag inkomsten door het gouvernement ontvangen van het distrikt Mafeking van 1 Januari 1896 tot 31 December 1903.

(2) De werkelijke som betaald door Kolonie voor de administratie van het distrikt Mafeking van 1 Januari 1896 tot 31 December 1903.

3) Het bedrag besteed door het gouvernement op winstgevende werken in het distrikt van Mafeking van 1 Januari 1896 tot 31 December 1903.

(4) Het totale bedrag uitgegeven op publieke gebouwen binnen genoemd distrikt elk jaar, sedert de annexatie van Bechuanaland aan de Kaap Kolonie.

Hij zei dat er groot ongenoegen bestond in Bechuanaland, omdat de regeering Bechuanaland zoo stiefmoederlijk behandelde. Men wil daar gaarne een deel van de Transvaal worden en meende dat al het gebied benoorden de Oranjerivier en Vaalrivier natuurlijk aan de Transvaal en niet aan de Kaapkolonie behoorde.

De heer MOLTENO wees erop dat de kwestie thans ter tafel hem herinnerde aan den tijd van de schorsing der constitutie. Nu was door vorigen spreker gezegd, dat als de regeering thans niet oppaste zou deze kolonie Bechuanaland verliezen. Spreker was het in een opzicht met den vorigen spreker eens dat de zeehavens te veel macht hadden tegenover de binnenlandsche districten. Spreker wees erop dat men ten tijde van het bezoek van den heer Chamberlain aan Mafeking eerebogen had opgericht om hem te bewegen Bechuanaland in te lijven bij Transvaal. Spreker critiseerde het een dwaas idee van den vorigen spreker om bij dit Huis te komen met een voorstel om een grensprovincie als Bechuanaland over te geven aan Transvaal.

De THESAURIER-GENERAAL had de papieren gereed en legde ze ter tafel. Hij betreurde de houding van den heer Molteno.

RAPPORTEN.

De heer DE KOCK vroeg om een kopij van eenig rapport gemaakt door den Eersten Minister en den Procureur-Generaal van deze Kolonie bij gelegenheid van hun bezoek aan Mafeking in 1903 om den Hoog-Ed. den heer Joseph Chamberlain te verwelkomen.

De EERSTE MINISTER zei dat er geen rapport was.

ONGEWENSCHTE IMMIGRANTEN.

De heer DUGMORE vroeg om eene opgave aantoonende:—

(1) Het getal personen thans op verlichtings-werken;
(2) Den prijs die betaald wordt;
(3) De nationaliteit van zoodanige personen;
(4) Of het werk gedaan het loon betaald waard is; en
(5) Welke stappen worden genomen om een verdere instrooming van zoodanige ongewenschte immigranten te verhinderen.

De Voorsteller lichtte zijn motie kortelijks toe, en zei dat hij meende dat de wet ter uithouding van ongewenschte immigranten niet voldoende was geadministreerd. Hij had gehoord dat er dagelijks bij de verlichtingswerken te Klapmuts massas naar den tronk moesten gaan.

De heer BURTON zeide, dat de motie hem trof. Men wist dat er velen waren die op het oogenblik in deze Kolonie in een toestand waren, dat ze niet konden werken. In het stadhuis te Kaapstad was onlangs bij een vergadering in verband met die verlichtingswerken veel geestdrift getoond, vooral door leden der regeering. Ongetwijfeld waren er op het oogenblik veel ongewenschten van verschillende nationaliteit in deze Kolonie. Spreker geloofde echter dat de verlichtingswerken te Retreat niet beantwoorden aan het doel dat de regeering er mede beoogd had. Men betaalde daar zoo goed, dat alle dienstboden van de boeren wegliepen om op die verlichtingswerken te gaan werken.

Dr. BECK wilde op een punt wijzen— nl. waaraan menschen op de in aanbouw zijnde spoorlijnen werk verschaft werd. Hij wees er op dat de kosten van aanbouw in zulke gevallen soms te veel werden. Men behoorde in zulke gevallen twee rekeningen te houden. Hij vreesde, dat het district er later voor zou moeten boeten door hooge vrachtprijzen te betalen. Hij wilde niet dat hulp geweigerd zou worden aan diegenen die het werkelijk noodig hadden.

De heer THERON zeide, dat men dikwijls zag, dat wanneer de regeering verlichtingswerken opende, personen verlichting kregen, die op een andere plaats dienden geholpen te worden. Spreker refereerde als voorbeeld naar den spoorweg De Aar-Prieska. Men wilde 150 menschen van Carnarvon op die lijn aan werk helpen, doch kon geen 100 menschen daarvoor krijgen. Zij wilden de verlichtingswerken in hun eigen distrikt. Spreker betreurde het dat in de motie niet een gespecificeerde opgave gevraagd werd voor de verschillende plaatsen waar de menschen aan verlichtingswerken hadden gewerkt, alsook het tarief van betaling. Wat betrof de nationaliteit, kon spreker zeggen, dat in binnenlanden eigen menschen, kolonialen, werden gebruikt. Spreker kon niet verstaan, wat bedoeld werd met de woorden: "instrooming van ongewenschten" in deze motie. Als de wet op ongewenschte immigranten zoo slecht geadministreerd werd, dat ongewenschten moesten geholpen worden door de werkverschaffing, noemde spreker zulks een schande. Een andere zaak was dat de kosten voor werkverschaffing aan een spoorweg steeds werden gebracht ten lasten van zulk een spoorweg. Dat was zeer verkeerd. Daarom was spreker voor een speciaal werkeloozen-fonds. Spreker was overigens blijde, dat de motie ter tafel was gekomen.

De heer FROST maakte duidelijk, dat de lieden die verlichting genoten, meestal van de Transvaal kwamen en niet van overzee. Zij ontvingen zoo wat 4s. per dag en waren bezig op de lijn tot bij Klapmuts dubbele spoor te leggen. Te Carnarvon had men ook verlichtings werken opgericht. Al die lieden verdienden minder dan gewoonlijk betaald werd. De onkosten moesten worden gerekend bij de bouwkosten van de lijn.

De heer CURREY verzocht den voorsteller punten 3 en 5 in zijn voorstel, betreffende nationaliteit, en het nemen van stappen om instrooming van ongewenschte immigranten te voorkomen, terug te trekken. Spreker geloofde dat de meesten, die aan relief werken waren verbonden, kolonialen waren.

SIR PIETER FAURE: Hoofdzakelijk Engelschen.

De heer CURREY vervolgde en zeide dat als men de motie ongewijzigd aannam, den indruk werd gewekt, alsof al wat aan relief werken verbonden was, ongewenscht was. Spreker was niet voor een liefdadigheidsfonds, zooals de heer Theron wenschte, daar alsdan de laatste penny van een zoodanig fonds elk jaar zou worden besteed.

De heer CILLIE, in 't Hollandsch sprekend, wees er op, dat het goed zou zijn om in deel (5) het woord "zoodanige" uit te laten. Men kon niet menschen in het land laten inkomen en ze later onder zekere bepalingen stellen. Men behoorde te zorgen dat de immigratie wet goed geadministreerd werd.

De heer MALAN secondeerde.

De heer MOLTENO zeide, dat men omtrent verlichtings werken weinig in het publiek en veel in privaat hoorde. Spreker hoopte dat de Minister, alvorens de opgave ter tafel te leggen, bijzonderheden omtrent die werken zou mededeelen. Spreker lichtte toe, dat lang niet alle personen, die relief ontvangen, ongewenscht zijn. Spr. was er echter zeker van dat de relief werken in deze Kolonie de menschen van buiten trokken. Dit was het geval vooral te Kimberley, waar velen waren, die in Rhodesia geen werk konden vinden. Spreker vreesde, dat als de Chineezen zouden zijn ingevoerd, er veel blanke personen van Transvaal in deze Kolonie werk zouden zoeken bij de verlichtings werken. Spr. hoopte officieele bijzonderheden van den Minister omtrent de relief werken in deze Kolonie alsnog te zullen hooren.

De COMMISSARIS was het geheel eens met dr. Beck aangaande het bouwen van spoorlijnen bij wijze van verlichtings werken. Men moest de kapitale uitgaven van een lijn niet hooger maken dan absoluut noodig was. Spreker had niet anders kunnen doen dan het loon op de verlichtings-werken met 1s te verminderen (van 4s. 6d tot 3s. 6d). Hij wist niet of er meer dan 27 van die personen waren die niet Britsche onderdanen waren. Hij was blijde dat het Huis van oordeel was dat men niet te veel voor de spoorlijnen moest betalen.

De heer MICHAU had in het rapport van den Agent Generaal gezien dat 350 handwerkslui en 250 klerken waren ingevoerd voor de Kaapsche spoorwegen. Spreker begreep niet, hoe, als er verlichtings-werken noodig waren, het noodig was menschen van buiten in te voeren. Spreker wilde weten of die menschen de plaats van anderen hadden ingenomen of toegevoegd waren aan de staf.

Dr. SMARTT antwoordde dat sedert October geen van zoodanige menschen nog waren ingevoerd. Voor hetgeen voor dien tijd was gebeurd was spreker niet verantwoordelijk. Op het oogenblik bestond er geen voornemen alsnog ambachtslui of klerken van overzee hier in te voeren.

De heer OLIVER zei dat er elke week vele blanken van het noorden te Kimberley aankwamen, velen te voet. Men zond die menschen van Rhodesia naar Kimberley, en de regeering wilde die menschen niet naar de kuststeden brengen, zelfs ingeval waar die menschen bij de kuststeden werk konden krijgen. Sommigen van die lieden waren mijnwerkers en zochten werk.

De heer AMOS BAILEY sprak naar aanleiding der woorden: "nationaliteit" en "ongewenschte immigratie." Met cijfers, vroeger ter tafel gelegd, haalde spreker aan dat er 11,304 uitlanders in de laatste 8 maanden waren ingekomen, of 1,430 per maand.

Sir PIETER FAURE: Zij waren geen ongewenschten.

De heer AMOS BAILEY antwoordde dat men op het oogenblik geen vreemdelingen, paupers en dergelijken in dit land wenschte; zoolang zulke menschen, onverschillig of zij jood of christen waren, kwamen ten laste der gemeenschap, moesten ze worden geweerd. Daarentegen waren aan Chineezen, die de paaibolie der menschen waren, in 8 maanden tijds slechts 4 immigranten ingekomen. Spreker hoopte dat er een middel zou gevonden worden om menschen te weren die er zich op toeleggen te leven ten koste van anderen, en immigratie te stoppen van personen die ten laste van de gemeenschap komen.

Sir PIETER FAURE zei dat men geen wet had om lieden van vreemde nationaliteiten uit te houden. Slechts ongewenschten kon men weren. Allen moesten een Europeesche taal kunnen schrijven en elkeen moest £15 kontant op zak hebben. Op de verlichtingswerken waren meestal Britsche onderdanen. Hij meende dat men geen wet mocht maken om slechts Britsche onderdanen (en Chineezen) in het land toe te laten. Hij ried den voorsteller van de motie aan om sub-sectie 5 weg te laten.

De heer MALAN meende dat men sir Pieter Faure moest dank zeggen voor zijn explanatie. Spreker wenschte in sub sectie 3 te vernemen omtrent het aantal verschillende nationaliteiten, kleuren en afkomst. Spreker meende verder dat de commissaris van publ. werken ten onrechte reflexie had gemaakt op zijn voorganger.

Dr. SMARTT zeide geen reflexie hoegenaamd te hebben gemaakt en lichtte zulks toe.

De heer MALAN vervolgde en zeide dat als de heer Douglass een abuis had gemaakt, hij niet de eenige was. Zijn voorganger had evenzeer gedwaald in de zaak betreffende de bestelling van een groote hoeveelheid rollend materieel.

De heer DUGMORE was gewillig het amendement Cillie aan te nemen. De verschillende amendementen werden aangenomen, en ook de motie zooals geamendeerd.

SPOORWEG-TARIEVEN.

14. Dr. BECK vroeg om een opgave aantoonende de verminderingen die gemaakt zijn in spoorweg-tarieven, en het effekt van zoodanige veranderingen, op gewezen in de toespraak geleverd van den Troon bij het openen van het parlement.

In zijn korte toelichting refereerde de vrager naar het desbetreffend gedeelte in de troonrede. Spreker wees op het dreigend gevaar voor deze kolonie, dat zij tengevolge verhooging der tarieven in de Oranjerivier Kolonie, overeenkomstig besluit der Bloemfontein Conferentie, den doorvoer van landbouw-produkten naar het Noorden zou verliezen.

De heer KING stelde voor na het woord "vermindering" ook het woord "verhooging" bij te voegen. Hij wilde weten in hoeverre de Kolonie had geleden door de verhooging van tarieven in de O.R.K. en Transvaal. Het tarief van Kaapstad naar Johannesburg was verhoogd van 49s. 7d. tot 61s. 8d. per ton op Koloniale produkten. Van Delagoabaai kon men dus produkten in Johannesburg leveren tegen lageren prijs dan de boeren van de beste deelen van de Kaapkolonie konden doen. Hij vertrouwde dat de regeering haar best zou doen om de verhooging van tarieven op Koloniale produkten weer verminderd te krijgen.

De heer C. JOEL KRIGE secondeerde.

De heer JAGGER zeide, dat geen verhooging werd gemaakt op de Kaapsche spoorwegen, behalve op dynamiet, doch op de Oranjerivier Kolonie spoorwegen. De uitwerking der verandering van tarieven was eenigszins nadeelig geweest voor den producenteerder der Westelijke provincie. Het tarief van Delagoa Baai was 60s, van Kaapstad 61s 8d en van Caledon 61s 11d. Het was alleszins billijk om Caledon op denzelfden voet te plaatsen.

De heer MALAN wilde bijna de geheele zaak ter sprake brengen. Op het oogenblik was het tarief per ton van Kaapstad naar Johannesburg voor Koloniale produkten van 49s 7d. tot 61s. 8d. verhoogd. Dit was tengevolge van de verhooging van het spoorwegtarief in de O.R.K. van ½d. per ton per mijl. Dit gold alle soorten van Koloniale produkten. Van Delagoabaai naar den Rand was het tarief 60s. per ton. Als men tarwe als voorbeeld nam, dan had Delagoabaai een voordeel van 1s. 8d. boven Kaapstad, van 1s. 11d. boven Caledon en van 1s. 10d. boven Malmesbury. De landbouwer in de Kaapkolonie had eerst verloren 50 pct. van de direkte bescherming die hij had genoten, en daarna had hij verloren doordat de tarieven op ingevoerde produkten gelijk gemaakt waren met die op de Koloniale produkten.

Dr. SMARTT was het eens dat de differentieele spoorwegvrachten zorgvuldige consideratie vereischten, in het belang van den boer. Spreker was voor protectie, hetzij direct of door protectie op spoorwegen van binnenlandsche industriën. De besluiten der Bloemfontein Conferentie met betrekking tot spoorwegvrachten, vervolgde spreker, konden hoegenaamd geen voordeel gehad hebben voor den verbruiker. De vermindering der tarieven volgens de besluiten der spoorweg conferentie te Bloemfontein meenden voor de spoorwegen dezer Kolonie een vermindering van £70,000 op doorvoer vrachten, ongeveer hetzelfde op lokale vrachten, en op lokale reizigersvrachten ongeveer £60,000.

De heer BURTON vroeg wie de voordeelen daarvan genoot.

Dr. SMARTT antwoordde: Wat betreft de reizigersvrachten het publiek en voor de goederenvrachten, zei spreker, vraag dat den heer Jagger.

Spreker vervolgde en deelde mede dat hij en ook zijn voorganger de spoorweg administratie der Oranje Kolonie en Transvaal waren genaderd om de vrachten voor landbouw produkten verlaagd te krijgen. Wat betreft de reductie der vrachten op de Delagoabaai lijn meende spreker dat de Portugeesche regeering een speciale reductie maakte tot 60s. per ton voor ingevoerde voedingsstoffen. Tot de heer Malan wilde spreker zeggen dat de invoerrechten te Delagoabaai echter 20s. per ton waren.

De heer MALAN: Ja maar dan treedt art. 22 der Conventie in.

Dr. SMARTT vervolgde en zeide dat het Gouvernement alles deed om den toestand van den landbouw zooveel mogelijk te verbeteren.

De heer LAWRENCE meende dat dr. Smartt aan den anderen kant van het Huis behoorde te zijn. Dr. Smartt meende dat de middelman met het voordeel wegliep. In Kimberley was het beter Koloniale produkten te koopen dan ingevoerde. Hij moest 25s. betalen vor Koloniaal meel en 22s. 6d. voor ingevoerd meel te Kaapstad, terwijl tengevolge van de differentieele tarieven te Kimberley ingevoerd meel duurder was dan Koloniaal meel. De boer had het voordeel van 2s. 6d. Hij was geheel tegen de differentieele spoorweg tarieven. Hij was er tegen dat de binnenlanden moesten betalen voor de belasting van het land, terwijl de lieden in de kuststeden niets hoegenaamd betaalden.

De heer OATS was het met vorigen spreker eens, en protesteerde tegen vele punten voorgebracht door den Commissaris. Spreker geloofde niet dat hij oprecht was door te zeggen dat wanneer spoorwegvrachten verlaagd werden op landbouw produkten, de verbruiker er het voordeel van trok, terwijl de verbruiker geen voordeel kreeg van verlaging der vrachten op gewone voedingsstoffen.

Dr. SMARTT lichtte toe wat door hem was gezegd.

De heer OATS meende dat elke reductie gemaakt, kwam ten bate van den verbruiker. Betreffende differentieele vrachten betreurde spreker dat de motie van den heer Weeber destijds geen gevolg had gehad. Differentieele vrachten waren een protectie voor den boer, waarvoor een secte der bevolking, welke dat het minst kon lijden, moest betalen. Spreker wilde daarmede niet protectie van den boer verminderen, doch men moest niet de eene secte der bevolking protegeeren ten koste van een ander deel der bevolking.

De heer TOD critiseerde de houding van den heer Oats. Op die wijze zou men eetwaren niet goedkooper maken. Hij wees op de schade die de boeren hadden geleden wegens de afname van de belasting op vleesch. Men hoorde zooveel van protectie, doch hij meende dat de boeren op alle wijze belast waren, en feitelijk geen protectie genoten. Daar het reeds laat was zou hij eindigen, doch op een latere gelegenheid zou hij de geheele zaak bespreken.

Op voorstel van den heer DE KOCK werd het debat verdaagd tot Woensdag 13 April.

Het huis verdaagde daarop.

Wetgevende Vergadering.

VRIJDAG, 25 MAART, 1904.

De SPEAKER opende te 2 uur met gebed.

PETITIES

werden ingeleverd door de heeren Niland (re pensioenen) en Kuhn (petitie van Carnarvon geteekend door den heer Stoffberg en anderen, en een geteekend door den heer J. D. Celliers en anderen beide tegen de redistributie bill.)

Kennisgeving van voorstellen werd gegeven door den heer Van Heerden (re schorsing Brandziektewet voor 3 jaren), Adendorff, Malan (re plaatsen van een fonds op de postspaarbank onder controle van een trustee), Theo Schreiner, Cloete, Kuhn (re teruggave van gelden genomen onder de krijgswet van verschillende personen), Th. Schreiner, Cronwright Schreiner, J. Lawrence, Oosthuizen (re bill tot regeling van verkoop van wapenen en ammunitie), Dr. Hoffman (re opgaven van kosten van onderdrukking der builenpest te Kaapstad en Port Elizabeth.)

De SPEAKER las een schrijven van het comité van regelingen in het Huis, betreffende de verplaatsing van de schilderij van wijlen Koningin Victoria naar de vestibule, daarna te worden genoemd "Queen Victoria" Zaal, en dat daarna op 7 April in de zaal der Wetgevende Vergadering een schilderij zal worden onthuld van Z. M. den Koning. Voor het publiek zou op dien dag slechts toegang zijn na verkrijging van speciale plaatskaarten.

Sir HENRY JUTA verzocht eenige inlichting omtrent hetgeen in telegrammen werd vermeld betreffende het aannemen van zekere Italianen van Johannesburg voor de Prieska lijn.

De COMMISSARIS antwoordde dat hij inlichtingen had gevraagd aan het spoorweg departement en hoopte spreker dezelve voor het einde dezer bijeenkomst te kunnen verstrekken. Spr. had het spoorweg departement verder gewezen op het gevaar van bevordering van dergelijke immigratie.

De heer THERON was dankbaar voor het antwoord.

De THESAURIER-GENERAAL gaf kennis dat wettige securiteit was gegeven voor elk der fondsen, waarvoor voorziening was gemaakt in de tijdelijke leeningen wet (Hoor, hoor, aan den linkerkant).

De KOL. SECRETARIS zei dat hij later in den middag zou mededeelingen doen omtrent de builenpest.

ADDITIONEELE VERTEGENWOORDIGINGS BILL.

Het debat over de tweede lezing werd hervat door den heer BURTON, die begon door te zeggen dat het land in de laatste jaren door diepe wateren was gegaan. Wat het land thans noodig had was rust en vrede. Thans was er een sterk rassengevoel, overal door het land, dat er niet zou zijn geweest, als de schandelijke gebeurtenis van 1895 niet had plaats gevonden. Gedurende de verkiezingen hadden de progressieven beloften gedaan van noodige maatregelen, en toen die partij de meerderheid had verkregen, had de eerste minister vrede gepredikt en beloofd dat hij alles zou doen om rassenhaat te doen uitsterven. Spreker las daarop passages voor uit de befaamde Mount Nelson Hotel speech van Dr. Jameson. Had de regeering dat program uitgevoerd, dan zou de Z. A. Partij de regeering halverwege hebben ontmoet. Als vredesengelen had de tegenwoordige meerderheid zich voorgedaan. Hun karakters schenen veranderd. Maar hoe spoedig bemerkte men wat achter die kalme gedaanten schuilde. Nuttige wetgeving was beloofd. Het landbouw departement zou een hervorming moeten ondergaan. Met de eene hand reikte de regeering een zoeten beker toe, doch met de andere hand een beker met gif, deed ze een poging om de Z. A. Partij van haar rechten te berooven. Die maatregel was van bijzonder groot gewicht, het was een ingrijpende maatregel en raakte de beginselen van onze constitutie. Hij dacht dat het land nauwkeurig over de zaak behoorde na te denken. Hij wilde de cijfers van den Procureur-Generaal niet critiseeren, want met cijfers kon men alles bewijzen. Als hij wilde zou hij kunnen bewijzen dat de meerderheid der kiezers voor de Zuid-Afrikaansche Partij stemde. De progressieve partij had onder buitengewone omstandigheden de zetels van plekken als Wodehouse, Prieska, Aliwal Noord en andere kiesafdeelingen gewonnen. Over eenige jaren zou de progressieve partij aldaar geen kandidaat kunnen in krijgen. Over eenige jaren zouden de namen van 7 of 8 duizend rebellen weer op de kiezerslijst geplaatst worden. Het plan was thans om van deze zaak gebruik te maken om de geheele Zuid-Afrikaansche Partij voor altijd te onderdrukken. Nu kon hij verstaan wat de bedoeling was geweest van de wet om de rebellen van hun stemrecht te berooven. Als hij het verleden van de leden der regeering in acht nam, dan stond hij verbaasd hoe de regeering deze politiek van vergelding kon voorspellen. Te meer stond hij er over verbaasd dat een man met het verleden van den eersten minister een maatregel kon voorstellen om rebellen te straffen. Hij wist toch wat het beteekende door een goede en genadige regeering te worden behandeld (Opgewonden geroep aan beide zijden). Het doel van de bill was dan niet om de vertegenwoordiging rechtvaardig te maken, maar om aan een partij voor altijd een meerderheid te geven. Geen woord was van de bill gerept voordat het parlement bijeen kwam. En deze maatregel was maar voorloopig, er zou een verderen maatregel ingebracht worden — een eigenlijke redistributie bill. Hij was van gevoelen dat lang vooraf kennis behoorde gegeven te worden van zoo gewichtige maatregelen. In Engeland bracht men zoo'n gewichtige maatregel alleen voor in de laatste sessie van het parlement, terwijl men in Amerika een conferentie van afgevaardigden der verschillende partijen hield, om voorloopig zulk een maatregel te bespreken, om dan naar het volk te worden verwezen. Maar wat had de regeering hier gedaan? Op den eersten dag van de eerste sessie van een nieuw parlement was deze vreemde maatregel voorgelegd. Als wij, zeide spreker, de voorgestelde bill nagaan zien wij dat billijke vertegenwoordiging wordt uitgewerkt als vermeerderde vertegenwoordiging zonder volging van eenig beginsel. Wat, vroeg spreker, ging de Procureur-Generaal doen voor de vertegenwoordiging in dit Huis? Hij nam als basis 2000 voor Kaapstad en Port Elizabeth en van 1000 voor het platte land, zonder voldoende reden te hebben gegeven, waarom hij deze cijfers als eenheid heeft aangenomen. Doch, zeide spreker, men hield zich zelf niet aan de basis voorgesteld door den Procureur-Generaal. In Kaapstad waren 17,131 kiezers en vroeg spreker, waarom gaf men Kaapstad dan 7 en niet 8 vertegenwoordigers. De Procureur-Generaal noemde dit zijn politiek van moderatie. In King Williams Town en Paarl daarentegen ging men beneden het cijfer 2800 omdat, zooals de Procureur-Generaal zei, dit groeiende kiesafdeelingen waren. Nu vroeg spreker, wat dan omtrent een toenemende constituentie als Caledon, wat omtrent Somerset Oost, wat omtrent Swellendam dat 2695 kiezers heeft en bij de volgende verkiezing ongetwijfeld 3000 zal hebben bereikt. Doch, vroeg spreker, waarom heeft de Procureur-Generaal voor Oost Londen en Wijnberg als basis gesteld het cijfer 1500. Het antwoord van den Procureur-Generaal was geweest, omdat zij half land en half stad waren. In Oost Londen had de stad, de municipaliteit 3514 kiezers uit 4600 kiezers. Dus waarom hier het cijfer 1500 als grondslag werd genomen, kon alleen geweest zijn met het doel om de zeehaven Oost Londen 1 vertegenwoordiger meer te geven. Spreker kon niet begrijpen waarom Oost Londen, een groote zeehavenplaats, anders op andere basis was geplaatst dan Kaapstad en Port Elizabeth. De basis door den Procureur-Generaal vastgesteld, zei spreker, was een alleszins willekeurige basis. De Procureur-Generaal sprak steeds zooveel van sympathie met de boeren, en had gezegd dat hij in een strijd tusschen boeren en steden aan sprekers zijde van het Huis stond. Welnu, zei spreker, thans was het zijn tijd om aan die zijde te komen. Spreker ging voort en vroeg waar de Proc. Gen. zou eindigen als Kaapstad en Port Elizabeth nog meer kiezers kregen, als het aantal in eenige jaren b.v. tot 50,000 zou gestegen zijn.

De PROC.-GEN.: Redistributie.

De heer BURTON: Of billijke vertegenwoordiging? Spreker vroeg of de Proc.-Gen. in dat geval aan sprekers zijde zou staan? Spreker wees er op dat in Kaapstad het aantal kiezers van 1899 tot 1903 vermeerderd was met 7000, in Port Elizabeth met 50 pct. Dit leek verdacht. Bij een stemming hadden te Kaapstad slechts 43 pct. der kiezers gestemd en dit slechts 6 maanden na de laatste registratie, en niettegenstaande er een hevige electiestrijd was gevoerd. Hoe de Proc.-Gen. gekomen was tot 66 pct. als hebbende gestemd te Kaapstad kon spreker niet begrijpen. Zijn berekening kwam tot 20 pct. minder. Spreker ging nu na in distrikt 6 de verschillende straten voor wat betrof het aantal geregistreerde kiezers en het aantal aanwezig. In een straat b.v. waren geregistreerd 54 kiezers, terwijl men daar kon krijgen 14 kiezers. In Hanoverstraat geregistreerd 274, slechts te vinden 60.

De heer AMOS BAILEY riep: Ik accepteer die cijfers.

De heer BURTON vroeg: Waarom wilt gij dan 2 leden meer. Op de basis van den Proc.-Gen. waren er in Kaapstad niet meer dan 10,600 kiezers en had het dus slechts recht op 5 vertegenwoordigers. Spreker vroeg nu waar de andere 2 vertegenwoordigers alsdan vandaan moesten komen. Spr. haalde de "Cape Times" aan om te doen hooren hoe slecht de kiesregisters waren opgemaakt. Het stelsel van registratie in deze Kolonie was niet zoo nauwgezet als b.v. in Nieuw Zeeland, waar na een electie alle namen van hen die niet gestemd hadden werden doorgeslagen. (Hoor, hoor, rechts). Wat zou, vroeg spreker, bij een zoodanig stelsel worden van Kaapstad. In Australië en Nieuw Zeeland had de politie jaarlijks na te gaan of de geregistreerde personen nog aanwezig waren. Hier echter was de registratie in alle opzichten onbetrouwbaar en was het alleszins af te keuren om een registratielijst als grondslag te stellen. In Engeland, vervolgde spreker, werd rekening gehouden met de welvaart, het intellect en zooveel andere zaken bij het vaststellen der vertegenwoordiging. Tot de Proc.-Gen. die geen kiezerslijst van voor 1865 had kunnen vinden, zeide spreker, dat deze zulks zou kunnen vinden in een imperiaal blauwboek van 1852. Spr. las een depêche van Lord Grey over de constitutie in 1853 die voor de vertegenwoordiging niet alleen het getal als grondslag wilde stellen doch tevens wilde rekening houden met andere zaken als welvaart, intellect, etc.

Voortgaande zei spreker, dat de zaak in 1898 door een commissie behandeld was. Die commissie had nauwkeurig de geheele zaak onderzocht, en de commissie had niet de basis van den tegenwoordigen Procureur-Generaal aangenomen. Het schema voor het Huis was een wilde kat schema. In 1898 was de redistributie bill opgesteld volgens het rapport van die commissie. Voortgaande las hij een uittreksel voor uit de toespraak van den heer Sampson over de redistributie bill van 1898. Toen had hij het getal niet als basis willen aannemen, en was hij tevens tegen de plump stem geweest. Ook had de Premier onlangs te Port Elizabeth gezegd dat hij het beginsel neergelegd in de constitutie ordonnantie van 1854 zou aannemen. Het blauwboek openslaande, zei de heer B. dat Kaapstad in 1854 2200 kiezers had en 4 leden, Paarl 223 kiezers en 2 leden, Worcester 432 kiezers en 2 leden, Beaufort West 357 kiezers en 2 leden enz. Vervolgende wees spreker er op dat het aantal kiezers van het platte land niet zoo snel was toegenomen als dat van de groote steden. Londen toch was slechter vertegenwoordigd dan Kaapstad. Ook de groote steden van Australië waren veel slechter vertegenwoordigd dan het platte land. Wat zou men in het Engelsche parlement er van denken, als een meerderheid zou te voorschijn komen met een maatregel om aan Londen en een paar andere groote steden additioneele leden te geven om daarna redistributie te bespreken. De bill voor 't Huis was slecht zoowel in hetgeen ze wel als niet bevatte. Als men meer leden wilde geven aan te min vertegenwoordigde kiesafdeelingen, dan moest men ook leden wegnemen van te veel vertegenwoordigde afdeelingen. Grahamstad was een stedelijke afdeeling uitsluitelijk en had nog geen 2000 kiezers. Feitelijk dus moest die stad geen een vertegenwoordiger hebben, terwijl ze door twee werd vertegenwoordigd en de eer had den Premier naar het parlement af te vaardigen. Als men de zaken goed beschouwde dan was de Kolonie werkelijk te goed vertegenwoordigd. In Australië en Nieuw Zeeland vertegenwoordigde elke afgevaardigde een grooter percentage van kiezers dan in de Kaapkolonie. In de Kaapkolonie had men ook rekening te houden met de gekleurde bevolking. 85 Leden voor het lagerhuis was waarschijnlijk veel juister dan 107 leden. Met het oog op federatie moest men het aantal afgevaardigden niet te groot maken. Als Zuid-Afrika gefedereerd werd, zou er een huis van afgevaardigden ontstaan met ongeveer 500 leden. Toen de Australische koloniën federeerden werd het getal afgevaardigden voor elke kolonie verminderd; en spreker wees op de onlusten die deze vermindering ten gevolge hadden gehad. Op 't oogenblik bestonden er politieke commercieele, huishoudelijke en zelfs moreele redenen waarom een redistributie maatregel niet behoorde behandeld te worden. De regeering had toch een werkende meerderheid. Kon het zijn dat zij toch nog bevreesd was? En dan was de geheele redistributie slechts eenige jaren geleden afgehandeld. De Procureur-Generaal had de additioneele vertegenwoordigings wet van 1898 een compromis genoemd. Wel wat was waar; elke redistributie wet behoorde een compromis te zijn. Aan den een en zoowel als aan den anderen kant had men op zekere punten toegegeven. Er was ook geen precedent voor in Engeland, dat een kwestie van hervorming zoo spoedig weer zou worden ter hand genomen. Ten minste behoorde er een geheele levenstijd te verloopen alvorens men hervorming over eenige kwestie ter hand nam. Dus ook in deze had de regeering een geheel nieuwen weg gevolgd.

Het doel der bill, vervolgde spreker, trof sprekers zijde als een lage aanval op de landelijke bevolking. Dit land, zeide spreker, is een land van protectie, en hoopte hij, dat die protectie zou blijven. Den vorigen dag had men een rede gehoord van den Commissaris, waarin deze op die protectie nadruk had gelegd. Spreker refereerde naar het betoog van den Proc. Gen., dat deze bill de landelijke bevolking niet zou schaden, en toonde aan, dat dat betoog, waarbij was aangehaald, dat er slechts 16 leden aan de progressieve zijde voor vrijhandel waren, een valsch betoog was. Spreker refereerde naar het jongst aangenomen tolverbond, om te doen zien, hoe onder dat verbond de protectie was verminderd. De wagenmakers, de molenaars, de kaarsenfabrikanten, de mineraalwater fabrikanten, protesteerden, doch te vergeefs. En niettegenstaande protectie werd weggenomen, stemden toch de vertegenwoordigers dier betrokken distrikten voor de tolunie, dus voor de wegneming der protectie. De argumenten van den Proc. gen. verder nagaande, wees spreker er op dat de afgevaardigde van Namaqualand (de heer Oats) en Kol. Harris voor vrijhandel zouden stemmen, niettegenstaande dit land een land van protectie was. Wat betrof de bill, wees spreker er op, dat men in 1898 een dergelijke bill had gehad, en nu een, terwijl er nog een redistributie bill in uitzicht werd gesteld. Waarom, vroeg spreker, had men die laatste bill niet dadelijk voorgesteld? Omdat, zei spr., de proc. gen. het land vreesde. Daarom moest de macht van het land stukje bij stukje weggenomen worden. Van de 9 additioneele leden, die de bill voorstelde, kreeg het platte land er twee. Spreker ging verder en wees op federatie en de toekomst. Als men de macht der steden vergrootte, zou men de handelsbetrekkingen met de andere staten in gevaar brengen, door vermindering der protectie. Spreker vroeg wanneer alle andere belangrijke wetten die beloofd waren, omtrent compensatie etc. zouden worden uitgevoerd; wanneer de finantiën des lands door wetgeving zouden worden geregeld. Dit alles was van meer gewicht dan de bill thans voor het Huis, doch al die wetten moesten worden teruggezet voor deze bill. Sprekers partij was bereid de andere te helpen, indien zij van haar meerderheid een verstandig gebruik maakte. De wijze van werken, die thans was aangenomen, was er een die wantrouwen wekte, daar de tegenpartij er niet in zou slagen de Afrikaansche bevolking een rad voor de oogen te draaien. Spreker refereerde naar een rede van Parnell in 1884 met betrekking tot het Iersche volk, waarin gezegd werd: "Als wij ons zelf niet mogen regeeren, zullen wij zorgen dat gij geregeerd wordt zooals wij wenschen." Zoo, zeide spreker, zou de toestand hier worden ten opzichte van de Afrikaander bevolking. Spreker geloofde dat ook onder de tegenpartij personen waren die de bill ongaarne zagen, die haar wantrouwden. Doch het was de plots die hun parten speelde. Spreker geloofde niet dat er in het Britsche rijk één politieke partij te vinden was, die zooals hier, gebonden was aan een plots.

Omtrent de plots werd gezegd, dat de leden vrij waren te spreken zooals zij wilden in de caucus, doch in het parlement moesten de afgevaardigden zwijgen. Spreker hoopte dat de leden zich zouden beschouwen als vertegenwoordigers van het volk en niet als gedelegeerden. Spreker dankte God, dat de leden zijner partij niet aan een plots waren gehouden. Aan zijn partij stemde men zooals men in de belangen des lands het beste achtte. (Gelach rechts). Spreker vroeg of men het wilde ontkennen, dat de leden der tegenpartij gebonden waren aan hun plots, en wees op de houding van den heer Oats bij behandeling der Tolunie, toen deze gezegd had, dat hij tegen de Unie zou willen stemmen, doch gebonden was door zijn plots. Spreker vervolgde en zeide, dat de Afrikaander partij een beroep deed op de independenten aan de andere zijde, om de bill te considereeren volgens hare merieten. Daarna zouden zij met hem instemmen dat het een schandelijke bill was, ten opzichte waarvan hij en zijn partij hun best zouden doen, dat deze bill nooit zou worden gepasseerd.

Onder applaus zijner partij hernam spreker na voor meer dan twee uur en een kwartier te hebben gesproken zijn plaats.

De heer OATS begon door te zeggen dat hij tegen het beginsel van een preferentieel tarief was geweest en nog steeds was, maar dat hij een tolconventie met een preferentieel tarief verkoos boven geen tolconventie. Spreker achtte het zijn plicht voor de bill te stemmen, daar hij een opdracht van het volk had om voor redistributie te stemmen. Het kon nooit gaan, als een minderheid der bevolking een meerderheid in 't parlement had. Spreker wees er op hoe men in de vorige redistributie wet 400 kiezers van Clanwilliam had weggenomen en gevoegd bij die van Namaqualand, ten einde in Namaqualand een kiesafdeeling voor de Zuid Afrikaansche Partij te winnen. Spreker erkende dat de kiezerslijst in Kaapstad en Port Elizabeth minder zuiver was dan op andere plaatsen. Hij wilde recht doen, want als men recht deed, dan konden de gevolgen niet kwaad zijn. Indien mogelijk zag hij gaarne dat het getal leden niet te veel vermeerderd zou worden. Een kiezer had een stem en elke stem moest even veel waarde hebben.

De heer WIJNNE wilde er op wijzen dat deze kolonie niet kon vergeleken worden met Ierland. Deze kolonie had eigen bestuur. Ierland was een kroonkolonie (Luid gelach links). Verder meende spreker dat de heer Burton gesproken had op een zoodanige wijze van den eersten minister, als spreker eenig lid van de tegenpartij niet verondersteld had in staat te zijn te doen. Wat betrof de schorsing der constitutie had spreker gedacht, dat het doode paard begraven was. In deze sessie echter, zei spreker, scheen het alsof het doode paard weer werd opgegraven.

Conciliatie scheen hem zoo ver af als ooit. Na de verschrikkelijke toespraak van den heer Burton bestond er voor spreker geen alternatief dan te stemmen voor de bill.

De heer WEEBER sprak in 't Engelsch, opdat iedereen aan den overkant hem zou kunnen verstaan. Hij vreesde echter dat zijn pogingen niet bestand zouden zijn tegen de plots. In Kaapstad was men in de onmiddellijke nabijheid van de stembus. In het binnenland woonde men soms 40 mijl van de naaste stembus. Hij nam derhalve aan, dat bijna alle kiezers in Kaapstad hadden gestemd. Men kon ook, zei hij, den boer met zijn plaats van 40,000 morgen grond en duizenden stuks vee niet gelijk stellen met 'n stedeling. Hij kwam weliswaar van de wildernis of woestijn, maar toch was het hem duidelijk wat de bill beteekende. De bedoeling was niets anders dan de "Dutch" te boycotten. De heer Chamberlain had gezegd, dat de Hollandschen en Engelschen in Zuid Afrika konden samenwerken zooals de Engelschen en Schotten in Schotland, en wie dit onmogelijk maakte was een verrader van zijn land. Hij zei, dat wie voor deze bill stemde, ook niets anders was dan een verrader van zijn land. Men weet, dat de Afrikaanders een volk waren, dat lang lijdt en daarom maakte de progressieve partij een schandelijk misbruik van hun tijdelijke meerderheid. De additioneele leden zouden slechts een extra uitgave beteekenen. Die uitgave, zeide spreker, kon de proc. genl. wel toestaan. Doch als het gold het stichten van een fiscale afdeeling te Laingsburg, iets waaraan noodzakelijke behoefte bestond en waarin onmiddellijke voorziening dringend noodig was, dan kon de proc. genl. de veel geringere uitgave daarvoor niet toestaan.

De Procureur-Generaal was gewillig extra uitgaven aan te gaan als zijn partij zich maar een meerderheid kon verzekeren. Men had zoozeer geroepen om Britsche suprematie. Wel, Sir Gordon Sprigg had gestaan voor Britsche suprematie en thans had de tegenpartij hem uit het Huis gesmeten. Dat beteekende toch niet Britsche suprematie. De wet was enkel berekend om de gemoederen van de Afrikaanders vurig te maken. Spreker hoopte dat de gouverneur, indien de bill door het Huis ging, zijn goedkeuring er niet aan zou hechten. Vervolgende zei spreker, dat het volk geen redistributie verlangde. Zes jaar geleden had men in dit Huis een redistributie bill gepasseerd zonder verdeeling — d. w. z. ten genoege van beide partijen. De tegenpartij had gezegd dat de Z. A. Partij verleden sessie een meerderheid had, doch spreker wilde vragen of zij haar meerderheid had gebruikt om de minderheid voor eeuwig te ontzenuwen. Hij was naar het Huis gekomen om te stemmen voor maatregelen in het belang van het geheele land. De wet voor het Huis zou tweedracht veroorzaken tot in verre nageslachten. Zoo groote ophef was gemaakt over de speech van den heer Stead, doch de woorden van den heer Stead zouden lang vergeten zijn wanneer de gevolgen van de bill nog zouden overblijven. De tegenpartij had volgens Lord Milner zonder overtuiging over de Chineezen gesproken, en hij wilde niet zeggen te gelooven dat zij dachten dat Lord Milner niet de waarheid had gesproken. De bill was niets anders dan de galg waaraan de Afrikaanders moesten worden gehangen. Men riep "neen" aan den anderen kant, zei spreker, doch hij kon thans niet verwachten dat hij hen zou kunnen overreden. Later, zei hij, als het te laat was, zouden zij hun dwaling inzien. Ook diende men niet te vergeten dat: "Gods molens malen langzaam maar Gods molens malen fijn."

Kol. HARRIS zeide dat hij steeds gehoopt had op verzoening doch na de laatste speeches wanhoopte spreker.

De heer WEEBER de bill ophoudend riep: Zie hier de reden.

Kolonel HARRIS vervolgde en zeide dat nooit een lid aan sprekers partij ooit getracht had een lid der andere partij pijnlijk te treffen. Uit de reden van den heer Weeber scheen het als of sprekers partij er naar streefde de stem weg te nemen van de landelijke bevolking. Spreker wees zulks verre af. Komende tot de bill, zeide spreker dat zijn partij ruim 84,000, de andere partij 51,000 kiezers vertegenwoordigde. Aan sprekers partij vertegenwoordigde elk lid 1,500 kiezers, aan de andere zijde 1,100 kiezers. Onder de nieuwe bill zou sprekers partij uit 60 leden bestaan voor 84,083 kiezers, de tegenpartij uit 47 leden voor 51,019 leden. In aanmerking nemende de kiesafdeelingen Prieska, Aliwal, Wodehouse en Namaqualand, zouden in normale omstandigheden de tegenpartij een meerderheid hebben gehad van 7 leden en zou deze 57,900 kiezers vertegenwoordigen, terwijl sprekers partij alsdan met haar minderheid 77,000 kiezers zou vertegenwoordigd hebben. Spreker vond daarom een additioneele bill alleszins billijk. Bovendien zouden de steden hoegenaamd geen overmacht krijgen. Men zou b.v. meenen de spreker niet willen aannemen dat Kimberley zou stemmen met de steden. Wat betrof de registratie geloofde spreker, dat waar men te Kimberley 6,400 geregistreerde kiezers had, men bij zorgvuldige registratie te Kaapstad minstens 20,0.0 stemgerechtigde kiezers zou hebben in plaats van 10,000.

De heer BURTON: De "Cape Times" geeft dat cijfer.

De heer MALAN: Wacht tot de census is genomen.

Kolonel HARRIS vervolgde en zeide dat zijn partij even goed rekening had te houden met haar kiezers als de tegenpartij. Spreker zou zeker voor deze wet stemmen, om aan de bevolking te geven die vertegenwoordiging, waarop zij recht had.

De heer OOSTHUIZEN refereerde naar hetgeen door den heer Oats was gezegd omtrent: "elke stem gelijke waarde." Spreker zeide dat een boer, indertijd toen er sprake was van de bill, in een ingezonden stuk in een courant had uiteengezet wat het verschil was tusschen de stem van een boer, die zijn belangen en bezittingen in dit land had en de stem van een stedeling. In de stad had men geen belang bij het land. Te Kaapstad waren toch van de 17,000 kiezers slechts 7000 ter stembus gekomen. En nu wilde de regeering zulke menschen extra vertegenwoordiging geven. De bevolking van het platte land, die zooals de Commissaris had gezegd de ruggegraat des lands was, die ter stembus kwam en toonde dat zij bij het land belang had, met hen, zei spreker, werd geen rekening gehouden.

Voortgaande refereerde spreker naar de cijfers van Kol. Harris, en zei dat men onmogelijk de stedelijke kiezers kon samenrekenen met de landelijke. Hij kon het Huis verzekeren dat de bill zeer nadeelige gevolgen zou hebben. 43891 Kiezers hadden voor de Z. A. P. gestemd en 50,504 voor de progressieven. Hoe kon men dan zeggen dat de Z. A. Partij de minderheid vertegenwoordigde. De 51 progressieve leden vertegenwoordigden dus 50,504 kiezers, terwijl de 44 leden van de Zuid-Afrikaansche Partij 43,891 kiezers vertegenwoordigden, of met andere woorden een prog. lid vertegenwoordigde 909 kiezers, en een Z. A. P. lid 998 kiezers. Daar hij nog heel wat over de bill wilde spreken, stelde hij de verdaging van het debat voor dat aangenomen werd.

Maandag wordt het debat voortgezet.

De KOL. SECRETARIS deelde het Huis mede, dat in verband met 't uitbreken der builenpest in Johannesburg maatregelen voor inspectie te Springfontein waren genomen. Ook zou gebruik worden gemaakt van een cordon van politie rondom Mafeking. Verder deelde de Kol. Secretaris mede, dat in een telegram van heden werd aangekondigd dat een aantal ongewenschten, die in Transvaal verbleven zouden worden uitgezet. Aan de Transvaalsche regeering was medegedeeld dat men deze menschen in deze Kolonie als ongewenscht beschouwde. Verder was gevraagd dat alle naturellen of Aziaten zouden worden ingeënt of in quarantaine worden gehouden, voordat hun toestemming zou worden gegeven uit het land te vertrekken. In antwoord op de vraag van Sir Henry Juta, omtrent het aannemen van Italiaansche arbeiders, had spreker bericht ontvangen, dat zij gekomen waren van Carolina en niet van den Rand, en dat zij werkzaam waren voor de subcontracters aan die lijn. Spreker gaf verder een overzicht van de laatste gevallen van builenpest in verschillende plaatsen in deze Kolonie geconstateerd. O.m. was het laatste geval van plaag te Port Elizabeth, geconstateerd op 1 Maart, 1904, te Uitenhage op 10 Maart, terwijl een verdacht geval was voorgekomen op 22 Maart, te Oost Londen was het laatste geval geconstateerd op 11 Jan., 1904, te King Williamstown op 16 November, 1903, te Queenstown op 5 Augustus 1903, te Knysna op 10 October 1903, te Lady Grey Bridge op 29 November 1903.

Het totaal aantal gevallen in de Kaapkolonie voorgekomen was 1175. Te Springfontein was een geval geconstateerd op 19 Maart, bij een man die een Indiër aldaar per trein aangekomen had geholpen. De aangetaste was sedert overleden, zooals thans definitief was geconstateerd aan plaag, en alle voorzorgsmaatregelen waren genomen. Ook was het spoorweg departement geïnstrueerd, om de namen van alle passagiers komende van Transvaal op te nemen en telegrafisch op te geven aan den Civielen Commissaris in elk distrikt, waarheen die passagiers zich begaven, zoodat maatregelen in de verschillende distrikten zouden kunnen worden genomen.

Na deze mededeelingen werd het Huis verdaagd tot Maandag.

KON NAUWELIJKS LOOPEN. — De heer G. S. Purton, een inwoner van Kyneton, Victoria, Australië, zegt: "Eenigen tijd geleden werd ik overvallen door hevige pijnen en stijfheid in mijn beenen, die mij zoover brachten dat ik ter nauwernood kon loopen. Ik kreeg toen den raad om een bottel van Chamberlain's Pijn Balsem bij onzen plaatselijken apotheker te gaan halen, den heer Stredwick. Sedert heb ik het eens per dag gebruikt en verkreeg daardoor een wonderlijke verlichting. Ik ben werkelijk dankbaar voor het goede dat het mij gedaan heeft en zal zeer gaarne Chamberlain's Pijn Balsem aanbevelen aan allen die aan een dergelijken kwaal lijden. Overal te krijgen. —(Adv.)

HUWELIJKSBERICHT.

GETROUWD in de N. G. Kerk Adderley-straat, Kaapstad door Ds. Z. J. de Beer, op den 23sten Maart j.l. ANDREAS MELLET MOLL met HILDA G. DU TOIT, beide van de Paarl.

HOOFD ONDERWIJZER BENOODIGD VOOR DE 2de klas PUBLIEKE SCHOOL VENTERSTAD.

BENOODIGD: Een Hoofd-onderwijzer voor deze school met grondige kennis van beide Engelsch en Hollandsch

Salaris £150 per jaar en £30 huis huur met belofte van dadelijke verhooging.

Werkzaamheden te beginnen zoo spoedig mogelijk.

Men doe aanzoek met getuigschriften enz., tot op den 30sten April, bij

C. H STULTING, V.D.M
Scr. Sch. Com
Venterstad.

BENOODIGD het volgende Kwartaal:—

(a.) GECERTIFICEERD ONDERWIJZER voor de "Armen School" aan de *Cape Colleries*, bij den Spoorweg, tegen £70 p.a., en vrij logies.

(b.) 2 ONDERWIJZERESSEN voor kleine privat Scholen. Kennis van *Musiek* vereischt. £50 p.a. en vrij logies.

Onverwijld aanzoek te doen bij
A. J. PEPLER, V.D.M.,
Molteno.

STELLENBOSCH.

Publieke Verkooping
VAN
ZEER WAARDEVOL
Land Eigendomen
Bezigheids Stands.

Hoek van Rijneveld en Crozier Straten en College Plein.

DE ondergeteekende, begunstigd door instructies van den heer AREND LOURENS, die na zoo talrijke aanvragen te hebben gehad om uit de hand te verkoopen, nu besloten heeft zich te ontdoen, per publieke veiling, van het navolgende, zal verkoopen op

Woensdag, 30 Maart, a.s.
Om 11 uur v.m., op de plek:

1. Zeker Erf, naast het Eigendom van Mevr. J. W. C. van Backstroom, gelegen in Crozier straat. Dit Erf heeft een straat-front van 45 voet, uitziende op Crozier-straat en is ongeveer 54 voet diep. Er staat een klein huisje op dezen grond.

2. Een zeer stevig gebouwd Woonhuis, bevattend Eetkamer, 2 Slaapkamers, Gang, Keuken en Dispens, Dienstboden kamer en een gemakkelijke yard met een mooi Wijnstok-prieel. Aan dit woonhuis is gehecht, en tegelijker tijd wordt verkocht, de winkel op den hoek van Rijneveld en Crozier Straten, waarin een zeer succesvolle bezigheid is gedreven voor meer dan 24 jaren, alsook een huisje, bevattend drie kamers en een keuken, met stal, karhuis, dienstboden kamer en de gewone buitenhuizen.

Een groot, onbebouwd Erf, uitziende op Ryneveldstraat en naast het eigendom van Mevr. M. BEYERS. Dit Erf is groot ongeveer 84 x 114 voet, en staat als Bouwperceel van Bezigheidsstand bij geen enkel ander in Stellenbosch achter.

Deze Eigendommen zijn te welbekend, om aan aanbeveling behoefte te hebben. De ligging is onovertroffen zoowel voor bezigheidsplek als het bouwen van een Woonhuis. Daar ze zoo nabij het Victoria College, Gymnasium en Dames Semenaries zijn, als ook nabij de Speelgronden, zijn ze onder de meest gezochte plekken van de Stad.

Dit is een prachtige gelegenheid voor speculateurs en anderen die uitzien naar een gezonde geldbelegging.

Noteer goed de plaats, den datum en het uur: Ryneveldstraat, Woensdag, 20 Maart, 1904, om 11 uur v.m.

PAUL D. CLUVER,
Afslager.

Publieke Verkooping
—TE—
VAN DER WATS KRAAL.
Distrikt Swellendam,
—OP—
VRIJDAG, 15 APRIL, 1904,
beginnende om 10 uur precies.

De ondergeteekende, behoorlijk gelast door den heer P. CROUSE, zal per publieke veiling verkoopen:

I.

150 Eerste klas Merino Schapen, goed voor den slachter, 120 eerste klas Bokken, 10 eerste klas Slacht Ossen, 7 Melkkoeien, 2 Merino Rammen, 1 prachtige Perzische Ram, 10 Varkens, 12 Ganzen, enz.

II.

140 Zakken Haver, 40 zakken Garst.

III.

1 Vier Halfaam Brandewijns Ketel, 1 Koelvat met Slang, Zeeppotten, Halfleggers, Kuipen, Stampblokken, Houten Trechters, Slag IJzers, 1 Trekzaag, 2 Groote Bijlen, 1 Voorhamer, 2 Handhamers, 1 Enkel Voor Ploeg, met scharen, 1 Schoffel Ploeg, 3 Emmers, 1 Lek Balie, Sikkels, Gaffels, Koevoeten, Pikken, Touwen, enz., 2 paar Achtertuigen, 3 paar Voortuigen met Zwingels, 1 Mielie Machine, 1 Mielie Molen.

Personen die wenschen Vee, enz., naar de Vendutie te brengen, kunnen zulks doen, doch worden verzocht den afslager kennis te geven.

Ruim Crediet.
Vergeet den dag niet.
VRIJDAG, 15 APRIL, 1904.

Jno. V. D. MERWE,
Afslager.

Dr. SMARTT meende, dat niemand van deze zaak een partij kwestie wilde maken. Juist daarom dacht hij dat er niemand beter was om dit comité aan te stellen dan de Speaker. Het comité moest geheel onpartijdig zijn. Hij was jammer dat de heer Molteno de regeering in alle zaken wilde tegen staan.

De heer BURTON zeide, dat de eerste wanklank in deze zaak gekomen was van de zijde van Dr. Smartt, in zijn aanmerking tegenover den heer Molteno. De suggestie van dezen laatsten bedoelde hoegenaamd geen oppositie. Deze had de benoeming der comité leden op de gewone wijze gewenscht, om de verantwoordelijkheid te laten bij het Gouvernement. De progressieve partij had bij de laatste elektie den werklieden in deze zooveel beloofd, dat het spreker verwonderde, dat een voorstel in dezen niet was gekomen van de regeeringstafel.

De heer N. F. DE WAAL zei, dat zijn partij in geenen deele de motie van Dr. Vanes zou tegen staan. Hij dacht dat Dr Vanes zelf de leden van het comité behoorde aan te stellen, want Dr. Vanes kende de leden die het grootste belang stelden in deze zaak. Hij vertrouwde dus dat de gewone handelwijze zou worden gevolgd, en dat het niet aan den Speaker zou worden gelaten om de leden van het comité te benoemen.

De heer VOSLOO verzekerde, dat zijn zijde hoegenaamd geen tegenwerking beoogde. Spreker had veel met spoorweg employés over deze zaak gesproken en veel werd geklaagd over tekortkoming in wetten betreffende de zaak thans voor het Huis. Er was thans niet alleen sprake van ongeval, doch ook van compensatie bij verlies van gezondheid in regeerings dienst. Spreker kende zulke gevallen, waar menschen thans genadebrood moesten eten. Wat betrof de opvatting door den Commissaris, geloofde spreker, dat het onverschillig was of het comité zou worden aangesteld door den voorsteller dan wel door den Speaker, zoolang er maar een comité kwam en wetsvoorziening in dezen zou worden gemaakt.

Dr. SMARTT trok dat deel van zijn amendement terug, dat handelde over de aanstelling door den Speaker.

De motie werd aangenomen samen met het voorstel om de zaak naar een select comité te verwijsen.

VOORKEUR AAN DELAGOA BAAI

De heer MALAN stelde voor:—Dit Huis is van gevoelen, dat de voorkeur gegeven aan Delagoa Baai tegenover de havens van de Kaapkolonie en Natal, wat betreft spoorweg-tarieven en invoerrechten onder artikel XXII van de Tol Unie Conventie van 1903 te gunstig is voor een vreemde haven en nadeelig voor de ware belangen van deze Kolonie en Natal en verzoekt het gouvernement de andere gouvernementen behoorende aan de Tol Unie te naderen, ten einde gezegde voorkeur vernietigd te krijgen.

Dr. VILJOEN secondeerde.

De heer MALAN begreep, dat de regeering hem een gelegenheid zou geven om door de papieren te gaan, zoo spoedig de onderhandelingen tot zeker punt waren gekomen. In verband hiermede stelde spreker de verdaging voor van het debat tot 13 April.

Aangenomen.

MAFEKING INKOMSTEN EN BETALINGEN.

De heer DE KOCK vroeg om eene opgave aantoonende:

(1) Het bedrag inkomsten door het gouvernement ontvangen van het distrikt Mafeking van 1 Januari 1896 tot 31 December 1903.

(2) De werkelijke som betaald door Kolonie voor de administratie van het distrikt Mafeking van 1 Januari 1896 tot 31 December 1903.

(3) Het bedrag besteed door het gouvernement op winstgevende werken in het distrikt van Mafeking van 1 Januari 1896 tot 31 December 1903.

(4) Het totale bedrag uitgegeven op publieke gebouwen binnen genoemd distrikt elk jaar, sedert de annexatie van Bechuanaland aan de Kaap Kolonie.

Hij zei dat er groot ongenoegen bestond in Bechuanaland, omdat de regeering Bechuanaland zoo stiefmoederlijk behandelde. Men wil daar gaarne een deel van de Transvaal worden en meende dat al het gebied benoorden de Oranjerivier en Vaalrivier natuurlijk aan de Transvaal en niet aan de Kaapkolonie behoorde.

De heer MOLTENO wees erop dat de kwestie thans ter tafel hem herinnerde aan den tijd van de schorsing der constitutie. Nu was door vorigen spreker gezegd, dat als de regeering thans niet oppaste zou deze kolonie Bechuanaland verliezen. Spreker was het in een opzicht met den vorigen spreker eens dat de zeehavens te veel macht hadden tegenover de binnenlandsche districten. Spreker wees erop dat men ten tijde van het bezoek van den heer Chamberlain aan Mafeking eerebogen had opgericht om hem te bewegen Bechuanaland in te lijven bij Transvaal. Spreker critiseerde het een dwaas idee van den vorigen spreker om bij dit Huis te komen met een voorstel om een grensprovincie als Bechuanaland over te geven aan Transvaal.

De THESAURIER-GENERAAL had de papieren gereed en legde ze ter tafel Hij betreurde de houding van den heer Molteno.

RAPPORTEN.

De heer DE KOCK vroeg om een kopij van eenig rapport gemaakt door den Eersten Minister en den Procureur-Generaal van deze Kolonie bij gelegenheid van hun bezoek aan Mafeking in 1903 om den Hoog-Ed. den heer Joseph Chamberlain te verwelkomen.

De EERSTE MINISTER zei dat er geen rapport was.

ONGEWENSCHTE IMMIGRANTEN.

De heer DUGMORE vroeg om eene opgave aantoonende:—

(1) Het getal personen thans op verlichtings-werken;

(2) Den prijs die betaald wordt;

(3) De nationaliteit van zoodanige personen;

(4) Of het werk gedaan het loon betaald waard is: en

(5) Welke stappen worden genomen om een verdere instrooming van zoodanige ongewenschte immigranten te verhinderen.

De Voorsteller lichtte zijn motie kortelijks toe, en zei dat hij meende dat de wet ter uithouding van ongewenschte immigranten niet voldoende was geadministreerd. Hij had gehoord dat er dagelijks bij de verlichtingswerken te Klapmuts massas naar den tronk moesten gaan.

De heer BURTON zeide, dat de motie hem trof. Men wist dat er velen waren die op het oogenblik in deze Kolonie in een toestand waren, dat ze niet konden werken. In het stadhuis te Kaapstad was onlangs bij een vergadering in verband met die verlichtingswerken veel geestdrift getoond, vooral door leden der regeering. Ongetwijfeld waren er op het oogenblik veel ongewenschten van verschillende nationaliteit in deze Kolonie. Spreker geloofde echter dat de verlichtingswerken te Retreat niet beantwoorden aan het doel dat de regeering er mede beoogd had. Men betaalde daar zoo goed, dat alle dienstboden van de boeren wegliepen om op die verlichtingswerken te gaan werken.

Dr. BECK wilde op een punt wijsen—nl. waaraan menschen op de in aanbouw zijnde spoorlijnen werk verschaft werd. Hij wees er op dat de kosten van aanbouw in zulke gevallen soms te veel werden. Men behoorde in zulke gevallen twee rekeningen te houden. Hij vreesde, dat het district er later voor zou moeten boeten door hooge vrachtprijzen te betalen. Hij wilde niet dat hulp geweigerd zou worden aan diegenen die het werkelijk noodig hadden.

De heer THERON zeide, dat men dikwijls zag, dat wanneer de regeering verlichtingswerken opende, personen verlichting kregen, die op een andere plaats dienden geholpen te worden. Spreker refereerde als voorbeeld naar den spoorweg De Aar-Prieska. Men wilde 150 menschen van Carnarvon op die lijn aan werk helpen, doch kon geen 100 menschen daarvoor krijgen. Zij wilden de verlichtingswerken in hun eigen distrikt. Spreker betreurde het dat in de motie niet een gespecificeerde opgave gevraagd werd voor de verschillende plaatsen waar de menschen aan verlichtingswerken hadden gewerkt, alsook het tarief van betaling. Wat betrof de nationaliteit, kon spreker zeggen, dat in binnenlanden eigen menschen, kolonialen, werden gebruikt. Spreker kon niet verstaan, wat bedoeld werd met de woorden: "instrooming van ongewenschten" in deze motie. Als de wet op ongewenschte immigranten zoo slecht geadministreerd werd, dat ongewenschten moesten geholpen worden door de werkverschaffing, noemde spreker zulks een schande. Een andere zaak was dat de kosten voor werkverschaffing aan een spoorweg steeds werden gebracht ten lasten van zulk een spoorweg. Dat was zeer verkeerd. Daarom was spreker voor een speciaal werkeloosen fonds. Spreker was overigens blijde, dat de motie ter tafel was gekomen.

De heer FROST maakte duidelijk, dat de lieden die verlichting genoten, meestal van de Transvaal kwamen en niet van overzee. Zij ontvingen zoo wat 4s. per dag en waren bezig op de lijn tot bij Klapmuts dubbele spoor te leggen. Te Carnarvon had men ook verlichtingswerken opgericht. Al die lieden verdienden minder dan gewoonlijk betaald werd. De onkosten moesten worden gerekend bij de bouwkosten van de lijn.

De heer CURREY verzocht den voorsteller punten 3 en 5 in zijn voorstel, betreffende nationaliteit, en het nemen van stappen om instrooming van ongewenschte immigranten te voorkomen, terug te trekken. Spreker geloofde dat de meesten, die aan relief werken waren verbonden, kolonialen waren.

SIR PIETER FAURE: Hoofdzakelijk Engelschen.

De heer CURREY vervolgde en zeide dat als men de motie ongewijzigd aannam, den indruk werd gewekt, alsof al wat aan relief werken verbonden was, ongewenscht was. Spreker was niet voor een liefdadigheidsfonds, zooals de heer Theron wenschte, daar alsdan de laatste penny van een zoodanig fonds elk jaar zou worden besteed.

De heer CILLIE, in 't Hollandsch sprekend, wees er op, dat het goed zou zijn om in deel (5) het woord "zoodanige" uit te laten. Men kon niet menschen in het land laten inkomen en ze later onder zekere bepalingen stellen. Men behoorde te zorgen dat de immigratie wet goed geadministreerd werd.

De heer MALAN secondeerde.

De heer MOLTENO zeide, dat men omtrent verlichtings werken weinig in het publiek en veel in privaat hoorde. Spreker hoopte dat de Minister, alvorens de opgave ter tafel te leggen, bijsonderheden omtrent die werken zou mededeelen. Spreker lichtte toe, dat lang niet alle personen, die relief ontvangen, ongewenscht zijn. Spr. was er echter zeker van dat de relief werken in deze Kolonie de menschen van buiten trokken. Dit was het geval vooral te Kimberley, waar velen waren, die in Rhodesia geen werk konden vinden. Spreker vreesde, dat als de Chineezen zouden zijn ingevoerd, er veel blanke personen van Transvaal in deze Kolonie werk zouden zoeken bij de verlichtings werken. Spr. hoopte officieele bijzonderheden van den Minister omtrent de relief werken in deze Kolonie alsnog te zullen hooren.

De COMMISSARIS was het geheel eens met dr. Beck aangaande het bouwen van spoorlijnen bij wijze van verlichtings werken. Men moest de kapitale uitgaven van een lijn niet hooger maken dan absoluut noodig was. Spreker had niet anders kunnen doen dan het loon op de verlichtings-werken met 1s te verminderen (van 4s. 6d tot 3s. 6d). Hij wist niet of er meer dan 27 van die personen waren die niet Britsche onderdanen waren. Hij was blijde dat het Huis van oordeel was dat men niet te veel voor de spoorlijnen moest betalen.

De heer MICHAU had in het rapport van den Agent Generaal gezien dat 350 handwerkslui en 250 klerken waren ingevoerd voor de Kaapsche spoorwegen. Spreker begreep niet, hoe, als er verlichtings-werken noodig waren, het noodig was menschen van buiten in te voeren. Spreker wilde weten of die menschen de plaats van anderen hadden ingenomen of toegevoegd waren aan de staf.

Dr. SMARTT antwoordde dat sedert October geen van zoodanige menschen nog waren ingevoerd. Voor hetgeen voor dien tijd was gebeurd was spreker niet verantwoordelijk. Op het oogenblik bestond er geen voornemen alsnog ambachtslui of klerken van overzee hier in te voeren.

De heer OLIVER zei dat er elke week vele blanken van het noorden te Kimberley aankwamen, velen te voet. Men zond die menschen van Rhodesia naar Kimberley, en de regeering wilde die menschen niet naar de kuststeden brengen, zelfs ingeval waar die menschen bij de kuststeden werk konden krijgen. Sommigen van die lieden waren mijnwerkers en zochten werk.

De heer AMOS BAILEY sprak naar aanleiding der woorden: "nationaliteit" en "ongewenschte immigratie." Met cijfers, vroeger ter tafel gelegd, haalde spreker aan dat er 11,304 uitlanders in de laatste 8 maanden waren ingekomen, of 1,430 per maand.

Sir PIETER FAURE: Zij waren geen ongewenschten.

De heer AMOS BAILEY antwoordde dat men op het oogenblik geen vreemdelingen, paupers en dergelijken in dit land wenschte; zoolang zulke menschen, onverschillig of zij jood of christen waren, kwamen ten laste der gemeenschap, moesten ze worden geweerd. Daarentegen waren aan Chineezen, die de paaiboelie der menschen waren, in 8 maanden tijds slechts 4 immigranten ingekomen. Spreker hoopte dat er een middel zou gevonden worden om menschen te weren die er zich op toeleggen te leven ten koste van anderen, en immigratie te stoppen van personen die ten laste van de gemeenschap komen.

Sir PIETER FAURE zei dat men geen wet had om lieden van vreemde nationaliteiten uit te houden. Slechts ongewenschten kon men weren. Allen moesten een Europeesche taal kunnen schrijven en elkeen moest £15 kontant op zak hebben Op de verlichtingswerken waren meestal Britsche onderdanen. Hij meende dat men geen wet mocht maken om slechts Britsche onderdanen (en Chineezen) in het land toe te laten. Hij ried den voorsteller van de motie aan om sub-sectie 5 weg te laten.

De heer MALAN meende dat men sir Pieter Faure moest dank zeggen voor zijn explanatie. Spreker wenschte in sub sectie 3 te vernemen omtrent het aantal verschillende nationaliteiten, kleuren en afkomst. Spreker meende verder dat de commissaris van publ. werken ten onrechte reflexie had gemaakt op zijn voorganger.

Dr. SMARTT zeide geen reflexie hoegenaamd te hebben gemaakt en lichtte zulks toe.

De heer MALAN vervolgde en zeide dat als de heer Douglass een abuis had gemaakt, hij niet de eenige was. Zijn voorganger had evenzeer gedwaald in de zaak betreffende de bestelling van een groote hoeveelheid rollend materieel.

De heer DUGMORE was gewillig het amendement Cillie aan te nemen. De verschillende amendementen werden aangenomen, en ook de motie zooals geamendeerd.

SPOORWEG-TARIEVEN.

14. Dr. BECK vroeg om een opgave aantoonende de verminderingen die gemaakt zijn in spoorweg-tarieven, en het effekt van zoodanige veranderingen, op gewezen in de toespraak geleverd van den Troon bij het openen van het parlement.

In zijn korte toelichting refereerde de vrager naar het desbetreffend gedeelte in de troonrede. Spreker wees op het dreigend gevaar voor deze kolonie, dat zij tengevolge verhooging der tarieven in de Oranjerivier Kolonie, overeenkomstig besluit der Bloemfontein Conferentie, den doorvoer van landbouw-produkten naar het Noorden zou verliezen.

De heer KING stelde voor na het woord "vermindering" ook het woord "verhooging" bij te voegen. Hij wilde weten in hoeverre de Kolonie had geleden door de verhooging van tarieven in de O.R.K. en Transvaal. Het tarief van Kaapstad naar Johannesburg was verhoogd van 49s. 7d. tot 61s. 8d. per ton op Koloniale produkten. Van Delagoabaai kon men dus produkten in Johannesburg leveren tegen lageren prijs dan de boeren van de beste deelen van de Kaapkolonie konden doen. Hij vertrouwde dat de regeering haar best zou doen om de verhooging van tarieven op Koloniale produkten weer verminderd te krijgen.

De heer C. JOEL KRIGE secondeerde.

De heer JAGGER zeide, dat geen verhooging werd gemaakt op de Kaapsche spoorwegen, behalve op dynamiet, doch op de Oranjerivier Kolonie spoorwegen. De uitwerking der verandering van tarieven was eenigszins nadeelig geweest voor den producerder der Westelijke provincie. Het tarief van Delagoa Baai was 60s, van Kaapstad 61s 8d en van Caledon 61s 11d. Het was allereerst billijk om Caledon op denzelfden voet te plaatsen.

De heer MALAN wilde bijna de geheele zaak ter sprake brengen. Op het oogenblik was het tarief per ton van Kaapstad naar Johannesburg voor Koloniale produkten van 49s 7d. tot 61s. 8d. verhoogd. Dit was tengevolge van de verhooging van het spoorwegtarief in de O.R.K. van ½d. per ton per mijl. Dit gold alle soorten van Koloniale produkten. Van Delagoabaai naar den Rand was het tarief 60s. per ton. Als men tarwe als voorbeeld nam, dan had Delagoabaai een voordeel van 1s. 8d. boven Kaapstad, van 1s. 11d. boven Caledon en van 1s. 10d. boven Malmesbury. De landbouwer in de Kaapkolonie had eerst verloren 50 pct. van de direkte bescherming die hij had genoten, en daarna had hij verloren doordat de tarieven op ingevoerde produkten gelijk gemaakt waren met die op de Koloniale produkten.

Dr. SMARTT was het eens dat de differentieele spoorwegvrachten zorgvuldige consideratie vereischten, in het belang van den boer. Spreker was voor protectie, hetzij direct of door protectie op spoorwegen van binnenlandsche industriën. De besluiten der Bloemfontein Conferentie met betrekking tot spoorwegvrachten, vervolgde spreker, konden hoegenaamd geen voordeel gehad hebben voor den verbruiker. De vermindering der tarieven volgens de besluiten der spoorweg conferentie te Bloemfontein meenden voor de spoorwegen dezer Kolonie een vermindering van £70,000 op doorvoer vrachten, ongeveer hetzelfde op lokale vrachten, en op lokale reizigersvrachten ongeveer £60,000.

De heer BURTON vroeg wie de voordeelen daarvan genoot.

Dr. SMARTT antwoordde: Wat betreft de reizigersvrachten het publiek en voor de goederenvrachten, zei spreker, vraag dat den heer Jagger.

Spreker vervolgde en deelde mede dat hij en ook zijn voorganger de spoorweg administratie der Oranje Kolonie en Transvaal waren genaderd om de vrachten voor landbouw produkten verlaagd te krijgen. Wat betreft de reductie der vrachten op de Delagoabaai lijn meende spreker dat de Portugeesche regeering een speciale reductie maakte tot 60s. per ton voor ingevoerde voedingsstoffen. Tot de heer Malan wilde spreker zeggen dat de invoerrechten te Delagoabaai echter 20s. per ton waren.

De heer MALAN: Ja maar dan treedt art. 22 der Conventie in.

Dr. SMARTT vervolgde en zeide dat het Gouvernement alles deed om den toestand van den landbouw zooveel mogelijk te verbeteren.

De heer LAWRENCE meende dat dr. Smartt aan den anderen kant van het Huis behoorde te zijn. Dr. Smartt meende dat de middelman met het voordeel wegliep. In Kimberley was het beter Koloniale produkten te koopen dan ingevoerde. Hij moest 25s. betalen vor Koloniaal meel en 22s. 6d. voor ingevoerd meel te Kaapstad, terwijl tengevolge van de differentieele tarieven te Kimberley ingevoerd meel duurder was dan Koloniaal meel. De boer had het voordeel van 2s. 6d. Hij was geheel tegen de differentieele spoorweg tarieven. Hij was er tegen dat de binnenlanden moesten betalen voor de belasting van het land, terwijl de lieden in de kuststeden niets hoegenaamd betaalden.

De heer OATS was het met vorigen spreker eens, en protesteerde tegen vele punten voorgebracht door den Commissaris. Spreker geloofde niet dat hij oprecht was door te zeggen dat wanneer spoorwegvrachten verlaagd werden op landbouw produkten, de verbruiker er het voordeel van trok, terwijl de verbruiker geen voordeel kreeg van verlaging der vrachten op gewone voedingsstoffen.

Dr. SMARTT lichtte toe wat door hem was gezegd.

De heer OATS meende dat elke reductie gemaakt, kwam ten bate van den verbruiker. Betreffende differentieele vrachten betreurde spreker dat de motie van den heer Weeber destijds geen gevolg had gehad. Differentieele vrachten waren een protectie voor den boer, waarvoor een secte der bevolking, welke dat het minst kon lijden, moest betalen. Spreker wilde daarmede niet protectie van den boer verminderen, doch men moest niet de eene secte der bevolking protegeeren ten koste van een ander deel der bevolking.

De heer TOD critiseerde de houding van den heer Oats. Op die wijze zou men eetwaren niet goedkooper maken. Hij wees op de schade die de boeren hadden geleden wegens de afname van de belasting op vleesch. Men hoorde zooveel van protectie, doch hij meende dat de boeren op alle wijze belast waren, en feitelijk geen protectie genoten. Daar het reeds laat was zou hij eindigen, doch op een latere gelegenheid zou hij de geheele zaak bespreken.

Op voorstel van den heer DE KOCK werd het debat verdaagd tot Woensdag 13 April.

Het huis verdaagde daarop.

Wetgevende Vergadering.

VRIJDAG, 25 MAART, 1904.

De SPEAKER opende te 2 uur met gebed.

PETITIES

werden ingeleverd door de heeren Niland (re pensioenen) en Kuhn (petitie van Carnarvon geteekend door den heer Stoffberg en anderen, en een geteekend door den heer J. D. Celliers en anderen beide tegen de redistributie bill.)

Kennisgeving van voorstellen werd gegeven door den heer Van Heerden (re schorsing Brandziektewet voor 3 jaren), Adendorff, Malan (re plaatsen van een fonds op de postspaarbank onder controle van een trustee), Theo Schreiner, Cloete, Kuhn (re teruggave van gelden genomen onder de krijgswet van verschillende personen), Th. Schreiner, Cronwright Schreiner, J. Lawrence, Oosthuizen (re bill tot regeling van verkoop van wapenen en ammunitie), Dr. Hoffman (re opgaven van kosten van onderdrukking der builenpest te Kaapstad en Port Elizabeth.)

De SPEAKER las een schrijven van het comité van regelingen in het Huis, betreffende de verplaatsing van de schilderij van wijlen Koningin Victoria naar de vestibule, daarna te worden genoemd "Queen Victoria" Zaal, en dat daarna op 7 April in de zaal der Wetgevende Vergadering een schilderij zal worden onthuld van Z. M. den Koning. Voor het publiek zou op dien dag slechts toegang zijn na verkrijging van speciale plaatskaarten.

Sir HENRY JUTA verzocht eenige inlichting omtrent hetgeen in telegrammen werd vermeld betreffende het aannemen van zekere Italianen van Johannesburg voor de Prieska lijn.

De COMMISSARIS antwoordde dat hij inlichtingen had gevraagd aan het spoorweg departement en hoopte spreker dezelve voor het einde dezer bijeenkomst te kunnen verstrekken. Spr. had het spoorweg departement verder gewezen op het gevaar van bevordering van dergelijke immigratie.

De heer THERON was dankbaar voor het antwoord.

De THESAURIER-GENERAAL gaf kennis dat wettige securiteit was gegeven voor elk der fondsen, waarvoor voorziening was gemaakt in de tijdelijke leeningen wet (Hoor, hoor, aan den linkerkant).

De KOL. SECRETARIS zei dat hij later in den middag zou mededeelingen doen omtrent de builenpest.

ADDITIONEELE VERTEGENWOORDIGINGS BILL.

Het debat over de tweede lezing werd hervat door den heer BURTON, die begon door te zeggen dat het land in de laatste jaren door diepe wateren was gegaan. Wat het land thans noodig had was rust en vrede. Thans was er een sterk rassengevoel, overal door het land, dat er niet zou zijn geweest, als de schandelijke gebeurtenis van 1895 niet had plaats gevonden. Gedurende de verkiezingen hadden de progressieven beloften gedaan van noodige maatregelen, en toen die partij de meerderheid had verkregen, had de eerste minister vrede gepredikt en beloofd dat hij alles zou doen om rassenhaat te doen uitsterven. Spreker las daarop passages voor uit de beruchte Mount Nelson Hotel speech van Dr. Jameson. Had de regeering dat program uitgevoerd, dan zou de Z. A. Partij de regeering halverwege hebben ontmoet. Als vredesengelen had de tegenwoordige meerderheid zich voorgedaan. Hun karakters schenen veranderd. Maar hoe spoedig bemerkte men wat achter die kalme gedaanten schuilde. Nuttige wetgeving was beloofd. Het landbouw departement zou een hervorming moeten ondergaan. Met de eene hand reikte de regeering een zoeten beker toe, doch met de andere hand een beker met gif, deed ze een poging om de Z. A. Partij van haar rechten te berooven. Die maatregel was van bijzonder groot gewicht, het was een ingrijpende maatregel en raakte de beginselen van onze constitutie. Hij dacht dat het land nauwkeurig over de zaak behoorde na te denken. Hij wilde de cijfers van den Procureur-Generaal niet critiseeren, want met cijfers kon men alles bewijzen. Als hij wilde zou hij kunnen bewijzen dat de meerderheid der kiezers voor de Zuid-Afrikaansche Partij stemde. De progressieve partij had onder buitengewone omstandigheden de zetels van plekken als Wodehouse, Prieska, Aliwal Noord en andere kiesafdeelingen gewonnen. Over eenige jaren zou de progressieve partij aldaar geen kandidaat kunnen in krijgen. Over eenige jaren zouden de namen van 7 of 8 duizend rebellen weer op de kiezerslijst geplaatst worden. Het plan was thans om van deze zaak gebruik te maken om de geheele Zuid-Afrikaansche Partij voor altijd te onderdrukken. Nu kon hij verstaan wat de bedoeling was geweest van de wet om de rebellen van hun stemrecht te berooven. Als hij het verleden van de leden der regeering in acht nam, dan stond hij verbaasd hoe de regeering deze politiek van vergelding kon voorspellen. Te meer stond hij er over verbaasd dat een man met het verleden van den eersten minister een maatregel kon voorstellen om rebellen te straffen. Hij wist toch wat het beteekende door een goede en genadige regeering te worden behandeld (Opgewonden geroep aan beide zijden). Het doel van de bill was dan niet om de vertegenwoordiging rechtvaardig te maken, maar om aan een partij voor altijd een meerderheid te geven. Geen woord was van de bill gerept voordat het parlement bijeen kwam. En deze maatregel was maar voorloopig, er zou een verderen maatregel ingebracht worden — een eigenlijke redistributie bill. Hij was van gevoelen dat lang vooraf kennis behoorde gegeven te worden van zoo gewichtige maatregelen. In Engeland bracht men zoo'n gewichtige maatregel alleen voor in de laatste sessie van het parlement, terwijl men in Amerika een conferentie van afgevaardigden der verschillende partijen hield, om voorloopig zulk een maatregel te bespreken, om dan naar het volk te worden verwezen. Maar wat had de regeering hier gedaan? Op den eersten dag van de eerste sessie van een nieuw parlement was deze vreemde maatregel voorgelegd. Als wij, zei de spreker, de voorgestelde bill nagaan zien wij dat billijke vertegenwoordiging wordt uitgewerkt als vermeerderde vertegenwoordiging zonder volging van eenig beginsel. Wat, vroeg spreker, ging de Procureur-Generaal doen voor de vertegenwoordiging in dit Huis? Hij nam als basis 2000 voor Kaapstad en Port Elizabeth en van 1000 voor het platte land, zonder voldoende reden te hebben gegeven, waarom hij deze cijfers als eenheid heeft aangenomen. Doch, zeide spreker, men hield zich zelf niet aan de basis voorgesteld door den Procureur-Generaal. In Kaapstad waren 17,131 kiezers en vroeg spreker, waarom gaf men Kaapstad dan 7 en niet 8 vertegenwoordigers. De Procureur-Generaal noemde dit zijn politiek van moderatie. In King Williams Town en Paarl daarentegen ging men beneden het cijfer 2800 omdat, zooals de Procureur-Generaal zei, dit groeiende kiesafdeelingen waren. Nu vroeg spreker, wat dan omtrent een toenemende constituentie als Caledon, wat omtrent Somerset Oost, wat omtrent Swellendam dat 2695 kiezers heeft en bij de volgende verkiezing ongetwijfeld 3000 zal hebben bereikt. Doch, vroeg spreker, waarom heeft de Procureur-Generaal voor Oost Londen en Wijnberg als basis gesteld het cijfer 1500. Het antwoord van den Procureur-Generaal was geweest, omdat zij half land en half stad waren. In Oost Londen had de stad, de municipaliteit 3514 kiezers uit 4000 kiezers. Dus waarom hier het cijfer 1500 als grondslag werd genomen, kon alleen geweest zijn met het doel om de zeehaven Oost Londen 1 vertegenwoordiger meer te geven. Spreker kon niet begrijpen waarom Oost Londen, een groote zeehavenplaats, anders op andere basis was geplaatst dan Kaapstad en Port Elizabeth. De basis door den Procureur-Generaal vastgesteld, zei spreker, was een alleszins willekeurige basis. De Procureur-Generaal sprak steeds zooveel van sympathie met de boeren, en had gezegd dat hij in een strijd tusschen boeren en steden aan sprekers zijde van het Huis stond. Welnu, zei spreker, thans was het zijn tijd om aan die zijde te komen. Spreker ging voort en vroeg waar de Proc.-Gen. zou eindigen als Kaapstad en Port Elizabeth nog meer kiezers kregen, als het aantal in eenige jaren b.v. tot 50,000 zou gestegen zijn.

De PROC.-GEN.: Redistributie.

De heer BURTON: Of billijke vertegenwoordiging? Spreker vroeg of de Proc.-Gen. in dat geval aan sprekers zijde zou staan? Spreker wees er op dat in Kaapstad het aantal kiezers van 1899 tot 1903 vermeerderd was met 7000, in Port Elizabeth met 50 pct. Dit leek verdacht. Bij een stemming hadden te Kaapstad slechts 43 pct. der kiezers gestemd en dit slechts 6 maanden na de laatste registratie, en niettegenstaande er een hevige electiestrijd was gevoerd. Hoe de Proc.-Gen. gekomen was tot 66 pct. als hebbende gestemd te Kaapstad kon spreker niet begrijpen. Zijn berekening kwam tot 20 pct. minder. Spreker ging nu na in distrikt 6 de verschillende straten voor wat betrof het aantal geregistreerde kiezers en het aantal aanwezig. In een straat b.v. waren geregistreerd 54 kiezers, terwijl men daar kon krijgen 14 kiezers. In Hanoverstraat geregistreerd 274, slechts te vinden 60.

De heer AMOS BAILEY riep: Ik accepteer die cijfers.

De heer BURTON vroeg: Waarom wilt gij dan 2 leden meer. Op de basis van den Proc.-Gen. waren er in Kaapstad niet meer dan 10,600 kiezers en had het dus slechts recht op 5 vertegenwoordigers. Spreker vroeg nu waar de andere 2 vertegenwoordigers alsdan vandaan moesten komen. Spr. haalde de "Cape Times" aan om te doen hooren hoe slecht de kiesregisters waren opgemaakt. Het stelsel van registratie in deze Kolonie was niet zoo nauwgezet als b.v. in Nieuw Zeeland, waar na een electie alle namen van hen die niet gestemd hadden werden doorgeslagen. (Hoor, hoor, rechts). Wat zou, vroeg spreker, bij een zoodanig stelsel worden van Kaapstad. In Australië en Nieuw Zeeland had de politie jaarlijks na te gaan of de geregistreerde personen nog aanwezig waren Hier echter was de registratie in alle opzichten onbetrouwbaar en was het alleszins af te keuren om een registratielijst als grondslag te stellen. In Engeland, vervolgde spreker, werd rekening gehouden met de welvaart, het intellect en zooveel andere zaken bij het vaststellen der vertegenwoordiging. Tot de Proc.-Gen. die geen kiezerslijst van voor 1865 had kunnen vinden, zeide spreker, dat deze zulks zou kunnen vinden in een imperiaal blauwboek van 1852. Spr. las een depêche van Lord Grey over de constitutie in 1853 die voor de vertegenwoordiging niet alleen het getal als grondslag wilde stellen doch tevens wilde rekening houden met andere zaken als welvaart, intellect, etc.

Voortgaande zei spreker, dat de zaak in 1898 door een commissie behandeld was. Die commissie had nauwkeurig de geheele zaak onderzocht, en de commissie had niet de basis van den tegenwoordigen Procureur-Generaal aangenomen. Het schema voor het Huis was een wilde kat schema. In 1898 was de redistributie bill opgesteld volgens het rapport van die commissie. Voortgaande las hij een uittreksel voor uit de toespraak van den heer Sampson over de redistributie bill van 1898. Toen had hij het getal niet als basis willen aannemen, en was hij tevens tegen de plump stem geweest. Ook had de Premier onlangs te Port Elizabeth gezegd dat hij het beginsel neergelegd in de constitutie ordonnantie van 1854 zou aannemen. Het blauwboek openslaande, zei de heer B. dat Kaapstad in 1854 2200 kiezers had en 4 leden, Paarl 223 kiezers en 2 leden, Worcester 432 kiezers en 2 leden, Beaufort West 357 kiezers en 2 leden enz. Vervolgende wees spreker er op dat het aantal kiezers van het platte land niet zoo snel was toegenomen als dat van de groote steden. Londen toch was slechter vertegenwoordigd dan Kaapstad. Ook de groote steden van Australië waren veel slechter vertegenwoordigd dan het platte land. Wat zou men in het Engelsche parlement er van denken, als een meerderheid zou te voorschijn komen met een maatregel om aan Londen en een paar andere groote steden additioneele leden te geven om daarna redistributie te bespreken. De bill voor 't Huis was slecht zoowel in hetgeen ze wel als niet bevatte. Als men meer leden wilde geven aan te min vertegenwoordigde kiesafdeelingen, dan moest men ook leden wegnemen van te veel vertegenwoordigde afdeelingen. Grahamstad was een stedelijke afdeeling uitsluitelijk en had nog geen 2000 kiezers. Feitelijk dus moest die stad geen een vertegenwoordiger hebben, terwijl ze door twee werd vertegenwoordigd en de eer had den Premier naar het parlement af te vaardigen. Als men de zaken goed beschouwde dan was de Kolonie werkelijk te goed vertegenwoordigd. In Australië en Nieuw Zeeland vertegenwoordigde elke afgevaardigde een grooter percentage van kiezers dan in de Kaapkolonie. In de Kaapkolonie had men ook rekening te houden met de gekleurde bevolking. 85 Leden voor het lagerhuis was waarschijnlijk veel juister dan 107 leden. Met het oog op federatie moest men het aantal afgevaardigden niet te groot maken. Als Zuid-Afrika gefedereerd werd, zou er een huis van afgevaardigden ontstaan met ongeveer 500 leden. Toen de Australische koloniën federeerden werd het getal afgevaardigden voor elke kolonie verminderd; en spreker wees op de onlusten die deze vermindering ten gevolge hadden gehad. Op 't oogenblik bestonden er politieke commercieele, huishoudelijke en zelfs moreele redenen waarom een redistributie maatregel niet behoorde behandeld te worden. De regeering had toch een werkende meerderheid. Kon het zijn dat zij toch nog bevreesd was? En dan was de geheele redistributie slechts eenige jaren geleden afgehandeld. De Procureur-Generaal had de additioneele vertegenwoordigings wet van 1898 een compromis genoemd. Wel wat was waar; elke redistributie wet behoorde een compromis te zijn. Aan den een en zoowel als aan den anderen kant had men op zekere punten toegegeven. Er was ook geen precedent voor in Engeland, dat een kwestie van hervorming zoo spoedig weer zou worden ter hand genomen. Ten minste behoorde er een geheele levenstijd te verloopen alvorens men hervorming over eenige kwestie ter hand nam. Dus ook in deze had de regeering een geheel nieuwen weg gevolgd.

Het doel der bill, vervolgde spreker, trof sprekers zijde als een lage aanval op de landelijke bevolking. Dit land, zeide spreker, is een land van protectie, en hoopte hij, dat die protectie zou blijven. Den vorigen dag had men een rede gehoord van den Commissaris, waarin deze op die protectie nadruk had gelegd. Spreker refereerde naar het betoog van den Proc. Gen., dat deze bill de landelijke bevolking niet zou schaden, en toonde aan, dat dat betoog, waarbij was aangehaald, dat er slechts 16 leden aan de progressieve zijde voor vrijhandel waren, een valsch betoog was. Spreker refereerde naar het jongst aangenomen tolverbond, om te doen zien, hoe onder dat verbond de protectie was verminderd. De wagenmakers, de molenaars, de kaarsenfabrikanten, de mineraalwater fabrikanten, protesteerden, doch te vergeefs. En niettegenstaande protectie werd weggenomen, stemden toch de vertegenwoordigers dier betrokken distrikten voor de tolunie, dus voor de wegneming der protectie. De argumenten van den Proc. gen. verder nagaande, wees spreker er op dat de afgevaardigde van Namaqualand (de heer Oats) en Kol. Harris voor vrijhandel zouden stemmen, niettegenstaande dit land een land van protectie was. Wat betrof de bill, wees spreker er op, dat men in 1898 een dergelijke bill had gehad, en nu een, terwijl er nog een redistributie bill in uitzicht werd gesteld. Waarom, vroeg spreker, had men die laatste bill niet dadelijk voorgesteld? Omdat, zei spr., de proc. gen. het land vreesde. Daarom moest de macht van het land stukje bij stukje weggenomen worden. Van de 9 additioneele leden, die de bill voorstelde, kreeg het platte land er twee. Spreker ging verder en wees op federatie en de toekomst. Als men de macht der steden vergrootte, zou men de handelsbetrekkingen met de andere staten in gevaar brengen, door vermindering der protectie. Spreker vroeg wanneer alle andere belangrijke wetten die beloofd waren, omtrent compensatie etc. zouden worden uitgevoerd; wanneer de finantiën des lands door wetgeving zouden worden geregeld. Dit alles was van meer gewicht dan de bill thans voor het Huis, doch al die wetten moesten worden teruggezet voor deze bill. Sprekers partij was bereid de andere te helpen, indien zij van haar meerderheid een verstandig gebruik maakte. De wijze van werken, die thans was aangenomen, was er een die wantrouwen wekte, daar de tegenpartij er niet in zou slagen de Afrikaansche bevolking een rad voor de oogen te draaien. Spreker refereerde naar een rede van Parnell in 1884 met betrekking tot het Iersche volk, waarin gezegd werd: Als wij ons zelf niet mogen regeeren, zullen wij zorgen dat gij geregeerd wordt zooals wij wenschen." Zoo, zeide spreker, zou de toestand hier worden ten opzichte van de Afrikaander bevolking. Spreker geloofde dat ook onder de tegenpartij personen waren die de bill ongaarne zagen, die haar wantrouwden. Doch het was de plets die hun parten speelde. Spreker geloofde niet dat er in het Britsche rijk één politieke partij te vinden was, die zooals hier, gebonden was aan een plets.

Omtrent de plets werd gezegd, dat de leden vrij waren te spreken zooals zij wilden in de caucus, doch in het parlement moesten de afgevaardigden zwijgen. Spreker hoopte dat de leden zich zouden beschouwen als vertegenwoordigers van het volk en niet als gedelegeerden. Spreker dankte God, dat de leden zijner partij niet aan een plets waren gehouden. Aan zijn partij stemde men zooals men in de belangen des lands het beste achtte. (Gelach rechts). Spreker vroeg of men het wilde ontkennen, dat de leden der tegenpartij gebonden waren aan hun plets, en wees op de houding van den heer Oats bij behandeling der Tolunie, toen deze gezegd had, dat hij tegen de Unie zou willen stemmen, doch gebonden was door zijn plets. Spreker vervolgde en zeide, dat de Afrikaander partij een beroep deed op de independenten aan de andere zijde, om de bill te considereeren volgens hare merieten. Daarna zouden zij met hem instemmen dat het een schandelijke bill was, ten opzichte waarvan hij en zijn partij hun best zouden doen, dat deze bill nooit zou worden gepasseerd.

Onder applaus zijner partij hernam spreker na voor meer dan twee uur en een kwartier te hebben gesproken zijn plaats.

De heer OATS begon door te zeggen dat hij tegen het beginsel van een preferentieel tarief was geweest en nog steeds was, maar dat hij een tolconventie met een preferentieel tarief verkoos boven geen tolconventie. Spreker achtte het zijn plicht voor de bill te stemmen, daar hij een opdracht van het volk had om voor redistributie te stemmen. Het kon nooit gaan, als een minderheid der bevolking een meerderheid in 't parlement had. Spreker wees er op hoe men in de vorige redistributie wet 400 kiezers van Clanwilliam had weggenomen en gevoegd bij die van Namaqualand, ten einde in Namaqualand een kiesafdeeling voor de Zuid Afrikaansche Partij te winnen. Spreker erkende dat de kiezerslijst in Kaapstad en Port Elizabeth minder zuiver was dan op andere plaatsen. Hij wilde recht doen, want als men recht deed, dan konden de gevolgen niet kwaad zijn. Indien mogelijk zag hij gaarne dat het getal leden niet te veel vermeerderd zou worden. Een kiezer had een stem en elke stem moest even veel waarde hebben.

De heer WIJNNE wilde er op wijzen dat deze kolonie niet kon vergeleken worden met Ierland. Deze kolonie had eigen bestuur. Ierland was een kroonkolonie (Luid gelach links). Verder meende spreker dat de heer Burton gesproken had op een zoodanige wijze van den eersten minister, als spreker eenig lid van de tegenpartij niet verondersteld had in staat te zijn te doen. Wat betrof de schorsing der constitutie had spreker gedacht, dat het doode paard begraven was. In deze sessie echter, zei spreker, scheen het alsof het doode paard weer werd opgegraven.

Conciliatie scheen hem zoo ver af als ooit. Na de verschrikkelijke toespraak van den heer Burton bestond er voor spreker geen alternatief dan te stemmen voor de bill.

De heer WEEBER sprak in 't Engelsch, opdat iedereen aan den overkant hem zou kunnen verstaan. Hij vreesde echter dat zijn pogingen niet bestand zouden zijn tegen de plets. In Kaapstad was men in de onmiddellijke nabijheid van de stembus. In het binnenland woonde men soms 40 mijl van de naaste stembus. Hij nam derhalve aan, dat bijna alle kiezers in Kaapstad hadden gestemd. Men kon ook, zei hij, den boer met zijn plaats van 40,000 morgen grond en duizenden stuks vee niet gelijk stellen met 'n stedeling. Hij kwam weliswaar van de wildernis of woestijn, maar toch was het hem duidelijk wat de bill beteekende. De bedoeling was niets anders dan de "Dutch" te boycotten. De heer Chamberlain had gezegd, dat de Hollandschen en Engelschen in Zuid Afrika konden samenwerken zooals de Engelschen en Schotten in Schotland, en wie dit onmogelijk maakte was een verrader van zijn land. Hij zei, dat wie voor deze bill stemde, ook niets anders was dan een verrader van zijn land. Men weet, dat de Afrikaanders een volk waren, dat lang lijdt en daarom maakte de progressieve partij een schandelijk misbruik van hun tijdelijke meerderheid. De additioneele leden zouden slechts een extra uitgave beteekenen. Die uitgave, zeide spreker, kon de proc. genl. wel toestaan. Doch als het gold het stichten van een fiscale afdeeling te Laingsburg, iets waaraan noodzakelijke behoefte bestond en waarin onmiddellijke voorziening dringend noodig was, dan kon de proc. genl. de veel geringere uitgave daarvoor niet toestaan.

De Procureur-Generaal was gewillig extra uitgaven aan te gaan als zijn partij zich maar een meerderheid kon verzekeren. Men had zoozeer geroepen om Britsche suprematie. Wel, Sir Gordon Sprigg had gestaan voor Britsche suprematie en thans had de tegenpartij hem uit het Huis gesmeten. Dat beteekende toch niet Britsche suprematie. De wet was enkel berekend om de gemoederen van de Afrikaanders vurig te maken. Spreker hoopte dat de gouverneur, indien de bill door het Huis ging, zijn goedkeuring er niet aan zou hechten. Vervolgende zei spreker, dat het volk geen redistributie verlangde. Zes jaar geleden had men in dit Huis een redistributie bill gepasseerd zonder verdeeling — d. w. z. ten genoege van beide partijen. De tegenpartij had gezegd dat de Z. A. Partij verleden sessie een meerderheid had, doch spreker wilde vragen of zij haar meerderheid had gebruikt om de minderheid voor eeuwig te ontzenuwen. Hij was naar het Huis gekomen om te stemmen voor maatregelen in het belang van het geheele land. De wet voor het Huis zou tweedracht veroorzaken tot in verre nageslachten. Zoo groote ophef was gemaakt over de speech van den heer Stead, doch de woorden van den heer Stead zouden lang vergeten zijn wanneer de gevolgen van de bill nog zouden overblijven. De tegenpartij had volgens Lord Milner zonder overtuiging over de Chineezen gesproken, en hij wilde niet zeggen te gelooven dat zij dachten dat Lord Milner niet de waarheid had gesproken. De bill was niets anders dan de galg waaraan de Afrikaanders moesten worden gehangen. Men riep "neen" aan den anderen kant, zei spreker, doch hij kon thans niet verwachten dat hij hen zou kunnen overreden. Later, zei hij, als het te laat was, zouden zij hun dwaling inzien. Ook diende men niet te vergeten dat: "Gods molens malen langzaam maar Gods molens malen fijn."

Kol. HARRIS zeide dat hij steeds gehoopt had op verzoening doch na de laatste speeches wanhoopte spreker.

De heer WEEBER de bill ophoudend riep: Zie hier de reden.

Kolonel HARRIS vervolgde en zeide dat nooit een lid aan sprekers partij ooit getracht had een lid der andere partij pijnlijk te treffen. Uit de reden van den heer Weeber scheen het als of sprekers partij er naar streefde de stem weg te nemen van de landelijke bevolking. Spreker wees zulks verre af. Komende tot de bill, zeide spreker dat zijn partij ruim 84,000, de andere partij 51,000 kiezers vertegenwoordigde. Aan sprekers partij vertegenwoordigde elk lid 1,500 kiezers, aan de andere zijde 1,100 kiezers. Onder de nieuwe bill zou sprekers partij uit 60 leden bestaan voor 84,083 kiezers, de tegenpartij uit 47 leden voor 51,019 leden. In aanmerking nemende de kiesafdeelingen Prieska, Aliwal, Wodehouse en Namaqualand, zouden in normale omstandigheden de tegenpartij een meerderheid hebben gehad van 7 leden en zou deze 57,900 kiezers vertegenwoordigen, terwijl sprekers partij alsdan met haar minderheid 77,000 kiezers zou vertegenwoordigd hebben. Spreker vond daarom een additioneele bill alleszins billijk. Bovendien zouden de steden hoegenaamd geen overmacht krijgen. Men zou b.v. meende spreker niet willen aannemen dat Kimberley zou stemmen met de steden. Wat betrof de registratie geloofde spreker, dat waar men te Kimberley 6,400 geregistreerde kiezers had, men bij zorgvuldige registratie te Kaapstad minstens 20,000 stemgerechtigde kiezers zou hebben in plaats van 10,000.

De heer BURTON: De "Cape Times" geeft dat cijfer.

De heer MALAN: Wacht tot de census is genomen.

Kolonel HARRIS vervolgde en zeide dat zijn partij even goed rekening had te houden met haar kiezers als de tegenpartij. Spreker zou zeker voor deze wet stemmen, om aan de bevolking te geven die vertegenwoordiging, waarop zij recht had.

De heer OOSTHUIZEN refereerde naar hetgeen door den heer Oats was gezegd omtrent: "elke stem gelijke waarde." Spreker zeide dat een boer, indertijd toen er sprake was van de bill, in een ingezonden stuk in een courant had uiteengezet wat het verschil was tusschen de stem van een boer, die zijn belangen en bezittingen in dit land had en de stem van een stedeling. In de stad had men geen belang bij het land. Te Kaapstad waren toch van de 17,000 kiezers slechts 7000 ter stembus gekomen. En nu wilde de regeering zulke menschen extra vertegenwoordiging geven. De bevolking van het platte land, die zooals de Commissaris had gezegd de ruggegraat des lands was, die ter stembus kwam en toonde dat zij bij het land belang had, met hen, zei spreker, werd geen rekening gehouden.

Voortgaande refereerde spreker naar de cijfers van Kol. Harris, en zei dat men onmogelijk de stedelijke kiezers kon samenrekenen met de landelijke. Hij kon het Huis verzekeren dat de bill zeer nadeelige gevolgen zou hebben. 43891 Kiezers hadden voor de Z. A. P. gestemd en 50,504 voor de progressieven. Hoe kon men dan zeggen dat de Z. A. Partij de minderheid vertegenwoordigde. De 51 progressieve leden vertegenwoordigden dus 50,504 kiezers, terwijl de 44 leden van de Zuid-Afrikaansche Partij 43,891 kiezers vertegenwoordigden, of met andere woorden een prog. lid vertegenwoordigde 909 kiezers, en een Z. A. P. lid 998 kiezers. Daar hij nog heel wat over de bill wilde spreken, stelde hij de verdaging van het debat voor dat aangenomen werd.

Maandag wordt het debat voortgezet.

De KOL. SECRETARIS deelde het Huis mede, dat in verband met 't uitbreken der builenpest in Johannesburg maatregelen voor inspectie te Springfontein waren genomen. Ook zou gebruik worden gemaakt van een cordon van politie rondom Mafeking. Verder deelde de Kol. Secretaris mede, dat in een telegram van heden werd aangekondigd dat een aantal ongewenschten, die in Transvaal verbleven zouden worden uitgezet. Aan de Transvaalsche regeering was medegedeeld dat men deze menschen in deze Kolonie als ongewenscht beschouwde. Verder was gevraagd dat alle naturellen of Aziaten zouden worden ingeënt of in quarantaine worden gehouden, voordat hun toestemming zou worden gegeven uit het land te vertrekken. In antwoord op de vraag van Sir Henry Juta, omtrent het aannemen van Italiaansche arbeiders, had spreker bericht ontvangen, dat zij gekomen waren van Carolina en niet van den Rand, en dat zij werkzaam waren voor de subcontracters aan die lijn. Spreker gaf verder een overzicht van de laatste gevallen van builenpest in verschillende plaatsen in deze Kolonie geconstateerd. O.m. was het laatste geval van plaag te Port Elizabeth, geconstateerd op 1 Maart, 1904, te Uitenhage op 10 Maart, terwijl een verdacht geval was voorgekomen op 22 Maart, te Oost Londen was het laatste geval geconstateerd op 11 Jan., 1904, te King Williamstown op 16 November, 1903, te Queenstown op 5 Augustus 1903, te Knysna op 10 October 1903, te Lady Grey Bridge op 29 November 1903.

Het totaal aantal gevallen in de Kaapkolonie voorgekomen was 1175. Te Springfontein was een geval geconstateerd op 19 Maart, bij een man die een Indiër aldaar per trein aangekomen had geholpen. De aangetaste was sedert overleden, zooals thans definitief was geconstateerd aan plaag, en alle voorzorgsmaatregelen waren genomen. Ook was het spoorweg departement geinstrueerd, om de namen van alle passagiers komende van Transvaal op te nemen en telegrafisch op te geven aan den Civielen Commissaris in elk distrikt, waarheen die passagiers zich begaven, zoodat maatregelen in de verschillende distrikten zouden kunnen worden genomen.

Na deze mededeelingen werd het Huis verdaagd tot Maandag.

KON NAUWELIJKS LOOPEN. — De heer G. S. Purton, een inwoner van Kyneton, Victoria, Australië, zegt: "Eenigen tijd geleden werd ik overvallen door hevige pijnen en stijfheid in mijn beenen, die mij zoover brachten dat ik ter nauwernood kon loopen. Ik kreeg toen den raad om een bottel van Chamberlain's Pijn Balsem bij onzen plaatselijken apotheker te gaan halen, den heer Stredwick. Sedert heb ik het eens per dag gebruikt en verkreeg daardoor een wonderlijke verlichting. Ik ben werkelijk dankbaar voor het goede dat het mij gedaan heeft en zal zeer gaarne Chamberlain's Pijn Balsem aanbevelen aan allen die aan een dergelijken kwaal lijden. Overal te krijgen. —(Adv.)

HUWELIJKSBERICHT.

GETROUWD in de N. G. Kerk Adderley-straat, Kaapstad door Ds. Z. J. de Beer, op den 23sten Maart j.l. ANDREAS MELLET MOLL met HILDA G. DU TOIT, beide van de Paarl.

HOOFD ONDERWIJZER BENOODIGD VOOR DE 2de klas PUBLIEKE SCHOOL VENTERSTAD.

BENOODIGD: Een Hoofd-onderwijzer voor deze school met grondige kennis van beide Engelsch en Hollandsch

Salaris £150 per jaar en £30 huis huur met belofte van dadelijke verhooging.

Werkzaamheden te beginnen zoo spoedig mogelijk.

Men doe aanzoek met getuigschriften enz., tot op den 30sten April, bij

C. H STULTING, V.D.M
Secr. Sch. Com
Venterstad.

BENOODIGD het volgende Kwartaal:—

(a.) GECERTIFICEERD ONDERWIJZER voor de "Armen School" aan de Cape Collieries, bij den Spoorweg, tegen £70 p.a., en vrij logies.

(b.) 2 ONDERWIJZERESSEN voor kleine privaat Scholen. Kennis van Musiek vereischt. £50 p.a. en vrij logies.

Onverwijld aanzoek te doen bij

A. J. PEPLER, V.D.M.,
Molteno.

STELLENBOSCH.

Publieke Verkooping

VAN

ZEER WAARDEVOL

Land Eigendomen

Bezigheids Stands.

Hoek van Rijneveld en Crozier Straten en College Plein.

DE ondergeteekende, begunstigd door instructies van den heer AREND LOURENS, die na zoo talrijke aanvragen te hebben gehad om uit de hand te verkoopen, nu besloten heeft zich te ontdoen, per publieke veiling, van het navolgende, zal verkoopen op

Woensdag, 30 Maart, a.s.

Om 11 uur v.m., op de plek:

1. Zeker Erf, naast het Eigendom van Mevr. J. W. C. van Backstroom, gelegen in Crozier straat. Dit Erf heeft een straat—front van 45 voet, uitziende op Crozier-straat en is ongeveer 54 voet diep. Er staat een klein huisje op dezen grond.

2. Een zeer stevig gebouwd Woonhuis, bevattend Eetkamer, 2 Slaapkamers, Gang, Keuken en Dispens, Dienstboden kamer en een gemakkelijke yard met een mooi Wijnstok-prieel. Aan dit woonhuis is gehecht, en tegelijker tijd wordt verkocht, de winkel op den hoek van Rijneveld en Crozier Straten, waarin een zeer succesvolle bezigheid is gedreven voor meer dan 24 jaren, alsook een huisje, bevattend drie kamers en een keuken, met stal, karhuis, dienstboden kamer en de gewone buitenhuizen.

Een groot, onbebouwd Erf, uitziende op Ryneveldstraat en naast het eigendom van Mevr. M. BEYERS. Dit Erf is groot ongeveer 84 x 114 voet, en staat als Bouwperceel van Bezigheidsstand bij geen enkel ander in Stellenbosch achter.

Deze Eigendommen zijn te welbekend, om aan aanbeveling behoefte te hebben De ligging is onovertroffen zoowel voor bezigheidsplek als het bouwen van een Woonhuis. Daar ze zoo nabij het Victoria College, Gymnasium en Dames Semenaries zijn, als ook nabij de Speelgronden, zijn ze onder de meest gezochte plekken van de Stad.

Dit is een prachtige gelegenheid voor speculateurs en anderen die uitzien naar een gezonde geldbelegging.

Noteer goed de plaats, den datum en het uur: Ryneveldstraat, Woensdag, 20 Maart, 1904, om 11 uur v.m.

PAUL D. CLUVER,
Afslager.

Publieke Verkooping

—TE—

VAN DER WATS KRAAL.

Distrikt Swellendam,

—OP—

VRIJDAG, 15 APRIL, 1904,

beginnende om 10 uur precies.

De ondergeteekende, behoorlijk gelast door den heer P. CROUSE, zal per publieke veiling verkoopen:

I.

150 Eerste klas Merino Schapen, goed voor den slachter, 120 eerste klas Bokken, 10 eerste klas Slacht Ossen, 7 Melkkoeien, 2 Merino Rammen, 1 prachtige Perzische Ram, 10 Varkens, 12 Ganzen, enz.

II.

140 Zakken Haver, 40 zakken Garst.

III.

1 Vier Halfaam Brandewijns Ketel, 1 Koelvat met Slang, Zeeppotten, Halfleggers, Kuipen, Stampblokken, Houten Trechters, Slag IJzers, 1 Trekzaag, 2 Groote Bijlen, 1 Voorhamer, 2 Handhamers, 1 Enkel Voor Ploeg, met scharen, 1 Schoffel Ploeg, 3 Emmers, 1 Lek Balie, Sikkels, Gaffels, Koevoeten, Pikken, Touwen, enz., 2 paar Achtertuigen, 3 paar Voortuigen met Zwingels, 1 Mielie Machine, 1 Mielie Molen.

Personen die wenschen Vee, enz., naar de Vendutie te brengen, kunnen zulks doen, doch worden verzocht den afslager kennis te geven.

Ruim Crediet.

Vergeet den dag niet.

VRIJDAG, 15 APRIL, 1904.

Jno. V. D. MERWE,
Afslager.

Parlementaire Rapporten.

RAPPORT van den hr. C. M. Stevens, over de parlementaire registratie van kiezers in de afdeeling Kaapstad, het drukken der kiezerslijsten voor Papendorp, Wijnberg, en Simonsstad, en dat van die lijsten voor de geheele Kolonie in 1903.

De heer Stevens, als registrateur voor de Kaapstad en andere gemeenten der afdeeling door de regeering in 1902 aangesteld, en de eerste die namens haar dit werk zou verrichten, achtte het wenschelijk niet minder dan 24 landsbeambten zich als assistenten toe te voegen; en toen de regeering dit plan had goedgekeurd liet hij de aanzoeken om kiezer te worden in boeken van 250 samenbinden, en verorderde hij dat de beambten vóór 9 v.m. of 4 n.m. als den tijd, wanneer lieden thuis plegen te zijn, hen, die ze ingebonden hadden zouden bezoeken, terwijl hij zelf zijn kantoor van 9 v.m. tot 6 n.m. zou open houden voor registratie, waarvan echter slechts 635 personen gebruik maakten, schoon alles vooraf bekend was gesteld en er niet minder dan 11,872 plekken bezocht moesten worden. Door de stukken, als de bezochte persoon afwezig was, aan diens huis te laten met een adres waarheen ze per post te zenden, werd dit plan gemakkelijker gemaakt, en de registratie in orde gebracht binnen de zes weken, bij de jaarswisseling van 1902—03 er voor bestemd; en na schrapping der kiezers, die sedert de registratie van 1899 overleden waren, werden de voorloopige lijsten opgemaakt, wat vooral daarom geen lichte taak was, omdat de per post verzonden opgaven dikwijls onleesbaar en nog veelvuldiger niet in orde waren, zoodat er heel wat moesten worden teruggezonden. Toen men op den gestelden tijd klaar was, werd de voorloopige lijst bekend gesteld en een met bijgevoegde namen opgesteld. Groote last gaf het dat heel veel namen ook elders dan in de stad waren geregistreerd, wel 700, maar dat was het aantal kiezers sedert 1899 met 91 percent vergroot en het bedroeg het 17,131. Finale lijsten, met vergelijking der verschillende distrikten, op te maken was een heele taak, maar toen zij klaar waren en in Maart 1903 een hof gehouden werd tot het hooren van bedenkingen, werden geene geopperd, en kon men zonder bezwaar den finalen druk der lijsten voor de geheele kolonie ter hand nemen. Intusschen was het een bezwaar, dat men heel wat namen op de lijsten had moeten laten die er in 1899 op stonden, maar waarvan men niet wist of zij niet door dood of anderszins waren weggeraakt, en hun getal bedroeg niet minder dan 5,525. Dit was een kwaad dat er niet op zou verbeteren, tenzij het door wetgeving verholpen werd. Ten slotte voegt het rapport een paar staaltjes aan het gemelde toe van de ongeloofelijkheden, in schrift en spelling, waar men in het opmaken der lijsten mee had te kampen.

RAPPORT van den heer W. Mason, vroeger directeur der landbouwschool te Elsenburg.

Dit rapport strekt om te toonen wat de schrijver het verstandigste plan acht om de school te Elsenburg aan haar doel te doen beantwoorden. Dit doel is zijns inziens om toekomstige boeren kennis te verschaffen van de beginselen die hun bedrijf ten gronde liggen, en, door ze bekend te maken met de beste manier om het te beoefenen, ze in staat te stellen om—met andere landen te wedijveren. Daar landbouw-wetenschap niet veel anders is dan gezond verstand toegepast op de boerderij, acht hij Elsenburg niet zoo zeer een wetenschappelijke inrichting als een opleidingsschool voor het boerenvak, waartoe een goede algemeene opvoeding en eenige kennis van natuur- en scheikunde, met wat kruid- en dierkunde noodig is; en die behoorde de Elsenburger student te hebben eer hij de school bezoekt, iets wat wellicht door een wijziging van het matriculatie examen kon worden tot stand gebracht. Zoo ver moesten de studenten zijn als zij de inrichting bezochten, dat zij, geen onderwijs in Engelsch, Hollandsch en rekenen meer noodig hadden; maar hij wil het onderwijs in natuur-, schei- en meetkunde voor aanstaande boeren zoo hebben, dat zij van het begin af die vakken in verband met het boerenbedrijf leeren, iets wat zeer goed kan zijn maar niet schijnt te rijmen met zijn plan omtrent het matriculatie examen.

Wat hij afkeurt is de oude manier, dat aanstaande boeren bij boeren in de leer gaan in plaats van studeeren, en daarom zou hij niet willen dat Elsenburg buiten verbindtenis met het departement van onderwijs werd gesteld. Toch kon men in de boerderij slechts dan slagen als men het ware belang er in steekt, en daarom moet de leerling gelegenheid hebben om het boerenbedrijf in zijn verschillende takken na te gaan. Maar wil men dit bedrijf goed leeren, dan moest het onderwijs er in terstond op het gewone schoolonderwijs volgen, en het rapport keurt het af om, als in Canada, na dit onderwijs een jongen eerst een paar jaren bij een boer te doen en hem dan in het vak te onderwijzen. Het onderwijs moest op een boerenplaats gegeven worden, maar men moest de hoofden der leerlingen niet door zwaren boerenarbeid stomp maken.

Daarop volgde een betoog dat het werk aan een landbouwschool van geheel anderen aard is dan dat van een proefstation, maar de bewijzen er voor aangevoerd—b.v. dat een man, die onderwijs geeft aan een talrijk bezochte school geen aandacht aan proefnemingen kon schenken, en bijv. alleen toepasselijk op iemand die niet het rechte hoofd voor onderwijs aan oudere leerlingen heeft, of zijn gemak boven zijn plicht stelt. Ook van het gelegenheid geven in landbouwscholen om naast den gewonen ook speciale cursussen te volgen geeft het rapport verschillende bezwaren op, gegrond op dergelijke redeneeringen als die omtrent de proefstations met landbouwscholen verbonden, schoon het erkend wordt, dat men tusschen het werk der leerlingen somtijds een onderscheid moet maken; want wie zou een knaap wijnboer laten leeren wiens ouders den wijn een gruwel achten? Verder wordt er iets gezegd over jongens die uit Engeland gezonden worden om te Elsenburg landbouw te studeeren, en over 't verkieslijke — dat niemand ontkennen zal—om voor de verschillende vakken vaste in plaats van tijdelijke bezoekende leerlingen te hebben. Slechts erkent hij dat een veearts er als leeraar te weinig te doen zou hebben,—iets wat zeker niet het geval zou zijn bij de verbinding der school met een proefstation. Ten slotte wordt er op gewezen dat er wat gebouwen en dergelijke, de samenleving der studenten en zulke hulpmiddelen der studie als een museum en boekerij betreft, te Elsenburg nog heel wat moet gedaan worden, en dat de plek te weinig bekend is, omdat men ze niet genoeg adverteert.

RAPPORTEN DER REGISTRATEURS VAN AKTEN.

zijn er vier, waarvan dat van den heer Loffler, waarn. registrateur aan de Kaapstad, het belangrijkste is om twee redenen. Vooreerst omdat het te berichten heeft over het grootste deel der kolonie en hierover heel wat verrassende cijfers van vermeerdering en bedrijvigheid geeft in een werk, dat zich met wisseling van grond en ander eigendom ophoudt; een vermeerdering die door het rapport ten deele aan werkelijken vooruitgang, b.v. van de besproeiingswerken aan Breederivier enz. geweten wordt, maar toch ten deele niet dan door den oorlog, van den tijd af dat hij zich ten gunste van Engeland wendde en vandaar speculanten en speculatiegeest lokte, blijkt te zijn veroorzaakt. 't Is onnoodig hier de cijfers te geven; die behooren veeleer thuis bij dat gedeelte van dit blad, dat zich met politiek bezig houdt. Buitendien echter—en dit is het tweede punt—wordt er op gewezen dat naast die registratie, die reeds lang door het kantoor werd verricht, aan het personeel nog ander werk, b.v. wat handelsmerken, kopierecht en maatschappijen in aandeelen betreft, is toegevoegd; dat het werk zoo toeneemt dat de registrateur, de heer Lucas, zich naar Europa heeft moeten begeven, om verpleging en herstel van gezondheid, en de rest der ambtenaren insgelijks overwerkt zijn; en dat tevens de plek waar het kantoor gehouden wordt, te eng is geworden, en b.v. stukken van het hoogste gewicht, en welker verlies voor de kolonie onherstelbaar zou zijn, geenszins in brandvrije lokalen geborgen zijn, zoodat hiertegen volstrekt maatregelen moeten genomen worden, iets wat in den tegenwoordigen staat der geldmiddelen geen aangenaam bericht is. Van de registrateurs te Kimberley, K.W. Town en Vrijburg, zijn de rapporten kort en houden zij gelijksoortige berichten in over vooruitgang, met die uit de Kaapstad, behalve dat in het Vrijburgsche geklaagd wordt over het aldaar gevolgde stelsel dat door den registrateur als verouderd wordt gebrandmerkt.

Melsetter Rhodesia.

Aan den Editeur

Mijnheer,—Lang heb ik gewacht te doen wat ik nu ga verrichten. Ik had gehoopt, dat een der boeren voortrekkers uit distrikt zou bekend stellen, doch daar dit niet gedaan is, en daar ik mijn land en volk op 't hart draag, ben ik verplicht de pen op te nemen ten einde de Afrikaanders iets goeds onder de oogen te brengen.

Ik wil met u over grondzaken spreken. Grond is schaarsch en duur, waar gij woont.

Hier te Melstetter of Gazaland is volop water, volop gras en nog veel grond. Er zijn nog plus minus 35 plaatsen, die men op zeer billijke voorwaarden van 't Gouvernement kan verkrijgen.

Andere kunnen tegen zeer lagen prijs van de boeren gekocht worden. Er zijn van avond plaatsen in de markt, die, zoo ik recht leze, binnen twee jaar niet voor dubbel de tegenwoordige prijzen zullen gekocht worden. Gaat niet stil zitten, Afrikaanders! Gaat niet wachten totdat vreemden al den bruikbaren grond hebben ingepalmd! Er is hier plaats voor honderden uwer.

Het land is uitmuntend voor klein en groot vee. De koe kalft gewoonlijk binnen het jaar. Het klein vee lamt twee maal 's jaars. Dat kan nergens in Zuid Afrika overtroffen worden.

De koorts alhier is niet van zulk een boosaardigen aard als in 't noorden der Transvaal. Gedurende de zeven jaren, door mij alhier te lande doorgebracht, zijn er vier aan de koorts gestorven.

Ten Zuidoosten van Salisbury liggen ook veel open gronden. Dat distrikt heet Inyanga. Het ligt hoog en is gezond. Deelen er van zijn uitmuntend voor landbouw en veeteelt.

Een jaar geleden ging ik de uitgewekenen aldaar, behoorende aan onze Kerk, een bezoek brengen. Ik vond hen welvarend en zeer tevreden met het land. Zij zijn meest uit Natal, daar de Melsettersche voortrekkers uit de Kaap- en Oranje Rivier Kolonie zijn. Ook zij hebben een en ander maal aan mij gezegd: "Ach, konden wij maar onze mede Afrikaanders doen verstaan, welke fraaie open gronden hier nog zijn, maar zij schijnen ons niet te kunnen of willen gelooven."

Afrikaanders! gij die van plan zijt naar Z. Amerika te verhuizen, verleent mij toch uwe ooren. Afrika, niet Z. Amerika, is voor de Afrikaanders. Ik heb het verslag van Ds. Vorster (nog niet alles) gelezen, en mijns inziens kan dat land niet met dit distrikt (meer of min zoo groot als Palestina) vergeleken worden. De alhier wonende praktische boer kan zorgen dat zijn vee twaalf maanden in 't jaar groen gras heeft. Waar 't oog ook valt, alles gelijkt op dit oogenblik op een stuk gezaaide. Grenzende aan de Melsettersche lijn liggen er ook wel boven de honderd plaatsen in 't Portugeesche gebied, die goed en bruikbaar zijn. Dan zijt gij toch bij uwe Kerk, uw land, uw volk.

Nu Afrikaanders! Ik heb tot u gesproken, laat mij u ook raad geven. Komt niet hierheen op mijn woord. Doet, zooals de andere voortrekkers hebben gedaan. Helpt elkaar, en zendt eerst afgevaardigden, en laat hen een volledig rapport uitbrengen.

Ons station is Umtali. De naaste boerenplaats is vijftig mijl vandaar. Zendt geen pessimist en ook geen optimist, maar iemand met kennis en ondervinding.

Ons distrikt heeft nog plaats voor vele intrekkers, en wij zouden van harte wenschen, dat onze Kerk en het Afrikaander element in deze gewesten zou versterkt worden. Maar voor Jan den Speculant, Hendrik den Omkijker en Piet den Luiaard, hebben wij ten eenen male geen plaats.

Zou 't niet wenschelijk zijn, dat ook andere krantschrijvers bovenstaande feiten onder de aandacht hunner lezers brengen?

Uw mede-Afrikaner,
P. L. LE ROUX.

Melsetter,
Rhodesia.

IN MEMORIAM.

Op den 7den Maart, te Charles Mills, gemeente Cedarville, is het ons weder geopenbaard, dat wij hier geen blijvende stad hebben; toen een onzer, een moeder in Israël, ons ontvallen is. Op Zondag den 6den was zij 's morgens wat klagende, daar zij al drie jaren lijdende was aan een hartkwaal, die zij met een zeer voorbeeldig geduld gedragen heeft en in den nacht, iets over een uur, ging zij de ruste in, voor de Zaligmaker bereidt voor zijn geloovigen.

De echtgenoote van den ouden heer A. J. Joubert met name Dorathea Maria, geboren Naude, overleed in den ouderdom van 59 jaren, 8 maanden en 8 dagen. De mensch is gelijk een bloem die een korten tijd gezien wordt en verdwijnt. Deze oude moeder werd geboren te Cradock, en was het tweede echtpaar dat in het huwelijk bevestigd werd in de kerk te Lady Grey en bevestig werd door ds Martin. De overledene laat een treurende echtgenoot en 5 kinderen na, waarvan een nog ongetrouwd, en 21 kleinkinderen; 2 kinderen en 7 kleinkinderen zijn haar reeds voorgegaan. Een goed aantal vrienden was op de begrafenis, op 8 Maart, tegenwoordig, bijna de geheele omtrek was opgekomen. Als koster ageerde de heer P. Fouchee, en hij sprak deze hartvoerende woorden na aanleiding van Gods woord: "Wij hebben hier geen blijvende stad." Hebr. 13 vers 14.

Bij het graf sprak de bedroefde echtgenoot: vrienden het is 44 jaar dat wij tezamen met liefde geleeft hebben, en het is voor mij als een wenk voorbij, maar mijn liefde neemt zij mede.

Verder sprak de jonge broeder C. Naude een woord uit Jes 40 vers 6: een stem zegt: Roep, en hij zegt, wat zal ik roepen? Ik heb hier bij het geopende graf geroepen, onlangs bij het graf van een zoontje van den broeder C. Joubert, die in den ouderdom van 6 jaren, 10 maanden, en een kleinzoon van de oude moeder, die slechts kort tevoren op 26 Januari overleden is. Hij wees erop dat de Heere ook bij die geopende graven geroepen had. De Heere zelf troost de bedroefde echtgenoot en kinderen.

HET DENKBELD dat sommige menschen hebben dat chronische diarrhee ongeneeselijk is, is een vergissing. Chamberlain's Koliek Cholera en Diarrhee Medicijn geeft niet alleen onmiddelijke verlichting maar zal een blijvende genezing bewerken. Het misdukt nooit en is aangenaam om in te nemen. Overal te krijgen.—(Adv.)

EEN BOEK VOOR DAMES.

DE wetenschap in dit boek vervat, is van ONSCHATBARE WAARDE voor IEDERE GEHUWDE DAME, en het zal de ongetrouwde ook geen schade doen, om het te lezen. Het is het middel geweest voor duizenden, om hun leven zonnig te maken. Het bevat een groote massa kostbare informaties. Een ieder zal bij de lezing profijt hebben, daar de aldus verworven kennis onberekenbaar is en slechts ten goede zal strekken. Het wordt in verzegelde enveloppe toegezonden voor twee postzegels.

Adres: CARDUI DEPT. C., BUS 725, KAAPSTAD.

Een dame schrijft ons. "Ik heb uw boek gelezen. Het is eenvoudig onwaardeerbaar en gaf mij inlichtingen, waar ik reeds jaren lang naar gezocht had."

Amerikaansche Medicijn Maatschappij Beperkt, Houtstraat 42, Kaapstad.
(Hoofdkantoor van Zuid-Afrika.)

Een dame, daar aanwezig, zal met genoegen alle informaties geven omtrent "CARDUI" en onze behandeling. Overal te koop of direct van zijn depot voor 5s. 6d., post inbegrepen.

JONES'
RHEUMATICURO.
Het Groote Zuid Afrikaansche Middel

Misluk nooit om Jicht, Rheumatiek, Rheumatiek-jicht, Lendenpijn, Heupjicht, en Zenuwpijn te genezen.

De volgende zijn eenige uittreksels uit ontvangen brieven, waarvan de originéele op aanzoek kunnen worden gezien:—

"De pijn verdween (na maanden lang lijden) binnen vier uren na het gebruiken van de eerste dosis, en ik genoot een goede nachtrust, zooals ik sedert weken niet gehad heb. Ik ben nu geheel gezond".

"Het heeft mij wezenlijk zeer wonderbaarlijk genezen. Gedurende de laatste zes maanden was ik lijdende aan een verschrikkelijke pijn in den rug, zoo erg dat ik, wanneer ik zat, bijna niet weder kon opstaan; bukken was mij geheel onmogelijk daar ik eenvoudig niet weder recht kon komen. Een bottel genas mij geheel en al.

Alleen vervaardigd door de eenige eigenaren:
De Rheumaticuro Maatschappij
KAAPSTAD.

ZAAD KOORN.
ZAAD HAVER.

Wij bieden tegen de laagste markt prijzen speciaal uitgezochte Kwaliteiten van
Italiaansch gegroeid Rietti Zaad Koorn.
Verschillende soorten Kaapsch Zaad Koorn.
Australisch gegroeid Algiersche Zaad Haver.
Zuid Amerikaansche Haver.
Kaapsche Zaad Haver.
Gegarandeerd overeenkomstig de namen en uitgezocht in de graan producerende centra. Speciaal aanbevolen door den Gouvernements Landbouw expert.

LIBERMAN & BUIRSKI,
28, BURGSTRAAT.
P.K. Bus 157. Telegrammen 'LIBERMAN.'

H A
Jacques Dusseau & Co.,
P.B. 288. 3 Kerkstraat,
KAAPSTAD.

VERSCHENEN van de
ONS SPREEKUUR SERIE:
1. Koppigheid, blijspel,
2. Achter de Schermen blijspel,
beide bewerkt door
Dr. W. J. VILJOEN
prijs 1/- postvrij elk.

KERKALMANAK voor 1904
9d. postvrij.

NOG EENIGE
Christelijke Scheur Almanakken
voor 1904, 1/3 postvrij.
U M

Klavieren! Klavieren

Een nieuwe bezending van onze beroemde Duitsche Klavieren juist ontvangen per S. S. OFFENBACH, direct van Duitschland.

Kruis snarig, IJzeren Raam, Check Action, Volle Trichorde, Prachtigen Toon en zeer Elegant.

Prijzen (waarover gij u zult verwonderen) op aanvraag.

Bovengenoemde Klavieren geven algemeene voldoening.

LET OP ADRES:
D. I. de Villiers,
ORGELIST,
WELLINGTON.

Murraysburg.
PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
Twee Prachtige Plaatsen,
Losse Goederen
en Levende Have, enz., enz.

DE ondergeteekenden, behoorlijk daartoe gelast door de Executeuren Testamentair in den Boedel van wijlen den heer FRANCOIS DANIEL PIENAAR, en zijne overledene echtgenoote, MARIA LOUISA PIENAAR van Phizantkraal, dist. Murraysburg, zullen per publieke veiling verkoopen op de plaats

PHIZANTKRAAL, Distrikt MURRAYSBURG,
EN WEL OP
Woensdag, den 30sten Maart, 1904.
OM HALF TIEN URE 'S VOORMIDDAGS.

I. VAST GOED:

1 De alombekende plaats PHIZANTKRAAL, gelegen omtrent 9 mijlen van Biesjespoort Statie, uitmuntend geschikt voor Veeteelt en Landbouw, beplant met allerlei soorten vruchtboomen, met prachtig woonhuis en buiten gebouwen, en stand houdende fonteinen, groot 5750 Morgen.

2 De plaats TAAIBOSCHFONTEIN, gelegen als boven, met geriefijk Woonhuis en Buitengebouwen. Met een weinig kosten kunnen er zaailanden op groote schaal worden aangelegd, een der beste Veeplaatsen in het distrikt van Murraysburg. Groot £2810 Morgen en 350 Vierkante Roeden.

3. Een half deel van Droge Erf No. 144, gelegen op het dorp Murraysburg, met de gebouwen daarop, groot in zijn geheel 69 vierkante Roeden en 64 vierkante Voeten.

II. KLEIN EN GROOT VEE:

98 Angora Bokken gemengd, 2 Gedresseerde Muilen, 99 Merino Ooien, 1 Jonge Muil, 42 Afrikaansche Schapen, 1 jong Hengst Paard, 8 geleerde Ossen, 6 jonge Ossen, 1 Koe, 8 Vaarzen, 2 jonge Ossen, 1 paar eerste klas gedresseerde Paarden, 20 prachtige Ossen en Koeien gemengd.

Al het bovenstaand Vee is in uitstekende conditie.

III. BOERDERIJ GEREEDSCHAP en HUISRAAD:

1 Kap Kar, splinter nieuw, 1 lichte Veerbokwagen met Kap (nieuw), Blaasbalg met Smidsgereedschap, 1 Schaafbank met Timmermans gereedschap, 1 Slagijzer, 2 Stalen Jumpers, boren van 14 en 6 voet, Jukken met Stroppen en Riemen. Het gewone assortiment Huisraad, zooals Ledikanten Tafels, Stoelen, Kleeder Kasten, Potten, Pannen, 1 Eerste klas Stove, 1 Perspomp, ens.

EINDELIJK:

100 Aandeelen in de Murraysburg Handels Maatschappij Beperkt.

Vee van omliggende plaatsen voor de verkooping zal welkom zijn.

De Villiers & Marais, Afslagers.
Murraysburg, 12 Februari, 1904.

VERKOOP VAN
LAND EIGENDOM,
(onder proces van het Hoog Gerechtshof),
ZIJNDE Nos. 6 en 8,
Krynauw Straat, hoek van Camp Straat,
BEKEND ALS HAMPTON VILLA.

In de zaak tusschen ANTHONIE FREDERICK JACOBUS BENNING, Eischer, en WILLIAM COWLING, Verweerder.

OP
DONDERDAG, 7 APRIL, 1904,
ZAL OP DE PLEK WORDEN VERKOCHT,
- - - OM 11 UUR V.M. - - -

1. Zeker stuk GROND, gelegen te Kaapstad, aan Camp Straat, zijnde Lots 4, 5 en 6, Blok A van de Estate Weltevreden, groot 95 vierkante roeden, en 48.25 vierkante voeten, overgedragen op den Verweerder op 27 Juli 1901.
2. Zeker stuk GROND, gelegen in "de Tuinen" nabij Krynauw Straat, Kaapstad, zijnde gedeelte A van het land, overgedragen op A. M. DE COCK, op den 5den October 1898, groot 3 vierkante roeden en 82 vierkante voeten, overgedragen op Verweerder op 17 Januari 1902.

VERKOOPINGS-VOORWAARDEN.

De koopgelden moeten à contant of, indien door den kooper gewenscht, in drie gelijke deelen op drie, zes en negen maanden na den dag der verkooping, te samen met de rente daarop tegen de koers van 6 per cent per jaar, betaald worden.

De Afslagers fooien zoowel als Overdrachtsrechten en alle Overdrachts onkosten, ingesloten Achterstallige Belastingen, moeten gedragen worden door den kooper.

De Eigendommen worden verkocht zooals omschreven in de Overdrachts-Acten en Teekeningen, terwijl de Baljuw zich niet verantwoordelijk houdt voor eenig te kort, en afstand doet van eenig te veel.

De Verkoop zal onderworpen zijn aan een reserve-prijs onder den 13den Regel van het Hof.

GEO. A. REYNOLDS,
Wnd. Baljuw v/h. Hoog Gerechtshof.

Kantoor van den
Baljuw v/h Hoog Gerechtshof.
Kaapstad, 11 Maart, 1904.

Levende Have.

GELEERDE PAARDEN, AANTEEL MERRIES, MUILEN en KOEIEN.
Altijd voorhanden.
Alle soorten van PAARDEN, HOORNVEE en SCHAPEN,
Ingevoerd op bestelling.
DUFFUS & CO.,
Kaapsche Paardenmarkt
78-80 Sir Lowry Weg.
Telegrafisch Adres: LIGHTSINN.

EEN kans terwijl u in stad is, om een spreekmachine mee naar huis te nemen, om oud en jong te vermaken en te leeren. Kom onze nieuwigheden zien. We zullen zeer gaarne u overal rond leiden.

De 'Electric Utility Co.'
Burgstraat 45,
KAAPSTAD.
Postbus 128.

Zaad Haver, Zaad Haver, en Guano.

Algiersch, Amerikaansch en Koloniaal.
Goedkooper dan in Kaapstad bij
SCHALK W. van der MERWE,
PAARL.

Malmesbury Executeurs Kamer en Voogdij en Brand Assurantie Maatschappij.

BELANGRIJKE VERKOOPING
VAN
VAST en LOS GOED.

DE ondergeteekenden, behoorlijk daartoe gelast door den heer STEPHANUS F. DU TOIT, zal publiek doen verkoopen, ter plaatse,

WOLFGAT,
NABIJ
MOORREESBURG, MALMESBURY AFD.,
OP
DONDERDAG, den 31en MAART, e.k.
TEN 10 URE 'S VOORMIDDAGS, de volgende:—

Vastgoed.

De welbekende plaats WOLFGAT, gelegen in het Zwartland, zoowat 30 minuten van Moorreesburg, een uur van Rust Siding, en drie uur van het dorp Malmesbury, groot 1109 Morgen, en beroemd als een van de beste zaaiplaatsen in het distrikt. Volop water, en goed bebouwd. Bezit te worden genomen, bij tijds voor den komenden ploegtijd.

Levende Have.

8 Ezels, 4 Paarden, 2 Koeien met Kalvers, 200 Schapen.

Boerderijgereedschap.

2 Wagens, (1 zoo te zeggen nieuw), 1 Water Kar, 2 Snij-Machines, 2 Span Tuigen, 2 Dubbel-voor Ploegen, 1 Enkel voor Ploeg, 1 lot Graven, Pikken, Eggen, 1 lot Planken, 1 Lot Deelen.

Granen.

300 Mudden Zaadhaver, 50 mudden Koorn, 100 mudden gemengd Voer.

Huisraad.
HET GEWONE ASSORTIMENT.

En wat nog verder zal aangeboden worden.

Vergeet den dag der Verkooping niet.

G. W. KOTZE,
Secretaris.

J. W. MOORREES Jr. & Co., Afslagers.
Malmesbury, 7 Maart, 1904.

PUBLIEKE VERKOOPING.

DE ondergeteekende, in zijn hoedanigheid als Eenig Curator in den Insolventen Boedel van WESSEL JURIE VAN DYK, zal Publiek Verkoopen te

BUITENSTE KLOOF,
Afdeeling ROBERTSON,
Op Donderdag, den 14den April, 1904,
TEN 10 UUR DES MORGENS.

VASTGOED:

Zeker deel van de Plaats "Buitenste Kloof," gelegen in de Wijk Vink Rivier, zulk deel metende 158 morgen en 200 vierkante roeden. De Grond is beplant met een jongen Wingerd en Vruchten Boomen en er is uitgestrekten eerste klas Tuin Grond. De oogst van Boonen, Melies, Uien en zoo voorts zijn nu ingezameld. Er is volop water, dat met pijpen aangelegd is.

LOSSE GOEDEREN:

50 mud Uien, 2 Kar Paarden, 14 Schapen, 2 Bokken, 2 Varkens, 1 Open Kar, 2 paar Tuigen, 1 Geweer, 3 Bedden en Beddegoed, 2 Tafels, 1 Huis Klok, 4 Stoelen, 2 Ploegen, 1 Egge, 1 Lot Koren Gerven, 7 mud Haver.

A. G. H. TEUBES,
Eenig Curator.

Robertson, 23 Maart, 1904.

WELLINGTON.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN ZEER
Kostbaar Vastgoed,
in den Boedel van wijlen den Heer HENDRIK JOHANNES DE WAAL

Op DINSDAG, den 29sten MAART, e.k.,
'S MORGENS TE 10 URE,

zullen de ondergeteekenden, gelast door de Executrise Testamentair des Boedels, publiek verkoopen:

I. Het ERF, gelegen in Malherbe Straat met de daarop staande Gebouwen, allen onder ijzeren daken in goeden staat van reparatie en bestaande in twee wel ingerichte woningen, behalve de buitengebouwen, die ook altijd goed verhuurd zijn. Het Erf heeft recht op water uit de Spruit Rivier, en daar de grond bijzonder goed is zijn Wijngaard, Tuin en Vruchtboomen beroemd wegens dezelver groei en schoonheid.

Dit eigendom zal in drie perceelen worden opgeveild ten gerieve van koopers.

II. Het ERF, gelegen in Pentz Straat met de gebouwen, die omtrent £50 huur per jaar opbrengen.

Kapitalisten en anderen, die zich van deze gelegenheid willen bedienen, hebben nu een kans, hetzij voor geldbelegging, of verkrijging van eerste klas Vastgoed voor woning, zooals hier maar zelden voorkomt.

M. L. SMITH & Co., Afslagers.

Prijzen en plannen, Po trij aan Applicatie

Nog een Paar Woorden

UW Gezondheid is het voornaamste ding in deze oude Wereld, en om die te behouden, moet gij de beste middelen gebruiken en er zijn geen betere, dan die door

Dr. C. F. JURITZ & Co.
gemaakt zijn.
EENIG AGENT:
HEYNES, MATHEW & Co.
37, Adderley Straat, Kaapstad.

AFRIKAANSCHE
Onderlinge Voogdij en Assurantie
Maatschappij, Bpkt.

OPGERICHT 1900.

Eene zuiver Zuid-Afrikaansche Instelling, gegrond op Onderlinge Beginselen.

Nominaal Kapitaal	£100,000
Ingeschreven	50,000
Reserve Fonds tot 30 Juni 1903	10,000

HOOFD KANTOOR ... ... Malmesbury
TELEGRAPHISCH ADRES ... "Mutual."

DIRECTEUREN:

A. C. Kock (Voorzitter), J. A. Dreyer, G. J. V. Louber, J. G. Louw, J. [illegible] Marais, L.W.V., A. J. Roome, D. [illegible] Marais, L.W.V., A. W. Eksteen, J. [illegible] Malan, G. S. Wolfaardt, L.W.V., D. W. Krynauw, F. Lindenberg, A. J. Chiappini, I. J. J. van Aarde, A. C. de Villiers.

TAKKEN.

Paarl—Telegraphisch Adres "Mutual." Bestuurder, S. F. H. de Villiers.
Worcester—Telegraphisch Adres "Mutual." Bestuurder, Daniel Bland.
Piquetberg—Telegraphisch Adres "Mutual." Bestuurder, P. J. A. Olthoff.
Kaapstad—Telegraphisch Adres "African." Bestuurder, S. J. Wiggett.

AGENTSCHAPPEN.

Agenten in al de voornaamste Steden in de westelijke Provincie.

VERZEKERING DEPARTEMENT.

Brand verzekering aangegaan op Risico van allerlei aard, tegen de laagste loopende prijzen.

Verzekering van Hooimijten en Boeren Producten een specialiteit.

VOOGDIJ DEPARTEMENT.

De Beredderingen van Boedels, Overmakingen, Voogdijschap, Huwelijkscontrakten, en Insolvente Boedels, Liquidatie van Firmas en Maatschappijen, en Algemeen Trust en Agenten Werk van allerlei aard ondernomen.

GETROUWHEIDS TAK.

Waarborg voor Eerlijkheid, Oprechtheid en Getrouwheid van Voogden, Likwidateurs en Administrateurs, Executeurs en Executeuren Datief, Curatoren Boni, Baljuw, Landmeters, Bestuurders en Secretarissen van Banken, Verzekering en andere Maatschappijen, Afdeelings en Stedelijke Raden, Klerken en andere beambten in dienst van Firmas en Publieke Instellingen.

I. P. MARAIS,
Secretaris.

Samuels & Druiff,
OPTICIENS
DE BURLINGTON
Kerkstraat 4 Kaapstad.

Brillen en Oog Glazen
wetenschappelijk verstrekt. Gezichts vermogen wordt onderzocht.
VRIJ VAN KOSTEN.
Oogheelkundige voorschriften worden opgevolgd.—Herstellingen van allerlei soort.

Veld en Opera Glazen
in groote verscheidenheid.
Matige prijzen.

GA ZITTEN JUFFROUW - -
- - - - EN SCHRIJF!!
AAN
Jac. L. DROOMER, Paarl, K.K.
(Den Beroemden dress en hoedenmaker,)
Om de nieuwe Wintermonsters en Maat vormen, die U postvrij toegezonden worden aan eenig adres.
Honderden getuigschriften ter Hand

PHILIPSTOWN.

BEVESTIGING VAN Ds. D. J. J. VAN VELDEN ALS LEERAAR TE PHILIPSTOWN.

Vrijdag den 11den dezer werd Ds. D. J. J. van Velden van Tarkastad, die het beroep naar de gemeente te Philipstown heeft aangenomen, alhier verwelkomd. 's Morgens om 10 uur waren er 111 karren en een 40-tal paardenruiters gereed om hem buiten het dorp tegemoet te gaan.

Ongeveer 2 mijlen buiten het dorp hield men halt, terwijl de rijtuigen, die den leeraar en zijn gezin brachten, vergezeld van een 30-tal andere karren, naderden. Hier werd hem een adres aangeboden door Ds. Malherbe, uit naam der gemeente, hem hartelijk welkom heetende en een gezegenden arbeid toewenschende, waarop Zijn Eerw. in korte, gepaste woorden antwoordde. Na afloop hiervan keerde de gansche stoet huiswaarts. Men ging de eene straat af en de andere op om eindelijk voor de pastorie te landen, alwaar de Zondagschool kinderen den nieuwen leeraar toezongen het lied: "Breng mij de oude tijding." Hier werd hem ook een kort adres aangeboden, waarin vriendelijk verzocht werd de kinderen van de gemeente niet te vergeten.

Ds. van Velden bedankte hen hartelijk voor de vriendelijke ontvangst.

Het was toen al reeds 12 uur en de leeraar met zijn gezin, werden door den kerkeraad vergast.

Zaterdag morgen om half 10 uur vond de bevestiging plaats. De kerk was vol. Bij het aangaan van de dienst zong het koor eerst het stuk: "Wij zullen juichen", wanneer met gretige ooren werd geluisterd.

Ds. Winter nam de dienst waar en had tot tekst Jesaja 1 : 29, "Ziet het lam Gods." De nieuwe leeraar van de gemeente te Philipstown kwam ons niets anders prediken dan het lam Gods, Jezus Christus, die de zonden der wereld wegneemt." Na afloop van deze ernstige rede las Ds. Malherbe den plaatselijken consulent het bevestigings formulier. Ds. van Velden werd hierna van harte geluk gewenscht door de predikanten Winter van Middelburg, Stulting van Venterstad, Murray van Petrusville en Hamersma van de Ger. Gemeente alhier. Toen de kerk uitging zong het koor weer het stuk: "Juicht den Heer, gij gansche aarde" en in de oogen der aanwezigen kon men zien dat het stuk zeer op prijs werd gesteld.

's Middags om halfdrie hield Ds. van Velden zijn entree preek. Tot tekst nam Zijn Eerw. Efeze 3 : 8 het woord: "Wij de allerminste van al de heiligen is deze genade gegeven om onder de Heidenen te verkondigen den onnaspeurlijken rijkdom van Christus."

Men kon na afloop van den dienst algemeene tevredenheid zien over de keuze en wij hopen dat èn Ds. van Velden en de gemeente veel zegen ontvangen zullen van elkander.

PLECHTIGE WEDERBEGRAFENIS VAN GEVALLEN BURGERS.

Zondag den 13den werden de burgers Diederik Johannes Hattingh, Andries Jacobus Roux, Alewijn Johannes Smijman, William Abdiel Wenthworth en Marcus Johannes Albertus Slabbert, die in dit distrikt sneuvelden gedurende den jongsten oorlog alhier, plechtig weder begraven.

Er was een zeer groote opkomst. De plechtigheid werd gehouden in de Ned. Ger. Kerk. De predikanten Van Velden en Hamersma van Philipstown, Winter van Middelburg, Stutling van Venterstad, Malherbe van Strijdenburg en Murray van Petrisville mochten de plechtigheid bijwonen. De beenderen van de 4 lijken werden in een kist gelegd en de namen van elkeen waren prachtig op de kist in platen geschilderd door mevr. Botha..

's Middags om 5 uur begon de dienst. Mevr. Botha speelde den "Doodmarsch" op het orgel, terwijl de predikanten den preekstoel beklommen. Men telde 960 menschen in het kerkgebouw, terwijl velen nog buiten stonden. Onder de aanwezigen waren de magistraten en beambten, de leden van den Afdeelingsraad en de municipaliteit. Nadat t koor een diepen indruk gemaakt had door 't zingen van het lied "Zij slapen in den grond", ging Ds. van Velden voor in een gebed.

Ds. Hamersma liet daarna zingen Psalm 43 : 8 en 9 en las een gedeelte voor uit de heilige schrift.

Na het zingen van Psalm 68 : 10 sprak Ds. Winter kortelijks over de woorden uit Jesaja "Zeg tot het Noorden geef, en tot het Zuiden houdt niet terug. Het noorden heeft dierbare panden afgegeven, mannen, vrouwen en kinderen en het zuiden heeft zijn geld niet teruggehouden. Namens de Transvaal wenschte Zijn Eerw. het publiek hartelijk te danken voor het eerebewijs aan haar burgers gedaan.

Na hem sprak Ds. Stutling ook een kort woord en bedankte het publiek als oud-Vrijstater namens den Vrijstaat. Na het zingen van Psalm 146 : 3 en 4 werd de vergadering uitgenoodigd de overblijfeelen van de gesneuvelden naar het kerkhof te vergezellen. Het koor ging weer vooraan en zong "Komt vrienden nadert tot het stille oord" en werd gevolgd door een zeer groote schare. De kist werd in de lijkwagen getrokken door twee prachtige paarden, terwijl de dragers, allen personen die den oorlog hebben doorgemaakt, op 't krijgsveld, langs aan gingen. Bij het kerkhof zong het koor andermaal het lied "Komt nu geliefde broeders; komt en rust." Ds. Malherbe sprak hier nog een kort doch ernstig woord en na het zingen van Psalm 103 : 7 en 8 sloot Ds. Murray de plechtigheid met een kort gebed.

Wij kunnen niet nalaten hiermede onzen hartelijken dank te betuigen aan allen die zoo vriendelijk hebben meegeholpen om de plechtigheden tot een succes te maken. Mevr. Botha die het koor oefende en mejuff. Botha die het orgel bespeelde, alsmede het koor zelf verdient allen lof. Het begrafenis comité wordt ook hartelijk dank gezegd voor de moeite zich getroost.

Zam-Buk geneest een Kaapstads ingezetene.

HEVIGE PIJNEN IN BORST EN SCHOUDERS VERDWENEN.

Alzoo schrijft de heer Worthington van 2, Washington Villa, Bertram road, Zee Punt, die voelt dat hij een ieder van zijn wonderbare genezing moet vertellen. "Ik had hevige pijnen rondom mijn borst en schouders. Zij hinderden mij zeer en bij tijden kon ik nauwelijks een klein eind loopen om mijn tram te vangen. Een mijner vrienden, bekend met de goede hoedanigheden van Zam-Buk, en van de martelingen die ik doorstond bewust, beveelde het aan het te versoeken. Ik liet het komen en wreef het goed in de pijnlijke deelen in. Ik voelde dat het de pijn geheel stilde en ik ben blij te zeggen dat de snelle vraag naar Zam-Buk mij geheel en al van mijn oude kwaal heeft genesen. Uw maaksel is zeker beter dan eenig ander ooit door mij gebruikt, en ik hoop, dat mijn ondervinding hiervan andere lijders bekend zal stellen met Zam Buk's verzachtende pijn eigenschappen." De ondervinding van den heer Worthington is de ondervinding van honderden van anderen die geleden en bij Zam-Buk baat gevonden hebben. VERGEET HET NIET. Zend 1d. stamp aan Zam-Buk Co., Kaapstad, voor vrije monster proef. Elke winkelier heeft Zam-Buk, of het wordt gezonden postvrij, door de Zam-Buk Co., Kaapstad, voor 1s. 6d. of 3s. 9d. groote doos, die ongeveer vier maal de hoeveelheid der kleinere bevat.

HET ZEKERE TEEKEN.

Elke dokter weet, dat een doffe, aanhoudende pijn in den rug—een pijn, welke den slaap stoort, en erger is in den morgen—een pijn, die scherp en snijdend is, wanneer men zich bukt—het zekere teeken is van nierziekte. Het is eigenlijk niet de rug, welke pijn doet, doch de nieren, die juist beneden het smallle gedeelte van den rug liggen. Doan's Rugpijn Nieren Pillen verlichten en genezen de nieren afdoend—drijven de vloeibare en gecristalliseerd stoften, die rugpijn, Bright's ziekte, water, urine kwalen. rhumatisme, een swak hart, enz., veroorzaken, uit het lichaam. Het geval, hieronder vermeld, bewijst, dat de genezingen blijvend zijn.

Mevr. Ward van 97 Loaderstraat, Kaapstad, zegt: "Ik ben twee en vijftig jaar oud. De pijnen in mijn rug en over mijn gansche lichaam waren zoo hevig, dat ik een gevoel had, alsof het leven niet langer waarde voor me had, en voor meer dan tien jaren ben ik lijdende geweest aan nier ziekte. Omtrent een maand geleden kreeg ik den raad om Doan's Rugpijn Nieren Pillen eens te probeeren, en zoo begaf ik mij dan naar Lennon's Apotheek, in Adderleystraat, en verschafte mij een doos. Toen ik de eerste doos had opgebruikt, voelde ik mij zooveel verlicht, dat ik besloten was er een volledige proef mede te nemen, ik ging met het gebruik voort, en het is mij aangenaam te kunnen zeggen, dat zij mij volslagen genezen hebben. De pijnen in mijn rug en nieren zijn geheel verdwenen, en ik zal Doan's Rugpijn Nieren Pillen aanbevelen, aan eenigeen mijner vrienden, van wien ik hoor, dat hij op dezelfde wijze lijdt, als ik geleden heb.

Zorg ervoor, de echte Doan's Rugpijn Nieren Pillen te krijgen dezelfde als Mevr. Ward gebruikte.

Alle Apothekers en Winkeliers over geheel Zuid-Afrika verkoopen Doan's Rugpijn Nieren Pillen, of ze zijn verkrijgbaar direct van de eigenaars, FOSTER-McCLELLAN Co., P.K. Bus 1297, KAAPSTAD, na ontvangst van 17s. voor 6 doozen, of 3s. 3d. voor een doos.

DOAN'S Backache Kidney Pills.

HARMONIE.

STELLENBOSCH.

Deze Inrichting, in verband met de Bloemhof Meisjes School, is bestemd voor jonge Dames die begeerig zijn hun tijd aan Muziek, Schilderen, "Shorthand," "Typewriting" en dergelijke extras te besteden.

De Inrichting is onder toezicht van een Comité—(Voorzitter H. Eerw. Professor Marais.)

Daar er nu ruimen verzorging voor logies gemaakt is, zal er bij het aanstaande Kwartaal plaats zijn voor verscheidene nieuwe Kostscholieren.

Om bijzonderheden, doe aanvraag bij den

Principaal,

HARMONIE,
Stellenbosch.

McELREE'S WIJN VAN CARDUI

VROUWEN VRIEND.

Het meest verbazend geneesmiddel voor Vrouwen, aan geneeskundige wetenschap bekend.

STRIJDENBURG, VIA KRANKUIL,
9 APRIL, 1903.

DE AMERIKAANSCHE MEDICIJN COMPAGNIE, BEPKT.,
66 HOUT STRAAT, KAAPSTAD.

WAARDE HEEREN,

Gelieve de ingeslotene order op te zenden zoo spoedig mogelijk. Ik wensch U ook hiermede dank te zeggen voor den "WIJN VAN CARDUI" die Gij aan mijne echtgenoot gezonden hebt, en dien ik nu van eigene ondervinding aan al mijn vrienden gerecommendeerd hebt daar mijn vertrouwen er in nooit verswakt.

Uw dankbare,
H. CARLSON.

Maraisburg, Transvaal, 22 Dec, 1903.

Ik ben verheugd dat er iemand een middel gevonden heeft dat zoo een heilzam kracht bezit voor de lijdende vrouwen en hen helpen kan uit ziekten die hun eigen zijn, als Wijn van Cardui en Thedford's Zwarte Drank. Het is een opbeurend versterkend middel voor verswakking en slapeloosheid en de Zwarte Drank voor de lever om alle kwaardaardige stoffen en gal af te werken. Noch nooit heb ik een medicijn gevonden dat mij in zoo korten tijd geheel gezond gemaakt en geholpen heeft, en raad ik elke lijdende, die eenige vrouwen kwalen heeft, aan, het te probeeren. Ik was zeer zwak en geel om den mond en oogen maar ben nu rood van wezen en bezit een gezondheid die ik door dit middel verkregen heb en waarvoor ik den Heer nooit genoeg danken kan.

De Uwe,
MEVROUW H. STEYN.

WIJN VAN CARDUI en THEDFORD'S ZWARTE DRANK worden bij alle winkeliers en apothekers verkocht, of direkt gezonden door het AFRIKAANSCHE hoofd kantoor, "Bus 725 Kaapstad." Bij ontvangst van 6/- (postgeld in begrepen.) Zend Uw adres en twee post-segels aan "CARDUI DEPT." C. BUS 725, KAAPSTAD," en het zal U brengen ons Boek voor Dames, en andere boekjes die iedere dame behoort te lezen.

DE AMERIKAANSCHE MEDICIJN MAATSCHAPPIJ, BEPKT.,
66 HOUT STRAAT, of BUS 725, KAAPSTAD.

Een dame daar aanwezig zal met genoegen alle informatie geven omtrent "CARDUI" en behandeling.

HERMANUS! HERMANUS!

ERVEN!

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN KOSTBARE

VASTE en LOSSE GOEDEREN.

DE Ondergeteekenden, daartoe gelast door den heer H. T. BOLTMAN, die zijn Hotel uit de hand verkocht heeft, en nu Hermanus gaat verlaten, zullen publiek verkoopen ten dorpe

HERMANUS, Afd. Caledon,

OP

ZATERDAG, den 2den APRIL, 1904,

OM 11 URE 'S MORGENS,

(A.) VASTGOED.

1. Zeker fraai Erf, zijnde Lot No. 22, gelegen te Hermanus, groot 57 v.k. roeden en 102 v.k. voeten.
2. Zeker fraai Erf, zijnde Lot No. 19, gelegen als boven, groot 57 v.k. roeden en 102 v.k. voeten.

Deze fraaie Erven zijn allerprachtigst gelegen recht op de zeekust, nabij, op rechter en linker zijde, van het fraaie woonhuis van den heer Anthony Betha van Worcester, en zij grenzen aan de Hoofd-Straat en zijn in de nabijheid der badenplaats, dus zijn zij ongetwijfeld van de beste in het dorp voor Zeebadswoningen zoowel als bezigheidsstanden

3. Zeker fraai Erf, zijnde een gedeelte van Lot No. 10, gelegen als boven, groot 45 v.k. roeden en 5.5 v.k. voeten.

Dit fraaie Erf is gelegen recht over de Visschen Baai, naast aan het Erf van de heeren Gebroeders Stephan en heeft een uitstekend fraai uitsicht.

(B.) LEVENDE HAVE.

4 Eerste Klasse Koloniale Rij- en Kar-Paarden,
5 do. do. Ezels, mak geleerd,
1 do. do. Melk Koe en Kalf.

(C.) KARREN EN TUIGEN.

1 Eerste Klasse Veer-Wagen,
1 do. do. Afslaan 4-plaats Tent-Kar,
1 do. do. Kap-Kar,
1 do. do. Opene Kar,
1 do. do. Buggy,
2 Paar Eerste Klasse Achter-Tuigen,
2 do. do. do. Voor-Tuigen met swingels, compleet,
1 Lot do. do. Vat-Werk,
1 do. do. do. IJzeren Palen.

En een menigte andere goederen, te veel hierin te melden.

De Levende Have en Losse Goederen zijn allen A1, en de aandacht van een ieder wel waardig.

KOM ZIEN! KOM KOOP!

Onthoudt de plaats: Hermanus.
Den Dag: Zaterdag, 2 April, 1904.
Den Tijd: 11 uur 's morgens.

H. T. BOLTMAN.

GUTHRIE & THERON, Afslagers.

Caledon, 4den Maart, 1904.

PUBLIEKE VERKOOPING

— TE —

STERKSTROOM,

Op WOENSDAG, 6 APRIL, 1904,

— VAN —

Woonhuizen, Winkelgebouwen, Erven, Huisraad en Winkelgoederen.

DE heer G A. MARTIN zal verkoopen, van den Insolventen Boedel van W. T. MULLER te Sterkstroom, in de Queenstown Afdeeling,

Op WOENSDAG, 6 APRIL, 1904

OM 11 UUR V.M.

(1) De Erven Nos. 181, 182, 183, te Sterkstroom, groot 75 vierkante roeden met een straat front van 240 voet, tegenover het Markt Plein en het Magistraats huis, bestaande uit (a) Woonhuis met zes Kamers, Stal, Wagenhuis, en buiten gebouwen (b) Winkel en Kantoren (63 x 21 voet) (c) Vijf groote Schuuren (elk 21 x 21 voet) aan drie zijden toegemaakt en onder IJzeren dak, en (d) Gebouw (57 x 15) verdeeld in vier Stoor Kamers. Deze gebouwen zijn allen sterk gebouwd en in Eerste klas orde.

(2) De Erven Nos. 245 en 249 te Sterkstroom, groot 75 vierkante roeden met een straat front van 180 voet: bestaande uit Woonhuis van Baksteen onder IJzeren dak.

(3) Een groote verscheidenheid van Eerste klas Huisraad, b.v. Voorkamer en Slaapkamer Setten, "Broadwood Upright Grand Piano," Marmeren blad Tafel, "Fancy" Stoelen, Tapijten, een groote Mahoniehouten eet Tafel, Ledikanten, Matrassen, Beddengoed, Stoelen, Breekgoed, Messen en Vorken, Kombuis benoodigheden enz., enz.

(4) Een groote quantiteit Winkelgoederen, Kleeding Stoffen, Stevels en Schoenen, Breek-goed, "Fancy" Goederen enz., enz.

Verkooping begint OP DE PLAATS precies om 11 uur v.m., beginnende met het Vastgoed.

TERZELFDER TIJD

zal per Publieke Veiling verkocht worden:—Water Erven Nos. 369, 370, 371, 373, en 374 te Sterkstroom, in één blok, groot 400 vierkante roeden, tegenover het "ROYAL HOTEL," met een straat front van 960 voet, waarvan 240 voet op het Markt Plein gelegen is, bestaande uit, Winkel, Woon Huis en Tuinen, een prachtige Woon -en Bezigheids Plaats.

Daar Sterkstroom gelegen is bij de junctie van de hoofdlijn, tusschen de Kaapstad en Oost Londen en de toekomstige lijn naar Natal, behooren bezigheids mannen dezen GULDEN kans niet te laten voorbijgaan.

Het Sterkstroom Distrikt bevat ook veel Steenkool en met de opening van de mijnen zal de prijs van Vastgoed veel stijgen.

G. A. MARTIN, Afslager.

DAN. J. DE WET,
Procureur voor Verkoopers.

Sterkstroom 12 Maart, 1904.

Verkooping van Kroonland, Clanwilliam.

KENNISGEVING.

De volgende stukken Kroonland zullen te koop worden aangeboden onder wet No. 15 van 1887, per publieke veiling tegenover het kantoor van den Civielen Commissaris, om 10 uur v.m. op Zaterdag, 2 April, 1904.

Teekeningen en Algemeene Verkoops-Condities liggen ter inspectie ten kantore van den Landmeter Generaal en van den Civielen Commissaris, te Clanwilliam.

Voor verdere bijzonderheden zie de Gazette van 2[illegible] Februari 1904.

P. F. ALING,
Civiele Commissaris.

Kantoor van den Civielen Commissaris,
15 Februari, 1904.

AFDEELING CLANWILLIAM.

Veldkornetschap Clanwilliam No. 2.

Perceel No. [illegible]1,344 een stuk Grond gelegen in de Afdeeling Clanwilliam, veldkornetschap Clanwilliam No. 2, genaamd "Mount Synnot A." groot 1,092 morgen 96 vierkante roeden, grenzende ten noordoosten aan "Mount Synnot C," zuiden aan "[illegible]ark Fontein Extensie," zuidwesten aan Kleinvlei Extensie," noordwesten aan "Mount Synnot B." Inzetprijs £15[illegible]. Opmetings onkosten, enz., £17 7s. 0[illegible]d. Grondbrief 12s. 3d.

Perceel No. [illegible],347, een stuk Grond genaamd "Zuikerbosch Extensie," groot 1070 morgen [illegible] vierkante roeden, grenzende ten noordwesten aan "Mount Synnot C en [illegible]" en "Duikerfontein," zuiden aan "Verkeerde Vallei," oosten aan "Zuikerbosch." Inzetprijs £95. Opmetings onkosten, enz., £22 4s. 3d. Grondbrief 12s. 3d.

Perceel No. [illegible],261, een stuk Grond, genaamd "Rheeboks Vlei Extensie," groot 3,015 morgen 578 vierkante roeden, grenzende noordwest aan "Verkeerde Vlei," noordoosten aan Woud Reserve, zuiden aan "B[illegible]'s Berg," zuidoost aan "Klein Fontein" zuidwest aan "Rheeboks Vlei," Inzetprijs £150. Opmetings onkosten, enz., £26 17s. 4d. Grondbrief 12s. 3d.

Perceel No. [illegible]5,845 een stuk Grond genaamd "Boontje's Kloof Extensie," groot 1,946 morgen 310 vierkante roeden, grenzende noorden aan "Boontjes Kloof," zuidoost aan Kroon Land, nu "Bidouw Rivier A," oost aan "Uitkijk" en "Uitkijk Extensie," west aan "Heuning Vlei Extensie" en "Pakhuis Extensie." Inzetprijs £100. Opmetings onkosten, enz., £23 19s. 11d. Grondbrief 12s. 3d.

Perceel No. [illegible]849, een stuk Grond genaamd Perceel No. 11 "Hoenderfontein, groot 2,4[illegible] morgen 112 vierkante roeden, grenzende noord en noordoost aan "The Put," oosten aan "Blom Fontein" en "Klipfontein Extensie," westen aan "Elizabeth's Fontein." Inzetprijs £120. Opmetings onkosten, enz., £23 17s. 8d. Grondbrief 12s. 3d.

Perceel No. [illegible]850, een stuk Grond genaamd "Waaij Pad's Leegte," of "Klipfontein Extensie, Perceel 12," groot 1,145 morgen [illegible]3 vierkante roeden, grenzende zuid aan "Klipfontein," oost aan "Onrust Extensie," west aan Perceel No. 11, "Hoender Fontein," Inzetprijs £60. Opmetings onkosten, enz., £18 12s. 8d. Grondbrief 12s. 3d.

Perceel No, [illegible]852, een stuk Grond genaamd Perceel No. 14 "Brak Rivier," groot 941 morgen 89 vierkante roeden, grenzend noord aan "Doornbosch," zuiden aan "Brakfontein" en Kroon Land, noordoosten aan Kroon Land westen aan "Nodewe Extensie" en "Onrust." Inzetprijs £75. Opmetings onkosten, enz., £17 19s. 8d. Grondbrief 12s. 3d.

Perceel No. [illegible]880, een stuk Grond genaamd Perceel No. [illegible]8, "Verkeerde Vlei Extensie," groot 1,[illegible]02 morgen 472 vierkante roeden grenzende noordoosten aan "Zand Fontein," zuidwesten aan "Varkfontein [illegible]," oosten aan "Rheeboks Vlei Extensie," noordwest aan "Zuikerbosch Extensie" en omliggende het verpachte aan "Verkeerde Vlei." Inzetprijs £85. Opmetings onkosten, enz., £39 4s. 4d. Grondbrief 12s. 3d.

Perceel No. [illegible], een stuk Grond genaamd "Kleinfontein," groot 884 morgen 236 vierkante roeden, grenzende noorden aan "Elizabeth's Fontein," zuiden aan "Pakhuis," noordwesten aan "Rheebok's Vlei Extensie." Inzetprijs £45. Opmetings onkosten, enz, £17 15s. 5d. Grondbrief 12s. 3d.

Veldcornetschap [illegible] Oliphant's Rivier.

Perceel No. [illegible]312, een stuk Grond genaamd "Keerom Extensie", Perceel No. 13, groot 3,9[illegible] morgen, 279 vierkante roeden, grenzende zuiden aan Perceel No. 12, noordoosten aan Perceel No. 14 en "Keerom", of "Hoek", westen aan Keerom", of "[illegible]k". Inzetprijs £200 Opmetings onkosten, enz., £32 19s. 11d. Grondbrief 12s. 3d.

Veldcornetschap Bidouw.

Perceel No. [illegible]856, een stuk Grond genaamd Perceel No. No. 20, "Brakfontein Hoogte", groot 1,836 morgen 342 vierkante roeden grenzende noorden aan Perceel No. 14, zuiden aan Perceel 21, oost aan Kroon Land, noordnoordwest en west aan "Brakfontein". Inzetprijs £95. Opmetings onkosten, enz., £20 18s. 6d. Grondbrief 12s. 3d.

Perceel No. [illegible]870, een stuk Grond genaamd Perceel No. 35 "Zand Drift Extensie", groot [illegible]185 morgen 235 vierkante roeden, grenzende noordnoordoost en noord aan "Zand Drift", zuid aan "Achterstefontein", oost aan "Zanddrift", en Perceel No. 33, westnoordwest aan Perceel No 36, en "Groote Kloof" (verpachte Kroon Land). Inzetprijs £110. Opmetings onkosten, enz., £[illegible] 18s. 3d. Grondbrief 12s. 3d.

Perceel No. 5,[illegible]1, een stuk Grond genaamd Perceel No. 36, "Vierfontein Kloof", groot 1,0[illegible] morgen 23 vierkante roeden, grenzende westnoordwest, noord en oostnoordoost aan Perceel No. 31, oostzuidoost Perceel No. 35, noordnoordoost aan "Groote Kloof", zuidzuidwest aan "Bidouw." Inzetprijs £50. Opmetings onkosten, enz., £[illegible]7 4s. 6d. Grondbrief 12s. 3d.

Perceel No. 5,[illegible]8, een stuk Grond genaamd Perceel No. 45, "De Kruis", of "Vaal Heuning", groot 1,068 morgen 134 vierkante roeden, grenzende noordnoordoost aan "Beukes Kraal", en aan alle kanten aan Kroon Land. Inzetprijs £55. Opmetings onkosten, enz, £20 16s. 6d. Grondbrief 12s. 3d.

Perceel No. 8,10[illegible] een stuk Grond genaamd "Alsfontein," groot 4,059 morgen 112 vierkante roeden, grenzende noord aan "Riffels," zuid aan "Varkkloof," oost aan "Taaiboschkraal," west aan de plaats "Truitjes Kraal," zuidwest aan "Hondverbrand" en "Breekkrants." Inzetprijs £205. Opmetings onkosten, enz., £48 17s. 1d. Grondbrief 12s. 3d.

Perceel No. 8,10[illegible] een stuk Grond genaamd "Taaiboschkraal," groot 5,418 morgen 268 vierkante roeden, grenzende noordoost aan onopgemeten Kroon Land, zuidwest aan "Varkkloof," zuidoost aan de plaats "Kruis" en "Kruis Rivier," west aan "Alsfontein." Inzetprijs £270. Opmetings onkosten, enz., £57 14s. 2d. Grondbrief 12s. 3d.

Veldkornetschap Noord Zandveld.

Perceel No. 1,[illegible]3, een stuk Grond genaamd "Onder Vogel Fontein Extensie," groot 1,02[illegible] morgen 436 vierkante roeden, grenzende zuid aan "Boven Vogel Fontein Extensie," oost aan Kroon Land, west aan "Vogel Fontein" en "Langeberg" of "[illegible]telfontein." Inzetprijs £55. Opmetings onkosten, enz., £17 14s. 11d. Grondbrief 12s. 3d.

Perceel No. 2[illegible]27, een stuk Grond genaamd "Langeberg Peak," groot 1,478 morgen 163 vierkante roeden, grenzend noord aan "Grootfontein Extensie," zuid aan "Klipkop," oost aan "Grootfontein," west aan "Onder Vogelfontein Extensie." Inzetprijs £75. Opmetings onkosten, enz., £[illegible] 7s. 2d, Grondbrief 12s. 3d.

Zeer Belangrijke Verkooping

TE

Zwartfontein, Porcelainberg,

Malmesbury Afdeeling,

OP

WOENSDAG 6 APRIL, 1904, om 10 uur des morgens.

De ondergeteekenden, gelast door den Heer W. A VAN AARDE die zijn boerderij gaat verkleinen, wegens zwakke gesondheid van zijn echtgenoote, zullen als boven per publieke veiling verkoopen op de plaats zelve:

1. De welbekende en beroemde Zaai- en Veeplaats

ZWARTFONTEIN,

gelegen als boven, en omtrent ½ uur van Hermon Station — groot 897 morgen — welbebouwd en beplant met 12000 Wijngaard Stokken, Vrucht-Boomen, enz., enz., en voorzien van volop water.

2. LEVENDE HAVE, als

12 Eerste Klas Koloniale Ezels (in goede conditie,) 8 Koloniale Merries — 3 met Veulens — allen bezet van eerste klas Hengst, 2 Gedresseerde Kar Paarden, 2 Gedresseerde Kar en Rij Paarden, 4 Groote Waterkar Ossen, geschikt voor den Slachter, 16 Koeien waarvan 9 in melk zijn, 7 Vaarzen, 12 Jonge Ossen, 1 Eerste Klas Hollandsche Bul, 40 Aanteel Bokken, 200 Vette Merino Lammers, 60 Merino Ooien, 60 Vette Hamels, 40 Varkens 2 en 3 jaren oud, 60 Varkens 1 jaar oud.

3. BOERDERIJGEREEDSCHAP, als:

2 Bokwagens (geheel nieuw), 1 Bak Kar, 1 Buggy (tweeplaats), 2 groote Water Karren, 4 Span Wagen Tuigen, 3 Span Ploeg Tuigen, 5 Span Zwingels en Kettings, 5 Dubbele voor Howard Ploegen, 3 Enkele voor Ploegen, 3 Drie voor Howard Ploegen, 2 Mc. Cormick Zelfbinders (nieuw), 2 Champion Zelfbinders (half slijt), 1 Mc. Cormick Reaper (nieuw), 10 Zenzen, Vorken, Gaffels, Balies, Graven, Pikken, enz., enz.,

En wat nog verder tot een eerste klas boerderij behoort.

N.B. Bovenstaande Losse Goederen zullen worden verkocht onafgezien van de Verkooping der Plaats.

W. A. VAN AARDE.

25 8

IMMELMAN & Co., Afslagers.

100

Wellington.

BELANGRIJKE VERKOOPING

VAN ZEER KOSTBARE

LOSSE GOEDEREN, VEE, enz., enz

TE

ONVERWACHT, GROENBERG, WELLINGTON.

DE heer G. N. JACOBS, die zijn plaats uit de hand verkocht heeft, zal publiek doen verkoopen op

WOENSDAG, 30 MAART, 1904,

S' MORGENS TE 10 URE

Eene hoeveelheid LOSSE GOEDEREN bestaande uit:

Levende Have:

7 Gedresseerde Koloniale Ezels van 3 tot 6 jaar oud, waaronder 2 eerste klas geschikte Kar Ezels zijn, 1 Schiet Paard (Ruin) zeer geschikt onder Zadel en in Tuig, 2 vette gevoerde slacht Koeien en eenige andere aanteel Beesten, 75 aanteel Bokken goed voor den Slachter, 40 Varkens groot en klein in goede conditie.

Boerderijgereedschap:

1 Bokwagen, 3 Open Karren, (bijkans nieuw,) 3 paar Beestevel Achtertuigen, Kettings en Zwingels, 1 span Stinkhout Jukken, 2 Ransome Dubbel Voor Ploegen, 1 Enkele Voorploeg, 3 Wingerd Ploegen, 1 Extra IJzeren Egge, 1 Eersteklas Voermachine, 1 Snijmachine (Daisy) in goede orde, 1 Schroef, Slijpsteen Naai Bank, Kruiwagen, 2 Groote Slagijzers, 1 Groot Nieuw Zeil, 1 Zeil Krib, 36 nieuwe Stellaadjes, 6 Zeisen, 12 manden, bijna nieuw, Riemen, Varktroggen, Graven, Pikken, Schoffels, enz., enz.

Keldergereedschap:

5 Stuk Vaten, 8 Kuipen, 6 Pijpen, 4 Halfleggers, 3 Halfamen, Trap en Onderbalie, 1 extra Wijnpomp, 2 Brandewijn en 1 Rosijnen Ketel, 1 Keldertrap, 1 Lange Leer van 25 Sporten en 3 anderen, 1 Zeep Pot, Emmers, Trechters, Kranen enz.

Voorts:

1 Lot Haver en Garst, 30 Zakken Mielies, 50 Zakken Pattatas, 20 Zakken Akers, 1 Lot Kaf, gemaald Hooi en Haverstroo, 1 Lot Dek Riet, 1 hoeveelheid geënte Wingerd Stokken, en wat verder zal opgeveild worden teveel voor omschrijving.

M. L. SMITH & CO., AFSLAGERS.

MISBRUIK VAN STERKENDRANK

Tabak en Drogerij Bedwelmende Gewoonte, en Gevolgelijke zenuwachtige ziekten.

GEHEEL overwonnen, gecontroleerd en genezen door het gebruik van EUCRASY. Deze ziekte is een vloek voor het menschdom; waarom aanhouden met deze vervloekte gewoonte, wanneer u kan worden genezen? Eucrasy kan in de kost van den patient worden geplaatst zonder dat hij er iets van weet, en voor dat hij iets opmerkt is hij geheel genezen. Voor voller bijzonderheden en copijen van meer dan 2000 getuigschriften, breng een besoek of schrijf aan DE EUCRASY Co., Davy's Chambers, Rissik Straat, Johannesburg, of Postbus 6164. Alle consultaties en correspondentie strict geheim.

Wasserfal & Hardick,

BEGRAFENISSEN BEZORGERS.

17, DORPSTRAAT, KAAPSTAD.

Centraal Kantoor: BUITENSTRAAT.

Begrafenissen besorgd naar eenige Begraafplaats in de Stad of Buiten op de kortste kennisgeving en onder de billijkste voorwaarden

DE heer R. Müller van Kaapstad garandeert om betere PIANO'S Kerk- en Huisorgels, Harmoniums en alle andere soorten van muziekbenoodigdheden te leveren dan eenige andere firma ter wereld en tegen lagere prijzen.

De heer R. Müller heeft eerste klas deskundigen voor stemmen en voor het herstellen van alle soorten van muziekinstrumenten.

De heer R. Müller voert ook nauwlettend alle orders uit voor gedrukte musiek.

EEN RECORD DRAPERY UITVERKOOPING.

MEER DAN 15,000 DAMES

hebben reeds een bezoek gebracht aan

MORRISON & CO.'S

Grooten Uitverkoop van Drapery.

Deze week zullen eenige verbazende koopjes aan allen, die komen, worden aangeboden.

Een woord tot de Dames,

die verzuimd hebben op dezen grooten uitverkoop te komen. **Het zal u betalen om te komen.** De speciale geld-bezuinigende afdeelingen in Dames Blouses, costumes, Rokken, Theejaponnen, Operamantels, Onderkleeding, Corsetten, Parasols, Voorschoten, Schorten, Japonstoffen, Neteldoek, Gedrukte Katoentjes, Opgemaakte Hoeden, Allerlei soorten Strooheeden, Kinderen Waschhoeden, Bonnets, Pelisses ens., zijn waard om gezien te worden.

BELANGRIJK VOOR LOGIESHUIS HOUDERS.

Wij geven groote reductie in alle Huishoudelijke Linnen Artikelen Karpetten, Linoleums, Gewatteerde Bedden Dekens, Gordijnen. Gordijn, stokken, Vensterblinden, Cretonnes, Tafellakens, Kussens, Lakens, Kussensloopen, Dekens, Chineesche Matwaren, ens.

Gij kunt geld sparen door te komen op onzen Grooten Uitverkoop.

MORRISON & CO.,

Pleinstraat, KAAPSTAD.

DEUTSCHE OST-AFRIKA LINIE.

WESTELIJKE ROUTE.

Van Kaapstad naar Europa, aanleggende te Las Palmas Vlissingen, Bremerhaven en Hamburg.

Op of ongeveer

4 April—S.S. "BUERGERMEISTER", Kapt. Zemlin.
2 Mei —S.S. "PRINZ REGENT", Kapt. Dohrr.
30 Mei —S.S. "KRONPRINZ," Kapt. Stahl.
27 Juni —S.S. "BUERGERMEISTER", Kapt. Zemlin.

Passagiers voor Groot Brittanje, stappen te Vlissingen over, waar vrijbiljetten uitgereikt worden naar Londen.

OOSTELIJKE ROUTE.

Van Kaapstad naar Port Elizabeth, Oost Londen en Durban, vandaar langs de Oostkust Havens en het Suez Kanaal, aanleggende te of in verbinding zijnde met Delagoa Baai, Beira, Chinde, Mozambiek, Zanzibar, Bombay, Mombassa, Aden, Egypte en Napels.

VERTREK VAN KAAPSTAD.

Op of ongeveer

19 April —S.S. "FELDMARSCHALL", Kapt. Von Issendorff
17 Mei —S.S. "HERZOG", Kapt. Weisskam
14 Juni. —S.S. "KURFUERST", Kapt. West.

Intermediate en Indische dienst door de zijlijnen der Maatschappij via Beira en Zanzibar naar Bombay, Colombo en Rangoon.

WESTELIJKE ROUTE.

SPECIALE BOOT

TEGEN VERMINDERDE PRIJZEN.

S.S. "MARKGRAF," 3,800 Ton., Reg, Kapitein Gauhe, vertrekt van Kaapstad op of ongeveer 16 Mei, via Las Palmas en Vlissingen.

Lading voor havens op het vasteland zonder Overlading.
Voor Vracht of Passage, wende men zich tot

POPPE, SCHUNHOFF EN GUTTERY,

Agentschap voor Kaapstad, Kasteel Straat 36.

Hoe moet men het Aanleggen een Huis met zes kamers te Meubileeren VOOR

£117 13 10
£182 0 4
OF
£258 18 0

WIJ zijn steeds bereid informaties te verstrekken, omtrent de wijze van Meubileeren. Daarvoor zijn wij hier. En als wij zelf niet kunnen komen, kunnen wij onzen vertegenwoordiger naar u toezenden, of u per post onzen laatsten Meubel Catalogus toezenden. Wij zijn een specialiteit in het ontwerpen van Meubelen, dus, indien gij op dit gebied iets speciaals wenscht, zal het onzen artisten steeds aangenaam zijn u te helpen: Wij meubileeren geheele huizen en kunnen u van alles voorzien. Onze uitstalkamers zijn een bezoek waard. Speciale afdeelingen in Amerikaansche Meubelen.

SPECIALE LIJNEN.

Slechts voor April en Mei.

Massief Gesatineerde Notenhouten Latafel met Without afgezet, 70s.
Groote Eikenhouten Bettafels 6 vt., £5. 8 vt., £6. 10 vt., £7.
In Hardhout Gevlekt Notenhout 6 vt. £3 3s. 8 vt., £3.12s. 6d. 10 vt., £4.
Slaapkamer Meubileeringen. In Gesatineerd Notenhout met Kaptafel Waschtafel, Kleerenkast, 2 Stoelen, £15.
Kleerenkast. In Gesatineerd Notenhout 90s.
Gerookt Eikenhouten Buffetten, £12 12s, Exceptioneele waarde.

LINOLEUMS,
KARPETTEN en
GORDIJNEN

WOODHEAD, PLANT & CO., Komplecte Huis Meubileerders.

ST GEORGES EN STRAND STRATEN.

ALLWEILLER WIJN POMPEN.

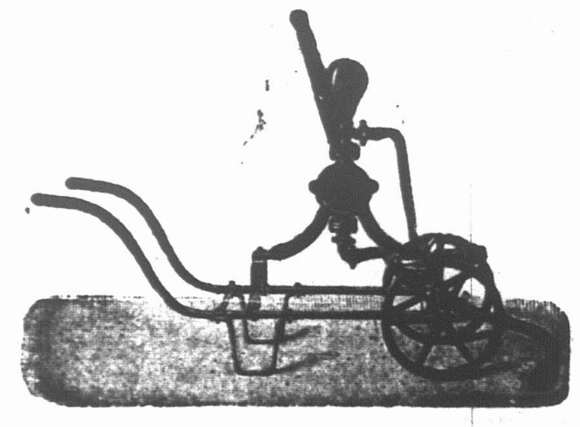

Een nieuwe zending van deze beroemde WIJN POMPEN is juist aangeland. Wonderbaar gemakkelijk te bewerken en zeer licht te behandelen
Een kind kan van 10 tot 15 leggers per uur pompen.

Prachtig, Sterk, en Goedkoop.

KOM EN ZIE.

Schrijf voor prijslijsten.

G. TOUCHER,
Breestraat, KAAPSTAD 36,

R. M. Ross & Co.

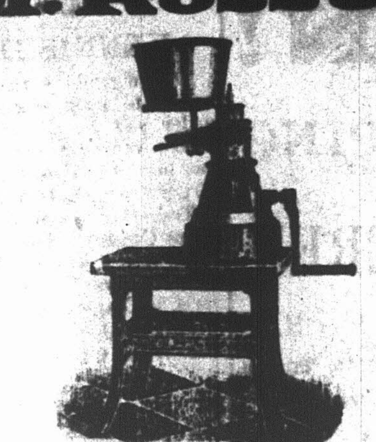

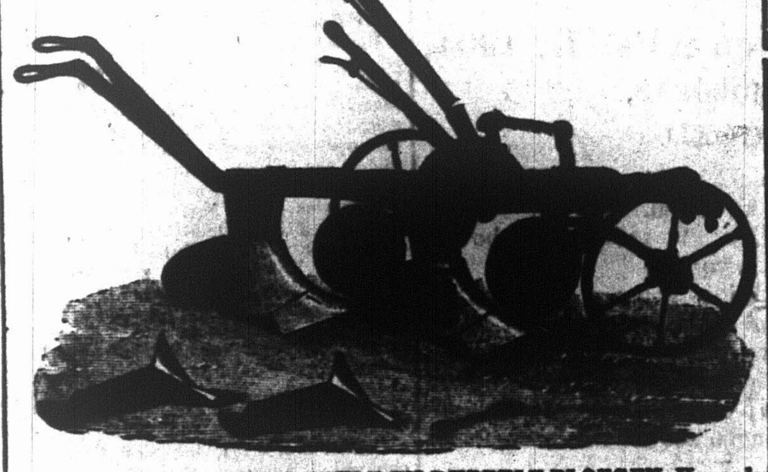

Ransomes en Howards **ENKELE EN DUBBELE PLOEGEN.** Howards en Massey Harris **EGGEN.** Princess **AFROOMERS.** End over End **KARNS**, ens.

LAGE PRIJSNOTEERING.
Strandstraat, KAAPSTAD.

Aan BOEREN en PRODUCTEN KOOPERS.

De HERMON BOEREN HANDELS MAATSCHAPPIJ, Beperkt,

HOUDT IN VOORRAAD,

SUPERPHOSPHAAT (Wit Guano) van de allerbeste kwaliteit (36/3 per cent, Kalk-Phosphaat) welke zij tegen £5.10/- per ton van 2240 lb. (kontant) te koop aanbiedt,

ALSOOK

HOOI, KAF, enz., tegen de laagste markt prijzen.

Adres: HERMON STATIE. Telegrammen: "FARMER".

A. & J. MAIN & Co., Bpt.

hebben DE WAAL & Co's Omheinings-Bezigheid overgenomen.

DOORN DRAAD,
IJZEREN PALEN,
IJZEREN HEKKEN, enz.

Adres: **Bus 97, KAAPSTAD.**

Magazijnen:

Breestraat 70 en Kasteelstraat 101.

VAN DER BIJL & Co.,

4, 6, 8 en 10 Riebeekstraat, KAAPSTAD.

Invoerders en Groothandelaars,
Leveren uitsluitend aan Algemeene Handelaars.

KRUIDENIERSWAREN.

Koffie, Rijst, Suiker, Olie, Zeep, Kaarsen en een groote verscheidenheid smeerwaren, alsook Graan- en Wolzakken, Zwavel en Cooper's Dip.

FIJNE WAREN.

Alle soorten van klaargemaakte Kleedingstukken, Tweeds, Japonstoffen, Laarzen, Hoeden, Flanel, Fluweel en een groote verscheidenheid luxe goederen ens.

IJZER WAREN.

Cement, Vloer- en andere planken, Gegalvaniseerd IJzer en alle soorten van bouw- en wagen materiaal, Pompen, Spaden, Gladde en Stekeldraad Standaards en Huishoudelijke IJzerwaren.

Vruchten Inmaakflesschen een Specialiteit.

PIANO'S en GEWEREN (Hagel- en Kogel combinatie.)

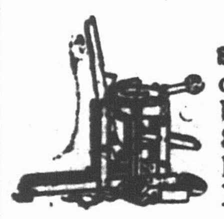

De beroemde **"HERCULES" Baksteen Machines, tweede scheepslading juist ontvangen. Deze machine is een absolute behoefte voor elken boer — maakt minstens 3000 baksteenen per dag tegen zeer geringe kosten.**
Prijs: Vrij geleverd op het station £32.10.

HUMBER RIJWIELEN.

GROOTE PRIJSVERMINDERING.

GEDURENDE een paar weken alvorens het Magazijn op te nemen bieden wij Moderne Humber Rijwielen, **met Vrij-Wiel en Twee Remmen** aan tegen de volgende belangrijk verminderde Prijzen:

BEESTON HUMBERS	-	£24 0 0
EERSTE-MERK HUMBERS	-	£18 0 0
STANDAARD HUMBERS	-	£14 10 0
KOLONIALE HUMBERS	-	£13 10 0

Onderworpen aan de gewone korting tegen kontant, of de gewone voorwaarden voor gemakkelijken aankoop.

De kans voor een geheel leven om het beste Wiel in de wereld te krijgen, is in dit aanbod besloten.

Doe aanzoek bij het:

HUMBER RIJWIEL DEPOT,

KORTEMARKTSTRAAT, 16, KAAPSTAD.

RATTRAY & MARAIS,

HENRY JOHN RATTRAY.
ANTHONY EDUARD MARAIS.

Producten Handelaars in 't Groot en Klein

Alle soorten van Producten verkocht op Commissie of opgeslagen.

Kerkstraat Oost, PRETORIA.
BUS 211.

Nicole Records zijn Wereld Records.
Absoluut Onbreekbaar.
GEMAAKT IN LONDEN.

Standaard grootte (7 duim in doorsnede) 2/- p. stuk
Concert grootte (10 duim in doorsnede) 4/- p. stuk.

NICOLE RECORDS kunnen worden gebruikt op eenige Schijfmachine. Phonographen met reproduceerder en recorder van af £2 2.
SCHIJF-SPREEKMACHINES.
Inbegrepen

Nicole's Zonephonen,
etc., van af £4 10.

Reparaties een specialiteit. SCHRIJF om Catalogus No. 10 en Recordlijst.

NICOLE FRERES, Bpkt.,
81, Langestraat, KAAPSTAD,
Opgericht 1815. Postbus 1356.

Goedkoop Voeder voor Beesten.

BROUWERS GRANEN 2s. per zak, geleverd in truck te Newlands.
OPGEDROOGDE GRANEN. Gedroogd met Otto's Patent Droog Machine 5s. per zak geleverd in truck te Newlands (zak ingesloten)
Karren worden dagelijks bij de Brouwerij bediend, 6d. per maand.

W. L. EDWARDS,
Ohlsson's Kaapsche Brouwerijen Bepkt.,
Newlands.

De GRAMOPHOON
Koning der Spreekmachines
Geen Tehuis is kompleet zonder een....

GRAMOPHOON,
gemaakt door de
Gramophone en Typewriter, Bpkt.
..VAN..
LONDEN.
Kaapstadsch Adres: Bus 1793.

Records in alle talen en van alle beroemde artisten.

SCHRIJF ONS!

Nederlandsche Bank voor Zuid-Afrika.

(The Netherlands Bank of South Africa).

Kapitaal - - - - - -	£800,000.
Kapitaal Gestort - - -	£400,000.

Hoofdkantoor: ... ... Amsterdam.
Hoofdkantoor voor Zuid-Afrika: ... Pretoria (Transvaal.)

TAKKEN:

PRETORIA,
JOHANNESBURG,
POTCHEFSTROOM,
BRUGSPRUIT,
WITBANK,
PREMIER MIJN } (Transvaal)
KAAPSTAD, (Kaap Kolonie).

Agenten in alle voorname steden der wereld.

Agenten te Londen:
De Heeren B. W. BLIJDENSTEIN & Co.,
55 en 56 Threadneedle Street., E. C.

Deze Bank ontvangt Deposito's voor vaste termijnen onder voorwaarden overeen te komen met elk harer Bijkantoren. Geeft Wissels af, en Credietbrieven op hare Takken, alsmede op alle voorname plaatsen der wereld. Koopt en ontvangt Wissels ter Incasso. Bezorgt telegrafische geldverzendingen.

En drijft algemeene Bankbezigheid.

Agenten van de Pretoria Hypotheek Maatschappij

Leeningen worden afgesloten onder 1ste verband op grond. Laagste rentevoet en gunstige termen.

Aan Koopers van Buiten.!

Prachtige kans om uw HUISRAAD en PIANO'S, 50 per cent goedkooper dan gewone prijzen, te Koopen.

De heeren I. en J. HERMANN, Afslagers en Waardeerders, hebben instructies van een plaatselijke Bank ontvangen om een bezending Huisraad, waarde £7,500, te verkoopen, bestaande uit de bekende Stranssmeyer Grand Piano's, Koppetsky en Bechstein Piano's, 116 Slaap- en Eet-kamer benoodigheden, 218 Koperen en andere Bedden (in elk formaat), Tafels, Stoelen, Standaards, 29 Buffetten, en honderden andere artikelen.

Lijst in Hollandsch en Engelsch op aanvraag.

GOEDE PAKKERS AANWEZIG.
SNELLE UITVOERING VERZEKERD.

I. en J. HERMANN,
De Arcade Verkoop Kamers,
Pleinstraat, Kaapstad,
Magazijn, Bloemhof St.

Equitable Brand Assurantie en Voogdij Maatschappij.

De oudste Zuid-Afrikaansche Verzekering Maatschappij.
HOOFDKANTOOR, ST. GEORGES STRAAT 106, KAAPSTAD.

Brand Assurantie van iedere soort worden dagelijks afgesloten tegen de laagst staande tarieven. Agentschappen in alle steden en dorpen in de Kaap en aanliggende Kolonies.

W. J MERRINGTON, Secretaris.

ARDERNE & CO.,

HOUT HANDELAARS,

Hebben te koop tegen de laagste Marktprijzen
Zweedsche en Oregon Deelen en Battens,
Kajatenhout en Amerikaansche Planken,
Vloer, Zolder en Plafon Planken,
Gegalvaniseerd IJzer en Guiten en Pijpen,
Cement en algemeene Bouw IJzerwaren.

CALEDON PLEIN, KAAPSTAD.

KOCH & DIXIE,

KAAPSTAD.

WATER! WATER!

DE Pomp als hier gewezen is de beste in de markt. Wij verkoopen meer van deze soort dan van al de andere soorten tezamen.

Als u een pomp wil hebben krijg deze en geen andere.

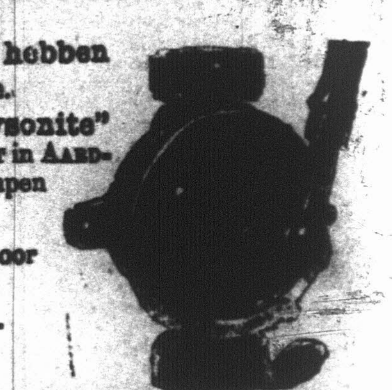

Wij verkoopen ook „**Strawsonite**" het beroemde middel tegen Roest in Aardappels, en de noodige spreipompen om het te gebruiken.

Bijen Korven en alle toebehoor zelen daarbij.

Bedden en Keuken Stoven.

Eenige Agenten voor de

Norrahammar Zweedsche Stoof

J. H. STEMMET,

SNUIF EN TABAK FABRIEK
ZIEKESTRAAT 16,
Caledon Plein, KAAPSTAD.

DE HEER STEMMET zal gaarne de Orders van Hollandsche Kolonisten van het Platteland ontvangen, hetzij Direct of per Post.

ORDERS PER POST DIRECT UITGEVOERD.

Findlay's Decorah Windmolens

NIEUW MODEL

Zijn de Sterkste en beste.

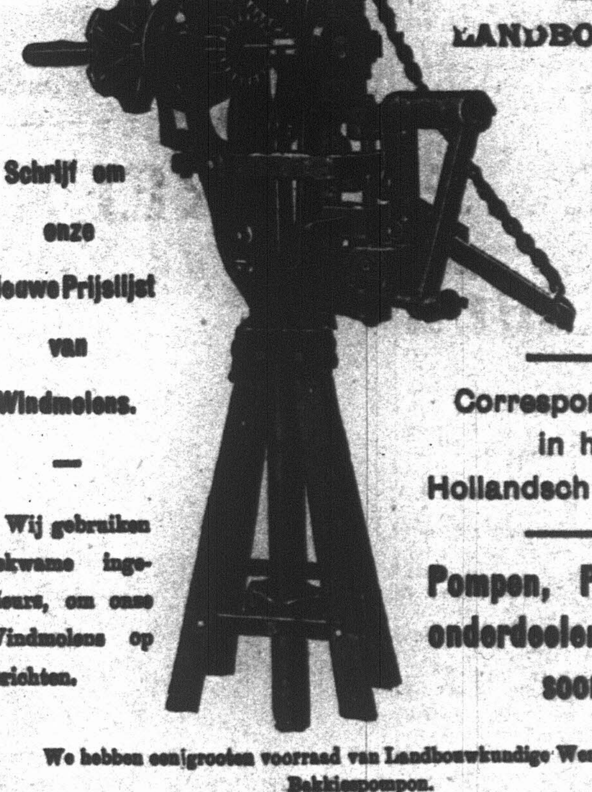

LANDBOUWERS

Indien gij een Windmolen noodig hebt, zendt ons bijzonderheden van wat gij verlangt, en we zullen u gratis een schatting van onkosten zenden voor een Windmolen en Pomp.

Schrijf om onze nieuwe Prijslijst van Windmolens.

Correspondentie in het Hollandsch verzocht.

Wij gebruiken bekwame ingenieurs, om onze Windmolens op terichten.

Pompen, Pijpen onderdeelen van elke soort.

We hebben eenigrooten voorraad van Landbouwkundige Werktuigen en Bakkiespompen.

GEO. FINDLAY & Co., 18 Commercial Straat KAAPSTAD.

BETERE WAARDE ONMOGELIJK.
GELIJKE WAARDE ONWAARSCHIJNLIJK.
VERSCHEIDENHEID, SNIT EN MAAKSEL ONOVERTROFFEN.

EERSTE KLAS KLEEREN.

Prachtige Sorteering voor Heeren, Jongelieden en Jongen voor het tegenwoordige Seizoen.

Ieder Kleedingstuk gemaakt in onze EIGEN Fabrieken in het

West of England.

LET OP ONS EENIG ADRES:

J. LAWLEY & Co.
Langemarkt-straat tot Kerkplein, Kaapstad.

GEBROEDERS OLIVIER,

Bus 371, Johannesburg.

MARKT AGENTEN.

Eenige Vruchten of Produkten aan ons toevertrouwd zullen onze beste attentie ontvangen.

DADELIJKE AFREKENING.

Drukkers-Maatschappij Van de Sandt de Villiers & Co., Beperkt, Kaapstad.